

БАРБАРА КЛЕВЪРЛИ ДАМАСКИ КИНЖАЛ

Част 3 от „Джо Сандиландс“

Превод от английски: Павел Талев, 2005

chitanka.info

В памет на чичо ми, бригаден генерал Харолд Ричард Сандиландс (1876–1961), командвал района на Пешавар в индийската провинция Северозападен граничен район през 1927–1932 година.

ПРЕДГОВОР

Завършвайки този роман през август 2001 година, се питах колко ли читатели познават мястото на действието — провинция Северозападен граничен район на индийската империя, или дори нейния съсед Афганистан. Колко ли са чували за пущуните — неговите яростно отстояващи независимостта си жители? За съжаление, след събитията в Ню Йорк и последвалото преследване на заподозрени терористи в Афганистан екраните на нашите телевизори са пълни с реални образи от там — голи жълто-кафяви хълмове, стръмни планински проходи, брадясали лица с ястребов поглед, които крещят предизвикателства, жилести ръце, стиснали автомати „Калашников“. С мрачно предчувствие прочетох отново оценката на Дизраели: „Земята е бедна и неплодородна. Страната е пресечена от стръмни планини, където войската е изложена на абсолютно унищожение. Хората са пословично неверни.“

Страхувам се, че предстоящите събития отново ще докажат тази истина. Александър Велики, монголските императори, сикхите, англичаните и руснаците — всички оставиха свои гробове в тези хълмове. Дали ще се повтори отново? Обаче ми идва наум и един друг цитат. През 1904 година вицекралят на Индия лорд Кързън заявява: „Никой, който е чел дори една страница от индийската история, не може да прогнозира нещо за границата.“

Прогнозира? Не бих посмяла. Но тази история може да подсказе нещо за характера на тази земя и на нейните жители, които според мен са останали непроменени през вековете.

Б. К.

ГЛАВА ПЪРВА

Индия, 1910

Това е нечовешка страна! Никога не е била предназначена за оставането на когото и да било тук — нито да стои прав, нито да седи, нито да върви. Това не е страна, заради която си заслужава да се биеш. Оставете я да се пече през лятото, да замръзва през зимата, оставете я да погребва мъртвите си и дори да не ги погребва — да оставя костите им постепенно да се превърнат в прах под лъчите на палещото слънце. Какво беше казал Дизраели? „Не заслужава добрите кости на един померански гренадир.“ Той е имал предвид Балканите или някоя друга забравена от бога част от Европа, но това би било много по-вярно за тази част на Индия. Проклетата Северозападна граница! Не си струва добрите кости на нито един храбър местен скаут. Нито пък костите на обучен в „Сандхърст“^[1] английски офицер. Моите кости! Един младши офицер, който — дяволите да го вземат — се намира в тази отвратителна пещ от две седмици.

Назъбените, рушащи се планини, посивели от ужасяваща старост, черни с тънки пластове базалт, бяха празни, стерилни и безполезни. Празни? Не съвсем. Недалеч някой бясно развяваше самотен сигнален флаг. Всички наблюдаващи офицери насочиха биноклите си натам. Някой разчете сигналите. „Нападнати сме. Носим ранени. Имаме трима мъртви. Можете ли да помогнете?“

Полковникът се обърна към своя заместник.

— Изпратете следното съобщение, Нийл: „Имайте готовност да отстъпите към «Цицата». Чакайте сигнала ми. Ще ви прикриваме.“ — Той замълча за момент.

Заместник-командирът размаха с голяма бързина сигналния флаг до него.

— Приеха ли съобщението ни? — попита нетърпеливо полковникът.

— Да, сър, потвърдиха.

— Сега им предай: „Оставете мъртвите.“ — Сигналният флаг отново изплющя до него. — И добави: „Не оставяйте ранени.“

В далечината командващият нападнатия патрул Пади Браунлоу знаеше как да разбира тази заповед: „Вземете ги със себе си, ако можете, а ако не можете, ги застреляйте.“ Всеки английски офицер, попаднал в ръцете на афридите, без съмнение щеше да бъде измъчван до смърт. Това щеше да стане бавно и обикновено продължаваше цели два дни, особено ако към забавлението се присъединяха и жените. Същата участ очакваше и всеки индуски войник, който би имал лошия късмет да попадне в ръцете на врага.

— Потвърждават, сър.

— В такъв случай, Нийл, изпрати им заповед за отстъпление и открий огън за прикритие по хребета... веднага!

Трите еднакви картечници „Люис“ загърмяха с оглушителен трясък. От хребета с вой се разхвърчаха скални отломки. Там едва ли някой би могъл да оцелее.

Малкият храм, наричан иронично от англичаните „Цицата“, се издигаше между групата, оказваща помощ, и отстъпващите мъже. Названието на издутия купол с малкото островърхо кубе отгоре беше твърде сполучливо. Полковникът се надяваше картечниците да са си свършили работата, но не беше напълно сигурен. Там, отсреща, имаше трийсет мъже, които мъкнеха ранени под вражеския обстрел. Без съмнение привършили запасите си от вода и изтощени от тридневните сражения, те трябваше да изминат близо половин миля под не особено надеждното прикритие на неговата бойна група, която им се притече на помощ. Добре че поне успяха да приемат сигнала му и трескавото отстъпление беше започнало. То се извършваше по добре изпитана формула — на скокове. Част от хората лягаха на земята и откриваха прикриващ огън, докато другите минаваха през тях, след което те на свой ред се хвърляха на земята. Тази тактика се изпълняваше при добър ред, даваше по-голяма сигурност и беше изпитвана многократно.

Полковникът се обърна към Нийл:

— Поеми командването тук, Нийл. За всеки случай ще отида с момчетата. — Погледът му се спря на намиращия се наблизко младши офицер. — Хей, Джок, искаш ли да погледнеш афридите по-отблизо? Хайде, тръгвай тогава!

Приведени, хората от притеклия се на помощ отряд се разпръснаха по голите хълмове под прикритието на трите картечници. Нийл ги наблюдаваше едновременно горд и изпълнен с тревога. Ето, в такива случаи се берат плодовете от месеците подготовка. Колко пъти бяха атакували, бяха се отбранявали и отстъпвали по познатите хълмове около форта. Но сега бяха изправени пред суровата реалност.

Двете групи се срещнаха под сянката на „Цицата“. Напукана и рушаща се от стотиците лета под палещото слънце и стотиците сурови зими, от „Цицата“ беше останало малко, като се изключи нейният купол, който напомняше, че някога е била тиха божия обител по тези хълмове. Това някога спокойно, излъчващо ведрина място сега можеше да послужи за не особено надеждно прикритие на притеклата се на помощ бойна група и изпадналия в трудно положение патрул.

След кратки потупвания по гърбовете вместо поздрав и въздишки на облекчение, при срещата на двете групи започна внимателно преброяване на хората.

— Я да видим какво ще покажат цифрите — каза полковникът. — Хайде да разберем кой е тук и кой липсва, преди да тръгнем. Обаче побързайте. Не искам да оставам тук повече, отколкото е необходимо.

Докладваха му.

— Убити са четирима скаути и има петима ранени, които ще могат да вървят, ако решим да тръгнем. Джеки е тежко ранен, но мисля, че ще можем да го вземем с нас. — Последва дълга пауза. — Липсва Хари.

— Някой да знае какво е станало с Хари?

— Последния път, когато го видях, превързваше рамото на Джеки. Би трябвало да се движи зад нас. О, господи! Знам какво му се е случило, бедният! Отрязали са му пътя и е трябвало да заобиколи през сухото дърво, а после да се покатери по един скалист склон.

— Някой бил ли е с него? Ти? Ахмад! — Полковникът лесно премина на пуцу и продължи: — Видя ли какво стана?

Оказа се, че тримата мъже, които са били с него, бяха успели да се изкатерят по скалата. Единият беше леко ранен, друг имаше рана на лицето от отхвъркнало парче камък. Обаче Хари беше ранен, докато се катерел по скалата, и беше паднал в подножието ѝ. Бяха го ранили в рамото и не можеше да използва едната си ръка. При падането си беше счупил крака на две места.

Хари се беше опитал да продължи, но крайниците не му се подчиняваха. В джоба на панталона си имаше хапче с отрова, но не можеше да бръкне, за да го вземе. Годиците, които беше прекарал в служба по границата, очертаваха положението, в което се намираше с пределна яснота. Ако имаше късмет, го делиха само няколко часа от смъртта, но ако нямаше, това щеше да стане след няколко дни. Непосредствен, почтен и добродушен, Хари беше харесван от всички, а хората му направо го обичаха. Войниците от местното пушунско племе, които командваше, бяха също толкова непосредствени като него. Нямаха колебания за това, което трябваше да направят. Метнали пушките си на рамо, те се канеха да се върнат обратно и да го измъкнат, но полковникът погледна още веднъж към терена, по който трябваше да минат. Хари лежеше в края на широкото не повече от четири-пет метра дере, от двете страни на което се издигаха стръмни скали с африди по тях, всеки от които имаше идеална позиция за стрелба, и спасителната група трябваше да премине под дъжд от куршуми. Подобен избор означаваше сигурна смърт.

— Трябва да дам заповед. Остави! — нареди полковникът. — Остави! Пригответи се за отстъпление.

Джок изтри зачервеното си лице. Ръцете му трепереха, а зениците на очите му все още бяха разширени от спомена за преживявания ужас при бясното тичане насам.

„Проклетата страна! — каза си той наум още веднъж. — На кого му е притрябвало това проклето място? И тези хора? За бога, оставете ги да се избиват помежду си, както винаги са го правили, и то колкото може по-бързо!“

Погледна, примигвайки, към хълмовете. Дали си въобразяваше, или стрелбата на противника започваше да стихва? Беше почти здрач, а тук, на тези хълмове, се мръкваше бързо. Дали са решили, че е достатъчно за днес и са си отишли у дома да пият чай? Вероятно не им се искаше да отвържат на огъня на картечниците. Беше чувал, че афридите, подобно на всички пушунски племена, са много добри тактици. Със сигурност бяха смели планински бойци. Нямаше по-смели от тях, но бяха предпазливи и знаеха кога да отстъпват. Имаха способността да изчезват из хълмовете така внезапно, както се

появяваха. Тяхната стратегия беше да пестят куршумите и хората си за следващата битка. Ослуша се обнадежден. Да, сигурно това са направили. Измъкнали са се, докато светлината още позволяваше да се върви бързо. Той би направил същото.

Мъжете се бяха смълчали, подчинявайки се на заповедта на полковника да се приготвят за изтегляне до първоначалната позиция, отдалечена на половин миля, откъдето биха могли да изминат петте мили до базата си във форт Хамилтън под прикритието на тъмнината. Ранените бяха превързани и хората, които щяха да носят носилката, се събраха.

Тишината се разкъса от слаб писък, идващ на пресекулки. Скован от страх, Джок каза:

— За бога, какво беше това? — Неговите колеги офицери не го погледнаха в очите. — Какво, по дяволите, беше това? — попита отново той.

— Това е Хари — каза накрая един от тях.

Писъкът се повтори няколко пъти. Острият тон рязко премина в гъргорене. Смълчаната рота методично вършеше работата си, а хората хвърляха от време на време безизразни погледи към командира. Обаче за Джок вцепеняващият ужас и чувството за безпомощност бяха заменени от силен гняв. Беше се запознал с Хари съвсем наскоро, но той се отнесе към него любезно още при пристигането му във форта, където беше прикрепен към скаутите. Държеше се гостоприемно, окуражаваше го и се шегуваше, а сега агонизираше в ужасни предсмъртни мъки. Младшият офицер беше шотландец и освен това беше жител на високите плата. Научен да ловува от малък, слушал много разкази за доблестта на предците си, той се смяташе за не по-малко способен от останалите. Отчаяният вик в тъмнината се чу пак, вече придружен от смях, приглушен от разстоянието, но циничен и подигравателен.

Това беше прекалено за Джок. Той се огледа, за да прецени как върви подготовката наоколо, след което започна бавно да отстъпва назад, докато се скри в тъмнината. Подтикван от гняв и омраза, навлезе в хълмовете, припомняйки си местността, която беше огледал внимателно през деня. Отбелязваше си случайно запомнени ориентири, възползваше се от естествените прикрития на пресечения терен, прилагаше уменията, на които се беше научил още в детството

си по хълмовете на Тросач. Напредваше толкова бързо, колкото му позволяваше предпазливостта, към зловещото дърво, на дъното на което Хари агонизираше. Сега писъците станаха толкова ясни, че бяха направо непоносими. Чуваше се дори как плаче.

Никой не беше стрелял по него от зъберите отгоре. Дали всички бяха слезли долу, за да се наслаждават на мъченията? Приклявайки зад един голям камък, той провери пистолета си и опипа дръжката на кинжала, който носеше пъхнат в чорапа си и с който до този момент само се беше перчил, подготвяйки се за атака. В гърдите му закипя заслепяващата бойна ярост на неговите прадеди пикти^[2] и ръцете му, които по време на надбягването под обстрел до „Цицата“ неудържимо трепереха, сега не трепваха. Подобно на сянка, пълзяща сред сенките на дърето, той се прокрадна напред, докато пред него се откри гледката в подножието на скалата.

Две високи фигури с тюрбани на главите се бяха навели над тялото, което лежеше между тях на земята. В ръцете им блеснаха ножове и Хари простена. Смеейки се, един от тях отиде до трънлив храст наблизо и отчупи една клонка. Стомахът на Джок се сви. Разбра какво правеха. Не го беше вярвал, мислейки си, че това е стара войнишка история, имаща за цел да плаши новобранците. Смъртта от хиляда порезни рани, предизвиквана със специална пушунска изтънченост. Във всяка рана вкарваха трева и тръни. Огледа се бързо наоколо. Бяха само двама. Защо само толкова? Защо двама бяха останали назад при общото отстъпление? Доброволци ли бяха? Експерти? Нощна смяна, оставена със заповед да удължи предсмъртните мъки на човека до сутринта, докато всички се съберат, за да им се насладят?

Изчака, докато вниманието им беше погълнато от поставянето на тръните, придружено от писъците на жертвата, и избра за атака момента, в който бяха най-съсредоточени върху заниманието си. Не чуха как той скочи леко долу. Кинжалът се заби в сърцето на единия отзад между ребрата, а вторият погледна нагоре, чувайки изненадан как един червенокос дявол с бяло лице изрича гневно думи, които не разбираше.

— Няма пощада за теб! — изсъска шотландецът и заби кинжала във врата на пуцуна. С прерязано гърло, от което бликна кръв, вторият се строполи до другаря си.

— Хари! Хари! С тях е свършено! Това съм аз, Джок.

Той се взря отчаян в голото осакатено тяло. Закъснял ли беше? Не. Очите се отвориха. Беше сигурен, че го позна. Хари се опита да проговори, но от устата му се чу само някакво гъргорене и се задави от рукналата кръв. На оскъдната светлина тя изглеждаше черна, когато започна да се стича по брадичката му. Бяха му откъснали езика и имаше само един начин да каже нещо на ужасения млад човек, надвесил се над него. Той кимна, опита се да се усмихне с очи, а после Джок безпогрешно разбра какво искаше да му каже. Погледът се плъзна надолу към пистолета му и се закова там.

— Да, да, разбирам. Остави тази работа на мен. Виж какво, ако успея да се върна, ще кажа точно каквото трябва на тези, които трябва да го чуят. Няма нужда да безпокоим, когото и да било. — Той погледна осакатеното, измъчено тяло и добави: — Мога да си представя какво ще искаш да им кажа.

Измъчените от болката очи отново се взряха в лицето на Джок и примигнаха с облекчение. Джок откъсна кръста, който висеше на кожена каишка от врата му, сложи го в дланта на Хари и притисна пръстите върху него.

— Почивай в мир, приятелю — рече Джок, опирайки броунинга си в главата на Хари.

Имаше още едно нещо, което гневът го накара да направи, преди да напусне мястото. Повдигна нагоре опърпаната, мръсна риза на втория мъж, когото беше убил, взе ножа му и с няколко бързи среза изписа някакви букви върху мъртвата плът.

С безкрайна предпазливост и ловкост Джок се запромъква обратно през дерето. Беше изминал трийсетина метра, когато изострените му сетива доловиха предупреждение — отблясък на метал от последните слънчеви лъчи високо над главата му го накара да се хвърли встрани. В момента, когато го стори, трясъкът на изгърмял мускет проехтя в дерето и близо до него се посипаха сачми. Джебзаил? Това старовремски джебзаил ли беше? Кой, по дяволите, би могъл да стреля с такова нещо? Всички африди бяха въоръжени, бог знае как, с пушки със затвор, каквито имаха и неговите скаути. Бяха му казвали, че в тези планински проходи безброй английски мъже, жени и деца,

бягащи от афганците, са били убивани или осакатявани точно с такива пушки. Обаче това е било преди седемдесет години.

С настъпването на мрака и тишината последните остатъци смелост бързо го напуснаха и на тяхно място дойде ужасът на преследвания. Побягна, като лъкатушеше и тичаше като подплашен заек, подтикван от няколко рани по ръцете и раменете, причинени от рикоширали сачми.

При „Цицата“ всичко беше готово за отстъплението към форт Хамилтън.

— Къде е новото момче? Джок ли се казваше? Някой да го е виждал? Казвано ли му е, че сега не е време да ходи да пикае! Не ми се иска да чуя, че някой му е гръмнал онази работа! Той е какво? Кога? По дяволите! Защо никой не ми...?

— Сър! Сър! Вижте! Ето там, това е Джок. Връща се! Бяга с всичка сила!

---

[1] Кралска военна академия в Бъркшир, Англия. — Бел.прев. ↑

[2] Жители на Северна и Източна Шотландия по време на римското владичество. — Бел.прев. ↑

ГЛАВА ВТОРА

Април 1922

Лайли Кобленц беше в лошо настроение. Тя беше в такова от около месец. Почти не си спомняше вълнението, с което беше тръгнала на така дългоочакваното пътуване до Индия. Можеше само да сравнява големите си очаквания със скучната действителност. Ето че се намираще там, където толкова силно беше искала да бъде. Индия. Симла и зашеметяващото великолепие на вицецралския пролетен бал. Но всъщност със същия успех би могла да не напуска Чикаго! Като се изключи акцентът (от време на време той продължаваше да ѝ звучи твърде превзето), би могла да бъде на всеки друг голям прием у дома на улица „Езерен бряг“. Мъжете бяха същите, дрехите същите, имаха същите намазани с брилянтин коси, същите малки мустачки. Дори в храната нямаше кой знае каква разлика, а в питиетата абсолютно никаква. Е, поне за това можеше да бъде благодарна! Тя отпи с удоволствие още една глътка от добре изстуденото шампанско „Круг“, реколта 1915, и огледа намръщено залата.

Къде бяха мъжете с тюрбани на главите и жените с воали, както и екзотичните, непознати инструменти, които издаваха необикновени звуци, скрити зад завесите? Заслуша се с презрение в изпълнението на изискания струнен оркестър, който свиреше още един фокстрот, и погледна неодобрително към белите вратовръзки и белите жилетки, дългите бели ръкавици и перлените огърлици. Хората ѝ казваха, че когато пристигне в Симла, ще бъде по-различно. — Там е действието! — И къде я беше отвело това продължително и трудно пътуване? Смени адреса, но всичко друго си остана почти непроменено. Очакваше куполи и минарета, загадъчност и романтика, но резиденцията на вицецраля, построена през 80-те години на миналия век, не беше нещо повече от едно закъсняло, предпазливо и твърде скучно архитектурно изпълнение в стил кралица Елизабет, каквото можеше да види на много места у дома.

Едуард Далримпъл-Уебстър извади крадешком часовника от жилетката си. Десет часът. Оставаха най-малко още два часа. Още два часа разговори с това намусено момиче. Още два часа, в които отчаяно ще се опитва да измъкне от нея някакъв отговор.

— Върти се около нея, приятелю! — му беше казал Ник Карстеърс. — Виж какво можеш да направиш! Подмами я да излезете навън в градината. Аз ще угася светлините и ще пусна славеите! Останалото зависи от теб.

— Красиво момиче — беше казал друг. — Червива е с пари! Казват, че е една от трите най-богати наследници в света.

Е, със сигурност е богата. По това няма спор, но красива? Руса, леко приближаваща се до светлокестенява коса. Гъста и лъскава, но отрязана късо по модата. Очите ѝ: големи и искрящи, но вместо човек да открие в тях невинното англосаксонско синьо, вижда неопределено зелено, което в един момент може да съперничи на цвета на водата в Ламанша при лошо време, а в следващия да го пониже като парче зелено стъкло. Умни очи, които явно могат да изразяват всичко с изключение на истинска скромност.

Беше направил всичко, което е по силите му. Прокара пръст от вътрешната страна на яката си, която се нагърчваше от потенето. Имаше резервна яка, дори две, но не беше съвсем сигурен дали си струва да я смени. Отчаяно направи нов опит. Какви други теми за разговор му бяха останали? Поло? Времето? Горещината? Дрехите? Странните местни жители? Гледката наоколо? Поло? Усети, че е изчерпал всички възможни теми.

— От тук накъде? — попита той с очарователна усмивка и с изражение, което показваше жив интерес. Как пък не, кого го е грижа накъде ще се отправи проклетото момиче, ако това нямаше нищо общо с него? Не последва отговор. Опита отново. — От тук накъде?

Тя го изгледа със студените си очи.

— Какво казахте?

Как му се искаше да не повтаря това „както казахте?“ при всеки негов нов опит да поведе разговор.

— Къде? — рече той. — Накъде ще се отправите от тук?

Тя му хвърли унищожителен поглед.

— През последните десет минути плановете ми не са се променили, а точно преди десет минути вече ви казах — Пешавар.

Далримпъл-Уебстър улови погледа на Ник Карстеърс, който точно в този момент минаваше покрай тях.

— Госпожица Кобленц заминава за Пешавар! — рече той и за негово облекчение и благодарност Ник Карстеърс седна при тях.

— Ще пътувате за Пешавар, така ли? — каза разсеяно той. — Не мога да проумея защо. Ужасно място! Бил съм там само веднъж в живота си... никога няма да пожелая да отида отново. Отвратително и много опасно място, ако питате мен! Защо не останете тук? Сезонът току-що започва. Ще се случват много неща. Утре в Анандейл ще има конни състезания, на следващия ден комична джимкхана, доста добра малка оперета, която момчетата са успели да композират в театър „Гейъти“. Останете тук, госпожице Кобленц, тук е действието.

„Действието“ — отново тази дума! Тя отпи още една глътка от шампанското и го погледна намръщено.

Ник продължаваше да изрежда:

— Във вторник ще има голямо търсене на съкровище, а в четвъртък уланите от Мисор ще имат музикална надпревара. Не, няма да видите нищо подобно в Пешавар! Там едва ли ще ви позволят да излезете навън, а ако го сторят, няма какво да видите. Помнете ми думата.

Началникът на полицията Чарли Картър я поглеждаше скришом от време на време. Той трябваше да се грижи за сигурността ѝ, докато тя беше в Симла. Трудна задача, но сега, благодарение на бога, тя заминаваше за границата и той вече нямаше да отговаря за нея. Щеше да я поеме неговият колега в Пешавар и Чарли му пожела късмет. Ако бяха послушали съвета му (а те не го направиха), нямаше да позволят на едно момиче, което струваше толкова много пари, да се излага на опасностите, които криеше животът по границата. Всъщност той се беше изказал в този смисъл, но зад очарователния ѝ външен вид, зад това младо красиво лице откри желязна воля.

— Искам да видя истинската Индия! — беше казала тя. А за нея истинската Индия очевидно не беше Симла.

Беше видяла слонове, раджи, обсипани със скъпоценни камъни, които много държаха да се запознаят с нея. Беше видяла индийската армия в цялото ѝ великолепие, както и вицекралския и други балове, организирани за нейно забавление, но това не беше Индия, която беше очаквала да види. Къде бяха изстрелите в нощта? Къде бяха

кръвожадните хора от племената, които се спускат от хълмовете? Гарнизоните, укрепени се в самотни фортове? Стройните, обгорели от слънцето безмилостни мъже и техните предани местни последователи? Беше разбрала, че подобни неща има в изобилие в Пешавар и затова беше решила да отиде там.

Беше толкова твърдо решена да го направи, че тази решителност бе стигнала до ушите на сър Джордж Джардайн.

— Имам заповеди — беше казал сър Джордж на Чарли. — От най-високо място. — Казвайки това, той повдигна рунтавите си побелели вежди, за да придобие по-загадъчен вид. — Това проклето момиче, съжалявам, че ти го казвам, е нещо много повече от едно хубаво лице. Разбира се, тази работа няма нищо общо с мен, но всичко се пази в най-голяма тайна. Свързано е най-вече с моторизирането на индийската армия. Изглежда, че корпорацията „Кобленц“ разполага със съвършено нови транспортни средства, които се намират в депа из целите Съединени щати и изобщо не се използват. Изглежда, че кралският военноморски флот разполага с половин дузина съвършено нови разрушители и сега, когато разоръжаването е толкова актуална тема, не вижда как би могъл да ги използва. В момента се водят преговори за голяма сделка на разменни начала и ако щеш вярвай, се счита, че малката госпожичка Кобленц е от важно значение за нея. Татко Кобленц пристигнал лично в Делхи да води преговорите и дъщеря му решила да го придружава. Някой й казал, че е модно да се посетят Хълмовете, когато в столицата започне да става горещо, и баща й се съгласил тя да дойде тук, в Симла, и да ни ощастливи с присъствието си. Официално за нея има грижата лейди Холанд и на нас се падна задачата да направим така, че да остане доволна. Чудесно положение, няма що, след като бъдещето на Британската империя зависи от ваканционните планове на една разглезена малка глупачка. Но времената се менят. Когато бях млад, „дипломатията на канонерките“ означаваше нещо съвсем различно! Но тук ще трябва да има нещо, след като вицекралят и министър-председателят... — Той многозначително не довърши изречението, а после продължи: — Някой ще трябва да съпровожда това момиче из провинция Северозападен граничен район, но по-важното ще е да я върне жива и здрава!

— За бога, сър — рече разтревожен Чарли, — гледайте накъдето искате, но не и към мен!

— Не?

— Не! Категорично не! — рече Чарли. — Вие кого имате предвид? О? Как можах да забравя! Той би бил най-подходящ, но предполагам, че вече е на път да си тръгне за дома, не е ли така?

Потаен както винаги, сър Джордж се забави малко с отговора.

— На път за дома? Нищо подобно и ти го знаеш, Чарли! Той все още има един месец отпуск и ще добавя, че напълно си го е заслужил. Всъщност едва ли бихме могли да мислим за по-подходяща възможност, като се има предвид къде е избрал да прекара последните две седмици от отпуската си.

— Защо? Къде?

— Може и да не повярваш, а и наистина е необичайно как нещата сами си идват на мястото, но той фактически сега е в Пешавар. А защо ли? Защото един негов приятел от войната, който е прикрепен към скаутите, командва форта в Гор Катри!

Чарли Картър се ядоса, и то не за пръв път, как съдбата дава добри карти в ръцете на интригант като сър Джордж. Веднъж дори го беше казал пред жена си. Мег го беше погледнала съчувствено и беше отговорила, че според нея, ако сър Джордж изобщо би бил толкова глупав, че да играе карти със съдбата, със сигурност щеше да ги е подправил предварително.

Като не желаше все още да се предаде, Чарли каза:

— Е, той може по някаква случайност да се намира в Пешавар, но това не е основание да се предполага, че ще се съгласи да се заеме с тази работа... Искам да кажа, бог да му е на помощ на този нещастник! Та той се опитва да се прибере у дома от близо шест месеца. Няма да се остави отново да го замесиш в нещо друго! Всъщност, като си помисли човек, защо би трябвало да го стори? — Но още докато го казваше, съжали и се извини: — Съжалявам, Джо! Направих всичко, което е по силите ми, но знаеш какъв е сър Джордж.

Без да знае за плановете, които се правеха за нейното бъдеще сега, когато балът беше към края си, Лайли Кобленц стоеше сред купчините празни чаши, подноси и захвърлени цветя от бутониери. До нея застана един адютант.

— Сър Джордж би бил щастлив, ако благоволите да танцувате с него следващия път — рече той почтително.

Лайли моментално излезе от обхваналата я апатия.

— Кажете на сър Джордж — каза любезно тя, — че за мен също би било голямо удоволствие!

Не обърна внимание на въздишката на облекчение, с която Едуард Далримпъл-Уебстър посрещна нейните думи. Не обърна внимание и на Ник Карстеърс, който каза:

— Донеси ми едно бренди, Неди. Бог ми е свидетел, че си го заслужих!

С любезна усмивка тя позволи на адютанта да я съпроводи до масата на сър Джордж.

Той от своя страна наблюдаваше как младата жена си проправя път към него през дансинга. Може и да беше проклета малка досадница, но положително имаше стил. Сър Джордж сравни самоувереното ѝ поведение и елегантна походка с тези на другите присъстващи жени — повечето съпруги на офицери или на чиновници. На фона на нея, облечена с прилепналата по тялото ѝ кремава копринена рокля, чиято простота се разнообразяваше само от гердан от черни перли (говореше се, че е подарък от влюбен в нея големец), другите жени с рокли от розов сатен, бледолилав тюл и малиновочервен шифон приличат на кутии с бонбони, помисли си той. „Стройна, грациозна... — Продължи да я оглежда и добави: — Добро парче!“

— Ах! — възкликна възторжено той и стана да я посрещне. — Знаете ли, вие сте най-неуловимата млада жена тук. Цялата вечер се опитвам да привлека вниманието ви, да си пробия път през тълпата от ухажори. Когато човек стигне моята възраст, не очаква преференциално отношение.

— Сър Джордж — рече твърдо тя, — не ме будалкайте! Цялата вечер се опитвах да уловя погледа ви, така че, изглежда, най-после и двамата постигнахме съкровено си желание!

Джордж беше забелязал, че езикът на момичето варира между две крайности — от този на героиня на Едит Уортън^[1] и на ратай от романите на Зейн Грей^[2]. Изглежда, че тази вечер героинята на Уортън беше предпочетена и той беше благодарен за това.

Оркестърът премина плавно от фокстрот към валс от „Веселата вдовица“.

— Тъкмо за мен — рече доволен сър Джордж и ловко постави изненадващо силната си ръка на рамото ѝ. — Не мога да ви опиша в какви неприятности ме вкара вашата щура идея! Не можете да си представите как на няколко пъти бях съвсем близо да кажа: „И дума да не става“, защото всички непрекъснато повтаряха точно това. Но да не се впускам в повече подробности. Утре заминавате за Пешавар. С влак. Ще изкарате там една седмица и ще се върнете обратно. Няма да ви казвам, че ще се радвам да ви видя отново, но със сигурност ще въздъхна с облекчение, когато ви видя.

Доволна, но не и изненадана, че се беше наложила, Лайли го дари със закачливо поклащане на глава и с многозначителен поглед.

— Боже господи! Направо ми се замая главата от вашето сладкодумие, сър Джордж.

Те излязоха с достойнство на дансинга и сър Джордж я поведе във вихъра на танца.

— Ще има две роти скаути, чиято роля ще бъде единствено да ви пазят! Освен това уредих да бъдете под преките грижи и контрола на един полицаи. Лондонски полицаи.

Лайли спря посред танца.

— Скаути? Лондонско ченге? Сър Джордж, какво е това? — попита подозрително тя. — Да не би да ми прикрепите лондонска бавачка и някой йоменски гвардеец? Това не ми звучи никак добре! Да не искате да ме накарате да се откажа? Защото трябва да ви предупредя, че няма да го направя!

Сър Джордж се засмя.

— Не оставайте с погрешно впечатление. Когато казвам „скаути“, нямам предвид някакви момченца с къси панталонки. Говоря за нередовни войници, които охраняват границите на империята в тази част на света. Това са пуцунски бойци, командвани от английски офицери... много корави мъже, повярвайте ми! Най-добрите стрелци в английската армия, а също и най-добрите ездаци. Могат да тичат трийсет мили под палещото слънце, да превземат едно село и да се върнат навреме за тифин^[3].

— Носейки муле на гърба си — рече Лайли, без да се впечатли. — Ако бяха тексаски рейнджъри, щяха да го направят!

Сър Джордж се прокашля и рязко я завъртя в обратна посока.

— При всички случаи ще видите, че те са много делови. Няма да търпят никакви глупости!

— Какво искате да кажете? — попита разтревожена Лайли.

— Това, от което се страхувате, че имам предвид. Няма да ви позволят да вършите нищо на своя глава и ще трябва да правите това, което ви се каже. Разбрахме ли се?

— Това, което ми се каже? И кой ще ми го каже?

— Човекът, за когото ви споменах, лондонското ченге, както вие го нарекохте. Човекът, когото съм назначил да отговаря за сигурността ви. Той е офицер от Скотланд Ярд, който по една случайност се намира по тези места.

— Скотланд Ярд? — За миг Лайли ужасена си представи съдържан, бащински настроен и с шлем на главата сержант от лондонската полиция, вероятно с чифт белезници в задния джоб. — Каква е ползата от това? Всички се надпреварвахте да ми разправяте, че по тази граница е по-диво, отколкото в Дивия запад. Какво ще правя там с някакво ченге? Той ще бъде въоръжен само с полицейската си палка! Знам какво представляват лондонските бобита... Това няма да бъде разходка по „Пикадили“!... — Лайли с удоволствие произнесе с чисто английско произношение една фраза, която беше чула да ѝ се повтаря често през последните дни.

— Този мъж е доста, както вие го наричате, „кораво момче“. Той е командир Джоузеф Сандиландс, носител на орден за заслуги, от шотландските кралски стрелци, бивш агент от военното разузнаване. — Сър Джордж се усмихна, сещайки се за нещо. — Джо Сандиландс спря в продължение на четири часа настъплението на прусашките гвардейци. Съвсем сам. Така че с ротите скаути, за които вече ви споменах, той, разбира се, ще бъде компания тъкмо за вас!

---

[1] Американска писателка (1862–1937). — Бел.прев. ↑

[2] Американски писател (1872–1939). — Бел.прев. ↑

[3] Лек обяд (хинди). — Бел.прев. ↑

ГЛАВА ТРЕТА

Джо Сандиландс се чувстваше като у дома си. Беше прекарал деня в компанията на скаутски патрул, който се беше научил да нарича „гашт“. Не си спомняше от колко време не се беше наслаждавал на такъв ден, прекаран щастливо само в мъжка компания. Беше наблюдавал с възхищение стриктните предпазни мерки и добрата бойна подготовка на войниците. Беше се възхитил на другарството между хората от всички рангове, а сега в края на деня се възхищаваше и оценяваше удобствата, които предлагаше фортът. С голямо удоволствие изпи един двоен джин и се канеше да изпи втори. Макар и стеснително, с удоволствие беше свалил ботушите си и му се прииска да обуе чифт чапли — здрави сандали с дебели подметки, каквито носеха скаутите и техните офицери. Разтърка зачервената кожа около очите си и си каза, че едни очила за слънце биха му свършили добра работа.

Беше огладнял и се запита какво ли ще има за вечеря и дали ще има време да поплува в големия бетонен резервоар, който изпълняваше ролята на плувен басейн. Приятелят му Джеймс Линдзи, след като беше освободил гашта, се присъедини към него.

— По-добре ще е да прескочиш до канцеларията, Джо, преди да си се съблякъл. Изглежда, че има телеграма за теб. Само да привърша тук и после ще се срещнем, за да поплуваме. Вечерята е в седем и половина.

Нищо неподозиращ, Джо отиде да прочете телеграмата. Беше дълга няколко страници. Можеше да се предположи, че е от сър Джордж Джардайн. Тонът ѝ беше приятелски, пълна с красноречие, дълга и напълно недвусмислена. В нея се казваше, че му се възлага задачата да се грижи за една капризна, безотговорна, самостоятелна, приказно богата и напълно вбесяваща човека американска наследница.

„Пристига в Пешавар утре и ти ще трябва да посрещнеш госпожица Кобленц във форта и да ѝ покажеш нещо от Северозападния граничен район, Джо. Малко от местния начин на живот и обичаи, такива неща. Тя търси преживявания. Доколкото разбирам, вече не я задоволяват любителите на приключения дори в най-затънтените части на собствената ѝ, сега до голяма степен цивилизована страна. Разправя ми, че «може да стреля като Уайът Ърп и да язди като апач» — чудя се къде е прочела това? — така че според мен няма да е зле да я държиш далеч както от пистолети, така и от коне. Естествено, доколкото това е възможно в граничен форт.“

Вцепенен от ужас, Джо се отпусна сломен на парапета на резервоара с хавлиена кърпа върху раменете и с ужасния документ в ръка. В този момент към него се присъедини Джеймс Линдзи, който го изгледа с любопитство.

— Какво има, Джо? Да не би пак неочаквано да са те повишили? Да не би да са ти дали титлата Рицар командир на Звездата на Индийската империя?

От последната им среща бяха изминали три години, но с времето и двамата не се бяха променили, затова възстановиха лесно приятелството си без каквото и да било колебание. Това приятелство се основаваше не само на общи спомени и общи факти в биографията, но на нещо не толкова очевидно и по-малко обяснимо, дължащо се може би на способността им лесно да отгатват мислите и настроенията на другия. Това не беше приятелство, което някой от тях беше очаквал или към което се беше стремил. То се беше зародило спонтанно още при първото им запознанство.

Бяха се срещнали на Западния фронт. Джеймс си спомни ужасния окоп под хребета при Пасченделе и думите на своя командир:

— Кралските шотландски стрелци трябва да пристигнат на фронтвата линия от дясната ти страна. Първата ти работа е да установиш връзка с тях. Не мога да ти дам никакви допълнителни хора и ще трябва да се справиш възможно най-добре с това, с което разполагаш. Не знам нищо за тези момчета... сред тях има хора от

граничните райони... жители на низините... и всякаква сбирщина от Глазгоу... Но вероятно ги бива. Заеми се сам с тази работа. Остави командването на Бил и си проправи път надясно, докато намериш нещо солидно. Не мога да ти кажа нищо повече, освен да ти пожелаая късмет! Ето, преди да тръгнеш, удари една глътка от това! — Той му подаде питието, от което може би беше имал най-много нужда през живота си. Сребърна плоска манерка. Забеляза, че имаше надпис „Суейн, Едни и Бригс — Лондон“, но сега беше пълна с уиски „Гленфидич“, един малък лондонски разкош сред калта и вонята.

Подкрепил се по този начин, той тръгна напред в тъмнината начело на едно отделение, като се хлъзгаше, псуваше и газеше до колене в калта под дъжд от мини, опасно осветяван от ракети, надяващ се при всеки завой на траншеята да срещне дошлите на помощ стрелци. Най-последна видя набитата фигура на един часовик, седнал на първото стъпало. Джеймс го поздрави, когато зави зад ъгъла. Не последва отговор. Отиде напред и разтърси човека за лакътя. Може и да беше верен до смърт, но мъртъв. Джобното фенерче на Джеймс освети измъчено лице, мъртво от доста време. Но точно в този не съвсем подходящ момент най-последна се чуха нови гласове, влачене на ботуши в калта и се показа един мъж.

Фенерът на Джеймс освети познатата кокарда на фуражката, спря се на отличителния знак и на нафуканото мото — *Nemo me impune lacessit* — „На никого, който ме е предизвикал, не му се е разминало!“. Джеймс го преведе и се усмихна, когато под фуражката лъчът освети черна къдрава коса, примигващи на светлината черни очи върху слабо и изцапано от пушека лице, както и блясъка на белите зъби, показали се в гримаса, предизвикана от лъча на фенера. „Не мога да кажа, че не съм бил предупреден“, помисли си Джеймс.

„Какво бихте казали на напълно непознат човек в място като това?“ Това, което Джеймс каза, протягайки мръсната си ръка, беше:

— Доста далеч си от границите?^[1]

— Майната им на границите — беше отговорът. — И свали този проклет фенер!

Това беше всичко, което двамата имаха време да си кажат, защото в този момент един германски минен снаряд профуча тежко над линията на фронта, удари се в парапета и падна право в траншеята на няколко метра от тях. Те се хвърлиха заедно на земята и прекараха

останалата част от войната, сражавайки се рамо до рамо, а понякога и гръб до гръб, и двамата изумени, че са оцелели. Джеймс, по-смелият от двамата, излезе от войната без драскотина. Джо, по-пресметливият и по-загрижен както за собствения си живот, така и за този на хората си, не можа. Рана в главата го извади от строя за известно време, но не и от войната. Раняването му съвпадна с пълното рухване на руския фронт. Болшевишкото проникване в руските императорски части беше забелязано и хората започнаха да казват: „Щом като може да се случи при тях, същото може да стане и с индийските части на Западния фронт. Швабите са изкусни пропагандатори, нали ги знаете.“ Джо беше изтеглен от бойните части и беше прехвърлен в една авангардна операция на военното разузнаване за откриване и противодействие на пропагандаторите. Неговата съобразителност, владенето на чужди езици и личното познаване на бойната обстановка му донесоха успехи и признание, а когато след войната реши да постъпи в полицията, способностите му не бяха подминати.

Джеймс го беше казал под шеговита форма, но това беше самата истина и той беше любопитен да узнае тайната за бързото издигане на неговия стар приятел до сегашния му пост в полицията. Спомни си подигравките, с които той и други приятели бяха приели решението на Джо да напусне армията и да стане полицай.

„Ало, ало, ало! К’ва е таз работа, там?“ — казваха вместо поздрав те, когато се случеше да срещнат Джо, и Джеймс се беше възхитил от търпението, с което неговият приятел посрещаше тези поздрави.

— Повишение ли? — рече Джо, след като отново препрочете телеграмата. — Точно обратното! Изглежда, че съм понижен да изпълнявам задълженията на придружител! Нещо като армейска бавачка ли, като военно жиголо ли? Не ми е ясно... Какво ще кажеш за това?

Подаде мълчаливо телеграмата на Джеймс.

— Просто прочети тези глупости и си напреди мозъка. Как, по дяволите, да се отърва от това? Боже господи! След последните събития си мислех, че ми е приятел!

— Той ти е приятел. Приятел е на всички. Твой, мой, интимен приятел на всеки мошеник. Вижда всичко и навсякъде, меси се във всичко, не бих се учудил, че има хора и в двата лагера. Обаче очевидно има много високо мнение за теб. Според мен не е тайна, че ти си му помогнал много в Бенгал за разкриването на серийните убийства. Сега можеш да си уверен, че репутацията ти се простира до границите на империята!

Джо изсумтя.

— Успя ли да хванеш своя човек?

— В очите на началниците случаят е приключен успешно — каза предпазливо Джо. — Това е всичко, което мога да кажа, дори и на теб, Джеймс. Ръцете ми са вързани от задължението да пазя всичко в най-голяма тайна, а устата ми е запушена с тампона на моралното изнудване. Направена е услуга на империята, но не и на правосъдието.

— А, разбирам. Колкото по-малко се говори за това, толкова по-добре, нали? А след това те е изпратил в хълмовете на Симла да се поохладиш, така ли?

— Само на пръв поглед. Той ме набута в разследването на едно убийство, от което беше изминала цяла година и което го измъчваше, а то беше последвано от второ подобно убийство веднага при пристигането ми. Преди да си ме попитал, ще ти кажа — разреших и този случай. Макар че „разреших“ е малко пресилено казано. Убиецът е известен на мен и на сър Джордж, но изискванията на дипломатията непрекъснато изместват тези на правосъдието в Индия. Страхувам се, че в тази страна един убиец все още е на свобода.

— А това не устройва Честния Джо, нали така!

— Не. Не съм чак такава вода ненапита, но поне знам какви са правилата, а и престъпниците ги знаят. Джордж бе принуден да открие каква е истината. О, да, той наистина иска да разбере какво е станало, но след това вместо да остави закона да си свърши работата, се отмята и насочва нещата по каналите, които сам е прокопал. Това е в разрез с всичко, в което вярвам! Прикриване на нещата, преструвки, затваряне на очите — това не е моят стил на работа, Джеймс! Възхищавам се от него, но не го одобрявам.

— Но тук поне си в безопасност от машинациите му. Тук много се стреля, но ние сме безсилни срещу това. Обаче не виждам нищо зловещо в тази молба. Да окажеш нужното внимание на една

американска девойка. Някои биха подскочили от радост при такава възможност.

— Тази работа не ми харесва. Виж какво, Джеймс — рече отчаян Джо, — нали ти командваш този проклет форт? Не можеш ли просто да кажеш „не“! Нали има система за издаване на пропуски за пътуване западно от Пешавар? Има и ти го знаеш! Спомням си, че в моя с големи букви беше написано, че не се разрешава достъпът на жени в зоната на бойните действия. А това тук е точно такава зона, дяволите да го вземат! Този следобед по нас стреляха десетина пъти.

— Ако щеш вярвай, Джо, но не съм казвал „не“ от седмици! Това място се пълни като петзвезден хотел. Нещо като „Уолдорф Астория“.

— Защо? Какво имаш предвид?

Джеймс Линдзи потърка мрачно носа си.

— Бедата е там, че фортът е нещо като образец — обясни той. — Футболно игрище, игрище за хоккей на трева. Строи се корт за скуош. Тенис кортове. Може би ще искаш да поиграеш крикет? Можем да ти осигурим и това! Тук има всякакви съвременни удобства, както и всякакви военни новости. Мерките за сигурност са такива, каквито досега не са били виждани по границата. И какъв е резултатът? Всеки шляещ се идиот в проклетата империя, който разполага и с най-малкото влияние, си мисли (а сега и една жена), че му се полага да се позабавлява един уикенд в предния пост на британската имперска експанзия. И върху кого се стоварва бремето? Върху нещастника Линдзи, можеш да бъдеш сигурен в това! Ясно ли ти е? Освен самите нас и освен тези, които наистина вършат някаква работа, при нас има или съвсем скоро ще има един висш чиновник от канцеларията на вицекраля, тръгнал на мисия за „запознаване с фактите, за да дава оценка за работата на скаутските фортове и значението им за общата отбрана на индийските територии“. Самият сър Едуин Бъроус! Не е най-предпочитаният човек, който да наднича през рамото ти.

— Никога не съм чувал за него. Но който и да е той, никога няма да види по-добре управляван форт, Джеймс. Няма причини да се безпокоиш.

— Е, да, ама има! Възгледите на сър Едуин за фортовете по границата са добре известни и никак не са сложни: „Закрийте ги, проклетите!“ Той съветва правителството и всеки, който има желание да го изслуша, че англичаните трябва да се изтеглят, да изоставят

отбранителната линия „Дюранд“ и да отстъпят на изток към Инд. А има дни, ако щеш вярвай, Джо, когато дори аз виждам някакъв смисъл в това! Но докато трае посещението му, от мен се очаква да покажа такава експедитивност, която направо да те накара да се просълзиш. Това е само един пропаганден ход, имащ за цел да увери правителството на Негово величество, че държим здраво нещата под контрол. Та как, по дяволите, трябва да постъпя с него?

Джо се засмя.

— Изкарай го навън с някой патрул и го изгуби! Обаче ако говорим сериозно, този човек не е военен. Той ще гледа да котка индийската гражданска администрация от Калкута до Делхи. Цялата му грижа ще бъде дали си му предложил подходящия вид мармалад за закуска.

— Има и още нещо, Джо, сякаш това не е достатъчно. Дори ти сигурно си чувал за д-р Грейс Холбрук? Пионерка на медицинското мисионерско усърдие. Негово превъзходителство много се възхищава от нея, много е гъста със сър Джордж и ако щеш вярвай, гъста е и с проклетия емир на Афганистан! Нашия приятел отвъд границата. Откакто излекува успешно хемороидите му, дали пък не бяха глисти? Както и да е. Сега тя е на път за Кабул, говори се, че ще става личен лекар на емира и ще прекара „един-два дни във форта“, за да си почине и да изчака афганистанския си ескорт да я отведе до Кабул. Казвам ти, Джо, ще настъпи голяма бъркотия! На всичкото отгоре и лорд Ратмор е решил точно в този момент да се отбие при нас.

— Лорд Ратмор? Кой е той, за бога?

— Президент на компанията „Уест Индия Трейдинг“, който много иска английските стоки да изместят руските от базарите на Кабул. Нямам предвид само красиви кожени кутии и тоалетен сапун и сапун за пране. Говоря ти и за военно оборудване. Естествено, на това стадо неизбежно ще му трябва и овчарско куче в лицето на човека от Кралските военновъздушни сили (РАФ) Фред Мор-Симпсън (свестен мъж, нямам нищо против да ни гостува). Той идва, за да прецени проблемите и преимуществата на „въздушното прочистване“ и се надява да разположи една ескадрила леки изстребители бомбардировачи да патрулират границата от въздуха. Идеята не е лоша, но на мен просто ми се иска това да беше станало в друго време.

Джо изслуша това изброяване леко развеселен от отчаянието, изписано върху лицето на Джеймс.

— Мисля, че трябва да ми преповториш всичките имена. Колко бяха на брой? Пет заедно с онова момиче Кобленц, така ли беше? Ако прибавим към нас двамата още един, става добро вечерно парти! Или пък могат да се оформят две маси за игра на бридж! Това ли са всичките? — попита той. — Да не си забравил да ми кажеш за някого?

— Да — рече Джеймс и лицето му моментално придоби щастливо изражение. — Има още един човек. Бети.

— Бети? Да не искаш да кажеш, че ще дойде тук? Разбира се, да доведеш съпругата си във форта е против всички съществуващи правила.

— Ами, след като всички останали умират от желание да ги нарушават, не виждам защо да не го направя и аз! И тя ще дойде. Много ще се радвам да я видя.

— Аз също — рече Джо, който помнеше Бети Линдзи много добре. — За мен ще бъде голямо удоволствие да я видя... Само дано не е взела със себе си онова гадно кученце! Тя донесе ли го в Индия? Как му беше името? Минто?

Джеймс въздъхна.

— Да, Минто. Не мога да ти обещаая, Джо. Та какво друго би могла да направи с него, ако не го вземе със себе си? Не може да остави малкия разбойник на никой друг. Хапе като павиан. Хайде, Джо, да се състезаваме на десет дължини!

И двамата се усмигнаха на общите си спомени. Когато бяха установили, че са се качили на един и същи кораб, отивайки си у дома в отпуск след първата им кампания заедно, Джо беше попитал Джеймс накъде се е запътил. Приветливото му лице изведнъж беше добило тъжен вид и той му беше доверил, че ще прекара безценните си две седмици отпуск при единствените роднини, които има в Англия — двама възрастни чичовци в Камбъруел. Джо не се поколеба да му каже да не го прави.

— Ела да си довършим партията шах у дома. Тоест не у дома, а в къщата на сестра ми. Тя и съпругът ѝ живеят в Съри, в едно село, което се нарича Ъпфолд Хаус. Там няма много неща за правене — ще прием чай на поляната, ще играем бридж, ще ходим на църква.

Всъщност доста е досадно и аз започвам да съжалявам, че те поканих, но ти ще бъдеш добре дошъл.

— Рай! — беше казал Джеймс. — Звучи ми като райско място!

И той намери своя рай, въпреки че не беше в Ъпфолд Хаус. Джо откри, че непрекъснатите посещения на Джеймс в жилището на енорийския пастор в Ъпфолд са предизвикани не от религиозен плам, а от по-специален интерес (който може би също беше един вид плам) към хубавата дъщеря на пастора, Елизабет. Всички следващи отпуски на Джеймс със или без Джо бяха прекарани в Ъпфолд, а когато войната свърши, той се ожени за Бети и я взе със себе си в Индия, където възобнови кариерата си на военен. Беше решено, че военният му опит е точно това, което е нужно за Северозападната граница и майор и госпожа Линдзи бяха изпратени в Пешавар.

За яд на Джо Джеймс спечели състезанието с голяма преднина.

— Почти настигнах себе си — каза доволен Джеймс.

Когато излязоха от резервоара и се загърнаха с хавлиените кърпи, един скаут хавалдар^[2] застана мирно отстрани на Джеймс с писмено съобщение в ръка. Заговори бързо на пуцу и Джеймс го изслуша внимателно, като от време на време му задаваше по някой въпрос. Накрая се обърна към Джо.

— Съобщение — каза той — по хелиографа. От един от нашите предни постове. Кавалерийски отряд от около трийсет души идва насам по пътя откъм Кибер. Това ще е афганският ескорт на Грейс Холбрук. Типично за тях, двайсет и четири часа преди времето, в което ги очаквах да пристигнат. Мисля да изпратя няколко момчета да ги посрещнат. Обичам инициативата да е на моя страна. Но сега, като размислих, може би ще е по-добре сам да отида и да ги посрещна. Защо не дойдеш с мен? Само ми дай време да се облека, да предам командването на Еди Фрейзър и ще тръгнем!

Той се провикна към двора и там веднага се появиха коне, яхнати от скаути.

Двайсет минути по-късно Джо и Джеймс преминаха на коне през главната порта на форта начело на малък ескорт.

— Няма да бързаме — рече Джеймс. — Просто ще излезем малко напред, за да ги посрещнем, ще се полюбуваме на гледката и ще

си поговорим за това-онова. Не искам да имаме вид на официална делегация. Това е само една частна уговорка между Грейс Холбрук и емира и ние правим каквото можем, за да им помогнем. Нищо повече.

Примигвайки срещу слънцето, което залязваше зад оцветения в жълто-кафяво и отблъскващ с голотата си Кибер, Джо извади бинокъл и го насочи към ездачите, които слизаха към тях. Те представляваха любопитна смесица от бандитизъм и военна прецизност. Напредваха по всички правила на военното изкуство. До кръста приличаха на редовни войници, но надолу — на местните бандити от района на границата. Червеникавокафяви копринени тюрбани, широки кафяви туники, външни джобове, кръстосани патрондаши и ширити, а под тях торбести панталони и високи ботуши. Мнозина бяха въоръжени с копия, които в съчетание с развяващите се знамена им придаваха вид на средновековен боен отряд. Джо забеляза, че всички са въоръжени с пушки със затвори не по-лоши от тези, които носеха скаутите. Техният заплашителен вид не убягна от очите на Джо. Това не беше войска за церемонии.

— Човек би казал приятелски настроени врагове или враждебни съюзници — прошепна той на Джеймс. — Сигурен ли си, че вече не сме във война с тези господа?

— Третата, но подозирам, че няма да бъде последна афганска война беше преди три години, а подписахме мирен договор с емира едва миналата година. — Джеймс замълча за момент и добави: — Обаче да ти припомня ли какво казва една стара пущунска поговорка? „Войната започва в момента на подписването на мирния договор.“ Ще ти кажа и нещо друго — те няма да влязат във форта! Много от тях имат сметки за уреждане със скаутите и много скаути биха се радвали на някоя възможност да се разправят с тях. За през нощта могат да се разположат на лагер върху футболното игрище. Можем да ги нахраним, но да бъда проклет, ако им дам и подслон. Прекалено рисковано е. Дявол го взел! Не трябваше да позволявам това да се случи. Но какво бих могъл да направя? Можеш ли да ми намериш някаква работа в Лондон, Джо? Тази започна да става прекалено деликатна за мен.

Те си проправиха път през напояваните зелени площи отвъд стените на форта, които изпълняваха ролята едновременно на открито за стрелба поле и на зеленчукови и овощни градини, с които фортът се

прехранваше. Двата отряда се приближиха на стотина метра един от друг. Водещият афганец вдигна ръка и хората му спряха. Съпровождан от един човек, който яздеше малко зад него, водачът се приближи в бавен ход върху висок, сив кабулски жребец. Фигурата му се видя много внушителна на Джо. Млад и красив, с черни очи и гъсти черни мустаци, той ги изгледа изпитателно. Върху едното му бедро висеше маузер, а върху другото персийски кинжал, инкрустиран със скъпоценни камъни.

Джеймс огледа новодошлия с присвити очи.

— Кой е този, Джеймс? — прошепна заинтригуван Джо.

— Земан Хан! — отвърна Джеймс. — Много виден местен жител. Племенник (или братовчед?) на емира. Между него и трона има двайсетина синове и братя, но за Афганистан това не е кой знае каква голяма бариера.

— Какво... Искаш да кажеш, че...?

— О, да. В сравнение със смяната на кралете в Афганистан последното действие на „Ричард Трети“ може да изглежда като детска забава! Сегашният емир дължи положението си на факта, че някой простреля черепа на предишния, неговия баща, докато спеше. Някои твърдят, че Аманула знае повече за това, отколкото е готов да каже, а други, че е бил убит от един племенник. Нас тази работа ни интересува дотолкова, доколкото сегашният владетел не е настроен зле срещу англичаните и се противопоставя на всякакво руско нахлуване от север. Въпреки че не съм сигурен на чия страна е Земан Хан.

Той даде знак на ескорта да спре и се запъти напред заедно с Джо.

— След като ти казах всичко това, ще добавя, че му нямам ни най-малко доверие. Тази вечер ще ни бъде на гости. Може да се каже като почетен гост, но няма да мигне. Ще се оглежда, ще преценява. Ще се опита да разбере какви са намеренията ни. Ще преброи колко са хората ни и ще прецени качеството и количеството на въоръжението ни. Ще преброи плюкалата и катапултите. Не мога да направя нищо по този въпрос. Просто трябва да му покажа ясно, че знаем какви са намеренията му и че сме толкова уверени в себе си, че не се притесняваме много от присъствието на шпионин в лагера ни. Бих го оставил за през нощта да спи заедно с разбойниците си на футболното игрище, но това ще бъде ужасно неучтив постъпка.

Той сви на фуния ръце около устата си и извика нещо на пуцу, а приближаващите се ездаци отвърнаха по същия начин. Ако се съди по циничния смях и от двете страни, с който те приветстваха тази размяна на любезности, това беше често използвана добродушна обида.

„Господи — помисли си Джо, — да можех и аз да го направя!“

С протегнати ръце мъжете се приближиха един към друг. Джеймс отново заговори на пуцу, а после и на английски.

— Нека ти представя Земан Хан, а това е моят приятел Джо Сандиландс.

Черните очи го изгледаха от горе на долу, като се спряха за миг на белега върху челото на Джо и редицата лентички за медали върху куртката му. Те огледаха непознатата полицейска униформа, показвайки лека изненада, че Джо не е въоръжен. Земан Хан се усмихна и протегна ръка.

— Здравей, Сандиландс! Радвам се да се запозная с теб. Чух, че си в Симла, но не очаквах, че ще имам удоволствието да те срещна тук. Нека те приветствам в този изостанал и прояден от бълхи придатък към могъщата Британска империя.

Говореше тихо и без запъване с чист акцент, типичен за английските държавни училища. Джо успя да се овладее от обзелото го изумление и отвърна:

— Поласкан съм, че достойният Земан Хан, който е толкова приближен на Негово височество емира, си е направил труда да запомни името на толкова скромна личност като моята.

Те се изгледаха за момент, а след това избухнаха в смях.

— Разбира се — рече Земан, — би трябвало да говорим на персийски, който е езикът на елегантната дипломация, но аз ще се задоволя с по-разбираемия, макар и не толкова елегантен език на завоевателя.

— Завоевателя? — рече Джеймс. — Глупости! Губиш си времето, Земан! Няма да заблудиш Джо.

Земан извади елегантна сребърна табакера от джоба си и я отвори за тях.

— Страхувам се, че цигарите са руски — рече той, — но напоследък доставките често са нередовни.

— Скоро ще има нови, Земан — успокои го Джеймс. — Уредил съм да доставят за теб двеста кутии „Плейърс“. Ние също като вас се

придържаме към свещените правила на гостоприемството.

Джо остана с впечатлението, че с тази размяна на няколко кратки реплики двамата опитни дуелисти бяха засегнали поредица от въпроси, над които политиците биха се мъчили цяла седмица.

— Твоята спътница д-р Холбрук ще пристигне едва утре, Земан, така че ще имаш време да си починеш и да се възстановиш от пътуването, а за нас ще бъде удоволствие да ти правим компания. Надяваме се, че ти и твоят адютант — той се усмихна на офицера, съпровождащ Земан — ще благоволите да бъдете наши гости във форта поне през следващите два дни. С групата на д-р Холбрук очакваме да пристигнат и други гости и съм сигурен, че ти с удоволствие ще се запознаеш с тях.

— За моя адютант — рече Земан, посочвайки с ръка към младия пушун до себе си — Мохамед Искандер Хан това ще бъде удоволствие.

Джо отново погледна към Искандер Хан. Наблюдателни, но не и неприятелски зелени очи отвърнаха на погледа му. Той беше пушун с по-светла кожа, от онези племена, които твърдят, че цветът на кожата им се дължи на кръвната връзка на техните прадеди с Александър Велики, чиято македонска армия преминала през тези хълмове преди две хиляди години. Кафявата му коса беше къдрава и се развяваше от вятъра около тюрбана му, носът, като този на Земан, беше великолепен, но той беше гладко избръснат и нямаше неговите пищни мустаци.

— В такъв случай тръгвайте с нас — покани ги Джеймс и обърна коня си. — Ще се погрижат за хората ви.

Той повика един хавалдар, който въпреки че гледаше предпазливо и с подозрение, направи първо официален поклон, преди да заговори със старшия на групата останали афганци.

Когато се бяха отдалечили достатъчно, Джо се наведе към Джеймс и прошепна:

— Можеше да ме предупредиш! Сега да гадая ли? „Уелингтън“ или „Сандхърст“?

Джеймс се усмихна.

— Всъщност, „Ръгби“ и „Сандхърст“. Ще имаш възможност да го опознаеш по-добре по време на вечерята. Майка му е афганска принцеса от племето дурани и има кралска кръв, а баща му е главатар на племето малик, разклонение на афридите, които живеят от другата страна на границата. Той е ужасен стар негодяй! Мрази англичаните,

но не чак толкова, че да не се възползва от големите суми английска валута, които му даваме, за да изпрати единствения си син да получи военно образование в Европа. Нищо не може да се сравнява с възможността да опознаеш врага отвътре.

— Значи, когато Земан забие кинжала си в гърлото ми, ще очаквам онзи да каже: „Съжалявам за тази работа, приятелю! Нищо лично, нали разбираш“, с най-добрия акцент на възпитаник на военното училище „Сандхърст“, така ли?

Джеймс се замисли за момент.

— Да — рече той, — съвсем правилно отгатна. — Не забравяй да си заключиш вратата тази нощ!

На следващата сутрин Джо и Джеймс стояха заедно на покрива на форта, който още в десет сутринта беше силно нагрял, и наблюдаваха с бинокли пътя от Пешавар. Земан Хан се присъедини към тях.

— Кога се очаква да видим тази толкова важна делегация? — попита спокойно той, сядайки на парапета.

— Всеки момент — отвърна Джеймс, подавайки му бинокъла.

Земан се усмихна и направи жест с ръка, че не го иска, след което погледна към пътя от Пешавар.

— Всеки момент, казваш, така ли? В такъв случай, ако не греша, ето ги и тях.

В далечината започна да се очертава моторизираният конвой с бронирана кола начело, който напредваше бавно по новопостроения път към форта.

— Различаваш ли някого? — попита Джо.

— Един от мъжете в първата кола е в униформа на Кралските военновъздушни сили и това може да бъде само Мор-Симпсън.

— Мор-Симпсън? — рече изведнъж разтревожен Земан. — Не знаех, че ще идва. По каква работа? — Тонът му стана подозрителен.

— Ами, първо — каза Джеймс, успокоявайки го, — ако е направил това, което поисках, носи двеста кутии цигари „Плейърс“ за теб. От там нататък не е моя работа да разсъждавам върху мотивите на моите господари. Освен това виждам, че в колата до него е сър Едуин Бъроус от индийската гражданска администрация.

— Това е едно смешно съчетание — рече Земан. — Мор-Симпсън е добре известен с настояването си непокорните племена да бъдат подчинени чрез бомбардировки, а сър Едуин е готов на всичко, включително изтегляне на англичаните от границата, което може да спести пари. Ха! Мисля, че пътуването им заедно е било доста интересно!

Джеймс очевидно мислеше същото, но не държеше много човек от другата страна да му обяснява английската политика по границата.

— Какво се вижда в следващата кола? Това е додж, нали?

— Мисля, че е буик.

— Деладж — каза Земан с тон на познавач.

— Е, независимо каква марка е колата, в нея, изглежда, се намира самата Грейс Холбрук. Да, без съмнение е тя.

— Кой стои до нея?

— Предполагам, че ще трябва да е лорд Ратмор. А срещу него, обърната към нас... — Той говореше със заучена сдържаност. — Да, това е Бети. Виждаш ли я, Джо?

Първите две коли бяха отделени от другите две с камион, пълен със скаути пехотинци. Показа се третата кола.

— Багаж — рече Джо, взирайки се напрегнато. — Само багаж. Какво става, Джеймс?

— Търся да открия онзи член на групата, за когото имам най-големи притеснения, и не го виждам. Бих искал да знам, къде, по дяволите, е проклетата малка госпожичка Лайли Кобленц? Ето, идва още една кола... но в нея няма никой друг освен шофьора. Следват уланите, които оформят ариергарда. Това е всичко. А сега какво? Заповедите ми бяха изрични! Тя трябваше да пътува във втората кола с жена ми и д-р Холбрук. Дявол да го вземе! Трябваше сам да отида да ги посрещна!

— Или може би аз трябваше да отида — обади се Джо. — Не съм сигурен откъде точно започва слугуването ми.

Земан наблюдаваше как двамата мъже изразяват недоумението си, без да крие злорадството си.

— Значи са изгубили вашата богата наследница някъде по пътя, така ли?

— Пепел ти на устата! — рече ядосан Джеймс, гризейки нокътя си. — Ако се е случило такова ужасно нещо, с кариерата ми е

свършено! Ще го убия този проклетник Монти Мелвил!

Джо го изгледа въпросително.

— Монти Мелвил. От девети улански. Той имаше грижата да докара конвоя при нас. Ето го и него! Перчи се на коня си пред войниците. Какво, по дяволите, си направил с нея, Монти? Предполагам, че проклетото момиче едва ли ще пътува заедно със скаутите? — каза той, загледан в камиона, пълен със скаути, по средата на колоната.

И тримата се загледаха нататък.

— Няма я там.

— Може да е променила решението си — рече с надежда Джо. — Може пък да е останала, за да се запознае със забележителностите на Пешавар?

— Това е единственото обяснение и какво облекчение ще бъде, ако е така! — съгласи се Джеймс. — Въпреки че би трябвало да ме уведомят за това, когато се обадиха по радиото, за да ми кажат, че тръгват.

Земан оглеждаше внимателно конвоя с ястребовия си поглед. Изведнъж той се засмя.

— Дамата, чиято липса толкова ви вълнува, да не би да е млада, русокоса, стройна и капризна? Така ли е? Тогава се опасявам, че имам лоша новина за вас!

Той посочи надолу, където кавалеристите, скривани отчасти от облака прах, започнаха да се виждат по-ясно.

— Чувах, че ще бъдем удостоени с присъствието на един английски кавалерийски полк. Рядко, но не и непознато явление в тази част на света, а ето ги и тях. Но това не е всичко! Когато докладвам на емира, дали да му кажа, че англичаните са толкова закъсали напоследък, та вербуват жени за кавалерията? — Той избухна в смях. — Вгледайте се в центъра на този боен отряд и мисля, че ще откриете това, което търсите!

Джеймс започна да се взира още по-напрегнато.

— Мама му стара! — изруга той. — Проклето момиче! Как, по дяволите, се е озовала там? Ще го убия този Мелвил, когато ми падне! Как е позволил такова нещо?

— Мисля, че не трябва да се безпокоиш — рече Джо. — Според мен тя е на сигурно място. Не мога да си представя по-сигурно в

границите на Британската империя. Независимо от това ще сляза долу, за да посрещна проклетото момиче.

— Мисля, че ще е по-добре да остана тук с Джеймс — каза Земан, — въпреки че трябва да призная, че съм много любопитен да се запозная с тази истинска перла. Може да се смути, като види космат туземец като мен. Сигурен съм, че са я предупредили за „подобни хора“.

— Ако е така, явно не е обърнала внимание на предупреждението.

Възмутен, Джо се спусна, трополейки по стълбите към двора, качи се на пригответения за него кон и излезе през портата на форта. Спря за малко в градината, наведе се, откъсна две рози и ги мушна в еполета си. Отправи се в лек тръс по пътя, за да посрещне приближаващия конвой. Минаваше покрай всяка кола с нещо средно между поздрав и махване с ръка, приветства въоръжените скаути в камиона и най-накрая се изправи срещу войниците от Девети улански полк, водени от Монти Мелвил. Защитена отвсякъде от тази внушителна сила, зачервена, с разпиляна коса и с взет назаем улански шлем на главата, с черни очила, вдигнати върху влажното чело, неговата довереница яздеше, здраво възседнала коня. Повдигна развълнуваното си лице към него, а той изля гнева си върху нея.

— Какво, по дяволите, правите? — запита Джо, едва подбирайки думите си от яд. Насочи властно пръст към нея, давайки да се разбере, че иска тя да се отдели от групата.

— Олеле-е-е! — Гласът ѝ прозвуча бодро, безгрижно и съвсем по американски. — Предполагам, че вие сте моят полицай, командир Сандиландс! — рече тя, извеждайки коня си от групата. Ако искате да знаете, те се опитаха да ме поставят в — как я наричаха? — щабната кола! Но аз не се съгласих. Не съм била всичкия път от Чикаго, за да се возя в деладж. Ау! Беше страхотно! Това е начинът да се пътува из тази страна! — Тя се усмихна широко на възхитените английски кавалеристи.

— Младата дама се справи много добре — рече сержантът на групата. — Сякаш цял живот не е слизала от седлото. — Останалите изразиха съгласието си с одобрително мърморене.

— Съжалявам, сър! — обади се Монти Мелвил. Погледна с отчаяние към Джо и прошепна: — Знам какви бяха заповедите и

направих всичко, което е по силите ми, но по-скоро ще обясните на едно шимпанзе какви са кралските отличия, отколкото да вкарате малко разум в главата на това проклето момиче! — Той извърна рязко потното си, възмутено лице към Лайли. — Особено пък след като спечели всичките ми момчета на своя страна.

— Разбирам — рече Джо, хвърляйки смразяващ поглед на Лайли, — че трябва да ви обясня някои неща от живота по границата. Имате късмет, че още не сте поставена в следващата „щабна кола“, която да ви закара обратно в Пешавар! Ако зависеше от мен, щеше да стане точно това. Вече съм доста стар, за да си играя на криеница с малки момиченца.

— Ау! — възкликна тя. — Недейте така! Аз съм дошла точно за това. — Погледна заговорнически кавалеристите и добави: — Сър Джордж ме предупреди за него, но казват, че не е толкова строг, колкото се прави. Така ли е, командире?

— Мога ли да ви обясня, че тази част на света е доста опасна? Това тук не ви е някое кокетно ранчо. Можеше да имате сериозни неприятности. Аз самият не бих имал нищо против, но някои достойни мъже могат да бъдат изложени на опасност, за да ви измъкнат от тях. Аз съм отговорен за вашата безопасност. Само по себе си това е достатъчен проблем, при положение, че правите каквото ви се каже. Обаче ако не го правите, задачата ми става невъзможна. Ясно ли ви е?

Лайли реагира, като отдаде чест така, както, според Джо, беше видяла да правят на някое тържество в „Уест Пойнт“.

---

[1] Явно има предвид границите между Шотландия и Англия. — Бел.прев. ↑

[2] Сержант в армията и полицията (хин.). — Бел.прев. ↑

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

Д-р Грейс Холбрук беше свикнала да посещава границата, защитена само от репутацията си, и когато разбра, че ще бъде част от добре въоръжен и строго охраняван конвой от Пешавар до форта, това никак не ѝ хареса. Оплака се на своя приятел, върховния комисар.

— Нужни ми бяха близо двайсет години, за да спечеля доверието на тези хора и всеки път го правя с голяма мъка. Появата ми с военен конвой само ще ми навреди.

Сър Джон Дийн положи максимални усилия да я успокои.

— Ти си последният човек, когото някой би заподозрял във военствени намерения, Грейс — каза той и се усмихна на ниската жена на средна възраст, надвесила се над бюрото му. Облечена с пола-панталон, бяла блуза и кафява копринена връзка, прикрепена със златна игла, Грейс Холбрук беше образец за благоприличието. — Познават те твърде добре и винаги те посрещат много сърдечно. Разбира се, можеш да решиш да изчакаш, докато сегашният конвой се върне, но мисля, че това едва ли ще те устройва, защото ще означава афганската страна на тази операция да се задържи прекалено дълго във форта.

— Разбира се, че не ме устройва! — каза възмутена Грейс. — Спазвам стриктно уговорките, които съм направила, и съм обещала да бъда в Кабул до десет дни. Трябваше да ме предупредиш, Джон, че във форта ще има някакво страховтно джамборе! Нали ти е известно, че не си падам по тези работи.

— Знаеш как стават нещата тук... Никой не казва нищо до последната секунда, а аз съм първият, който държи много на тази практика. Представи си какви могат да бъдат последиците, ако списъкът на сегашните гости станеше широко известен преди самото събитие. Една богата наследница, един важен имперски търговец, важен държавен служител и висш представител на Кралските военновъздушни сили! Всички събрани на едно място в Пешавар — столицата на отвличанията по западната граница! Обаче ще ти кажа

нещо, Грейс — тъкмо единственият член на групата, за чиято безопасност наистина съм загрижен, се опитва да пренебрегне всички предлагани от нас предохранителни мерки.

Грейс, която не се впечатляваше лесно от ласкателства, отвори уста, за да реагира рязко, и той побърза да каже:

— Освен това по време на това пътуване може да има нужда от професионалните ти умения. — Доволен, че беше събудил любопитството ѝ, той продължи: — Става въпрос за Бети Линдзи, съпругата на Джеймс. Да, и това не съм ти казвал. Тя също е включена в групата. Знам, че е против правилата, но този път съм склонен да ги наруша. Истината, Грейс, е, че тя е в деликатно положение, нали разбираш...

— За бога, Джон! — прекъсна го Грейс. — Да не би да си въобразяваш, че не съм знаела, че тя е бременна? Та нали аз съм я гледала през последните месеци. В случая с Бети няма нищо деликатно. Тя е силно момиче и няма нужда нито от мен, нито от който и да било друг да седи до нея, докато държи лимонена киселина под носа си, но както и да е... — Изведнъж Грейс топло му се усмихна. — Ще играя ролята на акушерка. Ще тръгна само при условие, че ще седя до Бети и колкото може по-далеч от онази малка госпожичка Кобленц, с която имах неудоволствието да се запозная на вчерашния ти вечерен прием.

Пристигайки във форта, Грейс наблюдаваше с интерес, смесен с известно задоволство, когато един мъж със строго лице излезе решително пред конвоя и накара госпожица Кобленц да напусне редицата на кавалеристите. Тя дори отметна воала си, за да види по-добре разигралата се пред очите ѝ сцена. Много добре! Който и да беше този човек, той съвсем заслужено здравата скастри госпожичката. Американката беше забавила с петнайсет минути цялата колона, събрала се пред сградата на администрацията в Пешавар, докато протестираше, спореше и правеше уговорки. Накрая успя да постигне това, което искаше — да язди дванайсет мили в жегата в края на колоната и да диша пушека от ауспусите на колите и вдигания се прах, заобиколен от двацет подрънкващи със сабите си потни улани.

— Видя ли това, Бети? — възкликна развълнувана Грейс. — Изглежда, че тя най-после си намери майстора! Питам се кой ли е този властен млад човек? Какво лице! Мисля, че той здравата ще я сдруса!

— О, не — каза, усмихвайки се, Бети. — Това е Джо! Джо Сандиландс. Той е полицаят, за когото ти говорих. Може да има лице на убиец и предполагам, че някога е бил и такъв, но той никога няма да тормози една жена. Сега се държи рязко, за да може тя да разбере кой командва тук!

Те наблюдаваха как Джо накара Лайли да застане отново по средата на ездачите, а самият той потегли в лек тръс, за да излезе пред конвоя. Когато се изравни с колата им, той спря. Поклони се на Грейс, избра една бяла роза от еполета си и ѝ я подаде.

— Д-р Холбрук, добре дошла в Гор Катри. — След това подаде червената роза на Бети и лицето му светна от радост. — Великолепната Бети! Колко се радвам да те видя отново! — След това продължи напред, повеждайки конвоя към портите.

Грейс с удоволствие вдъхна силния аромат на розата, заинтригувана от новия ескорт. Тя харесваше мъж, способен в даден момент да покаже твърдостта си на военен, а в следващия да бъде напълно очарователен. Първото ѝ впечатление беше, че това е един достоен или по-скоро истински мъж, ако този израз не беше прекалено старомоден. Сивите му очи гледаха умно и с лека насмешка, а лицето му някога сигурно е било красиво. Запита се как беше пострадал. Окото ѝ на професионалист постави диагнозата — лошо изпълнена операция на бойното поле.

Жалко, че не беше попаднал в нейните ръце. Би се справила много по-добре. През годините Грейс беше станала известен пластичен хирург. Хората от племената често си нанасяха порезни рани при схватките помежду си. Макар и с нежелание се случваше да дойдат в Пешавар, стискайки отрязано ухо или пръст с молба да им го зашие отново. Беше потиснала гнева и отвращението си първия път, когато един човек от племето махсуд беше довел при нея жена си. Съпругът беше отрязал носа ѝ в изблик на ревност, а после беше съжалил за стореното. Какво би могла да стори добрата докторка? Грейс беше горда от приложената от нея техника, която включваше изрязване в подходяща форма на кожа от челото, с която приши увреденото място. Вече не помнеше броя на жените, които беше излекувала. Под

покривалата си жените от хълмовете бяха също толкова корави, колкото и мъжете. Бяха атлетични, силни и напълно способни да защитават укрепление или село, ако се наложи, но някои имаха гинекологични проблеми, боледуваха от холера, тиф, пострадаха от заблудени куршуми или биваха осакатявани от съпрузите си. И тъй като на никой лекар мъж нямаше да бъде позволено да ги лекува и дори да види лицето им, Грейс беше единственото им спасение.

С помощта на съпруга си, който също беше лекар, тя беше открила клиника в Пешавар и за голямо изумление на властите беше продължила да я ръководи, като лекуваше както британски граждани, така и пуцуни дори след смъртта на съпруга ѝ, убит от местните. Хората от племената бяха по-учудени от съотечествениците ѝ. Пациентите ѝ често я питаха как успява да си наложи да се грижи за същите хора, които бяха причинили смъртта му. Мислеха си, че тя е в пълното си право да отмъсти за съпруга си! Сред роднините ѝ имаше млади хора, които бяха на същото мнение. Според местните самата тя беше в много удобна позиция да си отмъсти и затова поглеждаха нервно към остриите ѝ инструменти. Тя винаги ги уверяваше, че се интересува единствено от това хората да могат отново да живеят заедно. Обикновено успяваше да вмъкне в разговора и своя бог, обяснявайки им християнската теория за прошката. Бяха започнали да ѝ се доверяват, беше станала много популярна и беше добре дошъл гост в териториите на племената.

Фредерик Мор-Симпсън познаваше твърде добре границата. Можеше да задава смислени въпроси и да дава смислени отговори. Имаше добра представа за тази спорна територия. Обаче сега за пръв път стъпваше на нейната земя. Познанията му бяха придобити от 3500 метра височина, но колкото повече беше наблюдавал и колкото повече неща беше чул, толкова по-голям привърженик ставаше на настъпателната политика. За неговия пресметлив и прагматичен ум на летец военните действия на земята, изглежда, винаги бяха облагодетелствали местните пуцунски племена. Преди него и други се бяха уверили в това. Бяха го разбрали монголските императори, след тях сикхските нашественици, а сега и англичаните, които бяха готови да повторят същите грешки.

След като всяко кътче на тази земя може да се наблюдава от висок, лесно защитим планински зъбер и всеки зъбер е зает от зорки, много добре обучени стрелци, ако трябва да се направи някакво заключение, то трябва да се изразява в промяна на военната тактика. Според него тази промяна може да бъде внесена от Кралските военновъздушни сили. Ако се построят достатъчно писти за излитане и кацане, работата, която досега се е вършила на земята от потящи се пехотинци, както английски, така и индийски, би могла да се свърши от съвременната кавалерия — ескадрила леки бомбардировачи. Фред знаеше доста неща по този въпрос. Беше служил на Западния фронт. Наричаха го „въздушно прочистване“ и той беше убеден, че това е начинът, който трябва да бъде прилаган в бъдеще. „Бомбардировка на окопите, казваше той, това е начинът!“

Беше употребил много енергия и красноречие, за да накара невъзприемчивия Едуин Бъроус да възприеме възгледите му, докато пътуваха заедно от Пешавар. Фред не харесваше Едуин Бъроус. Не му допадаше неговото високомерно поведение на висш служител на индийската гражданска администрация. Не харесваше пискливия му глас, надменния му вид и неестествено лъскавата му прошарена коса. Най-много не харесваше твърдението му, че бъдещето принадлежи не на настъплението, а на отстъплението. Той препоръчваше изтегляне източно от Инд, като племената бъдат оставени сами да решават проблемите си, което ще спести много голяма сума пари на британското правителство. Да се остави Индийската империя с открит фронт, дълъг повече от 1000 мили, прави възможността за руско нападение по-голяма, помисли си Фред. Не го ли вижда този човек?

Фред беше много добре запознат с обсъжданата тема. В Кралските ВВС си беше изработил малко небрежен и неофициален маниер на общуване, но повечето хора бързо разбираха, че зад това външно впечатление се крие непреклонна решимост с честни и не съвсем почтени средства да налага своето мнение. Понякога Джеймс се изненадваше на разпалеността, в която Фред изпадаше много лесно. Беше толкова изненадан от това, че беше поискал и беше получил от разузнаването сведения за произхода на Фред. Те бяха безупречни. В тях нямаше нищо подозрително. Или пък имаше? Сред дейността на Кралските военновъздушни сили напоследък, в която Фред вземаше активно участие, беше един експеримент с така нареченото „въздушно

прочистване“ в твърде ограничен мащаб. Обаче той беше разкрил изненадващия факт, че бавните бомбардировачи, с които разполагаха Кралските ВВС, ги правят твърде уязвими цели от земята за снайперистите на афридите и другите племена.

— Все едно, че ни чакат на гюме! — беше казал някой. — Това са много бавни птици.

Няколко млади летци бяха принудени да кацат аварийно на територията на племената. Общото мнение беше, че смъртоносното разбиване на самолета на земята е за предпочитане пред успешното аварийно кацане в тези територии. Пилотите, които по такъв начин бяха попадали в ръцете на пущуните, въпреки примамливите парични награди на англичаните за тяхното връщане не успяваха да оцелеят дълго и не умираха лесно. Джеймс се питаше дали настоятелността, с която Фред защитава своята агресивна политика, не е подхранвана от омраза и дори от чувство за вина.

Сър Едуин Бъроус не беше в сговорчиво настроение. Хеморонидите го съсипваха. Дългото пътуване с влак до Пешавар беше достатъчно тежко. Условиата, които му бяха предложили по време на престоя в Пешавар, не бяха като тези, с които беше свикнал, а тръскането и подскачането по пътя към форта му причиняваха остра болка. Тя ставаше направо непоносима, когато трябваше да слуша този невеж, проклет глупак Мор-Симпсън да защитава своята настъпателна политика. Според Бъроус и много други тя отдавна беше отречена от разумните хора.

Той слушаше, но се спасяваше зад сухата си кашлица и олимпийската усмивка, като демонстрираше завидно търпение. Преброи доколкото можа дните, които му оставаха до завръщането му към удобствата, предлагани от дома му в Делхи. Не искаше да слуша и обясненията, които Грейс Холбрук даваше за възгледите на емира. Не му се слушаха и домашните занимания на съпругата на коменданта на форта (въпреки че, доколкото му беше известно, Джеймс Линдзи беше доста разумен човек). Беше научил, че в негова чест тази вечер ще има банкет, при това пущунски. Ненавиждаше местната храна. Лютоото кърри раздраваше язвата му. Опасяваше се, че ако изобщо има нещо за пиене, освен минерална вода, това ще бъде бира местно производство.

Газираните напитки не му понасяха. От една страна, се надяваше да седне близо до това американско девойче, а, от друга, да бъде колкото е възможно по-далеч от нея. Можеше да мине и без похотливите трепети, които тя предизвикваше у него. Ако трябваше да вярва на това, което беше чувал, по-добре беше да избягва съвременните американки. Те са прекалено еманципирани за вкуса на повечето мъже, дръзки са и са склонни да налагат мнението си. Лоша работа.

Говореше се, че Дърмот Ратмор е забогатял от войната. Според слуховете — „от нещо, свързано с контракти за армията“, но този път слуховете бяха верни. Съзирайки празнина в пазара, той беше сключил редица договори за снабдяване на американските войски във Франция и най-неочаквано беше успял да преодолее конкуренцията на един американски предприемач. Освен това беше и благородник.

— Лорд Ратмор! За какво е получил титлата си? — питаха хората. Най-недостойното в случая беше, че я беше получил заради доброволните си вноски в партийните фондове, но това не беше много известно извън Англия, а индийската провинция Северозападен граничен район беше част от империята и много си падаше по лордовете. Това подсилваше много чувството за собствената му значимост, както и желанието му да използва властта си за собствена изгода. При тези обстоятелства той не беше много доволен, че се озова в сегашната си компания. Очакваше да го посрещнат с червен килим, а вместо това стана част от нещо, което не беше много по-различно от енорийска разходка на открито. За момент се включи в разговора между Бети и Грейс Холбрук, но реши, че така е още по-зле — разходка на открито в стар автобус с неделното училище беше нещо още по-недостойно за него. А освен това една от тези проклети жени беше взела със себе си и кучето си. Той гледаше недоверчиво малкия бял териер Джак Ръсел, който лежеше в краката му, вперил немигащ поглед в глезените му. Съпругата на коменданта на форта явно не го контролираше много-много.

А и мисионерката Грейс не знам коя си. Не общуваше много с мисионери, макар да беше чул, че тази е близка с емира на Афганистан. Можеше да му бъде от полза. Ако той наистина установеше търговски отношения между Индийската империя и

кралство Афганистан, една приятелка в афганския кралски двор можеше да свърши добра работа, дори и ако беше скромна мисионерка. Запита се дали да не я направи част от свитата си. Винаги си струваше да се опита.

Освен това тук беше и този проклет глупак Мор-Симпсън. Човек, който иска да бомбардира окопи! Нямахше особено добро мнение за него. Но той беше за предпочитане пред коменданта на форта, Джеймс Линдзи. Той беше имал нахалството да му напише кратка бележка, в която му казваше как да се държи, предупреждавайки го, че не трябва да напуска форта без ескорт и изобщо, изглежда, не можеше да прави нищо без ескорт. Дори си беше позволил да му изнесе лекция как да се отнася към местните жени! Не ги гледайте в очите, не се обръщайте към тях директно. Колко детинско и абсурдно! Би могъл да преброи на пръстите на едната си ръка местните жени, които беше виждал, откакто беше пристигнал. Те бяха така забулени от главата до петите, че беше невъзможно дори да каже дали бяха жени. Той имаше чувството, че местните жители по тези места, пащани ли, пущунци ли им викаха, се ползват с прекалено големи привилегии. Може би в крайна сметка Мор-Симпсън не беше чак такъв глупак. Хората критикуваха генерал Дайър, но неговите действия в Амритсар със сигурност бяха предотвратили още в зародиш големи неприятности. Не — ако щяха да търгуват по тези места, това трябваше да става на базата кой е господар и кой не е. Ако онзи проклет глупак Бъроус се наложеше, това, което можеше да бъде един многообещаващ пазар, щеше да бъде зелято от евтини руски стоки. Дърмот Ратмор беше решил, че това не бива да става. Увереността му идваше от насърчението, което беше получил от много високо място.

— Защо не отидеш и не се запознаеш на място с обстановката, приятелю? Нищо не може да замени личното впечатление за предлаганите възможности. Не се безпокой за сигурността — ще вземем всички необходими мерки. Ще очакваме да ни докладваш при завръщането си. Само помни, че това, от което всички се интересуваме, е дали проектът е изпълним. Ще можем ли да вкарваме английски стоки в Афганистан и ако можем, какви стоки трябва да бъдат те?

Ратмор се усмихна на себе си и извади един малък предмет от джоба си. Очите му се взряха в рисунка на светец, подобна на

скъпоценен камък. Това беше една икона, така им викаха на тези неща. Тъй като в Русия бяха дошли на власт болшевиките и богатството и религията внезапно бяха станали опасно непатриотично нещо, те намираха своя път през границата. Беше купил тази на един базар в Пешавар за два пенса и половина. А имаше и други неща. Ценни, необикновени неща, които можеха да се продадат добре в Лондон или в Ню Йорк. Някои от работите на предприемчивия мосъо Фаберже стигаха тайно до Афганистан и по-нататък. Планът му предвиждаше наистина да вкара английски стоки в Афганистан заради пропагандния ефект от това и за да впечатли правителството на Негово величество. Обаче истинската печалба за Дърмот Ратмор щеше да бъде от стоките, които неговите кервани щяха да докарат оттам.

Той погледна пред конвоя отвъд форта. Пресметливите му сини очи проследиха новопостроения асфалтов път, който се виеше в тъмните челюсти на прохода Кибер. Това ще е пътят, по който ще тръгнат неговите камиони. Докъде се простираше този път? Беше ли безопасен? Предполагаше, че всичко щеше да зависи от ефикасността на този Линдзи и малкия му форт с неговите сигнални тръби и шепа английски офицери. Дърмот беше научил, че преобладаващото мнозинство от хилядите редовни войници — викаха им скаути! Скаути! — бяха от племената по тези хълмове, вероятно до един разбойници. Въздъхна. Беше дошъл да гони химери. Но после отново погледна иконата в дланта си и се ободри.

Бети Линдзи също се оглеждаше. Беше стояла прекалено дълго затворена заедно с другите офицерски жени зад стените на Пешавар и сега се радваше на открилия се пред нея широк хоризонт. Свали тежкия тропически шлем и разтърси гъстите си кестеняви къдрици, като обръщаше глава ту на едната, ту на другата страна. Ето го най-после! Толкова често си го представяше, а и Джеймс толкова пъти ѝ го описваше. Бети се взираше отново и отново във форта, построен почти изцяло от Джеймс. Това беше центърът на неговия свят. Не, може би не беше това. „Знам кое е центърът на неговия свят — аз!“ Вьодушеви се от тази мисъл сред толкова враждебния пейзаж.

Отначало фортът трудно се виждаше. Като много други неща в тази страна той имаше способността да изчезва. Слънцето можеше да

се скрие зад облак, сенките следваха една след друга, после облакът отминаваше и фортът с цвят на кал се появяваше отново за кратко сред червено-кафявото на околния пейзаж. Дълъг и нисък, той изглеждаше като прострян върху хълмовете. Джеймс ѝ беше казал, че е била използвана всяка възможност, която теренът предлага, за да се гарантира, че в случай на вражеско нападение всяка точка от околността може да бъде подложена на кръстосан огън. Наблюдателните постове и позициите бяха разположени така, че всяка част от околността можеше да се наблюдава най-малко от две отделни места.

„Всичко тук е много сурово и мъжествено — помисли си тя. — Няма нищо меко. Това е свят на сандали с дебели подметки, звуци на войнишки тръби, стриктни дажби, бинокли и непрекъснато наблюдение.“

Напредваха през равнината и с приближаването към форта Бети започна да различава подробностите. Видя назъбените контури на бойните кули, вишките с отворите за стрелба с пушки, които бяха наредени като лястовичи гнезда по протежение на крепостните стени, сигналната станция с хелиограф в нея. Сред неприветливите военни позиции, изградени от камъни и спечена кал, тук-там се забелязваше плаха зеленина. Строго очертана зеленина, която обаче беше твърде уязвима в този суров свят. Наскоро засадените овощни дървета бяха така правилно подредени, че намесата на войнишката ръка беше съвсем очевидна. При зеленчуците положението беше същото. Беше правен дори опит да се засади лозе. Всичко беше направено с ясна перспектива и беше обещаващо, но при пълна липса на въображение. Да, личеше си, че това е светът на Джеймс. Ако някога се случи така, че да живеем като цивилни, ще го държа на всяка цена далеч от градината!

Тя сподели мислите си с Грейс.

— За тази работа е нужно постоянство, а Джеймс със сигурност го притежава — рече тя.

— Грейс, то ще е нужно и на теб за следващия етап от пътуването — рече Бети и лицето ѝ доби загрижено изражение. — Виж! Ако погледнеш назад към пътя, по който пристигнахме, какво ще видиш? Цивилизация! Овощни градини, зелени нивя, искряща на слънцето река, канали, куполът на колежа „Исмалия“ и разцъфнали

ябълки и бадеми! Прилича на рай. А сега се обърни и погледни на запад. Какво виждаш? Ад! Всички оттенъци на кафявото и нито едно дърво, нито едно стръкче трева. А що се отнася до вратата на Аверн — тя посочи към вертикалната черна цепнатина на прохода Кибер и потръпна. — Не бих отишла там за нищо на света! Мисля, че си страхотно смела, Грейс, след като си готова да изминеш този път. Казват, че проходът е дълъг трийсет мили. Доста дълго пътуване!

— Пропускаш нещо. — За момент Грейс изглежда спокойно Бети. — Аз не съм туристка. Познавам тези хора, а и те ме познават. Ще кажа дори, че ми имат доверие, а то не беше спечелено лесно. Трийсет мили! Да, това е дълъг път, но както казват афганците, „пътят се съкращава наполовина, ако го изминеш с приятел!“, а аз ще направя точно това. — Спокойствието ѝ беше впечатляващо. — Правила съм го и преди — добави равнодушно тя.

— Надявам се да не си помислиш, че преминавам границите на приличието, Грейс — рече, усмихвайки се, Бети, — но аз, разбира се, ще ги престъпя, ако те попитам защо трябва да засвидетелстваш такова внимание на емира? Ние имаме нужда от теб в Пешавар! Аз имам нужда от теб там. В Кабул със сигурност има доста компетентни лекари.

Грейс се усмихна.

— Емирът Аманула има много специални претенции към лекаря, най-важната от които е, той да не го убие! Няма гаранции, че местните лекари не са подкупени от негови роднини, имащи претенции към трона. Съвсем лесно е да се предпише смъртоносна доза. По тази причина той не позволява да му се поставя упойка дори и когато трябва да му се вади зъб. Но той ми има доверие. Идвал е няколко пъти в Пешавар да се консултира с мен и ние се разбираме добре. Освен това цени факта, че съм получила професионалната си подготовка на Запад. В много отношения страната му може би още се намира в каменната ера, но Аманула се прекланя пред западната култура. Същото се отнася и за жена му Сурайя. Тя е много красива и мъжът ѝ се гордее с нея. Дори се е снимала облечена по парижка мода и без фередже — какъв скандал! Още по-важно е — Грейс се наведе напред със светнали от ентусиазъм очи, — че кралската двойка има намерение да въведе общо задължително образование в Афганистан и настоява то

да се отнася както за момчетата, така и за девойките. Говори се дори на жените да бъде дадено правото да гласуват.

Бети започна да разбира основанията, които бяха накарали Грейс да предприеме това опасно пътуване.

— Значи ще гледаш да си близо до Сурайя и ще я подтикваш да се движи в правилната посока, така ли? А това не е ли малко опасно, Грейс? Всичките са заклетии мюсюлмани. Едва ли ще можеш да го правиш с пълното съгласие на повечето хора в тази страна — предупреди я Бети. — Сигурна съм, че мюсюлманите няма да бъдат много доволни от подобни планове. Можеш да се сблъскаш с яростна съпротива.

Бети погледна отново към издигащите се един след друг хълмове, които стигаха в далечината до извисяващите се върхове на покрития със сняг Хиндукуш, и мрачното предчувствие отново я завладя. Поддавайки се на някакъв импулс, тя сграбчи ръцете на Грейс.

— Откажи се, Грейс! Още не е късно! Не отивай в онази пустош!

ГЛАВА ПЕТА

Доволни, че са останали за малко сами, Бети и Джеймс Линдзи стояха заедно на покрива на форта.

— Толкова се радвам, че си тук, Бетс! — каза развълнуван Джеймс, посягайки да я хване за ръката, като преди това се увери, че няма някой, който да гледа с неодобрение тези ласки.

— Е, поне ще мога да организирам официалната вечеря, която ще дадеш — рече Бети. — Ако искаш, аз ще подредя имената на гостите. За начало, кого искаш да поставя до теб?

— Не става въпрос кого искам, а кой би трябвало да бъде до мен. Предполагам, че от едната ми страна ще е онзи стар глупак Бъроус, а Ратмор от другата. Сложи Земан Хан до малката госпожица, как ѝ беше името...

— Кобленц — припомни му Бети. — А къде искаш да седна аз?

— О, ти можеш да правиш компания на онзи елегантен капитан от кавалерията и приятеля на Земан. Искан ми се това парти вече да е свършило. Надявам се, че никой никого няма да убива, но начинанието си е твърде рисковано. Тази Лайли е голям таралеж в гащите! Не мога да разбера как изобщо са ѝ позволили да дойде тук, но какво да се прави.

Те излязоха изпод сянката на ярката слънчева светлина и погледнаха надолу към оживения двор на форта.

— Мисля, че бих могла да поплувам! — каза Бети.

— И през ум да не ти минава! Няма да позволя и на онази проклетница Лайли!

Двамата се разделиха и всеки тръгна да си гледа работата. Бети да контролира приготовленията за вечерята, въпреки че контролира едва ли беше най-точната дума, тъй като беше малко вероятно пущунските готвачи да ѝ обърнат някакво внимание, а Джеймс да направи обиколка из форта. Беше мислил доста дали Земан и Искандер да бъдат поканени. В края на краищата, макар и потенциални, те бяха врагове. Накрая реши, че отбранителните мерки, които беше взел, бяха

толкова надеждни, че нямаше да навреди чрез Земан да покаже на хората от племената какво имат насреща си.

Междувременно туристическата група се беше събрала на плаца. Лорд Ратмор, който продължаваше да се счита за нещо повече от останалите, беше стигнал до заключението, че не е обект на онова внимание, което изисква положението му. Земан непрекъснато говореше, като ту задаваше въпроси, ту коментираше, а Искандер през повечето време мълчеше. Въпреки че демонстрираше безразличие, очите му шареха навсякъде и макар да нямаше бележник, в който да си записва, почти нищо не убягваше от погледа му. Особено признаците за високата боеготовност на скаутския гарнизон.

Това е добре, помисли си Джеймс. Фред Мор-Симпсън беше весел и безцеремонен, а характерният му английски акцент често се извисяваше над съдържаните отговори на другите мъже. Тук няма да имам проблеми, защото е забавен и на него може напълно да се разчита, каза си Джеймс.

Не, ако имаше някакви трудности, те щяха да започнат от Лайли Кобленц. Тя непрекъснато бърбореше и надаваше възклицания, като оглеждаше най-безочливо мъжете. Задаваше на Земан, който явно беше привлякъл вниманието ѝ, недискретни въпроси, отнасящи се до статута на жените в областите, населени с племена, и непрекъснато настояваше да ѝ бъде предоставена възможност да излезе от гарантиращия сигурността ѝ форт, за да се запознае с опасностите, които била чувала, че крият тези територии. Запознанството ѝ с двамата афганци можеше да послужи като предупреждение. Странното беше, че тъкмо Искандер първоначално беше привлякъл изцяло вниманието ѝ. Тя не можеше да свали очи от него и Джеймс добре разбираше на какво се дължи това. Момъкът беше изключително красив. Поне външно обаче Искандер не ѝ отговаряше със същото внимание. След като отначало я беше изгледал стреснато, тъй като почти със сигурност това беше първата американка, която виждаше отблизо, той в съответствие с разбиранията на пушуните за любезно поведение към жените избягваше да гледа към нея. Това не беше трудно, след като беше с цели две глави по-висок от обекта на своето презрение. Джеймс изтръпна, като си спомни първата размяна на реплики между тях. Поглеждайки смело нагоре към високия пушун, тя беше попитала:

— Кажете ми откъде имате такива зелени очи, господин Хан?

Спомни си и спокойния отговор на Искандер:

— Откъдето и вие имате своите зелени очи, госпожице Кобленц. Земан се беше притекъл любезно на помощ.

— Винаги съм твърдял, че ги е намерил под един храст с цариградско грозде! — беше казал той и всички с облекчение побързаха да се засмеят.

„Джо е човекът, който трябваше да се грижи за това момиче, да го вземат дяволите! — помисли си ядосан Джеймс. — Можеше да си направи труда да ѝ обясни, че ще е по-добре, ако гледа по-често надолу. И това би било най-малкото. Ако зависеше от мен, бих я загърнал в дълга до глезените бурка^[1], докато трае цялата работа. А и той можеше да не изразява така шумно одобрението си, съскайки с уста, когато минаваше афганският ескорт на Земан. Както и да е — рече си най-накрая комендантът, — просто тези няколко часа трябва да се изтърпят.“

Джеймс събра групата около себе си и шумно се прокашля, за да ги накара да млъкнат.

„Е, щом като началствата очакват от мен да изпълнявам ролята на екскурзовод, ще се постарая да задоволя желанието им“ — каза си той. Вече беше предупредил Джо и можеше да започне.

— Гор Катри! — обяви той. — Това е мястото, в което се намирате, но колцина от вас знаят какво означава това име? Никой? Ще ви кажа. То означава „Гробът на война“. Не знаем кой точно воин и къде точно се намира гробът му, но се надявам един ден да разберем. Това тук винаги е било крепост. Вие сигурно вече сте оценили неговите географски и стратегически предимства: близо е до Пешавар, контролира търговските пътища през прохода Кибер и долината Базар, близо е до реката, но не е зависим от нея. Имаме три дълбоки кладенеца, които са в рамките на крепостните стени. Както виждате, не сме първите, които са се възползвали от местоположението. Произходът на това място се губи далеч в древността. Знаем, че е било използвано от кралете на династията Кушан от Гандхара още преди две хиляди години и аз често си представям как Александър Велики е минавал по тези места и се е чувствал тук в безопасност. Марко Поло е посетил крепостта през 1265 година или там някъде. Хората говорят особен език, почитат идоли и са с много лош нрав.

— Разбира се, днес ние вече не почитаме идоли — прошепна Земан на Лайли и тя се опита да потисне смеха си.

Джеймс продължи:

— Моголският император Бабур е установил тук укрепен кервансарай през петнайсети век, а Монстюарт Елфинстоун е намерил тук подслон през миналия век.

— Кажете, Джеймс, тук живели ли са някога жени? Имам предвид, че едва ли ние ще сме първите, посетили това място — прекъсна го Лайли.

— Всъщност има останки от индуистко светилище, което вероятно е било построено от дъщерята на шах Джихан... — продължи Джеймс.

— Това, разбира се, си го измисли — каза си Джо.

— ... Кой знае, може би ще трябва да допълня разказа си, като спомена, че Лайли Кобленц, Фаталната жена на двайсети век, също е идвала тук.

Лайли остана много доволна от това допълнение и първа избухна в смях. Групата последва развеселена Джеймс, който ги поведе из крепостта.

— Това е една от най-старите части на форта — обяви той. — Тази кула е на сто, а може би и на двеста години. Не може да се каже със сигурност, тъй като от дълго време архитектурният стил не се е променял. Тази камбана за биене на тревога е горе-долу на същата възраст. Не я използваме, но тя си стои тук. Когато за пръв път се преместихме тук, тя се използваше, за да се викат стражите на помощ. Предполагам, че ако беше на кораб, сигналът с нея би означавал „Всички на палубата!“. Въпреки че сега имаме нещо по-модерно под формата на сирена в случай на нужда, все пак оставих камбаната на мястото ѝ. Тя е част от историята на това място.

Обиколката продължи.

Освен за да проучат внимателно дебелината и здравината на зъбчатите стени с бойниците по тях, вниманието на афганците беше привлечено от спортните съоръжения. На някои от тях (вероятно по нареждане на Джеймс) отбори от скаути демонстрираха уменията си на практика, явно нямайки нищо против да поиграят пред публика.

— Това — обясни Джеймс, макар че то беше очевидно — е площадката ни за крикет, а това е хоккейното ни игрище. Скаутите

играят крикет, но не и афганците. Надяваме се това да се промени. Разбира се, всички играят хоккей и баскетбол.

Грейс Холбрук поддържаше връзката между страните в групата, тъй като се чувстваше еднакво добре както с ескорта афганци от Кабул, така и с пушунските скаути, а и еднакво добре с видните представители на империята и с Лайли Кобленц. Понеже беше едновременно любопитна и компетентна, обиколката очевидно ѝ харесваше и тя задаваше смислени въпроси за снабдяването с вода и иригационната система, възхищаваше се от стадото в мандрата и правеше предложения за засаждането на втора овощна градина.

Продължиха да разглеждат, докато на едно място Джеймс със задоволство каза:

— А това е нещо, с което наистина се гордеем! Нашият кокошарник. Установихме, че кокошките от породата легхорн са най-добри. Това е Ахмед, нашият главен птицегледач. — Обърна се, за да представи пущуна, и поговори дълго с него на пущу, след което преведе отговора му.

— Имаме проблеми — обясни той. — Дивите фазани нападат кокошарника! Ето например вижте това! — Посочи към един пъстър фазан, който беше кацнал небрежно на близкия покрив. — Веднага щом си тръгнем, ще се спусне като вълк на стадо!

— Защо просто не го застреляте? — попита, изгаряща от нетърпение Лайли. — Защо не ми позволите аз да го застрелям! Хайде, Джеймс! Позволете ми! — После се обърна към Земан. — Кажете му да ми позволи да опитам!

Земан се разсмя.

— Хайде, Линдзи! Позволи ѝ да опита. Да видим дали ще успее. Всяка жена в селото ми би могла да го направи. Хайде, госпожице Кобленц, за честа на великата американска република! Вижте му сметката!

— Това тук не е оборът на някое ранчо, госпожице Кобленц — рече Джеймс, усмихвайки се малко пресилено. — Това е почти военна зона. Всеки изстрел, чул в околността на форта, може да предизвика военна реакция. Може би разбирате.

Земан се огледа наоколо и направи широк жест с ръка.

— Но всичките ви офицери, които биха могли да реагират, са тук — започна да хитрува той. — Не е толкова страшно да загубите един

патрон. Хималайският фазан не е толкова силен, един изстрел ще бъде достатъчен. — Намигна заговорнически на Лайли.

Джеймс кимна на Джо, а той с голямо нежелание, но неспособен да избегне предизвикателството, взе пушката на намиращия се наблизко скаут и я подаде на Лайли.

— Това тук е предпазителят — започна той. — И помнете, че когато излезе от цевта, куршумът може да измине едно разстояние от около миля. Точно по тази причина не стреляме по грабливи диви птици с бойни карабини, но предполагам, че в случая няма опасност, след като зад гърба на тази има скала. Внимавайте — това нещо рита като муле.

Зачервена и възбудена, Лайли го накара да се отдръпне, опря пушката на рамото си и стреля. Чу се крясък и от фазана се разхвърчаха пера на всички страни.

Под одобрителните ръкопляскания един скаут донесе осакатеното му тяло и го предложи на Лайли.

— Господи! — каза тя, като скришом разтърка рамото си. — Какво да правя с това?

— Сложете си перо от опашката му на шапката — предложи лорд Ратмор.

— Снимайте се с плячката си — каза Грейс. — Така правят всички ловци, които идват тук.

— Аз бих го изпратил в кухнята — обади се, смеейки се Фред Мор-Симпсън. — Да не отиде напразно. Кажете им да го приготвят за вечерята довечера.

— По-скоро това, което е останало от него — каза Ратмор.

Джеймс се огледа наоколо, преброявайки наум присъстващите. Един липсва — каза си той, а после попита:

— Къде е Бъроус?

— Наложил му се да ни изостави — обади се Фред. — Сигурно вече лежи по гръб, подпийва по малко, много мисли и копнее за Делхи, нещастникът.

В края на този дълъг ден, по време на който Бети Линдзи беше променяла най-малко десетина пъти разпределението на местата около трапезата, тя огледа окончателния вариант. Реши, че не е зле. Не беше

идеалното разрешение, но беше най-доброто, което предлагаше тази разнородна група. Разбира се, хората бяха свършили чудесна работа и подредената в столовата трапеза изглеждаше великолепно и внушително. Пущуните я изненадаха. Те бяха войнствено племе и ако вярваше на всичко, което ѝ бяха казвали, бяха склонни към предателство, бяха отмъстителни и безмилостни, но можеха да прекарват часове, подреждайки трапезата за вечеря, и то на такова ниво, което би накарало завършилите Женския институт по готварство да се засрамят. В центъра на залата бяха постлани дебели килими, а около тях бяха наредени възглавници с ресни. Килимите бяха покрити с бяла покривка, украсена със свещи, цъфнали клонки и пролетни цветя. По време на вечерята по цялата дължина на покривката ще бъдат наредени най-различни блюда с пущунски и персийски ястия, които гостите ще опитват. Бети изнервена се запита дали беше предупредила всички да използват при ядене само дясната ръка. Да, със сигурност им беше казала.

Остана за малко сама на входа на трапезарията, за да се успокои, преди гостите да пристигнат, като се наслаждаваше на необикновената красота. Тази сутрин Джеймс я беше съпроводил на обиколка специално за нея из форта и тя си спомни какво удоволствие се изписа на лицето му, когато изрази шумно възхищението си при влизането им в столовата.

— Нашата радост и гордост! — каза той. — Когато пристигнах, това беше само един склад с боклук по пода, който се е трупал в продължение на две хиляди години! Предполагам, че беше дебел най-малко трийсет сантиметра. Прах, фасове, кози гремки, умрели плъхове, паднала мазилка, каквото ти дойде наум! Накарах хората да го почистят като един вид наказание за провинение. Те изринаха мръсотията, изтъркаха пода и тогава направихме нашето забележително откритие. Под останките се оказа това, което виждаш сега. Мисля, че е от будистки храм от втори-трети век след Христа. Почистихме го, измихме го и сега говори сам за себе си.

Бети погледна към покрития с древна керамика под. Тюркоазено и златисто? Не, тюркоазено и червеникавокафяво. Излъскан, загадъчен и блестящ, подът отразяваше заобикалящата го аркада. Последните лъчи на топлото слънце се промъкнаха през ръба на купола и като че ли накараха пода да затрепти. Колко предвидливо, помисли си Бети,

колко типично за мъжа ѝ, че беше запазил помещението без каквито и да било западни украшения и се беше задоволил с естествените материали и елегантните пропорции, които да говорят сами за себе си.

Бети се отдръпна настрана, когато редица облечени в бяло пущунни пристигнаха с блюдата за вечерята в ръце. Ароматните купчини от пухкав ориз с шафран и счукани бадеми със сигурност щяха да се харесат на всички. Платата бяха придружени от дълбоки блюда с агнешко с къри, тави с печени пилета, планини от подправени с мента кюфтета, купища плосък пешаварски хляб и с местния специалитет — печено овче месо, подправено с карамфил. Приготовленията изглеждаха добре и обещаващи. Когато се появиха останалите гости и започнаха да разговарят помежду си, Бети се отпусна. Дори сутрешното ѝ гадене го нямаше, но за всеки случай реши, че ще е по-разумно да не приеме предложената ѝ от един прислужник чаша шампанско и вместо това предпочете леденостуден плодосок.

Огледа присъстващите. Колко безлични изглеждаха англичаните в белите си официални сака, бели ризи, черни вратовръзки и черни панталони редом с двамата пущунни. Земан и Искандер явно бяха решили да направят впечатление, помисли си с благодарност Бети. И без това високи над метър и осемдесет, двамата мъже се извисяваха още повече, слагайки на главите си високи яркосини тюрбани. Носеха торбести сини панталони, бели ризи и извезани със злато елечи — червен на Земан и син на Искандер. И двамата бяха обути в меки, извезани със злато чехли. Седнаха с кръстосани крака — явно чувствайки се удобно, на посочените им места и всеки взе чаша с шербет.

Когато светлината избледня, бяха внесени глинени лампи, като между всяка двойка гости беше поставена по една. Трептейки от лекия ветреца, който идваше от отворените врати, те отразяваха и подчертаваха още повече цветовете на пода.

Бети реши, че беше изпълнила задължението си на домакиня, като седна между двамата най-трудни за общуване компаньони. От дясната ѝ страна беше Бъроус, пребледнял от болка, ненавиждащ всичко, което се беше случило до този момент или което беше видял през този ден. Ненавистта му се подсилваше и от ужаса да седи с кръстосани крака на пода, облечен във вечерно облекло, и да съзерцава

много дългото меню с ястията, никое, от които стомахът му не би могъл да понесе.

Бети се извърна от него към седящия от лявата ѝ страна лорд Ратмор. Той беше в кисело настроение. Беше очаквал тази официална вечеря с надеждата да седне до Лайли Кобленц. Според него тя имаше шавливи очи и би могъл да се поласкае малко от вниманието ѝ. Беше забелязал, че американките се впечатляват от титли.

„Там поне щеше да имам с какво да се занимавам“ — каза си той. Обаче сега, за негова голяма досада, се намери между Искандер Хан и Бети. „Какво губене на време“ — помисли си ядосан Ратмор. Докато оглеждаше подредената на пода трапеза, погледна нагоре и улови отражението си в едно огледало на стената. Машинално приглади мустаците, които един индийски бръснар беше извил почти по прусашки. „Не е зле — каза си лорд Ратмор. — Не могат да ми се дадат повече от четирийсет години.“ Усмихна се заговорнически на отражението си в огледалото. Няколкото седмици под хималайското слънце бяха придали лек загар на обикновено розовите му бузи. „Има подобрение — реши той, когато за миг очите му се срещнаха с тези на Лайли. — Нямаше да е зле, ако бях малко по-висок, като онзи надут глупак Сандиландс. Може би изглеждам най-добре, когато съм седнал. Мога да бъда по-внушителен, ако съм на кон. Тази малка Лайли Кобленц е не само хубава. Казват, че има доста голямо влияние. Тук би могло да бъде сложено началото на един търговски съюз — «Кобленц-Ратмор Инк.» Естествено, трябва да подхвърля тази идея както на други хора, така и на самата нея.“

„Ха! Ха! — каза си Бети, четейки мислите му. — Явно няма да си даде труда да разговаря с домакинята си, интересът му е на друго място. Аз обаче съм твърдо решена да му досаждам, като му разкажа едно по едно за двайсет и петте пътувания на Джеймс до Пешавар през последния месец. Ще види той!“

Помисли си, че идеята ѝ да постави Лайли между двама много привлекателни мъже беше великолепа. Реши, че Джо, който седеше от лявата страна на Лайли с леко отегчен вид и без медалите си, имаше най-милата усмивка, която беше виждала. А от дясната ѝ страна беше съблазнителят Земан. „Двама силни мъже, застанали един срещу друг, от различни краища на земята“, спомни си Бети един цитат от поема на

Киплинг. Е, те поне не бяха един срещу друг, Лайли беше между тях, но бяха достатъчно близко.

Бети се поуспокои от присъствието на другите две жени на масата. И двете се съгласиха с идеята ѝ всички да бъдат облечени в дълги рокли. Тя сама даде пример със скромната си свободна лятна рокля, която не беше съвсем официално вечерно облекло, но беше достатъчно широка, за да може да седи удобно.

Лайли се стараше да изглежда колкото може по-сдържана, но това не ѝ се удаваше много. Беше красива и оживена, но с напълно порядъчен вид в непровокиращата си рокля от зелен шифон и със семплата си перлена огърлица. Седеше на една възглавница с подгънати под нея крака и изправен гръб така, сякаш през целия си живот беше вечеряла по този начин.

Грейс беше облякла обичайната си строга кафява рокля и носеше гердан от черен кехлибар. Благодаря на бога за Грейс! Държеше се напълно свободно, умееше да общува, ядеше всичко, което ѝ се предложи, преминаваше леко от пуцу на хинди и от хинди на английски, напълно съзнавайки одобрението на цялата компания. Бети се поздрави за това, че я беше поставила да седи до Джеймс от едната ѝ страна и Фред Мор-Симпсън от другата, с когото от време на време оживено разговаряше. „Сигурно ще бъда същата, когато поостарее още малко“ — каза си домакинята.

Единственият човек, който явно се чувстваше не на място, беше Искандер Хан. Бети го наблюдаваше с критичен поглед. Да, може би беше допуснала грешка с него. Не трябваше да го поставя до неприветливия Ратмор, който вероятно нямаше да прояви и най-малко желание да прикрие намеренията си за проникване в Афганистан. А те повече или по-малко бяха да купи всичко на възможно най-ниска цена срещу не особено качествени търговски стоки и няколко остарели пушки. Ревностен националист, Искандер едва ли имаше за какво да разговаря с него. Нямаше какво да каже и на съседа си от другата страна. Доколкото ѝ беше известно, общата идея на Фред беше, че единственият подходящ начин да се запази мирът по границата, е английските интереси да навлязат дълбоко в териториите, населявани от племената, и да останат твърдо там благодарение на бързото разгръщане на ескадрила леки бомбардировачи. Може би беше допуснала сериозна грешка, поставяйки го да седи до потенциален

техен обект! „Обаче, помисли си тя, забелязвайки, че двамата водят оживен, лишен от враждебност разговор, ако човек се абстрахира от гласовете и дрехите им, те много си приличат. При едни разменени роли Искандер горещо би приветствал възможността да бомбардира Фред Мор-Симпсън.“ Затова сега седяха един до друг, всеки в плен на навиците на своето племе, и всеки много добре разбираше другия. „А освен това по външен вид единият не отстъпва на другия“, реши Бети, сравнявайки елегантната фигура на Фред, тънките му мустаци и лъскава коса с екзотичния Искандер.

Очите ѝ се насочиха към централното място на трапезата и се спряха върху осветените от лампата червени къдрици и закачливите сини очи на Джеймс Линдзи. „Моят съпруг — помисли си тя. Най-добрият! Може и да не е най-красивият, но със сигурност е най-добрият! Ето го да седи там. Да, знам кое е най-щастливото момиче на тази маса! Въпреки че ми изглежда малко уморен. Ще се радвам, когато се отърве от тези хора и се върне към своя опасен, отговорен, труден и неспокоен живот! Наистина! Искат прекалено много от бедния ми мъж! Войник, дипломат, а сега и мой домакин!“ Бети подозираше, че безпокойствата ѝ за коравия и компетентен мъж, за когото се беше омъжила, са напразни. В този момент Джеймс вдигна нагоре очи. Погледите им се срещнаха и тя му намигна, а той ѝ се изплези.

Преди да може да му отговори, над тях изтрещяха изстрели. Настъпи пауза, последвана от нова градушка от куршуми, придружени от писъка на рикошетите и звук от разбито стъкло някъде в далечината. За момент всички замръзнаха на местата си с широко отворени очи и напрегнато се заслушваха.

— По нас ли се стреля? — попита Лайли.

— Вероятно да — каза спокойно Джеймс. — Така ми изглежда. Някой иска ли още шампанско?

— Няма ли да направите нещо? Няма ли да излезете навън и да ги подгоните?

Вместо отговор Джеймс повика с пръст един от джемадарите^[2], които стояха спокойно наблизо.

— Иди и виж каква е работата — нареди му той.

Джемадарът се поклони и излезе.

Лайли не се нуждаеше някой да ѝ казва за какво става дума. Тя знаеше. Фортът беше нападнат, но това явно не направи голямо впечатление на никого. Обърна се към Грейс, когато последва нов залп.

— Не трябва ли да направят нещо? — попита тя развълнувана. В края на краищата нали беше дошла тъкмо за това. Изстрели в нощта! — Но защо не реагират англичаните? Знаем, че са прословути със спокойствието си, но това не е ли малко прекалено?

— Мисля, че те знаят най-добре как трябва да постъпят — рече спокойно Грейс, потапяйки пръсти в купа за измиване на ръцете, когато от форта отвърнаха на стрелбата.

— Ето и въоръжения отговор, Лайли — каза Фред.

— Мисля, че можем да оставим тази работа на гарнизона — отбеляза Земан. — Най-много да е някоя банда космати разбойници африди, които извършват нападения от хълмовете, за да плякосват оръжие и жени, и които стрелят по каквото им падне. Правят го непрекъснато. Ще видите, че хората от племената по тези места са ужасно примитивни.

Лайли се замисли за момент върху казаното, но после се обърна към Земан.

— Ей, Земан, вие също сте от афридите. На чия страна сте? — Забелязвайки игриво пламъче в очите на Искандер, Лайли замълча за момент, замислена и възмутена. При следващото прекратяване на стрелбата тя отново заговори: — Е, добре, Джеймс, достатъчно. Можеш да кажеш на момчетата си да престанат. Благодаря за представлението. Я какви хитреци! — възкликна тя с неприкрит сарказъм. — Сега със сигурност ще има какво да разказвам на момичетата в Чикаго, нали?

Джо се усмихна, виждайки я така засегната. Помисли си, че в края на краищата госпожица Кобленц може и да започне да му харесва.

Бети също беше впечатлена.

„Когато ми паднеш насаме, Джеймс Линдзи — рече си тя, — ще ти кажа, че малкото ти представление имаше обратен ефект!“

Независимо от това реакцията на американската девойка ѝ хареса. Ако Лайли имаше пушка в ръка, би се втурнала през вратата, за да се справи с проблема.

„Ако някога ми се случи да съм във фургон, пресичащ прерията (а фамилията Кобленц със сигурност е правила точно това преди едно-

две поколения), бих се радвала да имам до себе си момиче като Лайли Кобленц“ — си каза Бети. Наведе се напред и се обърна към компанията:

— Не знам как са се почувствали останалите, но нервите ми имат нужда от малко успокоение. (Джеймс беше предупредил предварително бременната си жена какво ще последва и ѝ се беше изплезил вместо сигнал, но според нея бяха накарали Лайли да се почувства като глупачка и това я натъжи.) — И така, дали да не хапнем нещо сладко? Имаме захаросани плодове, пресни плодове и дори сладолед, така че вечерята още не е приключила.

Тя беше прекъсната от един прислужник, който влезе с малък поднос в ръце. Приблужи се към Бети и почтително заговори.

— О, боже! — възкликна тя. — Приемете скромните извинения на хората от кухнята. Готвачът почти беше забравил най-важното ястие за вечерта. Златният фазан на Лайли! Явно се е затруднил малко с него, но е направил всичко, на което е способен, и сега той е пред вас. Страхувам се, че от него не е останало много. Кой иска да опита? Някой има ли място, за да окаже нужното внимание на този деликатес? — попита Бети, без да се надява много, че някой ще откликне на поканата ѝ. Бяха погълнали огромно количество храна и дори този надут пуяк Бъроус се беше навел на няколко пъти, за да опита от ястията, след като се беше уверил, че в повечето от тях няма кърри. Всички, дори и Лайли, извърнаха от нея очи, забиха ги в чиниите си, показвайки с жестове, че не желаят да се отзоват на поканата ѝ. На помощ дойдоха добрите маниери на пущуните и Земан весело каза, че с удоволствие ще опита от фазана. Бети с благодарност му подаде подноса и той си сипа доста убедителна порция от неговите останки. Лайли беше много доволна. За да ѝ угоди, Бети също си сипа малко и обяви, че ястието е превъзходно. То наистина беше. Реши утре да похвали готвача, че се беше справил така добре с такъв неблагоприятен материал. Сосът приличаше на крем — дали беше с кисело мляко, подправките бяха много майсторски използвани, а месото беше крехко и много вкусно. Колко хубаво беше, че апетитът ѝ се беше възвърнал! С удоволствие би похапнала порция сладолед за капак.

След като блюдата с вкусните ястия бяха прибрани, а на покривката се появиха пресни и захаросани плодове, големи стъклени кани с плодов сок и стройна редица бутилки шампанско, Джеймс

обяви следващата атракция. Група музиканти ще свирят и пеят народни песни. Влязоха петима души с гайди, барабан и струнни инструменти. Облечени в местни костюми, те преминаха с гъвкава стъпка през залата. Черните им лъскави коси се спускаха върху раменете. Настаниха се на подиума в единия край на помещението, засвириха и запяха с мекото, проточено произношение на племената от южните хълмове. Лайли беше очарована. Това също беше едно от нещата, за които беше дошла. Със светнали очи тя се вслушваше във всяка дума и леко поклащаше глава в такт.

Особено впечатление направи една кратка песен, състояща се само от един куплет, който се повтаряше безкрайно. Устните на Лайли се движеха заедно с песента. Когато певците спряха, за да изпият по чаша шербет, тя се обърна към Земан и доволна обяви:

— Запомних думите на последната песен! Слушайте! Мога да пея на пущу!

Тя започна с ясен глас и според Бети с доста убедителен акцент да повтаря куплета. Преди да стигне до края Грейс се наведе напред и твърдо каза:

— Достатъчно, Лайли.

— Какво искате да кажете? — заинтересува се американката. — Мислех, че се справям добре. Защо да не мога да пея?

Джеймс сложи ръка върху устата си. Музикантите едва сдържаха смеха си. За Земан също беше проблем да не се разсмее. Строгийт Искандер я погледна неодобрително.

— Защото тази песен е ужасно неприлична и никоя жена не трябва да повтаря думите ѝ, особено в присъствието на пущунски джентълмени — процеди тихо през зъби Грейс, а в този момент Земан стана и отиде да поговори с музикантите.

Лайли продължи да настоява.

— Колко любопитно! Кажете ми за какво точно става дума! Непременно ми кажете или пак ще започна да пея!

В очите на Грейс светна игриво пламъче.

— Просто трябва да ми повярваш, Лайли. — Тя замълча за момент замислена, а след това каза: — Е, добре. Щом като искаш. Обаче докато се прибереш в Чикаго, не трябва да повтаряш думите. — Тя стана, заобиколи и седна на освободеното от Земан място. Бутна чашата му с шербет настрана и се наведе над ухото на Лайли. Като

говореше едва чуто, обясни: — Това е една много стара песен, която се нарича „Закме Хил“, което означава „Раненото сърце“. Певецът казва:

*„Оттатък реката лежи момче със задник като
праскова,
но, уви, аз не мога да плувам!“*

Лайли я погледна с недоумение. Накрая каза:

— Но певецът е мъж.

— Много си съобразителна — рече Грейс. — Та нали тъкмо в това е въпросът!

Лайли се обърка още повече. Бети Линдзи започна да се безпокои, че партито ѝ е на път да се провали, но ѝ беше толкова забавно да следи как се развиваше разговорът, че не бързаше да се намеси като домакиня за това леко отклонение от етикета.

— Не разбирам — каза накрая Лайли.

— В такъв случай, изглежда, че в Чикаго не правят такива неща — рече Грейс. — Виждам, че трябва да обясня. При пушуните, както и при много други войнствени групи — спартанци, зулуси, ученици от английските държавни училища например... — гласът ѝ се сниши дотолкова, че Бети вече почти не го чуваше, но за нейно голямо задоволство тя разбра, че информацията най-после беше стигнала до съзнанието на Лайли, когато видя как лицето ѝ рязко се изчерви, а очите ѝ се разшириха.

След като урокът приключи, Грейс се върна на мястото си и си избра една захаросана праскова, много доволна от себе си. Лайли пое дълбоко въздух и започна с подозрение да наблюдава изпод вежди музикантите. Когато Земан се върна и отново зае мястото си до нея, Лайли демонстративно му обърна гръб, увлечена в сериозен разговор с Джо. Той от своя страна полагаше големи усилия да не се разсмее, но с готовност помогна на Лайли да излезе от неловкото положение.

След кратка пауза музикантите започнаха отново песните си, вероятно по предложение на Земан, изпадайки в тъжно и романтично настроение. Поднесен беше зелен чай и Бети с любопитство забеляза как Искандер извади малка сребърна кутийка от джоба си и поръси част от съдържанието ѝ в чая. Лайли също беше заинтригувана.

— Какво е това, Искандер? — поиска да узнае тя.
— Бял кардамон, госпожице Кобленц.
— Чудесно средство за изгонване на газовете — обади се Грейс.
— Страхотно добро е за храносмилането. Всички трябва да опитате.

Лайли подаде чашата си, за да може Искандер да ѝ поръси малко от подправката и помириша ароматната смес, след което доволна се усмихна. Земан я погледна леко обезпокоен. Подаде чашата си и подкани Искандер енергично на пуцу да сипе и на него от това успокояващо стомаха средство, така претърпан с хубави неща след обилната и много вкусна вечеря.

„О, господи! — помисли си Бети. — Какво ще последва сега! Оригване ли? Пущуните имат ли навика да се оригват след ядене?“

Мислите ѝ бяха прекъснати не от някой друг, а от самия Едгар Бъроус. Бети беше забелязала, че макар да беше останал почти безмълвен до този момент, той беше похапнал от доста ястия. Най-после беше решил и той да се включи в общия разговор.

— Ако целта ви е да си оправите стомасите, приятели — каза той, обръщайки се твърде безцеремонно към двамата пущуни, — няма по-добро средство от това. Уверявам ви! — Той извади от джоба си таблетки бисмут и ги подаде на Земан.

Прикривайки изненадата си, Земан взе една и я глътна, като му благодари. Всички останали любезно отказаха и върнаха таблетките на Бъроус, който се възползва от възможността да вземе от любимото си облекчаващо средство, без да се налага да го крие в шепа и да го глътне, преструвайки се, че се е закашлял.

Явно твърдо решен да играе ролята на екзотичен и загадъчен мъж от Изтока, Земан отново привлече вниманието на Лайли, запознавайки я с пущунската поезия. Тя се заслуша против волята си, привлечена от примамливото звучене на думите. Когато ѝ ги преведоха, не видя в тях нищо обидно.

— Мисля, че това е много красиво! — възкликна тя. — Кажете ми кой ги е написал?

Земан се усмихна тайнствено и каза:

— Мисля, че това е персийски поет, на когото понякога викаме Нисами. Той е написал също... — последва мек говор на персийски, докато продължаваше да гледа Лайли с черните си хипнотизиращи очи:

*„Сребърните пръсти на Луната
изследват дълбините тъмни
на заспалото езеро
и аз чакам да видя как сянката ти
пада върху градинската ограда
в среднощната тъма.“*

Джо се размърда неспокойно на мястото си. Трябваше ли да се намеси? Не се ли вживяваше прекалено много Земан в ролята си на галантен кавалер? Местните обичаи са едно, но тук като че ли се прекаляваше. Тя се впечатлява доста лесно и като нищо можеше да поиска да излезе навън с този сладкодумен циганин, а той нямаше намерение да връща в Симла една Лайли Кобленц с разбито сърце. По-добре да е в безопасност, отколкото да съжалява. Джо се прокашля:

— Ще се състезавате ли в Саратога това лято, госпожице Кобленц? — попита усмихнат той.

Не беше единственият, който се безпокоеше за Лайли. Лорд Ратмор също я наблюдаваше внимателно. Потокът от не особено прикрити намеци, който беше излял в ухото ѝ онзи облечен в коприна палячо, беше повече, отколкото лордът би могъл да понесе. Щом като този тъп полицай, който би трябвало да се грижи за нея, не проявяваше готовност да стори каквото и да било по повод създалата се неприятна ситуация, той щеше да се намеси. Наведе се напред и гласът му избоботи над общата шумотевица:

— Любопитно ми е дали сте запознати с нашите поети, госпожице Кобленц? Например Киплинг? Чувала ли сте за него? Великолепен е! Наистина знае как да плете стихове! Непрекъснато ме кара да се просълзявам. Всъщност той е казал доста подходящи неща за тази част на света. Бихте ли искали да ги чуете?

Крайно изненадана и отегчена, Лайли можа само да кимне неуверено с глава.

— В такъв случай ето ви един стих! Как беше? А, сетих се! — Той подготви гласа си за рецитацията, издавайки неприятен, стържещ звук, сложи едната си ръка на бедрото, а другата на сърцето си и започна:

*„С местни орди хълмовете изобилстват,
но кораби военни докарват ни един по един
под пълна пара и за дълго време
да колим бягащи африди.
Уви, те пленници са евтини
на наште лъкове и стрели,
а ний сме скъпи!“*

Това беше тъкмо ситуацията, от която Бети се страхуваше.

„Мъже! — помисли си ядосана тя. — Ако им отнемеш ножовете и пушките, ще се бият с каквото имат подръка, дори и със стихове. По-добре е, отколкото да се замерят с франзели, но разликата не е кой знае колко голяма. Ратмор! Какъв глупак! Такава просташка постъпка! Сега Земан се е обидил и сигурно ще поиска да си отмъсти!“

Реши да предотврати това, като сложи край на вечерята, и започна да се надига от мястото си, поглеждайки към другите две жени, но вече беше твърде късно. Земан се беше захванал с Ратмор. Личеше си, че е много ядосан по любезната усмивка и сдържания тон, с който се обърна към червендалестия лорд:

— Виждам, че сте запознат с казармените балади, Ратмор! Обаче пропуснахте да цитирате най-добрата част от тях. „Аритметика на Границата“, така ли се казваше? Може ли да ви я припомня?

*„Схватка при граничен пост,
галоп през тъмната клисура,
две хиляди лири за учение на вятъра
от изстрел с джезаил за десет рупии.
Хвалбата на Кремър, гордостта на ескадрона,
застрелян като подплашен заек!“*

Той произнесе с явно удоволствие последните думи и спокойно попита:

— Изчислили ли са разходите за образованието ви, лорд Ратмор, в случай че някой притежател на афридски мускет за десет рупии ви вземе за заек?

Малките сини очички на Ратмор потъмняха. Всички затаиха дъх.

— Ами те са горе-долу същите, каквито са и вашите, приятелю! Както добре ви е известно, между училищата „Ръгби“ и „Хероу“ няма кой знае каква голяма разлика, нали така! — отвърна той, оглеждайки се победоносно, за да получи одобрението на останалите. — Виждам, че Бети се кани да отпрати всички ни на горния етаж с нашите кани с какао. Госпожице Кобленц, позволете ми да ви съпроводя до стаята ви. — Той ѝ предложи ръката си, а Лайли, объркана и смутена, я пое. Те отидоха до Бети, благодариха ѝ за вечерта и напуснаха залата, като Лайли хвърли през рамо многозначителен поглед на Земан.

Последното, което чуха от Ратмор, бяха силният му смях и думите, с които се обърна към Лайли:

— Ама, разбира се, че е завършил училището в Ръгби! Ако информацията ми е точна, всички разходи за това са платени от англичаните.

---

[1] Дълга местна женска дреха. — Бел.прев. ↑

[2] Стражи (хин.). — Бел.прев. ↑

ГЛАВА ШЕСТА

Джо обиколи безшумно крилото за гостите. За момент се изкуши да обяви на висок глас: „Минава единайсет и всичко е спокойно.“ А можеше и да не бъде заради този тъпанар Ратмор! Да го вземат дяволите! Можеше да предизвика четвърта афганска война със своите патриотарски дивотии. Точно такива неща можеха да предизвикат Земан, да не говорим пък за още по-чувствителния Искандер. Да се обижда един гост беше против всички правила на пущунското гостоприемство, а също и против представите на Джо за гостоприемството. Добре, че за негов късмет Земан беше приел нещата твърде леко.

Джо, Джеймс и Фред останаха с двамата афганци, след като другите се разотидоха, и Джеймс нареди да донесат бренди. С бутилка в ръка Фред влезе в ролята на сервитьор, разливайки щедро в чашите хубав стар коняк. Джо си помисли, че щедростта на Фред е показателна за облекчението, което и петимата бяха почувствали, когато цивилните си бяха отишли. Не можеше да отрече, че сега, след вечерята, той се чувства много по-добре в компанията на Земан и Искандер, отколкото в тази на Ратмор и Бъроус. За изненада на Джо и двамата пущунци приеха да изпият по чаша бренди. Той се изненада още повече на готовността им да се отдадат на това, което пущуните обичаха да правят най-много след добро ядене: да си разменят новини и клюки, да разказват истории и дори да се посмеят за сметка на Ратмор. Неочаквано Искандер направи една сполучлива и подигравателна имитация на декламаторските умения на лорда. Това стопи и последните останки от леда и всички с готовност се отдадоха на онази непринудена атмосфера, която цари след вечеря в някой офицерски стол.

Накрая всички се отправиха към леглата в доста добро настроение, надхвърлящо всичко, което Джо и Джеймс бяха очаквали. Придружен от бдителни скаути, Джеймс обиколи по-ниската част от

форта, Еди Фрейзър околността, а на Джо се падна да провери какво е положението в крилото за гости.

— Помни — беше му казал Джеймс, — границата никога не спи.

След това благодарен, че всичко беше приключило, най-после се беше оттеглил с Бети в двойната стая за гости на първия етаж. Тук нямаше кой знае какви удобства за брачен живот. Два железни кревата, два тесни дюшека, четири закачалки за дрехи, два свещника, две свещи и две нощни масички.

— Няма никакви удобства — беше предупредил той Бети. — Няма дори за мемсахиб^[1]. Не искаме да ни излезе име, че сме станали мекушави. Това е казарма, а не хотел „Риц“.

Обаче присъствието на жена му превръщаше стаята в рай. Джеймс не копнееше за облечени в коприна хурии, полегнали върху общити с дамска възглавници. Всичко, от което имаше нужда за през нощта, бяха Бети и едно военно одеяло.

Джо се увери, че мерките за отбрана са безупречни. Спря за момент, заслушан в леките стъпки над тях на часовоите, обути в чапли с подметки от трева. Да, безупречни. Тук контролът беше по-стриктен, отколкото човек би могъл да желае. Въпреки това мигновеното проблясване на байонета на часовой на лунната светлина събуди у Джо добре познатия страх, свиващ стомаха. За момент си спомни, че фортът се обслужваше от над хиляда местни войници, братовчеди на същите мъже, срещу които те енергично защитаваха тези стени. Какво поддържаше тяхната лоялност? Шепата английски офицери? Заплатите, които им плащаше кралят? Джо се подпря на стената, замисляйки се върху това. Какво, по дяволите, правеше той тук? Какво правеше Джеймс тук? Каква работа имаха те в тази негостоприемна пустош? Все едно, че беше решил да се присъедини към пикника на някакви ненормалници в полите на вулкан. Всичките му сетива крещяха предупредително.

Реши да се успокои и бръкна в джоба си за цигара. Драсването на клечката върху кутията беше достатъчно някой да изсъска предупредително от стената над него.

— Не, не, сахиб! Пушенето в тъмното не е разрешено! — Джо се усмихна. Напрежението го напусна. С мерките по отбраната нямаше проблеми, но той продължи да се безпокои за вътрешните мерки за сигурност. Фортът не беше построен с цел да преодолява вътрешни

безредици. Джо беше сигурен само в едно — че е неспокоен. Беше се научил да се доверява на инстинктите си и никога да не пренебрегва и най-малкия повод за безпокойство, колкото и неоснователен да беше той. Прехвърли в главата си всеки обитател на крилото за гости и стигна до заключението, че безпокойството му е свързано най-вече с Ратмор. Арогантен, нетърпелив да впечатли Лайли с властното си поведение и дори с желанието си да постави Земан и всеки друг проклет туземец на мястото му, Ратмор го тревожеше. Дали си беше извлякъл някаква поука? Джо се съмняваше в това, но поне Лайли — основният обект на грижите му, сега беше на сигурно място в леглото, и то сама. Джо ѝ се обади, за да се увери, че е заключила вратата си, а тя я откряна за малко и с подигравателна усмивка му каза:

— Не се безпокой за мен, Джо! Аз съм идеално екипирана да се защитя сама, но ако това ще те накара да се почувстваш по-спокоен... — И тя с решителен жест затвори вратата. Той чу как пъха ключа в ключалката и щракването го увери, че поне в това отношение го е послушала.

„Какво искаше да каже с това? — запита се Джо, докато вървеше по коридора. — Трябваше да проверя дали не е скрила в багажа си някой колт.“ Спомни си забележката ѝ по повод Уайът Ърп, а и как майсторски беше застреляла фазана. Това отново го накара да се замисли за госпожица Кобленц. Стаята ѝ също беше на първия етаж, между тази на Джеймс и неговата. В края на коридора беше Грейс Холбрук. За добро или лошо, всички се бяха наредили в една редица.

Освен това всички стаи на първия етаж можеха да се заключват. При това внезапно нахлуване на цивилни посетители Джеймс беше накарал дърводелците да монтират ключалки на стаите в крилото за гости, но bravите бяха стигнали само за стаите на първия етаж и той реши да настане в тях жените, а също и Джо в ролята му на охранител. Мъжете на долния етаж просто трябва да подложат стол под дръжката на вратата, ако се чувстват нервни, помисли си с усмивка Джо.

Завърши обиколката си в крилото за гости, проверявайки стаите в приземния етаж. През процепите под вратите на първите две стаи, в които бяха настанени Земан и Искандер, мигаха светлините на свещи. В следващата стая царяха мрак и тишина, като се изключи някакво пъшкане. Този нещастник Бъроус! В стаята до Бъроус една газена лампа все още светеше и Фред Мор-Симпсън си подсвиркуваше

тихичко някаква мелодия. Стаята в дъното на коридора беше на Ратмор. Там беше тихо и тъмно. Джо се поколеба. Дали да го обезпокои? Заслужава си го!

— Ратмор! — каза той и почука на вратата. — Всичко наред ли е?

— Напълно — отвърна лордът и побърза да добави: — В седем чай. И вестниците, ако обичате.

Когато мина покрай стълбите за горния етаж, чу тихо ръмжене. Някой беше решил, че е добра идея да приюти там до вратата ужасния Минто в набързо скована дървена кутия. Джо съзря в тази работа ръката на Джеймс. Явно не беше искал да прекара толкова ценното за него време с Бети, отбранявайки се от Минто, и Джо предположи, че животинчето не е било допуснато в спалнята. Ако се съди по звуците, които издаваше, то не беше много доволно от това разрешение на въпроса. Джо се наведе и потупа колибката.

— Има ли някой вътре?

Минто открито показва раздражението си.

— Хей, та това съм аз, Джо! Помниш ли ме? Очевидно не. Не е нужно да се държиш така недружелюбно, приятел. — Джо вдигна Минто за врата, почеса го по косматите гърди и пак го остави на земята. — Хайде обратно в колибата! Сядай долу! Стой мирен! — Кучето го погледна злобно. — Проклето животинче! — каза Джо и си припомни, че леопардите по хълмовете често обичаха да похапват кучета. — Питам се дали има някаква надежда това да ти се случи? — Обаче си спомни, че отбраната на форта беше много силна.

Джо излезе през отворената външна врата в градината, за да му се проясни главата, преди да си легне. Мястото беше много уединено, оградено от двете страни от крилото за гости и от празните сега стаи за занимания. Хладен полъх, идващ от планините, размърда бадемовите дървета и от тях бавно се посипаха цветовете върху потъналия в мрак басейн. Единственият слаб звук идваше от изпомпването на вода от реката, с която непрекъснато се опресняваше тази в басейна, и за момент Джо се изкуши да свали дрехите си и да се гмурне в него. Студената вода беше тъкмо това, което му беше нужно, за да отмие напрежението и безпокойствата, които предизвикваха сърбежи по кожата му. Вместо това вдъхна дълбоко аромата на жасмин и рози, както винаги придружаван в Индия от още един, непознат мирис.

Поразходи се за малко между розите и спря, заслушан във внезапно запелия славей в овощната градина зад стената. Обхванат от меланхолия, копнеещ да сподели този вълнуващ момент с някой близък човек, той си спомни за подобна вечер в една градина в Калкута. „Нанси! Добре ли си, Нанси? Мисля за теб, проклето момиче.“

Изкачи се обратно горе до стаята си. Сподаваният смях и щракването на ключа в ключалката, когато минаваше покрай стаята на Джеймс, засилиха чувството му за самота.

„Няма да мога да заспя тази нощ — помисли си той. — Беше грешка, че изпих и втората чаша бренди. Винаги ме кара да изпадам в пиянска сантименталност.“

Обаче не позна и противно на всичките му очаквания моментално заспа. Засънува поредица от несвързани помежду си сънища, в които хора от племената се биеха с лондонски полицаи, а откъслечни английски фрази се смесваха с тъжните песни от района на границата. Изведнъж чрез всичко това дойде и предупреждението. Нещо го накара да се събуди внезапно.

Навън все още беше тъмно и всичко беше спокойно. Вътре също. Но дали беше така? През процепа на прага се процеждаше светлина. Измъкна се от леглото и застана при вратата. Отвори я предпазливо и надникна навън. Като видя две познати фигури да пристъпват тихо по коридора, той направи крачка напред и попита:

— Да ви помогна ли с нещо?

Джеймс, който държеше в ръка трептяща свещ, замръзна на мястото си и рязко се обърна. Не се усмихна и не проговори. Джо си помисли, че дори изглежда изненадан да го види на прага. Джеймс се намръщи, сложи пръст на устните си и изсъска:

— Ш-ш-т!

Зад него вървеше Грейс Холбрук, внушителна в стар плетен халат и чехли, с кожената си лекарска чанта в ръка. Тя се усмихна успокоително на Джо и прошепна:

— Не се безпокой, Джо. Става въпрос за Бети. Джеймс дойде да ме повика. Нали знаеш какви са мъжете, които ще стават бащи! Пак й се гади. Нищо чудно след такава вечеря. Търсеше си белята. Както и да е, предполагам, че малко хлородин ще я оправи. Лека нощ и не се

тревожи. Ще те повикам, ако има нещо сериозно. Мисля, че Джеймс ще иска да си наблизо.

Когато се върна в стаята си, Джо запали една свещ и провери колко е часът. Беше три. Бедният Джеймс! Нищо чудно, че изглеждаше толкова не на себе си. И бедната Бети. Какъв лош късмет пак да я сполети това, след като си беше помислила, че вече няма да ѝ се гади. Джо се надяваше, че неразположението ѝ не беше провалило напълно вечерта им. Беше се справила успешно с рисковете това парти да завърши с пълен провал и Джо си даваше сметка, че благодарение на нейната любезност, чувство за хумор и съобразителността ѝ ръцете не посегнаха към кинжалите и гостите продължиха да се усмихват. Може би когато се върнеше в Лондон, щеше и той да намери някоя дъщеря на свещеник, която да му помогне да осъществи намеренията си за бъдещето. Да, тъкмо това щеше да потърси — едно момиче, което знае какви са правилата и има достатъчно силно желание да ги нарушава. Прозявайки се, той изчака няколко минути, в случай че трябваше на Грейс, а после пак се унесе и се върна към сънищата си. „Вече си стар за цяло пушунско угощение“, каза си той, преди да заспи.

Събуди се при първия шум, нарушил тишината на ранната утрин. Чу бързи стъпки на горния етаж, врати се отваряха и затваряха, хора говореха припряно на хинди. Горе ставаше нещо нередно. Присъединиха се още гласове на английски и хинди. Чу как някой остави на земята кана за вода и тропот на сандали по каменните стъпала. Джо навлече бързо дрехите си и отиде при вратата. Човекът, оставил каната, стоеше пред вратата на Джеймс. Той тропаше с все сила по нея, очите му бяха широко отворени и виеше от отчаяние.

— Какво се е случило? — попита Джо.

Мъжът се обърна с облекчение към него и от устата му се изсипа поток от думи на пуцу. Замаян и още не напълно разбуден, Джеймс отключи вратата и се появи на прага, като се мъчеше да облече куртката си. Двамата погледнаха надолу по стълбите, а после към тропация и бясно жестикулиращ слуга. Джеймс стоеше като парализиран, но най-после се окопоти.

— Ела, Джо! Случило се е нещо страшно.

Вратата на стаята на Грейс се отвори и тя излезе в коридора, събудила се и напълно готова за предстоящия ден.

— Джеймс? Джо? Какво става, за бога? Имате ли нужда от мен?

— Вече е твърде късно, ако това, което слугата ми каза, е вярно — отвърна Джеймс. — Но все пак ела с нас, Грейс.

Отидоха бързо до горната площадка на стълбите и погледнаха надолу. Проснато диагонално на стълбите, точно по средата им лежеше едно тяло, явно безжизнено. Ръка със загоряла от слънцето кожа беше протегната напред, сякаш за да поиска помощ, а един развързан червеникавокафяв тюрбан се спускаше като водопад по белите каменни стълби. Военната униформа — риза и бричове, лъскави ботуши и несъмнено познатото лице, обърнато в профил, показваха кой е човекът.

— Земан — каза изумен Джо. — Това е Земан Хан.

Напълно разбудил се и осъзнаващ огромното значение на случилото се, в Джеймс политикът надделя над войника. Той пое контрола на ситуацията в свои ръце и тихо започна да дава нареждания. Джо го чу да произнася името на Искандер.

— За момента нищо да не се пипа — нареди комендантът на форта.

Пристъпвайки предпазливо, те слязоха по стълбите и коленичиха до тялото.

— Някой да отвори шибания капак на прозореца, за бога! Нищо не мога да видя! О, извинявай, Грейс! Забравих, че си тук. Случило се е нещо доста неприятно.

— Така изглежда — каза спокойно Грейс Холбрук.

Последва отчаяният глас на Искандер Хан.

— Земан! Тежко ли е ранен? Да не е паднал по стълбите? Кога се е случило?

Той пристигна от стаята си, вече облякъл униформата, и започна да запасва колана с револвера си. Изкачи се нагоре по стълбите. Джо го хвана за лакътя.

— Току-що го намерихме... обаче, как да ти кажа, макар да ми звучи невъзможно, мисля, че приятелят ти е мъртъв.

Отчаян и със заплашителен вид, Искандер изгледа единия и другия, а после погледът му се насочи към Грейс, която бързо се намеси и пое нещата в свои ръце.

— Може пък да не е мъртъв. Отдръпнете се. Трябва да видя какво мога да направя! Искандер, бихте ли се приближил?

Искандер погледна през рамото ѝ, а Джеймс и Джо коленичиха на стълбите. Нещо привлече вниманието на Грейс, когато тя провери пулса на китката и на врата му.

— Страхувам се, че е мъртъв, но — боже господи! — вижте там и там! Всички внимавайте къде стъпвате и гледайте да не променят нищо.

Тя посочи към следа от повърнато, което се беше стекло изпод тялото и беше засъхнало на стълбите. Внимателно обърна трупа и от устата му се изля още от същото. Искандер пребледня и извърна глава настрани, за да прикрие отвращението си. Мълчаливо Грейс посочи следата, която започваше от вратата на стаята на Земан, продължаваше по стълбите и се събираше под тялото. Отново започна да оглежда трупа. Огъна крайниците, огледа очите, леко опипа черепа.

— Защо е на стълбите? Къде е отивал? — Разтреперан и уплашен, отгоре се чу гласът на Лайли, която зададе въпроса, който беше в устата на всички. — И не ми казвайте, че трябва да се прибера в стаята си — добави тя.

Джо подсъзнателно отбеляза, че вече бе облечена в кафява пола-панталон за езда и бяла блуза.

— Дали пък не е идвал при мен? — запита се на глас Грейс. — Очевидно през нощта се е почувствал зле и е потърсил помощ. Имате ли някакво мнение по въпроса, Искандер?

— Мисля, че сте права, д-р Холбрук — отвърна бавно, без да се замисли, Искандер като човек, изпаднал в шок. — Ако му е прилошало, би се обърнал към вас за помощ, но само в краен случай. Пущуните са такива. Не би потърсил мен, защото съм мъж и съм пущун. — Забелязвайки недоумението на другите, той поясни: — На подобно неразположение при нас се гледа с презрение. — Посочи с ръка следите от повърнатото. — Това е женска работа и говори за слабост. Ако имате късмета да страдате от такова нещо, трябва да го изтърпите сам и да не му обръщате внимание. Сигурно се е уплашил, че ще умре, ако се е опитал да стигне до докторката.

— Това е вярно — обади се Джеймс и Грейс кимна в знак на съгласие.

Мъртвото тяло на Земан и доказателствата, че е умрял сам, агонизирайки, изцяло приковаваха вниманието на всички. Те съзнаваха, че тялото пред тях е по-опасно мъртво, отколкото живо.

Достатъчно е само един афганец да извика „убийство“, помисли си Джо, и фортът ще експлодира. А и не само фортът. Тук трябваше да се вземат предвид и редица други съображения, свързани с ислямските разбирания за гостоприемство и отмъщение. Беше невъзможно да се оплаква мъртъв човек, докато фактите за смъртта му не бъдат установени.

За момент Джеймс остана на мястото си, неспособен да се помръдне.

— Джеймс, защо не ме оставиш аз да се занимавам с тази работа? — каза Джо. — Викни някой да ми помогне да закараме тялото в болницата. Грейс, може би ще искате да го огледате по-внимателно. Искандер, съгласен ли си?

Искандер се замисли за момент. Всички чакаха как ще реагира.

— Да — рече той, — разбира се. Естествено, бих предпочел просто да погребем приятеля ми, но това са необикновени обстоятелства и необикновена смърт. Никой не може да каже със сигурност как е умрял Земан. Д-р Холбрук е единствената, която може да ни каже това, и тя се ползва както с вашето, така и с нашето доверие. Запозната е с обичаите и с религиозните ни ритуали и аз съм уверен, че ще се отнесе с уважение към тях и към мъртвия. Но ще помоля да бъдат повикани трима от моите хора, за да могат също да присъстват. Емирът би очаквал това — добави той. Направи крачка напред, заставайки почти демонстративно между тялото на приятеля си и останалите от групата. — Ако бъдете така добри да донесете носилка за нашия съотечественик, ние ще го отнесем до болницата. През това време аз ще пазя тялото.

Тялото на Земан беше положено на една маса в моргата на болницата. Той беше мръсен и безжизнен, но властен дори мъртъв.

„Каква нелепа смърт — помисли си Джо. — По-голямата част от живота беше още пред него. Харесвах го и му се възхищавах. Този човек би могъл да бъде мой приятел.“

Инструктирани от Искандер, трима афгански офицери стояха отстрани и наблюдаваха с подозрение как Грейс извършва прегледа за установяване на причините за смъртта.

— Всички добре разбирате, че не съм патолог — каза тя, слагайки си очилата. — Обаче аз съм наясно с обичая на мюсюлманите да погребват много бързо своите мъртъвци и ще положи всички усилия, за да установим причината за смъртта на Земан. Сигурна съм, че сър Бърнард Спилсбъри ще намери много недостатъци на свършената от мен работа.

— Грейс — обади се Джеймс, — той е в Лондон, а ти си тук. Ти си най-добрият лекар в Индия и което е по-важно, ти си единственият цивилен доктор в радиус от триста мили, така че започвай. Както добре ти е известно, нашият фелдшер тук е доста свястно момче.

Ти сама си го обучавала. Той няма равен, когато трябва да се лекуват рани от куршум или пък слънчев удар, но пръв ще каже: „Нека д-р Холбрук да го направи.“

Грейс свали дрехите от тялото на Земан, подпомогната от Искандер, и започна работа, без да бърза, с твърда ръка, като обясняваше на английски и на пуцу какво прави. Измери температурата на тялото. Разгледа клепачите и долната челюст, обяснявайки, че тези места дават най-ранната и ясна индикация, когато е започнало вкочаняването на плътта, обаче направи уговорката, че сравнително ниската температура на каменните стълби би могла да забави този процес. Тя накара присъстващите да отбележат началото на хипостаза^[2], посочвайки появата на петна по местата, където тялото е било в съприкосновение с твърдите каменни стъпала. Забелязаха синьовиолетовия цвят, който беше започнал да се събира около кръста и по дясното бедро. Това беше доказателство, както всички бяха видели, че тялото е лежало на мястото, където беше намерено, с часове, а не е било преместено и поставено на стълбите. Прегледа внимателно крайниците и трупа, но не откри рани, пробиви на кожата или нещо необикновено.

Подобен обстоен преглед на тялото на техния началник сигурно ще е извънредно шокиращ за афганците, помисли си Джо, но и обстоятелствата около смъртта на човека бяха напълно необичайни. Нуждата да се разбере истината беше толкова належаща, че те продължиха да наблюдават в мълчание, без нещо да убягва от погледа им. Всичко това беше възможно само благодарение на безпристрастния, делови и напълно научен подход, показван от Грейс.

Най-накрая, след като измина един мъчителен час, тя беше готова със заключението. Посочвайки към бялата чиния от китайски порцелан, в която имаше проба от повърнатото, взето от устата и гърлото, тя каза:

— Е, добре, приключихме. Субстанцията, която е изхвърлил, се състои, както виждате, от полусмлени частици от храната, която Земан е ял на банкета — пилешко, ориз, плодове и прочее. Не виждам доказателства за наличието на някаква друга субстанция, но при липсата на възможности за химически анализ това е всичко, което мога да кажа. Процесът на храносмилане, както можете да видите от размера на частиците, не е много напреднал и това ни дава указания за времето, когато е настъпила смъртта. Времето се определя също от температурата на тялото и процеса на вкочаняване.

— Но защо Земан? — прекъсна я Искандер. — Всички ядохме от храната. Никой друг не е пострадал!

Джеймс и Грейс ужасени се спогледаха и едновременно възкликнаха:

— Боже господи!

— Какво? Какво казахте? Кой... — започна да пита Искандер.

— Тя е добре, Грейс — извика Джеймс, сграбчвайки ръката ѝ. — Когато излязох тази сутрин, спеше като бебе и лицето ѝ имаше същия розов цвят. Тя е добре!

— Мисля, че ще е по-добре да ни кажеш какво се случи през нощта, Грейс — подкани я Джо. Обръщайки се към Искандер, той каза: — Мисля, че трябва да знаеш. Към три часа през нощта чух шум и се събудих. Когато погледнах в коридора, мина Грейс, която отиваше при госпожа Линдзи.

— Джеймс ме повика. Да, трябва да е било около три часа. Аз... и двамата предположихме, че гаденето, от което страдаше напоследък, без съмнение се е влошило от необичайно обилната храна. Тя ми каза, че има болки в стомаха, повърна и имаше висока температура. Дадох ѝ няколко капки хлородин и се почувства по-добре. Останах при нея половин час и тя спокойно заспа, след което се прибрах в стаята си.

Изявявайки общата тревога, Джеймс каза:

— Вижте какво, ще изпратя един прислужник да почука на вратите на всички, които бяха на вечерята снощи, и да провери дали през нощта са се чувствали зле. Кой останаха? Това са Фред, Бъроус и

Ратмор. Лайли, както можахме сами да се уверим с очите си, не е пострадала.

Той даде нареждания на застаналия мирно скаут.

— Докато чакаме... има ли някое друго обстоятелство, което сме пропуснали да вземем предвид? Някаква друга причина за това повръщане? Опитвам се да избегна споменаването на думата, от която ме е страх...

— Не е холера. Не — каза категорично Грейс. — Нито е дизентерия. Обаче ти си прав. Ние съсредоточихме вниманието си върху вътрешни обстоятелства. Дали пък не е отровно ухапване от животно или влечуго? Както всички можахте да видите, няма следи от рана по тялото. Понякога повръщането може да се дължи и на удар по главата, въпреки че може би не толкова... как да кажа... не толкова обилно. Никъде нямаше следи от кръв. — Тя беше свалила тюрбана на Земан и беше прегледала внимателно главата, но сега вкара внимателно пръсти в гъстата му черна коса и опипа черепа сантиметър по сантиметър. Когато пръстите ѝ стигнаха непосредствено зад дясното слепоочие, тя спря. Придвижи ги отново бавно по заинтересувалото я място, след което въздъхна. — Ето го! За малко да го пропусна. Има вдлъбнатина, дълга около седем сантиметра и съвсем права. Искате ли да я пипнете, Искандер?

Той кимна и ѝ позволи да насочи пръста му към мястото. После отново кимна.

— Точно както казахте — потвърди Искандер.

Напрежението в стаята нарасна. Афганските войници започнаха да мърморят помежду си.

„Удар по главата! Само това ни липсваше! — помисли си отчаян Джо. Кръвният братовчед на емира, син на местен афридски непокорен главатар, убит при подозрителни обстоятелства, докато се е намирал под покрива на Джеймс, закрилян от законите на гостоприемството. Убит от един от нас! Никога няма да излезем живи от тук! Грейс, не можа ли да си замълчиш?“

Обаче сега Грейс беше изцяло съсредоточена върху работата си на професионалист. Той я наблюдаваше внимателно, докато бързо обръсна косата върху въпросното място.

— Ето! — обяви доволна тя. — Нищо чудно, че не го забелязах. Както виждате, няма кръв и вдлъбнатината е много малка.

— Много странно — отбеляза Искандер и очите му заприличаха на котка, готова за скок.

— Да, наистина — съгласи се, явно не особено впечатлена от забележката му Грейс. — Тъй като кожата не е била пробита, очевидно ударът не е бил нанесен с остър предмет. Черепът не е счупен, така че не е бил нанесен и с приклад на пушка или с някакво друго тъпо оръжие, каквото, предполагам, използвате ежедневно в работата си, командире.

Джо усети някакъв подтекст в тона на Грейс. Тя се обръщаше към него с молба да ѝ помогне. „Бедната, сигурно напрежението от всичко ѝ се е отразило, макар че успява да не го показва“ — помисли си той. До този момент се беше справила съвсем сама, и то много добре, но имаше нужда от помощ.

— Вие сте права, докторе. Това не е удар от някой, който се е опитал да го убие. Имаме само един удар и абсолютно нетипична рана — каза Джо. — В опита, който имам с наранявания по главата, често съм имал случаи, когато причината са удари. Тогава обикновено ще откриете следи от няколко удара по черепа, нанесени или поради неконтролирана ярост, или с цел нападателят да е абсолютно сигурен, че си е свършил работата. Няма също и наранявания при самоотбрана. Имам предвид рани по ръцете, които жертвата би получила при опити да отбие атаката. — Той отново огледа внимателно ръцете на Земан. — Няма нито една драскотина. Нито дори счупен нокът. — О, господи! Знаем от какво е това! Искандер, Земан лежеше леко извърнат на една страна, когато го намерихме. Нали така? На коя страна? Спомняш ли си?

Искандер го изпревари и каза:

— На дясната. Ето така. — Той показа положението. — А главата на Земан лежеше върху стъпалото... ето така. Сандиландс, да не би да искаш да кажеш, че е паднал на стълбите и си е ударил главата в острия ръб? Това са каменни стъпала.

— Така е и имат много остри ръбове. Ударих си глезена в едно, докато носехме тялото. Ето, вижте. — Той запретна крачола на панталона си и показа зачервеното, охлузено място. — Същата следа.

— Хм... въпреки че това е само едно предположение. Я да огледаме по-внимателно раната — каза Грейс.

„Проклетата жена! Нима не знае кога да си замълчи?“ — зачуди се Джо.

Грейс взе лупа от чантата си и огледа с нея раната, след което изсумтя и мрачно се усмихна. Взе едни пинсети и извади нещо, което остана невидимо за хората около нея.

Искандер разбра какво се искаше от него.

„Двамата като че ли играят някаква двойна игра“ — помисли си Джо.

— Какво става?

Искандер взе лупата и погледна към края на пинсетите. После изпусна дълбока въздишка, може би на облекчение.

— Парченце бял камък — обяви тържествено той.

Афганците се наредиха на опашка да го видят, като всички въздишаха и кимаха с глави.

— И така — каза уверено Искандер, — явно имаме случай на смърт от естествени причини. Земан е ял нещо развалено по време на вечерята, забавил се е твърде много, преди да се опита да потърси помощ, умрял е на стълбите и си е ударил главата при падането.

Един от другите афганци плахо каза нещо и Искандер мрачно кимна.

— Д-р Холбрук, приятелят ми пита каква вероятност има Земан да е бил отровен нарочно?

Тя отново заговори на два езика.

— Възможно е. Дори е вероятно. По тази причина трябва да съберем всички, които бяха на вечерята, и да разберем дали някой друг е пострадал. Трябва да възстановим точно реда, по който бяха сервирани ястията, точно какво е ял и пил всеки. Джеймс, можем ли да се съберем веднага в библиотеката? Не, по-добре ще е в трапезарията. Това може да помогне на хората да си спомнят по-ясно. Няма да е зле да присъстват и тези, които снощи са работили в кухнята, в случай че се наложи да говорим с тях. Искандер, бих искала офицерите ви да присъстват на обсъждането.

Джеймс даде нареждания на хората си и те бързо излязоха.

— Наредих да се съберем в трапезарията след десет минути. Надявам се, че това ви устройва.

Когато се събраха, залата беше почистена и добре осветена, а от нощното угощение нямаше и следа. Джо и Джеймс разстлаха един килим по средата на пода, а когато другите шестима пристигнаха, ги накараха да седнат там, където са били предишната вечер.

Новината за смъртта на Земан се беше разчула. Фред Мор-Симпсън седна на мястото си до Искандер, сложи за малко ръка на рамото му и прошепна:

— Ужасно съжалявам за случилото се. Ужасно, просто ужасно! Беше свестен мъж. Кажи ми, ако мога да направя нещо, каквото и да е.

Ратмор влезе, според Джо, разстроен и разтревожен. Полицаят машинално регистрираше вида на всеки влязъл, без самият да бе много сигурен какво иска да види. Просто си отбелязваше всички подробности, които биха могли да му послужат в по-късен етап. Освен че беше загубил обичайната си надутост, у Ратмор имаше и нещо друго. Походката му беше неуверена. Да, определено накуцваше с десния крак. Неспособен да погледне Искандер в очите, той каза, кимайки с глава на всеки:

— Джеймс, Искандер, ужасно лоша новина. Чувам, че е било хранително отравяне. Аз, за моя радост, не съм пострадал. Нали това искаше да знаеш? — Когато го подканиха да седне, той зае мястото си от дясната страна на Искандер както предишната вечер.

Следващият, който пристигна блед и изтощен, беше Едуин Бъроус. Той само кимна и зае мястото си. Лайли, хванала за ръка Бети, влезе последна. Загрижен, Джеймс побърза да помогне на Бети да седне на нейната възглавница. Тя изглеждаше зле, беше бледа и притеснена и мачкаше нервно в ръце носната си кърпичка. Тримата афгански офицери се наредиха отстрани. Тяхното мрачно присъствие се чувстваше осезателно.

— И така — каза с дрезгав глас Бъроус, — ще ни каже ли някой защо сме тук? Това ли е моментът, в който човекът от Скотланд Ярд ще ни съобщи, че всички сме арестувани?

— Едуин — обади се спокойно Грейс, — никой не обвинява никого в каквото и да било. Смятаме, че Земан е умрял от естествена смърт, вероятно от хранително отравяне. Събрахме се тук, за да се опитаме да установим какво точно го е убило.

— Можем да започнем от теб, Бъроус — обади се Джо. — Мисля, че през нощта се чувстваше зле.

— Това е доста смущаващо — отвърна ядосан Бъроус. — Не мога да разбера откъде ти е известно това, нито пък защо си мислиш, че е твоя работа да ме разпитваш пред всички за здравето ми. Обаче щом като искаш да знаеш, аз имам язва — язва, която реагира зле на някои видове храна. Миналата нощ се беше раздразнила доста и спях зле. Не съм имал необичайни симптоми.

— Можеш ли да ни кажеш от кои ястия яде, за да можем да елиминираме някои.

Бъроус леко се смути, но отговори:

— От всичките, с изключение на тези с кърри. Изпих три чаши шампанско и една с онзи плодов сок.

— И хапчето бисмут — напомни му рязко Лайли. — Не го забравяй! Земан също си взе едно. Ти му го даде.

— Какво беше това, госпожице? За какво намеквате?

— Джо, моля те — намеси се Бети с тих, но решителен глас, прекъсвайки зараждащия се скандал. — Мисля, че можем да прекратим това. Разбрах от какво е. От фазана. Разбира се, остава въпросът как фазанът е бил заразен или отровен, както щете го наречете. Обаче според мен причината е той. Повдига ми се само като си помисля за него!

Когато свърши, тя притисна кърпичката до устните си, а Лайли бързо стана, за да ѝ донесе чаша вода. Бети отпи няколко глътки и продължи:

— Земан и аз бяхме единствените, които опитахме фазана на Лайли. Помните ли, че той се появи накрая на вечерята, когато повечето хора бяха хапнали доста? Помня, че Земан яде много от него. — Тя погледна към Искандер за потвърждение. Той кимна. — Аз самата хапнах съвсем малко. През нощта ми беше зле, както Грейс може би вече ви е казала. — Тя погледна Джо с големите си очи и каза: — Мислиш ли, че месото може да е било заразено или че някой нарочно е решил да отрови Земан? Или мен? А може би всички ни? Всички или конкретно някой?

— Никой не е искал да трови когото и да било — каза Джо с по-голяма увереност, отколкото наистина чувстваше. — Според мен това е една трагична случайност. Помислете: никой не би могъл да предположи кой от нас, ако изобщо има такъв, ще реши да яде от фазана (ако той наистина е виновникът). Ястието беше просто

донесено и предложено на всеки от присъстващите на трапезата. Чиста случайност е, че Земан и ти, Бети, решихте да го опитате. Далеч вероятно би могло това да бъде Лайли. В края на краищата тя го застреля и всички мислим за него като за „фазана на Лайли“. Всички можеха да ядат от ястията колкото пожелаят. При такава вечеря не е възможно да бъде подбрана определена жертва. При преднамерен опит да бъде убит някой или всички, трябваше да бъдат отровени всички ястия или поне по-голямата част от тях. Това не стана. Ще продължим с изброяването на това, което е ял всеки по време на вечерята, просто за да бъдем по-изчерпателни в разследването, но аз съм съгласен с теб, Бети, че в крайна сметка ще стигнем до заключението, че причината е фазанът. При това положение мисля, че е време да се говори с готвачите.

След десетминутно колебливо припомняне кой какво е ял всички бяха съгласни, че причината е във фазана и тримата пуцунски готвачи, които бяха приготвили вечерята, бяха повикани. Те влязоха, облечени в спретнатите си скаутски униформи. Държаха се гордо и съвсем не се уплашиха от това необичайно събиране на гостите и афганците. Бяха се разбрали помежду си главният готвач Абдула да говори от името на всички и Джеймс започна да го разпитва на пуцу, като същевременно превеждаше какво е казал.

Абдула заяви, че бил изпълнен със скръб и гняв, когато чул какво се е случило, и енергично отрече да е имало нещо необичайно в храната, която е приготвил. Попита дали преди това някой се е оплаквал от храната, която е готвил за персонала. Когато Джеймс побърза да каже „Никога, Абдула, никога“, той продължи. Помоли да му бъде позволено да нареди на хората си да отидат в кухнята, за да потърсят остатъци от фазана, за да може той сам да ги изяде пред всички и да им покаже, че му няма нищо. Каза, че лично е опитал соса.

— Сосът наистина беше много добър, Абдула — прекъсна го Бети. — Искан да те поздравя за него.

Изпратиха човек в кухнята да потърси дали не е останало нещо от подозрителната птица, а през това време Абдула им изброи съставките в ястието с фазана и начина, по който е бил приготвен сосът.

— Казваш, че си опитал соса, Абдула — рече Джо, — но се питам дали действително си хапнал от месото на птицата?

— О, не, сър. Птицата, макар да беше великолепен екземпляр — рече Абдула и любезно се поклони на Лайли, — до голяма степен беше неизползваема. Стрелецът е бил толкова точен, че много малка част от месото беше останала незасегната, която бих могъл да използвам за ястието. Дами и господа, трябва да знаете, че при диви птици като златния фазан обикновено се готви само месото от гърдите, тъй като останалата част е твърде жилава. А дори и това от гърдите изисква дълго и внимателно приготвяне. Това бе причината ястието да бъде поднесено по-късно от другите.

От кухнята беше съобщено, че останките от сготвения фазан и трупът са били изхвърлени.

— Така си и помислих — каза Джеймс. — Абдула е наложил в кухнята най-строга дисциплина и чистотата там е пословична. Заради горещия климат, нали разбирате, не можем да рискуваме.

Грейс, която до този момент беше изслушала внимателно всичко, което беше казано, изведнъж се намеси, разпервайки ръце от възбуда:

— Джеймс, Искандер! Това няма нищо общо с кухнята. Мисля, че ми е ясно какво е станало. Би трябвало да се сетя по-рано. Как съм могла да го пропусна? Всъщност знам защо не съм се сетила. Това е толкова необичайно! Случва се изключително рядко, направо е фантастично! Знам за него от години, но никога не съм предполагала, че ще имам такъв случай. О, съжалявам, Искандер. Изненадата ми и професионалното любопитство ме завладяха прекалено силно. Нека повторя пак: съзнавам, че обсъждаме трагичната смърт на твоя приятел, но мисля, че ти... всички ние... ще бъдем благодарни и ще въздъхнем с облекчение, след като чуете, че тук няма никаква мистерия. Мисля, че е много вероятно Земан да е починал от андромедотоксин!

Като видя озадачените лица на всички наоколо, Грейс побърза да продължи:

— Андромедотоксин! Случва се много рядко. Никога досега не съм виждала такъв случай, макар да съм чувала за него и да съм чела. Кажете ми, Искандер, сигурно ти е известно дали има едно растение, нарича се планински лавър, което расте по тези места?

Искандер изслуша описанието му и кимна, назовавайки името на растението на пущу. Джеймс също потвърди, че знае за такова растение.

— Ето, виждате ли? Тогава случаят е ясен. Фазанът, а мисля, че и яребиците се хранят с този планински лавър, който произвежда в месото им силната отрова андромедотоксин. Всеки, който е ял от такъв фазан, без да знае, поглъща отровата.

— Какви са симптомите на тази отрова, Грейс? — попита Джо.

— Гадене, повръщане, виене на свят, загуба на равновесие.

Настъпи мълчание, докато всички приемат доказателството. Накрая заговори Джо, гледайки всеки поотделно в очите.

— В такъв случай има ли някой, който да не е съгласен с присъдата, ако това беше официално съдебно разследване на смъртен случай, че става дума за случайна смърт, дължаща се на хранително отравяне, причинено от консумиране на заразена птица? — попита той.

Всички се спогледаха, а после заедно се вторачиха в Искандер. С достойнство, без да бърза, той каза:

— При доказателствата, с които разполагаме, мисля, че това е единодушното ни заключение. Ужасно тъжна случка, но в никакъв случай не е предизвикана от зъл умисъл. Това е нещо, което никой от нас не би могъл да предвиди или да му попречи, а то отне живота на моя скъп роднина Земан и за малко не отне живота на съпругата на коменданта. — Той се обърна към Бети и се поклони. — Трябва да благодарим на Аллах, че госпожа Линдзи оцеля и че не загинаха още хора от групата ни.

Всички кимнаха и изразиха тихо съгласието си, очаквайки да се измъкнат от тягостната атмосфера на разследването. Внезапно навън настана някаква суматоха и един хавалдар влезе в залата. Той заговори на Джеймс, който объркан и разтревожен преведе казаното на останалите от компанията.

— Пред вратата чака птицегледачът Ахмед. Той настоява да се яви пред коменданта и да даде информация. Дали да го...?

— Боже господи, кой още може да дойде? — възкликна с нетърпение Бъроус. — Ще се запознаем ли и с мнението на човека от пералнята? Ще ни запознаете ли и с това на пчеларя?...

— Нека влезе — нареди твърдо Джеймс.

Ахмед влезе много зачервен и треперещ от вълнение. Беше с мръсните си работни дрехи и очевидно идваше направо от птичарника. След като Джеймс му кимна с глава, той започна бързо да разказва

своята история на пуцу. След няколко изречения Джеймс го прекъсна, за да преведе, а лицето му доби мрачно изражение.

— Какво казва той? — попита Лайли от името на всички.

— Твърди, че фазанът е бил отровен с арсеник. Казва, че е било арсеник.

---

[1] За госпожата (хин.). — Бел.прев. ↑

[2] Застой на кръвта (мед.). — Бел.прев. ↑

ГЛАВА СЕДМА

Афганците, които бяха проследили всяка дума, наостриха още повече уши, когато чуха, че се говори за отрова, и се спогледаха. Арсеникът беше добре известен сред афганската аристокрация. Викаха му разговорно „наследствена прах“. Честата му употреба беше причина в двореца непрекъснато да има на служба цяла фаланга от опитващи храната хора.

— Продължавай, Ахмед, довърши разказа си — подкани го Джеймс и човекът, който изобщо не се беше смутил от това, че е център на такова внимание, продължи. Изкусен разказвач като повечето свои съотечественици, той се постара да бъде колкото е възможно по-убедителен. Джеймс го изслуша докрай, преди да преведе думите му.

— Изглежда, че това вече съвсем изяснява нещата — каза той. — От няколко седмици Ахмед и помощникът му имат проблеми с тези проклетни фазани, които нападат кокошките ни. Тъй като в района на форта е забранено да се стреля, те решиха да поставят отрова, скрита в отпадъци от кухнята. Отровата ни се доставя за борба с плъховете. Това са държавни доставки, с които се цели контрол върху разпространението на гризачите. Очевидно планът им не се оказа много успешен. Имаше умрели плъхове в изобилие, но изглежда, че на фазаните им нямаше нищо. Преди два дни, решен да се справи с тях, помощникът му сложил десет пъти по-голяма доза от обичайното.

Настъпи нова пауза, докато всички смелят тази нова информация.

— Мисля, че Лайли го е застреляла малко преди отровата да си свърши работата.

— Ако това е било правено в продължение на седмици, без да убие птицата (или птиците) — каза Грейс, — в организма на фазана се е натрупал арсеник, а последната голяма доза съвсем е влошила нещата. О, господи! Кое от двете ще е — андромедотоксин, арсеник?

Без необходимите лабораторни уреди никога няма да можем да установим коя отрова го е убила. Обаче ефектът щеше да бъде същият.

Афганците приеха с клатене на глави и с разбиране последното доказателство, представено от Ахмед с такова съжаление и толкова емоционално. Лайли също беше напълно смутена и непрекъснато поглеждаше към Искандер, който избягваше погледа ѝ.

— Вината не е на Ахмед! Моля ви, никой не е виновен, освен мен. Мисля, че трябва да се извиня на всички — каза накрая тя, неспособна да крие повече мъката и вината си. — Ако не бях застреляла проклетата птица! Защо ми трябваше да се фукам!

Искандер единствен би могъл да я успокои и той побърза да го направи със сериозен, но изпълнен със съчувствие глас.

— Госпожице Кобленц, не забравяйте, че тъкмо Земан ви насърчаваше и дори ви предизвика да стреляте. Такава е била волята на Аллаха и няма какво повече да се каже по въпроса.

— Освен това — притече се любезно на помощ Грейс — Земан сам реши да опита от яденето. А също и Бети. Той е изял по-голямо количество и това обяснява по-бързото и по-силно действие на отровата, което се е оказало фатално.

— Преди да дойдем в трапезарията, вие се канехте да ни кажете по кое време, според вашите преценки, е починал Земан — припомни ѝ Искандер.

— О, да... исках да кажа, че състоянието, в което се намира смляната храна, началото на вкочаняването на тялото и температурата на трупа сочат към едно и също време. Бих казала, че е било около един часът след полунощ.

Бети рязко вдигна очи.

— О, не! В такъв случай искате да кажете, че когато дойдохте при мен в три часа, бедният Земан е лежал на стълбите? Мъртъв или умиращ? Прекалено ужасно е да си го помисли човек!

— Вече е бил мъртъв — каза Грейс. — Независимо от всичко останало всички видяхме, че той не се е бавил много, когато е започнал да се изкачва по стълбите.

Искандер изглежда пронизващо Грейс.

— В един часа ли? Съвсем сигурна ли сте, д-р Холбрук?

Грейс се поколеба за момент. Тя винаги внимателно преценяваше това, което казваше, и за момент беше смутена, че решението ѝ се

подлага на съмнение.

— Да — отговори тя. — Около един часа. — После малко с нежелание добави: — Може и да е било малко по-рано, но не много по-рано. Между дванайсет и половина и един. Защо питате, Искандер? Да не би да има нещо, което трябва да знаем? Някакво допълнително доказателство, което бихте могли да дадете, за да хвърлите светлина върху тази трагедия?

Искандер поклати глава и запази мълчание. Окопитвайки се, той любезно ѝ благодари за всичко, което беше направила, каза още няколко любезни думи на Бети и Лайли и обяви, че ще се оттегли с хората си, за да пристъпят към подготовката за погребението на Земан.

С подчертано смирение компанията напусна офицерския стол. Когато се отдалечаваха, чуха Фред Мор-Симпсън да казва:

— Много тъжно, а освен това и много загадъчно! Но мисля, че ще изразя мнението на всички останали, като кажа, че имам нужда да закуся!

Джо, който беше останал най-отзад, се озова лице в лице с Лайли. Тя затвори тихо вратата зад последния напуснал помещението и го заговори.

— Командир Сандиландс — каза тя, — трябва да разговарям с вас някъде, където никой не би могъл да ни чуе. Никой. Ще дойда в стаята ви след десет минути. Ще бъдете ли там?

Тя влезе мълчаливо, обута в меки ботуши за езда, огледа бързо стаята и седна на единствения стол. Джо седна на леглото близо до нея, но не чак толкова близо, за да я уплаши. Може би беше дошла, имайки нужда да поплаче на нечие рамо, може би искаше да потвърди отново вината си, но според него това не бяха намеренията ѝ. В поведението ѝ като че ли имаше някакво безпокойство и дори боязливост и това го разтревожи.

Тя остана така мълчалива няколко секунди, като прехапваше долната си устна. Отвори уста да каже нещо, но размисли и отново я затвори. Опита се да срещне погледа му, но не можа. Очите ѝ непрекъснато избягваха неговите и се съсредоточиха върху ръцете, сплетени в скута ѝ.

„О, господи! — помисли си Джо. — Тези признаци са ми познати! Тя има намерение да направи някакво признание! Всички сме на погрешна следа. Тя е дошла, за да ми каже, че го е убила! Но как? С отрова? За толкова кратко време? Не е възможно. Нито пък е в нейния стил. По-скоро би му пуснала куршум или би се качила на табуретка и би го ударила по носа, но наистина не мога да си представя Лайли... не я виждам да поръсва неговия шербет със загадъчен бял прах. Не, успокой се, Сандиландс! Имаш прекалено развнтено въображение! Сигурно е решила, че животът по границата е прекалено суров за нея, и е дошла да ме моли да я върна на сигурно място в Симла. Това ще е.“

— Трябва да ви направя едно много ужасно признание, командир Сандиландс — успя накрая да каже Лайли. — Не мога да си представя какво ще си помислите за мен!

— Това има ли връзка със смъртта на Земан? — попита той.

— Но, разбира се, че има! С какво друго би могло да има връзка?

— Е, може да искате да си признаете, че сте сложила онази умряла мишка в леглото ми вчера — каза Джо, решен да придаде малко по-шеговит тон на разговора.

Тя се усмихна против волята си и малко се поотпусна.

— Щеше ми се да беше така. Ама наистина ли някой го е сторил? О, не. Съжалявам. Не, просто се пошегувах. Става въпрос за Земан.

Джо само се усмихна, без да я подканва да продължи.

— В целия форт само на вас мога да се доверя. Като казвам само на вас, наистина смятам, че е така. Обещайте ми, че няма да разкриете на никого и дума от това, което имам намерение да ви кажа — нито на Джеймс, нито на Бети, нито на Грейс, абсолютно на никого.

Той кимна в знак на съгласие.

— Изобщо не стана така — каза тя бързо. — Имам предвид смъртта на Земан. Виждате ли, през това време, между дванайсет и половина и един часа, Земан беше жив, чувстваше се добре и, как да кажа... имаше твърде бурно преживяване в басейна в офицерската градина.

— Не ще да е било твърде бурно! — прекъсна я любезно Джо. — Не чух никакви звуци отдолу, а аз спях извънредно леко. Бурно преживяване долу би ме събудило. Сигурна ли сте в това, което казвате? И какво точно имате предвид под думата „бурно“?

— Не улеснявате много едно момиче, права ли съм? Не, вие сте прав. Не е съвсем точната дума, защото изобщо не беше шумно. Никак не беше. Беше по-скоро тихо, но много енергично, бих казала, сексуално общуване. — Тя изрече последните думи на един дъх и лицето ѝ се покри с обилна червенина.

Заварен абсолютно неподготвен, Джо я погледна ужасен, а след това предпазливо каза:

— Мисля, че ще е по-добре, ако ми разкажете всичко постепенно от края на вечерята, Лайли.

— Да, и аз мисля така. Сега ще ми е много по-лесно да говоря, след като изрекох тези думи. От тук нататък ще говоря за него само с началните букви З. Х. Става ли?

— Напълно — увери я Джо.

— Нали видяхте как онзи отвратителен Ратмор ме изведе от стаята, за да не стана жертва на облечения в коприна ориенталски изкусител?

Джо кимна, но не каза нищо. „Този Ратмор наистина е бил предвидлив! — помисли си той. — Явно е имал повече разум в главата от всички нас!“

— Е, очевидно си е помислил, че аз трябва да стана жертва на неговия западняшки стил на ухажване. Обаче в него нямаше нищо изтънчено! О, не се тревожете, мога да се справям с подобен вид ухажване. Тази сутрин той страда от накърнено его и наранен крак! Забелязахте ли, че накуцва? — попита тя и веселостта ѝ започна да се възвръща. — Разведе ме с маршова стъпка из градината, отбеляза, че славеят пее и че луната свети. Припомни ми, че е лорд, засука си мустака и ми налетя. Къде ли щях да бъда, ако не бях толкова бърза! Избягах и отидох в стаята си, а той се добра, накуцвайки, до своята, като със сигурност ме е проклинал. Трябва да беше около десет и половина.

— Аз направих обиколката си в единайсет и всички си бяха по стаите. Вие заключихте вратата, когато ви помолих да го направите.

Лайли му хвърли унищожителен поглед.

— И вие повярвахте на този стар трик от девическите пансиони? Заключих я, но после веднага я отключих.

— Но защо не се оплакахте по повод държанието на Ратмор с вас? Бих се разправил с него. Всъщност дори би ми доставило голямо

удоволствие!

— Мога да се грижа сама за себе си — каза тя. — Не е нужно да замесвам когото и да било в това. Джо, когато завършихте обиколката си, стана много тихо, а аз седях и чаках.

— Чакахте? Какво?

— Помните ли персийската поема, която З. Х. ми каза към края на вечерята? За лунната светлина върху езерото и как „аз чакам да зърна сянката ти да пада над градинската ограда в среднощната тъма“. Ами аз, как да кажа, го приех буквално. Изтълкувах го като покана да се срещна с него при басейна в полунощ. — Тя се изчерви, но изгледа предизвикателно Джо. — Смешното е, че макар да се срамувам от себе си, беше толкова романтично! О, представих си как ще го разказвам на приятелките си! Помислих си, че той най-малко ще се опита да ме целуне, и реших, че в края на краищата ще му позволя да го направи. Никоя от моите познати не се е целувала с пущун! А този мъж беше по-неустроим от Рудолф Валентино! Ако знаете кой е той.

— Да, господинът ми е известен и дори съм гледал някои от филмите му — каза Джо. — Е, добре, Лайли, разбирам какво ви е привлякло! Обаче, кажете ми... по кое време отидохте в градината?

— Малко преди полунощ. Облякох тъмна рокля и си сложих сандали. Реших да се скрия в бадемовите дървета. Не исках да излезе така, че съм отишла първа там, не трябваше да изглежда, като че ли съм прекалено нетърпелива, нали разбирате? — Лайли отново замълча.

— И? — подкани я внимателно Джо.

— Той не се появи. Отначало помислих, че съм изтълкувала погрешно смисъла на поемата, а после си казах, че може би се моли или дава някакви нареждания на хората си, или е зает с военните си задължения, така че продължих да чакам. Откъде да знам как прекарват времето си тези мъже? Предполагам, че съм чакала най-малко до дванайсет и половина. После чух тих смях. Някой идваше в градината. Някой, който не искаше да го чуят. Останах там, където бях, в случай че не беше З. Х. Но беше той. Беше З. Х., но с още един човек, когото държеше за ръката. Отидоха до басейна, свалиха си дрехите и се потопиха във водата, а после, те, те, о...!

— Общувах сексуално, така ли? — довърши изречението Джо вместо нея.

Тя кимна отчаяна, а Джо почувства безкрайно съжаление към нея. Усети и силен гняв, че Земан се беше подиграл с фантазиите на момичето. „Боже господи! Сцена като тази може да промени завинаги представите на едно впечатлително момиче за мъжете“ — помисли си той.

— Е, и какво трябваше да направя? Никога не ми се е налагало да се справям с подобно нещо! Завърших академията на госпожица Дана с отличие. Мога да правя морфологичен и синтактичен разбор на изречение, мога да цитирам поемите на Лейкленд, учила съм алгебра, астрономия, химия. Знам как да флиртувам. Мога да си вдигна носната кърпичка, без да ми се види бельото. Мислех, че знам всичко, но, знаете ли, ако д-р Холбрук не беше ми обяснила как военните...

— Кой беше със Земан, Лайли? — попита Джо.

Не се изненада, когато тя отговори:

— Искандер. Беше Искандер.

— Видяхте ли, как... се разви цялата случка? — попита внимателно Джо.

— О, не! Мисля, че не! Затворих си очите, разбира се. Обаче ги чувах. Те се смееха и... как да кажа, лудуваха. Грейс беше права. Мъжете вършат и такива неща.

— Вижте, какво, Лайли, аз сигурно ще съм хилядният човек, който ви е казал, че нравите по границата са по-различни от нашите, но в този случай те наистина са — рече Джо, който беше взел решение каква линия да следва. — Когато двама добре изглеждащи млади хора като Земан и Искандер говорят свободно езика ни и са прекарали много години от живота си в нашето общество, е по-лесно да мислим, че са част от нашата култура. Обаче не са. Прекарали са тук, сред тези хълмове, годините, в които се е формирал характерът им, и са живели живота на своя клан. Мисля, че водят много двойствен живот. Знаят как живеем ние и в много отношения реагират така, както на Запад реагират на нещата, които стават около тях, но мисля, че понякога се разкъсват в избора между двете култури. Пущунските мъже често поддържат тесни приятелски отношения помежду си. Англичаните също. Обаче ние изразяваме приятелството си по друг начин, това е всичко. Пущуните често вървят, хванати ръка за ръка. Това не означава нищо друго, освен приятелство. Вероятно с Джеймс им се струваме твърде странни, тъй като никога не се държим за ръце.

Лайли започна да се усмихва на картината, която той ѝ рисуваше.

— А те са млади мъже. Сигурно са на двайсет и две — двайсет и три години. Не са много по-възрастни от вас, Лайли, но много по-млади от мен както на години, така и по жизнен опит. А младежите обичат да лудуват. Особено в плавни басейни посред нощ, когато и двамата са обърнали по една-две чаши бренди, което не би трябвало да правят! Мисля, че всичко ти е прозвучало много по-зловещо, отколкото е било всъщност, защото те са искали да не привличат вниманието, докато са плували.

Изречението на Лайли стана много по-ведро.

— Може би сте прав, Джо. Обаче каквато и да е истината, Земан не дойде на срещата с мен!

— И сега няма да можете да целунете един пушун! — подразни я леко Джо. — Обаче погледнете реалистично на нещата, това никога нямаше да ви се случи. Той никога не би очаквал сериозно да отидете на среща с него в градината, Лайли. В неговия свят жените ходят с фереджета и дори носят бурки. Лицата им могат да бъдат видени само от други жени или от мъжете в семейството им. Браковете им се уреждат от родителите им. Земан знае, че на Запад тези неща стават по различен начин, но на него и през ум не би му минало, че бихте могла да се съгласите да отидете тайно сама на среща с него в градината.

— Предполагам, че сте прав, Джо.

— Но колкото и да е шокиращо всичко това, мисля, че във вашето среднощно преживяване има още по-зловещ момент.

— Съвсем правилно! И вие сте на това мнение, нали? Знаех, че ще си го помислите. Ако Земан е бил жив, а по времето, в което д-р Холбрук твърди, че е бил мъртъв или е умирал, той беше жив, тогава или тя е некомпетентен лекар, или преднамерено лъже. Д-р Холбрук? Не мога да повярвам! Джеймс знае ли за това? А Бети? Какво става тук?

— Знаела сте за това несъответствие през цялото време, докато продължаваха разискванията и разпитите, и не сте казала нищо? Лайли, това е много, как да кажа... мъдро решение.

— О, благодаря! Нали всички непрекъснато ми казвате да не клатя много лодката, да не разпалвам бурето с барут и да не засегна някого... Сега на границата сме изправени пред много деликатна ситуация. Помислих си, че ще е по-добре да държа устата си затворена

и да се примирия с това, което Джеймс и Грейс са решили помежду си да скалъпят като обяснение. Предполагам, че имат основателна причина да го направят. Освен това не бих искала никой да знае за преживяването ми в градината. Обаче вие сам виждате, че има някакво несъответствие, нали?

Джо кимна замислен.

— Не само вие мислите, че часът на настъпването на смъртта е напълно погрешен...

— Искандер! Той знае! Трябваше да чакам сред дърветата, докато свършат това, което правеха в басейна, каквото и да беше то, някъде между дванайсет и половина и един часа. Обаче тогава още нищо не се беше случило. Седнаха на мраморната скамейка, докато изсъхнат, и разговаряха... стори ми се прекалено дълго, но предполагам, че е било около десет минути, най-много четвърт час.

— Разговаряха? Какъв беше разговорът им?

— Говореха на пуцу... не можах да разбера нито дума... но това не означава, че не бих могла да схвана някои неща.

Джо изчака и тя продължи:

— Е, не беше точно като разговор между любовници, но изглежда, че в процеса на разговора като че ли отношенията им се изостриха.

Лайли се намръщи от усилието да си спомни по-ясно впечатленията си.

— Земан звучеше някак по-безгрижно, докато Искандер го заплашваше... казвайки му да си върви. Със сигурност му просъска нещо ядосан. Бих казала, че започнаха среднощното си приключение в добро настроение, но го завършиха не много доволни един от друг. Нямам представа защо. Но както и да е, когато вече се прибраха по стаите си, сигурно е било след един часа.

— Искандер знае, че неговият приятел си е легнал в съвсем добро здраве, точно когато медицинският експерт твърди, че е умрял. Той ще си направи някакви заключения, всъщност вече ги е направил, и като си помисля за това, никак не ми става радостно.

Докато тя разказваше историята си, Джо вече беше започнал да си дава сметка за сериозността на последиците от нея.

— Искандер сякаш беше прекалено готов да приеме версията на Грейс за случилото се и сякаш дори я улесняваше да представи нещата

като неподлежащи на съмнение пред офицерите му. Мисля, че той също като нас искаше да няма съмнения за злонамерени действия.

— Така беше — потвърди Лайли. — Аз го наблюдавах. Беше доволен от разрешението на въпроса и според мен дори го посрещна с облекчение. Но в самия край попита за часа на смъртта и отговорът на Грейс прекатури гърнето с млякото. Той й даде възможност да промени становището си или да нагоди по-добре заключенията си, но тя продължи да държи на това, което вече беше казала, и точно тогава отношението му се промени.

— Очевидно сте го наблюдавала внимателно.

— Наблюдавах дълго време Искандер — рече Лайли.

— При това положение как да процедираме по-нататък? Да кажа ли на Джеймс за показанията ви и да го разпитам за възприетата от него позиция?

— Вие сте детективът, вие ми кажете!

— Добре. В такъв случай ето какво ще направим. По-добре ще е да се оправяме с това сами, Лайли, но трябва да бъдем предпазливи. Мисля, че Искандер вече си дава сметка за наличието на някаква измама и след като не обвинява Джеймс открито, вероятно е решил да се оправя сам с тази работа и планира следващата си стъпка. Страхувам се, че нещата могат да тръгнат на зло. Ако той стигне до заключението, че има някакъв пропуск в закрилата, предлагана от форта, ако се окаже, че смъртта на Земан е била причинена умишлено, би трябвало да се очаква той да поиска да си отмъсти. Мисля, че ще се опита да избегне това, ако може, но в момента, когато се увери, че е извършена някаква несправедливост, ще действа, и то бързо. В края на краищата едва ли друг път ще има такава възможност. Той е приет като гост, обект е на голямо съчувствие и е свободен да ходи навсякъде, където пожелае, из форта... Троянският кон, който може да вкара вътре трийсет афгански воители, крещящи за мърт. Да ви кажа право, Лайли, не ми се иска да чувам това, което казвам!

— Не можем да направим нищо, докато не разберем какво в действителност е станало. Хайде, Джо, казвайте, че сте от Скотланд Ярд. Вас би ли ви задоволило воденото разследване и заключението на съда за причината на смъртта?

— Разбира се, че не! Знаем, че не разполагаме с нито едно от средствата, които при нормални обстоятелства бих използвал, но

въпреки това има доста неща, които бихме могли да направим.

— Откъде ще започнем? — попита с нетърпение Лайли.

— Бих казал от тялото, но те вече го отнесоха за погребение. А и дори да не бяха, ако афганците видят, че полицаи оглежда трупа, това само би изострило подозренията им. — Той се замисли за момент и след това попита: — Мислите ли, че можем да се промъкнем в болницата, без да ни забележат?

— Разбира се. Ако минем откъм стената, вместо през централния вход. Заедно или поотделно?

— Предполага се, че аз трябва да се грижа за вас, така че ако сме заедно, ще предизвикаме по-малко подозрения.

— Добре. Ако някой ни види, вие ще се направите на отегчен до смърт от това да ми помагате да намеря тази сребърна гривна, която съм изпуснала някъде там тази сутрин.

Няколко минути по-късно те се вмъкнаха в стаята, където беше лежало тялото на Земан. Масата, на която беше положено, беше празна, но Джо търсеше нещо друго. Намери го в една спретната купчина при вратата, която чакаше да бъде прибрана от дежурния. Като заключи вратата, той взе дрехите на Земан и ги сложи на масата.

— Това е малко странно, как мислиш, Джо? Той беше с униформата. Когато го видях в градината, все още беше облечен във вечерните дрехи — елека, синия тюрбан и всичко останало. Защо е облякъл униформата, когато си е лягал? Не виждам никакъв смисъл. Тези хора не носят ли пижами?

— Ами — рече Джо, опитвайки се да открие някакъв смисъл в това, — може да се е преоблякъл и да си е сложил пижама, а после пак да е облякъл униформата, ако е искал да има по-приличен вид, когато посред нощ е решил да отиде да се консултира с докторката.

— Хайде де! Това са повече преобличания, отколкото би могъл да изпълни един от моделите на мадмоазел Шанел! Виж какво, Джо, той се е чувствал толкова зле и е мислел, че ще умре, а е отделил време да си сложи високи ботуши? Би ли си дал труда да се намъкне в тях? — Тя тръсна ядосано глава. — Трудно ми е да си представя колко много неща не знаем за пущуните.

— Виж какво, не мисли в момента за това. Сега в него няма логика, но ако разберем още някои подробности, нещо друго може да го обясни по-късно. Нека сега да огледаме тези... Става ли? В тях може да няма нищо за гледане, но ако трябва да си вършим свястно работата, трябва да започнем от тук. Надявам се, че не си гнуслива. Това може да се окаже твърде неприятно за човек, който не е свикнал.

— Не припадам лесно. Хайде, започвай.

Джо методично разгърна всяка дреха и огледа всеки сантиметър от нея. Докато вършеше това, си говореше на глас и не обръщаше много внимание на присъствието на Лайли, която мълчеше и се стараеше да помогне.

— Жилетка. Засъхнало повръщано, събрало се от дясната страна на врата. Жалко, че не можем да го подложим на химически анализ.

Лайли сбърчи с отвращение нос.

— Пфу, каква миризма! Напомня ми за детските партита!

— Детски партита ли? По-скоро ми напомня за квартална кръчма в събота вечер — рече внезапно озадачен Джо. — Или си въобразявам?

— Аха! Има разни парченца! — каза Лайли.

— Би трябвало да се очаква, ако той наистина е умрял в часа, определен от Грейс — каза още по-объркан Джо. — Съвсем сигурна ли си в посоченото от теб време, Лайли?

— Разбира се! Виж какво, казах ти самата истина и точния час и това трябва да бъде отправната ти точка. Оттам трябва да тръгнеш, защото всичко останало са глупости.

— Хм... Много добре. Панталони... идеално чисти. Това също е странно.

— Странно ли? Защо?

— Обикновено отравянето с арсеник е придружено от диария. Имал съм само един случай на отравяне с арсеник. — Джо се намръщи. — Една жена беше отровила грубия си съпруг, но за това са й били нужни шест месеца. Просто не мога да повярвам, че някой би могъл да умре от това, че е ял фазан, погълнал арсеник. Но в тая пустош как бихме могли да го докажем? Трябва да опитаме други методи. Малко съм изненадан, че Грейс прие теорията за арсеника... А каква беше другата й теория? Андро не знам каква си отрова, нали? Това също не ми звучи много убедително. Както и да е. Я да погледнем ризата. Същите петна от повръщано, но по-малко забележими.

— Джо, погледни това — каза Лайли.

Тя повдигна внимателно ръкавела на памучната риза с широки ръкави, който висеше от масата от нейната страна. Беше десният ръкав. Джо го взе и го разгледа. Извади лупа от джоба си и пак го огледа, после я подаде на Лайли.

— Дупки от розови тръни ли са? С тази беше облечен, когато отиде да плува. Би ли могъл да я скъса в храстите?

— Мисля, че това не са разкъсвания от розови тръни — продължи Джо. — Дупките са твърде големи. Погледни и формата. Две са, на мястото на пробива са някак заоблени и се спускат право надолу. Ако е държал ръката си така — Джо задържа ръкава хоризонтално на земята, — тогава прокъсването ще бъде вертикално.

— Дупките много си приличат — каза Лайли — и са много близо една до друга. Пробити дупки? О, господи! — Тя потръпна и пусна ръкавела, който държеше. — Змия! Да не искаш да кажеш, че е бил нападнат от змия? Защо никой не се сети за това? Кобрите често се промъкват през дупките в стената на банята. Може да се е върнал в стаята си, влязъл е в банята и... от самата мисъл ме побиват тръпки. Бедният Земан! За колко време умира човек, ухапан от кобра?

— От петнайсет минути нагоре в зависимост от здравословното състояние на жертвата. Но не, това не е било змия — каза Джо.

Лайли пак погледна замислена ризата, сгъна я внимателно и я постави отново върху купа.

— Имаше ли някакви драскотини по ръката? Успя ли да погледнеш трупа по-отблизо, Джо?

— Да. Нямаше никакви рани, като се изключи ударът в главата, който е получил, когато е паднал върху стълбите. — Той обясни какво беше установено при аутопсията.

Останалата част от дрехите, включително тюрбанът, бяха прегледани и в тях не бе намерено нищо интересно. Джо се загледа внимателно в кинжала, който Земан винаги носеше мушнат в колана си. Поддържа го за момент в ръка, възхищавайки се от украсената със скъпоценни камъни ножница, а после внимателно извади острието. Лайли не можа да потисне обзелите я тръпки при вида на откритото се оръжие. Великолепно и със сигурност много скъпо, но то не беше играчка, нито пък служеше за украшение. Късата дебела дръжка беше от обработен черен нефрит, обкован с рубини, които блестяха като

капки кръв. Кривото острие също беше черно, направено от дамаска стомана във формата на сълза. Джо извади носната си кърпа и леко я прокара по средата на острието. Внимателно я огледа. Нямахше следа от кръв, нито от каквото и да било друго. Револверът също не беше употребяван скоро.

— Добре — каза той. — Това е всичко, което можем да направим тук. — Усмихна се. — Сега да отидем и да разпитаем злодея, който е нападнал Земан предишната нощ.

ГЛАВА ОСМА

Приблжиха в мълчание крилото за гости. Внимаваха да не стреснат заподозрения, за да не се измъкне, преди Джо да е имал възможност да го разпита.

Джо заговори като полицаи:

— Ти пази външната врата, Лайли, докато аз проверя дали е там.

Той пристъпи напред.

— Хей... Има ли някой вътре? По-добре кротко излез. Така никой няма да пострада.

— Заобиколен си от всички страни — добави развълнувана Лайли.

Минто се показа от колибката си. Козината на врата му беше настръхнала, а зъбите оголени.

— Мисля, че се кани да окаже съпротива — каза Лайли.

Джо сложи ръце на хълбоците си и погледна заплашително надолу.

— Бихте ли ми казали, сър, къде точно бяхте в един часа сутринта? Или предпочитате да дойдете в участъка и там да отговорите на няколко въпроса?

Минто силно изръмжа.

— Какъв грубиян! — рече Лайли. — Не мога да повярвам, че каза такова нещо!

— Продължавайте да се зъбите още малко, сър — каза Джо. — Е, Лайли, какво мислиш? Това ли е нашият човек?

— Можем да поискаме да вземат отпечатък от зъбите или пък му подай ръката си за проба, но мисля, че няма нужда от това. То се вижда и така. Между двата кучешки зъба разстоянието е около два сантиметра и половина, всъщност към три сантиметра.

Благодаря ви, сър. Това е всичко засега. Пускаме ви под гаранция. Не напускайте града, без да ме уведомите.

За момент се спряха, загледани в празното стълбище, и си представиха как Земан умира самотен от мъчителна смърт.

„Отрова, викат й оръжието на страхливците“, помисли си Джо и му стана още по-мъчно за Земан, на когото племенните обичаи бяха забранили да съобщи открито за неразположението си и да потърси помощ, преди да е станало твърде късно. Наведе се за момент и огледа влажните петна по пода и стълбите. Вече почистени и миришещи слабо на карбол, те показваха къде са били последните отчаяни стъпки на Земан. А това, че е бил нападен и захапан за ръкава от ужасното малко кученце, внасяше елемент на някакъв невероятен фарс.

Мислите на Лайли като че ли повтаряха неговите.

— Ужасна, безсмислена смърт — каза тя след кратка пауза. — Струва ми се, че тук нещо не е наред, Джо. Кучето — как му беше името?

— Минто. На името на последния от тримата вицекале. Лорд Минто.

— Точно така. Та този Минто само мъже ли напада?

— Нямам представа. Защо питаш?

— Когато слязох посред нощ, минах покрай колибката му. Той не се показа. Беше там... чух го да ръмжи, но това беше всичко. А когато се върнах към един часа, дори не си даде труда да ръмжи. Макар че бях толкова разстроена, че може и да не съм обърнала внимание.

— Може пък и той да е излязъл на среднощна разходка — каза Джо. — Не е вързан и колибката му е точно до входа.

— Но нали видя каква врява вдига, когато го безпокоят. Би се чуло из цялото стълбище. Сигурно си забелязал, аз със сигурност го забелязах, че между стаите не се чува нищо. Стените са от дебели тухли. Обаче може да се чуе много добре какво става на стълбите и в коридора. Бях още будна. Не можах да заспя веднага, защото наистина се чувствах засегната и ядосана. Може би щях да чуя шума, ако той беше нападнал Земан, но ще ти кажа кой при всички случаи би го чул!

— Съседната врата е на стаята на Искандер и е съвсем близо до колибката на Минто. Слушай, Лайли, сега тук няма никой, всички са на закуска, а Искандер каза, че ще отиде да разговаря с хората си. Ще се вмъкна в стаята му, ако ти останеш да наблюдаваш. А, и подразни отново животното.

Джо влезе в стаята на Искандер и затвори вратата зад себе си. Възползва се от възможността да я огледа набързо, но не видя нищо необичайно — стандартното легло и мебелировка. Нямахше никакви

лични вещи, освен дрехите му от вечерта, окачени в един шкаф, а влажният под и оправеното легло показваха, че хората от персонала са извършили ежедневното си почистване. Почти веднага чу врявата. Малко приглушена от дебелината на врата, но въпреки това се чуваше съвсем ясно. За острия слух на един пуцун това беше предостатъчно.

Излезе и заповяда на Минто да се прибере в колибката си.

— Няма никакво съмнение — каза той. — Щом като с моите повредени от войната уши го чувам, абсолютно сигурен съм, че с острия си слух Искандер също би могъл да чуе. А нали помниш какво казва пуцунската поговорка: „Пущунът никога не спи.“ Те са прочути с това, че непрекъснато са нащрек. Доколкото ми е известно, никой не е успял да изненада някой пуцун. При това положение, Лайли, би ли ми казала защо Искандер не се е показал навън, за да види какво става? За него ръмженето на кучето би трябвало да е сигнал, че нещо не е наред, и аз бих очаквал от него да провери какво става.

— Освен ако е бил част от това, което е ставало — каза Лайли. — В никое от тези неща няма логика, Джо. Какво искаме да кажем с тях? Че Земан не е умрял в един часа или че не е умрял тук, или че Грейс преднамерено лъже, че Джеймс участва в прикриването на истината и Искандер вероятно знае каква е тя и дори може сам да е убил Земан. Може ли някое от тези неща да е вярно?

— Мисля, че моят заподозрян номер едно би трябвало да е Искандер, ако не беше втората жертва. Трябва да наблюдаваме Бети — каза Джо.

— Да, разбира се. Втората жертва. Мислиш ли, че е станало неволно? Не мога да си представя, че някой, особено пък Искандер, ще иска да навреди на Бети.

— Не, права си — въздъхна Джо. — Това би било напълно нелогично. Доколкото ми е известно, пуцуните се отнасят с голямо внимание и уважение към жените, като се изключат неверните съпруги. Би било противно на културата и религията им да се опитат да убият дори една англичанка. Доколкото ми е известно, има само един случай, когато тук, в района на границата, е била убита англичанка. Било е преди две години. Полковник Фолкис и жена му са били убити от една банда от долината Бости-Кел. Обаче това са били разбойници и местните жители са били разгневени от постъпката им не по-малко от английските власти. Освен това преди седемдесет

години хиляди английски жени и деца са попаднали в капан в тези проходи на пътя от Афганистан. Всички са загинали, застреляни от джезаили или насечени с ятагани. Но това е било война. Как би могъл да предположи човек какво ще е поведението на мъжете при война или в мирно време? Питам се дали Бети просто не е страдала от нов пристъп на гадене, каквито е имала често през този месец? Грейс предположи тъкмо това, когато отиваше да я лекува снощи.

— И какво означава за нас това? Всичко ми прилича на кутия, пълна с червеи. Мислиш ли, че можем да ѝ поставим отново капака?

— Би ли искала да го направим?

Тя поклати със съмнение глава.

— Не. Ще трябва да видим как ще се развият събитията по-нататък. Ще ти кажа и още нещо. Мисля, че още не всичко е приключило.

— Според мен има само едно нещо, в което можем да бъдем сравнително сигурни, и то е, че ако той е бил убит, това най-вероятно е направил някой от седем души, ако изключим теб и мен, Лайли. Толкова са хората, които седяха около трапезата на вечерята и спаха в крилото за гости. Всеки момент ще започнат да се връщат от закуска. Хайде да се качим горе на стената и да продължим обсъжданията. Там е толкова спокойно, колкото би могло да бъде в един форт, в който има хиляда души.

За негова изненада той беше открил в Лайли изключителна интелигентност, изобретателен колега, който схваща бързо какво му говори, не задава много въпроси и е напълно готов да изложи собствените си предположения. Обаче под маската ѝ на съобразителен колега той усещаше някаква парализираща несигурност. Лайли се бореше с някакви чувства, които той не можеше точно да определи. Беше се развеселила, когато той разигра сцената с разпита на Минто. „Трябва да продължавам в този лековат стил — каза си Джо, — за да се възползвам максимално от Лайли Кобленц.“

— Ти си добър помощник, Кобленц — каза весело Джо, докато се изкачваха по стълбите и се облегнаха на парапета. — Ако някога поискаш да работиш в Лондон, обади ми се!

— Ти наистина си полицай, така ли?

— Че какво друго бих могъл да бъда?

— Мислех, че си от военното разузнаване, един от блестящите млади хора на сър Джордж.

Джо беше изненадан. Беше прекарал шест месеца в Индия, работейки за сър Джордж, преди да започне да прави догадки за двойствената му роля в правителството на Индия — догадки, които никога не беше изрекъл гласно и никога с нищо не бяха потвърдени.

— Да не искаш да кажеш, че добрият стар сър Джордж е, как да кажа... сив кардинал? Човек, който плете нещата зад кулисите?

— А ти пък да не искаш да кажеш, че не си го знаел?

— Не казвам това — рече ядосан Джо. Не можеше да се сдържа да не я попита: — Но би ли ми казала кой ти втълпи подобна мисъл в главата?

— О, я стига, Джо! Никой нищо не ми е втълпил. Можех сама да предположа някои неща. Не беше трудно. Баща ми винаги казва: ако искаш да си свършиш работата, обърни се направо към най-висшестоящия. Е, в Индия, ако искаш да се направи нещо, забрави за губернатора, за висшите военни и дори за онзи с шапката с перата.

— За вицекраля?

— Да, за него. Обърни се направо към върха на пирамидата. Това е мястото, където ще намериш сър Джордж. Той започна да се оплаква. Опита се да ме накара да мисля за него като за безобидно старо овчарско куче, но нас, американките, не може толкова лесно да ни избудалка. Преструва се, че над него има други хора, с които трябва да се консултира, но такива няма. Не е чак толкова лесен за обработване, но е свестен човек, а също и добър танцьор.

На Джо изведнъж му стана ясно защо Джордж е изпратил Лайли на границата. Почти чуваше думите му: „Закарайте проклетото момиче в Хълмовете и накарайте Сандиландс да се грижи за нея!“ Така той си бе осигурил седмица спокойствие в Симла, и то за негова сметка!

Беше десет часът и стражата тъкмо се сменяше. Джо взе назаем бинокъл от един скаут наблизо и го подаде на Лайли. Тя го насочи към лагера на афганците долу върху футболното игрище.

— Имат съвещание — докладва тя. — Искандер е в центъра. Говори само той. Изглежда, че им харесва какво казва... изразяват непрекъснато съгласие с него. — Тя замълча за момент и после добави: — Тези трийсет мъже плюс Искандер са въоръжени. Имат... трийсет и пет коня... хубави животни... и две товарни мулета. Няма оседлани,

затова предполагам, че не бързат да ходят някъде. — Подаде бинокъла на Джо и каза замислена: — Знаеш ли, Джо, има една причина, поради която Земан се е опитвал да качи стълбите. Може би просто е искал да се отдалечи от Искандер. Отивал е горе при Джеймс или Грейс за помощ, тъй като е знаел, че приятелят му го е отровил. А всичките приказки, че повръщането се счита за признак на слабост при мъжете, са само за заблуда. Може да не е било арсеник. Може да е нещо, което действа бързо и което ние на Запад не познаваме. Предполагам, че те знаят много неща за отровите.

— Има логика. А освен това нали каза, че са се карали в градината. Но какъв може да е мотивът? Мисля, че тук нямаме никакво логично обяснение. Кой знае какво става в средите на афганската аристокрация? Бог знае какви борби за власт се водят там. „Прахът на наследствеността“ — това може да е някакъв ключ към разгадаването на тайната, но ми се струва малко неубедително, а и как бихме могли да го разберем? Не мога да отида долу в лагера и да ги попитам: „Вижте какво, момчета, я ми кажете как стоят работите с наследството? През нощта Искандер като че ли съкрати малко пътя към него, не е ли така? За какви пари става въпрос?“

Наум му дойде и по-зловеща мисъл. Земан е с кралска кръв и няма спор, че е обаятелна личност. Като нищо в двореца може да има фракция, която предпочита неговия стил на управление пред този на емира Аманула. Ако Аманула е разбрал това, тогава той би имал основателна причина да накара някой свой доверен адютант и близък на Земан да му види тайно сметката, далеч от сферата на влияние на емира. Ако съперникът му умре от естествена смърт под безпристрастното око на британските власти в Индия, това би било добре дошло за Аманула. И без съмнение Искандер би получил своята награда, когато се върне у дома. Джо знаеше, че би трябвало да сподели тези мисли и теории, като се допита до Джеймс. Но откакто бе открито тялото, в поведението на Джеймс имаше нещо, което смущаваше Джо. Приятелят, на когото трябваше да се довери и на когото в миналото беше поверявал живота си, по необясним начин се беше отдръпнал от него. Реши за момента да не включва Джеймс в сметките си, а междувременно Лайли запълваше много успешно тази празнина. Явно трябваше да продължи да пази в себе си неизказаните си мисли.

— И защo е изчакал да го направи тук, във форта? Това би ли имало някакво значение, Джо?

— Мисля, че да. Тук има деветима безупречни западни свидетели, някои от които са много влиятелни и почитани хора. Те биха дали всичко, за да докажат, че той няма нищо общо с това, че смъртта се дължи изцяло на естествени причини и че е била неизбежна. Защото подозрението, че Земан би могъл да бъде убит от всеки, докато се е намирал под протекцията на Джеймс и чрез него под протекцията на английската армия, може да доведе до въоръжен конфликт. Дори да бяхме сигурни, че го е направил Искандер, ние не бихме могли да го обвиним, защото това ще бъде страшотна обида за емира.

— Какво би могъл да направи той?

— В най-лошия случай би направил това, което емирите са правили преди. Ще обяви джихад — свещена война — срещу англичаните. Правили са го и при много по-незначителни провокации. Той ще подстрекава племената от тази страна на границата да се присъединят към неговите въоръжени сили в Афганистан, а може дори да се обърне за известна помощ към Русия. Те вече го снабдяват с бомбардировачи. Всички скаути, които виждате да защитават този форт, са свързани с племената по хълмовете: те са африди, кибери, махсуд, вазир, катак и макар да са много лоялни и много храбри — може би най-добрите бойци в света, — същевременно са мюсюлмани и силата на вярата им може да се окаже по-голяма от всякаква военна лоялност. Във всяко село има молла, който в едната ръка държи Корана, а в другата — извадена сабя! Всеки форт по протежение на границата би могъл да бъде превзет с масирана атака отвън и предателство отвътре.

— Границата в пламъци — каза Лайли, припомняйки си една фраза, която беше чувала толкова често в Симла.

— Границата ли? — рече Джо и се намръщи. — Не, дори по-лошо — днес границата, утре Пенджаб и скоро ще последва и останалата част от Индия, Лайли.

— Можем да направим само едно нещо, Джо. Да ги вкараме вътре и да ги обработим както трябва. Да ги накараме да се поизпотят, докато някой се разприказва.

— Лайли, какво си чела напоследък? Булевардни романчета ли? Не, не мога да направя това. Докато се правим, че приемаме версията за „естествените причини“ и тя задоволява всички, фитилът не е запален. Ако започна да се ровя, да изказвам съмнения или да правя намеци, тогава ще бъдем загубени. Ти също, госпожице Кобленц! Трябва да се държиш напълно естествено. Не претърсвай стаите и не хвърляй крадешком погледи на хората.

— Дори и на Искандер? — попита с невинен вид тя. — Ето, погледни! Той се връща.

Джо реши, че у Искандер беше настъпила някаква необикновена промяна. Изглежда, че не само беше взел мястото на Земан като командващ, но беше заимствал и някои елементи от поведението му. Въпреки че беше сериозен, както подходеше на човек, току-що загубил свой приятел и съотечественик, той вече не демонстрираше само мълчаливо и заплашително присъствие, а беше станал отзивчив, готов да отговаря на въпроси. „Дали има нещо, което биха могли да направят?“ — попита ги той. Трябвало да напише доклад за злощастната случка от предишната нощ и може би Джо би му показал откъде би могъл да вземе хартия за писане? Отидоха с него в библиотеката, където Джо му намери листа с печата на форта, писалки, попивателна хартия и всичко, което можеше да му бъде нужно.

— За написването на доклада ще ми трябва известно време — каза Искандер, — може би целият остатък от сутринта, защото ще го пиша на два езика. Наредих на хората си да погребат Земан този следобед.

Командир Линдзи ми каза, че между форта и реката има малко мюсюлманско гробище, доколкото разбирам, останало от селото, което е било изравнено със земята, за да бъде построена тази крепост. Ще бъде много подходящо да го погребем там. Мисля, че трябва да отложим за утре заминаването ни с д-р Холбрук за Кабул. Може би ще бъдете така любезен, Сандиландс, да я уведомите за промяната в плана ни и да я помолите да бъде готова за тръгване веднага след закуска.

Джо с готовност се съгласи да го направи. Явно търсейки начин да установи някакъв контакт, като не намери по-добър претекст, Лайли каза:

— Чай? Ще направя чай и ще ви го донеса, Искандер.

За изненада на Джо той се обърна към нея, усмихна се любезно и рече:

— Много сте любезна, госпожице Кобленц. Ще ви бъда много благодарен за чая.

Искандер благодари три пъти в продължение на три часа за чая, който му беше поднесен лично от Лайли в библиотеката.

— Какво си намислила, Лайли? — попита нетърпеливо Джо, заварвайки я да излиза от библиотеката за трети път.

— Просто наглеждам заподозрян номер едно — каза тя. — Спокойно, Джо, всичко е наред. Той просто прави това, което каза, че ще прави. Отнема му много време и твърде често дъвче края на писалката. Но мисля, че съм му от голяма полза. Попита ме думата „аутопсия“ със „с“ ли се пише или с „ц“.

Тя продължи да го държи под око и следобед, но от разстояние от крепостната стена. Джо се присъедини към нея, за да наблюдава отстрани погребението. Огледа критично запуснатото ислямско гробище, което се простираше каменисто и забравено в една равнина между голите хълмове, оформяна и брулена от непрекъснатия сух вятър. Беше гола равнина, покрита с безкрайни редици отдавна забравени надгробни камъни от всички епохи. Някои по-нови, някои на стотици години, едни стояха изправени, а други подкопани от вятъра и залитнали на една страна като пияни.

„Ама че място за очакване на вечността!“ — помисли си Джо и мислите му се пренесоха в Англия при спокойствието, което цареше между идеално подредените надгробни плочи, меката, тъмна пръст, цъфналите тук и там саморасли дървета, ръмящия, напоителен дъжд и галещия вятър. Пренесе се там, в гробището на Съри: „Преподобният Саймън Грѐм, който си отиде от този живот... Дора, любимата му жена, която спи вечния си сън... Бенджамин Елиът, на шест месеца, заспа в прегръдките на Исус...“ Според житието те чакаха с радостна надежда своето възкресение, но кой в това ужасно място ще чака с радостна или каквато и да било надежда? Погледна към плиткия гроб,

изкопан за Земан, спомни си за този ловък, а може би дори и романтичен човек и за момент му стана тъжно за него.

„По-скоро бих работил с него, отколкото да го изпратя в това пусто, неприветливо каменно гробище!“ — помисли си той. Ободри се при мисълта, че според религията на Земан на воините е гарантирано вечно блаженство в обятията на безброй хурии, и се надяваше това да е вярно. Каза наум една молитва за всеки бог, който би могъл да го чуе, и забеляза, че Лайли също беше навела глава, унесена в мислите си или произнасяща молитва.

След погребалната церемония, която беше изключително кратка, афганците се върнаха и за изненада на Джо Искандер се обърна към Джеймс с предложението, ако е възможно, някои свободни от наряд скаути да покажат на неговите хора как се играе крикет.

— Разбира се — отговори Джеймс. — Всъщност дори за ваше забавление този следобед е насрочена игра на крикет, но аз се колебаех дали да не я отменя заради тъжното събитие, случило се снощи. Вашите хора са добре дошли да гледат как се играе тази игра и аз съм сигурен, че след това скаутите с удоволствие ще започнат да обучават вашите момчета. Разбира се, само ако те не са много съкрушени от смъртта на своя командир. За мен ще бъде напълно разбираемо, ако решите, че те може би ще предпочетат да прекарат следобеда в спокойно съзерцание.

Искандер повдигна учуден едната си вежда.

— Ако сте забелязал, това са специално подбрани бойци от елитния корпус. За тях е неприсъщо да изпаднат в спокойно съзерцание заради внезапната смърт на техния командир. Ако им бъде предоставена възможност да се заемат с нещо, като например да участват в някакво състезание, мисля, че това ще им помогне да разсеят тъгата си. Освен това, майоре, не забравяйте, че игрите при погребения са една много отдавнашна традиция. Когато нашият прародител Александър Велики е минавал през тези хълмове преди две хиляди години, неговите гръцки воители биха направили същото, за да почетат мъртвия.

Джо беше едновременно впечатлен и заинтригуван от практичния подход на Искандер като командир и се настани удобно заедно с Лайли на парапета, за да наблюдава играта. Към тях се присъедини и Еди Фрейзър.

— Ти няма ли да играеш, Еди? — попита го Джо, а той му показа превързаната си ръка.

— Посрещнах един страхотен удар съвсем отблизо — отвърна той. — Интересувате ли се от крикет, госпожице Кобленц?

— Не знам нищо за тази игра — отвърна Лайли. — Никога през живота си не съм гледала как се играе, макар че имам някакъв смътен спомен, че е била свързана със спечелването на битката при Ватерлоо, а може и да греша.

— По тези места играта се приема твърде сериозно — каза Еди, без изобщо да се впечатли от тънкия ѝ хумор. Набираме играчи от афридите и племето махсуд, между които има, да го кажем, приятелско съперничество, а тук те се изправят едни срещу други на игрището за крикет. Ако зависеше от мен, бих отменил днешната игра, но заповедите на Джеймс са: „бизнесът преди всичко“. Тази игра обикновено поражда доста голямо напрежение между двете племена.

— Ето ни тук в средата на нищото, където се оказва, че има два отбора за крикет, които спокойно биха могли да играят и в Англия! — изрази изненадата си Джо.

— О, да — каза Еди. — Работата е съвсем сериозна. Всички са облечени с бели екипи, всички са със специални обувки за крикет и с копринени пояси на райета около кръста! Имаме известна скромна сума, определена за физкултурни занимания, и сме се постарали всички да получат подходящ екип. Ако си включен в единайсеторката, получаваш съответното облекло. Боби Карстеърс, ето го там, е капитан на единия отбор, а Майк Бърджън на другия. Когато мога, играя и аз, а също и Джеймс. Миналата седмица отбелязах четиридесет точки, но хората напредват толкова бързо, че не съм сигурен дали ще мога да запазя мястото си в отбора.

— Направо треперя от вълнение — рече малко подигравателно Лайли. — Не виждате ли? Обаче ще трябва да ми обясните какво става на игрището. Предполагам, че прилича малко на бейзбола, но аз и за него не знам нищо.

— Няма причина да знаете — успокои я Еди. — И двете са английски игри.

— Така ли? И двете ли са английски игри! Мисля, че никой в Щатите не знае това.

— Вероятно няма да ви повярват, ако им го кажете — рече Еди.

Един пуцун и един скаутски офицер хвърлиха монета помежду си и заеха срещуположните страни на игрището като рефери. Първата двойка отиде при линията, зад която застава батсманът, и играта започна.

„Ако си затворя очите — помисли си Джо, — това може да е всеки селски мегдан в неделя следобед, а ако ги отворя, какво виждам? Безмилостно синьо небе, слънце, което пече така, че можеш да опържиш на него яйце, отстрани пълно с шумни тюрбанлии, бурни аплодисменти и дори надуване на гайди след всяка точка!“

Играта продължаваше, съпроводвана от силни възгласи, към които се присъедини и Лайли. Афридите бяха на път да постигнат деветдесет и осем точки и Боби Карстеърс отбеляза победните шест сред силни дюдюкания и освирквания от страна на половината зрители и възторжени викове от другата половина. Афганците нахлуха на игрището. Явно се бяха наговорили всеки да вземе по една топка и да си подават бухалката един на друг под аплодисментите на окуражаващите ги скаути.

— Изключителни са — каза Еди. — Като ги гледа човек, ще рече, че са родени само да играят крикет. Играят тази игра от десет минути, а показват умения на средно силен провинциален отбор. От политическа гледна точка не би било лоша идея, ако пренесат тази игра в Кабул, но малко се съмнявам, че заради произхода и гражданството си афганците биха могли да бъдат допуснати да участват в първенството на Индия.

— О, предполагам, че ще можем да заобиколим тези изисквания. При добро желание все ще може да се намери някакъв изход — каза Еди и започна шумно да окуражава на пуцу запотените афганци, чиито батсмани се бяха наредили на опашка, за да играят. — Като че ли тази игра е била измислена специално за тези момчета. Имат сигурна ръка, ориентират се чудесно, но притежават и още нещо — търпение и упорита подготовка. Могат да чакат с дни, месеци и дори години, докато започнат да правят нещата както трябва. Те са изкусни тактици. Питам се защо ли се захванахме да ги учим?

— Ето го Искандер при вратичката. Явно е играл тази игра и преди — каза Джо, когато един мощен удар с бухалката изпрати топката високо над очертанията на игрището под оглушителните аплодисменти на неговите хора.

Слязоха долу да поздравят играчите. Джо забеляза, че Лайли отиде право при Искандер, за да го поздравя за добрата игра на хората му и за неговото великолепно представяне.

— Боже господи! Това момиче си мисли, че се намира на някое ужасно американско състезание, където ще поднася сребърната купа — каза неодобрително Едуин Бъроус. — Не можеш ли да държиш здраво юздите на тази кобилка, Сандиландс? Излага се. Излага и нас.

Джо реши, че ще му трябва най-малко един час, за да разубеждава Бъроус. Вместо това побърза да излезе напред и също да изрази сърдечните си поздравления за играта. Въпреки че Искандер и Лайли бяха на цели четири крачки един от друг, Джо имаше, и то не за пръв път, усещането, че ако мине между тях, ще се спъне в невидима свързваща ги нишка. Може би трябваше да я помоли да не се вживява чак толкова в задачата си да наблюдава заподозрения. Каза си, че за момента Искандер вероятно приема проявения от нея интерес като проява на съчувствие и заради склонността ѝ лесно да се въодушевява, но ако не беше внимателна, той можеше да започне да подозира нещо.

— Ей! Защо не останете още един ден? — казваше му тя. — Тогава хората ви могат да се справят със скаутите в едно истинско състезание. Няма да е зле, а, Джо?

— Лайли, едва ли ние можем да променяме плановете на емира — започна да обяснява Джо, но за негова изненада беше прекъснат от Искандер.

— Това е една много съблазнителна идея, госпожице Кобленц! На моите хора нищо друго не би им харесало така, както да натупат скаутите. Ако майор Линдзи пожелае да удължи вече и без това твърде щедротото си гостоприемство с още един ден, за нас ще бъде голямо удоволствие. Програмата ни не е съвсем стриктно закована, за да не можем да останем още един ден. Ще говоря с командир Линдзи.

Преобразяването на Искандер, както Джо наричаше промяната, настъпила у младия човек след загубата на неговия командир, продължи през целия ден. По време на вечерята той забавляваше всички с истории за събития по границата и търпеливо и с добро чувство за хумор отговаряше на различни въпроси за начина на живот на пущуните, колкото и глупави да бяха те. Джо с изненада узна, че той беше получил образованието си не в Англия като Земан Хан, а в един колеж в Пешавар. Останал сирак от много малък, той принадлежеше

към същия клан като Земан и двете момчета бяха приятели от детинство. Джо можеше само да предполага за силната скръб, която чувства заради загубата на приятеля си. Освен, разбира се, ако сам не беше отговорен за нея. Тази мисъл не го напускаше. Джо се запита дали ако Джеймс беше умрял, той би могъл да издържи една вечеря с толкова много хора и да се представи така добре, и то на чужд език. Усети как уважението му към Искандер започна да расте.

Обаче тревогата му за Лайли заради очевидния интерес, който проявяваше към този мъж, също нарастваше. В края на вечерята, когато всички станаха, за да напуснат масата, Джо забеляза как лорд Ратмор побърза да застане до вратата. Когато Лайли мина покрай него, той се наведе към нея и ѝ прошепна нещо, което явно не ѝ хареса. Преди Лайли да успее да му отговори, Искандер застана между тях и заговори Ратмор, позволявайки ѝ да се отдалечи и да избегне ръката на лорда, когато той се опита да я задържи. Това от желание да я защити ли беше? Или в него имаше нещо по-зловещо? Жестът обезпокои Джо.

Когато се изравни с повереното му момиче, той попита:

— Е, Лайли?

Тя го погледна с блеснали очи.

— Всичко се нарежда много добре, Джо, като изключим този отвратителен Ратмор. Видя ли го какво направи току-що? Някои мъже просто не знаят кога трябва да се откажат.

— Какво искаш да кажеш? Какво ти каза той?

— Някакви глупости да сме се срещнали по-късно тази вечер. Не можах да разбера точно какво каза. Предполагам, че си прави устата за нова среща! Този човек не е с всичкия си.

— Лайли, не искам да местя леглото си пред вратата на стаята ти всяка вечер, но ако трябва, ще го направя! Ако имам и най-малки подозрения, че някой се опитва да ти мъти главата... който и да е той... ще взема мерки.

— Джо, благодаря за предложението, но главата ми си е съвсем наред и мога сама да се грижа за себе си — рече тя и бързо продължи напред към крилото за гости.

Джо беше настигнат от Джеймс и те продължиха заедно, като обсъждаха как е протекла вечерта. Когато преминаха през входната

врата, Джо се спря. Нещо се беше променило. Оглеждайки се, той установи, че колибката на Минто беше изчезнала.

— Какво си направил с Минто? — попита той.

— Съжалявам да го кажа, но трябваше да го преместим в стаята ни. Тази сутрин получих две оплаквания, свързани с хигиената и шума. Първото беше от Бъроус. Той е убеден, че кучето страда от някаква индийска кучешка болест — бяс или нещо подобно, — и се страхува да не го зарази. Той е на мнение, че тъкмо това е убило Земан и не може да разбере защо Грейс не приема сериозно мнението му.

— А вторият?

— Лорд Ратмор. Твърди, че кучето се спуска срещу него и вдига голяма врява всеки път, когато мине покрай колибката му, а това било сериозно посегателство срещу свободата на движение на лорда. Свобода на движение! Нямам представа защо му е нужно да се промъква оттам незабелязано. Не ми прилича на човек, който ще офейка с полковата каса посред нощ.

— Точно такъв е! Минто е добър познавач на хората.

— Е, да, ама трябва да ти кажа, че тази промяна никак не ме устройва. Сега станахме тройка, от която като че ли аз съм излишният трети.

Леко потропване на вратата събуди Джо на зазоряване на следващия ден. Ординарецът, който беше застанал там, очевидно беше много развълнуван. Той му съобщи, че Джо трябва да слезе веднага долу при главната порта, където ще намери Джеймс.

— Лоша работа, сахиб — добави той. — Много, много лоша.

ГЛАВА ДЕВЕТА

При светлината на факли Джеймс даваше нареждания на група мъже.

— Разузнавачите да отидат на ограничено разузнаване. След пет минути да се върнат и да докладват какво са установили. Еди, осигури им прикритие. Това може да е капан и няма да позволя на никой от хората ми да влезе в него незащитен. Пригответи се да изведеш след това цял патрул. Да се съберат тук до трийсет минути. Къде са допълнителните постове? Да заемат местата си. Увеличете постовете при портала. Като излезете навън, огледайте по-подробно околността и по-надалеч! Джо! — Той отиде при Джо мрачен, делови, поел изцяло ролята си на командир.

— Какво, по дяволите, става, Джеймс?

— Афганците са изчезнали. Напуснали са лагера през нощта. Все още нямам представа защо, кога и как. Но скоро ще разберам. Ела с мен да чуем какво ще кажат часовете.

Като превеждаше на Джо, той предаде в общи линии разказаното от войниците.

— През нощта не е имало проблеми в нито един от постовете. Най-интересна е смяната от 10 вечерта до 2 след полунощ. Виждаше се как афганците разговарят и дори пеят около огньовете до късно през нощта. Всичко затихнало в 1 след полунощ, но огньовете продължили да горят. Никой не е чул трийсет и пет коня да тропоят, отдалечавайки се в нощта. Ще излезем навън да поогледаме. За всеки случай бъди въоръжен.

Джеймс и Джо излязоха с револвери в ръце през портала и завиха зад ъгъла на форта, отправяйки се към футболното игрище, където беше разположен лагерът. Пред палатките, които изглеждаха така, сякаш в тях все още спят войници, огньовете замираха, покривайки се с бяла пепел, но под нея все още имаше горящи въглени. Докато обикаляха лагера, един поглед нагоре към крепостта убеди Джо, че са наблюдавани от всички страни от бдителни стрелци.

— Не мога да разбера как трийсет и пет коня и трийсет и един мъже и две товарни мулета биха могли да се отдалечат без някой да ги забележи — рече Джо.

— Не познаваш пущуните — каза Джеймс. — Могат да изчезнат в нощта без никакъв шум. Според мен ето как са го направили. Виж. — Той посочи началото на редица следи от конски копита, които се виждаха едва забележимо на засилената светлина и сочеха към асфалтирания път за Кибер.

— Виждаш ли как чифт копита препокриват други копита. Не са пръснати на широк фронт. Мисля, че няколко души са вдигали врява, за да прикрият заминаването на останалите, които са се изтегляли един по един на интервали от около една минута, така че се е чувал само един кон, а не отряд от трийсет и пет. Опразнили са лагера за около час. Изпратих разузнавачи да направят предварителен оглед и след една-две минути ще чуем какво ще кажат.

Те обикаляха из лагера, като надничаха в опразнените палатки, но от афганците нямаше и следа. Нещата, които бяха взети назаем от форта, бяха старателно почистени и оставени вътре.

— Защо, Джеймс, защо? Искандер не направи дори и намек за подобно нещо. Накара ни да си мислим, че ще останат още един ден. Какво се е случило?

— Още не знаем, но можеш да бъдеш сигурен, че начинът, по който са си тръгнали, не предвещава нищо добро. Това е в пълно противоречие с всички правила на гостоприемството и е напълно в разрез с представите ми за Искандер. Обезпокоен съм, Джо.

Завърналите се разузнавачи докладваха на Джеймс това, от което той се опасяваше. Следите от копитата в индийска нишка се виждали отстрани на асфалтовия път върху меката земя и доколкото успели да установят, сочели към Кибер, т.е. обратно към Афганистан.

— Грейс? — каза Джо. — Грейс все още ли е тук, или са я взели със себе си?

— Още е тук. И е също толкова озадачена, колкото и ние. Не са й казали нищо за намеренията си.

— Предполагам, че едва ли Искандер също е останал тук — каза неспокоен Джо. — Не са заминали без него, нали? Как е излязъл от форта?

— Проверих стаята му набързо, когато слизах надолу след обявяването на тревогата. Нямаше го там. Не е спал в леглото си. За пъргав човек като него не би било трудно да се прехвърли през стената, когато часовоят е с гръб. Този проклет форт е построен така, че в него да не може да се влезе лесно, а не да не може да се излезе. Обаче ако предположението ми е правилно, той е използвал много по-прост метод.

— Стражите при портата?

— Точно така. Часовоите, които са били на пост, са изчезнали. Избягали са и са взели пушките със себе си. И двамата са африди. Да, от племето на Искандер.

Джо ритна ядосано един догарящ пън.

— Мисля си за побратимяването по време на крикета вчера. Имал е твърде много възможности да разговаря със заблудени свои сънародници, да им задава въпроси и да убеди онези, които са били подходящи да дезертират.

— Но защо, Джо? Защо?

— Хайде да отидем в стаята му. Да видим дали там няма нещо, което да обяснява неговото поведение.

В стаята нямаше признаци да е била обитавана. Леглото не беше разтурвано, килимите бяха опънати, предметите вътре подредени.

— Виж! Ето! — каза Джо, като посочи към масичката до леглото. Там имаше плик, адресиран до командир Линдзи на английски и на урду.

— Знам какво ще пише вътре — каза Джо ядосан, докато Джеймс го отваряше. — В него ще пише: „Скъпа мамо, в армията са мошеници. Продай свинята и ме откупи.“ — Той надникна с нетърпение през рамото на Джеймс и заедно зачетеха писмото.

„До майор Джеймс Линдзи, комендант на форт Гор Катри

20 април 1922

От Мохамед Искандер Хан, капитан на служба при Негово величество емира на Афганистан

Оставям ви копия от доклада за смъртта на моя сънародник и командир майор Земан Хан, която го сполетя

във форта Гор Катри рано сутринта на 20-и този месец.

Съжалявам, но не мога да приема заключенията за естествените причини на смъртта, установени от медицинския преглед и последвалите разисквания, поради твърде многото несъответствия. Мисля, че моят другар е бил убит от неизвестно лице или лица.

Майор Линдзи, вие добре разбирате, че тъй като с моя сънародник Земан Хан ме свързва кръвна връзка, аз съм длъжен да отмъстя за неговата смърт. Ако се знаеше кой е убил майор Земан Хан, вече щях да съм предприел стъпки, за да отмъстя за него. Английската армия би подложила на репресии мен и хората ми, а на свой ред Негово величество емирът би бил въввлечен в ескалираща спирала на кръвопролитни отговори.

Майор Линдзи, смятам, че вие като мен сте цивилизован човек, който би предпочел да избегне безсмисленото кръвопролитие и ви предлагам разрешение на проблема. Първо, заключението на медицинския преглед да не се взема под внимание и, второ, да бъде установена самоличността на човека, виновен за смъртта на Земан Хан. Виновникът трябва да бъде обвинен и осъден от вас. Вие сте живели, работили и сте се сражавали с нашия народ, знаете какви са правилата на гостоприемството, разбирате, че моят сънародник беше гост на форта и под ваша закрила. Това прави вината на убиеца двойно по-голяма. Той трябва да бъде разстрелян от английски наказателен взвод пред вратите на форта до една седмица — по обяд на 27 април. Така справедливостта ще бъде възстановена и веригата на отмъщението прекъсната от англичаните, които собственоръчно ще накажат виновника.

Емирът ще бъде доволен, както и роднините на Земан, и те няма да се чувстват задължени да предприемат допълнителни действия. За да съм сигурен, че екзекуцията ще бъде изпълнена, взех един човек от форта като заложник. Лорд Ратмор е с нас против волята му. Той ще ви бъде предаден, когато изпълните задължението си.

Ако не го направите, животът на лорд Ратмор ще бъде отнет и тялото му ще бъде доставено във форта малко след пладне следващия петък.“

Джо и Джеймс изчетоха от начало до край ужасния документ, без да кажат дума, а след това се върнаха пак в началото и всеки го прочете сам за себе си още веднъж. Накрая Джо наруши мълчанието помежду им.

— Това — каза той — са абсолютни глупости! Искандер е превъртял! Не си ли съгласен? Никой нормален човек не действа по такъв начин и това трябва да му се каже.

Джеймс се отпусна в един стол.

— Не можеш да отхвърлиш всичко това просто ей така, Джо.

— Мога и ще го направя. Единственият проблем е как, по дяволите, да се свържем с този проклетник Искандер? Не можем да изпратим човек да му занесе писмо, нали? Той, тоест те са някъде там! — С широк жест той посочи към хълмовете. — Някъде там.

— Е, ако става въпрос за комуникациите, те не са чак такъв проблем — рече Джеймс. — Ще изпратим някой с бяло знаме и отговора ни. Той ще го остави под някой камък, ще забие знамето до него и скоро можеш да си сигурен, че някой, не е нужно да знаем кой, ще го вземе. Проблемът не е в това.

— Проблемът! — повтори Джо. — Проклетите проблеми непрекъснато никнат един след друг. Виж какво, Джеймс, Искандер говори за несъответствия. Какви несъответствия? Имаш ли някаква представа? Разполагаш ако не с официална аутопсия, то поне с едно откровено мнение, изказано от висококвалифициран източник — Грейс. Аз не съм готов да го отхвърля с лека ръка. А ако поради някаква причина наистина пренебрегнем заключенията на Грейс, тогава ще бъдем изправени пред още по-голям проблем — кой е убил Земан? И как го е направил. Каква вероятност има да разберем кой е той?

— Ако отхвърлим заключенията на аутопсията, тогава остава фактът, че един важен гражданин, афганистански поданик, е бил убит, докато се е намирал под моя протекция. Искандер е съвършено прав, когато казва, че ако този факт стане широко известен, ще последва

кървава баня, която ще преследва всички ни до гроба и отвъд него. Не мога да поема отговорността като човека, който е позволил това да стане. Не — Джеймс се опита да се усмихне, — при създалите се обстоятелства предложението, направено от Искандер, е твърде великодушно. Трябва да има изкупителна жертва.

— Убиец, чиято вина бъде доказана, това ли имаш предвид? — попита Джо.

— Да, разбира се. Точно това.

Джо го погледна ядосан.

— Може би ще ми кажеш кого имаш предвид?

Джеймс замълча за момент.

— Остави тази работа на мен, Джо — каза накрая той.

— Не съм сигурен, че ще мога, стари приятелю — отвърна мрачно Джо. — Според мен ти имаш две възможности: първата, и това вероятно би направил всеки командир, е да изправиш този нещастник Ахмед пред пушките на наказателния взвод. Или пък Абдула, без когото би могъл да минеш по-лесно. Няма да се изненадам, ако желанието на Искандер е тъкмо такова. Не? И аз си мислех, че няма да го направиш. В такъв случай остава втората. Имаш под ръка напълно способен детектив от Скотланд Ярд. Използвай ме! Ти ме държиш в неведение, Джеймс! Дай ми картбланш да започна истинско разследване на цялата каша и да разбера дали е имало убийство и ако е така, кой е отговорен за него. Една седмица ще е повече от достатъчна. Не се хваля, но нали с това си изкарвам прехраната.

— Не, Джо. Никой от вариантите ти не е приемлив и отказвам да обсъждаме повече въпроса. Има и трета възможност и за мен тя е единствена. Моля те, повярвай ми.

— Трета възможност? — запита недоверчиво Джо. — Какво точно имаш предвид, Джеймс?

— Следващия петък по обед ще има изкупителна жертва — каза той, без да го гледа в очите. — Това ще бъда аз.

Двамата мъже се спогледаха. Джо, ядосан и озадачен, се вторачи в Джеймс, който му отвърна със студен, сякаш отнесен поглед.

— Като че ли всички са полудели — каза Джо. — Не мога нито за секунда да приема това, което казваш, и не виждам никаква причина да го правя, за бога! Даваш ли си сметка какво правиш? Ти си готов да се съгласиш с това театрално, дори бих казал истерично предложение

на Искандер Хан, макар той да няма абсолютно никакви основания да го прави! — Погледна развълнуван и с обич приятеля си. — Не мога да те разбера, Джеймс! Като че ли не си ти. Освен, разбира се — подхвърли небрежно той, — ако знаеш нещо, което аз не знам... — После продължи: — Това, което трябва да направиш, е следното: отговори на Искандер Хан така, както смяташ, че ще бъде подходящо. Тук е нужен спокоен и хладнокръвен отговор. Той говори за „несъответствия“, нека да ги посочи. Кажу му, че ако не е доволен от това, което е установено, тукашните власти са готови да подновят разследването. Ако искаш, можеш да споменеш и моето име. Приятели сме от години и може би дори не си забелязал, че съм считан от някои хора за доста способен детектив. Земан беше чувал за мен. Искандер също може да е чувал. Сигурен съм, че това е начинът, по който трябва да се действа. Няма да е добре, ако не се обърне внимание на писмото на Искандер, но пък ще бъде ужасна грешка да се приеме предлаганото от него разрешение на проблема! Защо не се опиташ да получиш някаква официална оторизация за случая, Джеймс. Защо не! Тогава аз ще мога да започна официално разследване и между другото бихме могли да намекнем, че като предварително условие за започване на официално полицейско разследване ще очакваме връщането на онзи проклет глупак Ратмор. Когато ни го върнат, ще можем да му потърсим сметка за това, че е бил толкова невнимателен и е допуснал да го отвлечат. Бъди мъж, Джеймс! Караш ме да се чувствам като лейди Макбет! „Липсва ти решителност, дай ми кинжала!“

— Кинжала ли? Какъв кинжал? О, да, разбирам — рече с нещастен вид Джеймс. — Обаче по всяка вероятност няма смисъл да се опитваме да му изпратим нашия отговор. Ако се е прехвърлил обратно през границата, той ще е далеч и няма да можем да установим контакт с него. Според мен той иска да избегне каквито и да било разговори. Поставил е условията си и не иска от нас отговор. Ще седи там недосегаем в планините и ще слезе само за да стане свидетел на екзекуцията. — Той въздъхна. — Не ни е оставил много място за маневриране. Обаче мисля, че първо трябва да си изясним какво е станало с Ратмор. Искандер не е написал това писмо посред нощ, секунди преди да офейкат. Написал го е, а това ме кара да изтръпвам, вчера сутринта, когато се беше затворил в библиотеката в продължение на три часа. Разговарял е с хората си, те са избрали заложника,

планирали са действията си и са ги изпълнили без засечка по-късно. Чудя се как, по дяволите, са успели да го отвлекат?

— И тази доброжелателност, която демонстрираха на игрището за крикет, е била само прах в очите — каза с горчивина в гласа Джо. — Цялата словоохотливост, всичките шеги са имали за цел само да ни заблудят. Решили са въпроса с часовете, като са ги подложили на натиск или просто са ги принудили с всякакви средства, които са имали под ръка. Не знам какви са били те — роднински връзки, услуги, направени преди, обещания за благодарност от страна на емира... И часовете са си затворили очите, а може дори да са им помогнали да изведат онзи нещастник Ратмор от форта през задната врата. Имаха достатъчно коне. Бяха четири резервни, нали така?

Те се отправиха бързо към стаята на Ратмор в приземния етаж на крилото за гости и я огледаха.

— Не е спал в леглото — каза Джеймс. — Освен този факт не виждам нищо необичайно. Ти какво мислиш, Джо?

— Всичките му лични вещи са все още тук — рече Джо, като надникна в гардероба и огледа полиците в банята. — Чехлите му са под леглото, значи е бил обут с обувките си. Не помня наизуст гардероба на Ратмор, така че не мога да кажа със сигурност как е бил облечен, но тук не виждам дрехите, които носеше, когато пристигна. Не беше ли в колониален пътнически костюм, шит по поръчка? Жълто-кафява куртка с много джобове и кожени кръпки на лактите?

— Да, такъв беше. Искаш да кажеш, че след вечеря е дошъл тук и е предпочел, вместо да облече халата, да си сложи костюма и обувките за навън? Странно. Като че ли е знаел, че ще бъде отвлечен!

— Онова, което бихме могли да кажем, е, че е очаквал да излезе на разходка през нощта. Според доказателствата, с които разполагаме, това е максималното, до което можем да стигнем в предположенията си — рече предпазливо Джо. Той отиде до масичката край леглото и разгледа подредените върху нея предмети. Две четки за коса от слонова кост, сребърен гребен, обувалка, плоска манерка и кожен бележник. Отвори чекмеджето и огледа внимателно съдържанието му. Вътре имаше няколко писма от Англия, както и копия от изпратени писма, малък дневник, в който Джо не видя нищо важно. Записаното за последен път в него беше от преди седем дни, което го убеди, че Ратмор много се е надявал да се върне скоро в Симла. Неупотребявани

пликове, подложка за писане, автоматична писалка и два молива НВ. Това беше всичко. Джо разгледа писалката. — В нея няма мастило — отбеляза той. Накрая взе подложката за писане и я постави под ъгъл, изложена на светлината.

— Понякога късметът ми работи! Виж, тук има нещо, Джеймс — каза той. — Дай ми фенера си.

Той насочи отблизо светлината върху подложката.

— Какво пише? „Скъпи Джон, Свинята си замина. Войникът дойде“. — Джеймс леко се усмихна. — Виждам. Това се е отпечатало върху подложката от листа, на който е писано. Може да е от някакво писмо. Сигурно е писал с един от тези твърди моливи, щом като има толкова ясни следи. Обаче това нищо не ми говори. Питам се дали е редно да се ровим в кореспонденцията на човека? Как ще реагира, ако разбере?

Джо не му обърна внимание и извади една лупа.

— Ето, вижда се! Е, поне една дума, но може би най-важната. Първата. В това няма нищо чудно, защото моливът е бил най-остър. Вижда се къде е натискал повече. Явно, че стилът му на писане е твърде грубоват като всичко останало. Прилича ми на ЛАЙЛИ. Писал е на Лайли Кобленц! Но защо му е било нужно да го прави? По време на вечерята седеше точно срещу нея и би могъл направо да ѝ каже всичко, каквото би искал.

— Не и ако е било нещо тайно — рече Джеймс. — Нещо, което не би искал другите да чуят. Любовно писмо? О, господи, само това ни липсваше!

— Каквото и да е било, то трябва да си остане негова тайна — каза Джо. — Не мога да открия нищо повече. Чудя се дали получателят на писмото би могъл да ни каже нещо? Хайде да отидем да поговорим с Лайли.

Той си спомни сцената от предишната вечер при вратата на трапезарията, когато видя Ратмор за последен път. Постара се да си припомни изражението на лицето му, докато говореше с Лайли. Имаше време да ѝ каже само няколко думи, преди Искандер да застане между тях, но лицето му говореше твърде много. Джо не можеше да каже точно какви чувства са вълнували Ратмор в този момент, но сега, когато мислено се връщаше отново към него, имаше чувството, че лордът беше погледнал заговорнически към Лайли. Заговорнически. В

миг на прозрение Джо започна да разбира как Искандер е могъл да изпълни номера с изчезването на Ратмор. А дали пък не е имал и съучастник? Реши, че има доста трудни въпроси, които да зададе на госпожица Лайли.

Разсъжденията им бяха прекъснати от влизането на Бети. Напрегната и бледа, тя се спря за момент на вратата, без да каже нищо.

— Лайли — рече накрая Бети. — Търся Лайли. Някой да я е виждал тази сутрин? Някой да знае къде е?

— Сигурно е наблизо — рече Джеймс, — някъде наоколо. Може би е с Грейс? А може и да се къпе. Не знам. Ти знаеш ли нещо, Джо?

— Не знам къде е — каза Джо, внезапно обхванат от тревога, — но знам къде не е, т.е. не е под моята опека. По дяволите! Тази проклета малка досадница! Започна много да ми лази по нервите. Дали няма да ни поднесе още някоя малка изненада? Но за начало, погледнали в стаята ѝ?

Те изтичаха нагоре по стълбите и завариха Грейс да стои пред отворената врата на стаята на Лайли.

— Няма я, Джеймс! Лайли не е вътре!

ГЛАВА ДЕСЕТА

С ужасяваща неумолимост върху главите им се стовари голата истина, че тази нощ трети човек не беше спал в леглото си. Джеймс повика един хавилдар и нареди фортът да бъде претърсен основно. Госпожица Кобленц трябваше да бъде доведена при него, независимо къде е била намерена и какво е правила. Бети и Грейс излязоха да помогнат в търсенето и оставиха в празната стая на Лайли сами Джо и Джеймс, които се гледаха отчаяно в пълно мълчание. Вече нямаха друг избор, освен да приемат истината, че Лайли също беше изчезнала по някое време предишната нощ.

Поглеждайки отново писмото на Искандер, макар че вече го беше научил наизуст, Джеймс каза:

— Той споменава за един заложник. Не казва, че взема и Лайли със себе си, а както ти е известно, Джо, пущуните не постъпват така. Не би навредил и по никакъв начин не би причинил неприятности на Лайли или на някоя друга жена. По дяволите! Разузнавачите са навън. Патрулът на Еди тръгна преди десет минути. След един час ще изпратя още един, а един час по-късно още един. Ще претърся основно хълмовете, докато открия Искандер и бандитите му. За момента това е всичко, което можем да направим.

— Това не е съвсем всичко — чу се уверен глас при вратата зад тях и Фред Мор-Симпсън влезе в стаята. — Научих от Бети, че през нощта нашите афгански приятели са офейкали и ти искаш да ги намериш. Ако е толкова спешно, вероятно бих могъл да помогна.

Джо и Джеймс се спогледаха и Джо кимна в знак на съгласие. Джеймс изложи накратко проблема пред Фред и му подаде писмото на Искандер, като добави, докато той го четеше:

— Освен Ратмор изглежда, че са взели със себе си и Лайли Кобленц, така че в крайна сметка се е създала такава ситуация, от която тези хълмове ще има да се тресат още сто години.

— А междуременно, предполагам, че ти възнамеряваш да се нанижеш на сабята си — рече рязко Фред. — Разбирам защо би го

направил. Но трябва да ти напомня, че все още разполагаме с няколко дни, през които можем да действаме, и накарай ме да млъкна, ако искаш, но можем да подходим към проблема от два фронта. Първо, трябва да се опитаме да се свържем с разбойниците, а това означава, че трябва да открием къде се намират. Очевидно ти правиш всичко възможно на земята, но е време да стъпиш в двадесети век. Какво ще кажеш за малко подкрепа от въздуха? На база в Мирам Шах във Вазиристан има няколко разузнавателни самолета. Можем да им изпратим телеграма през Пешавар и да поискаме да изпратят един самолет. Две очи могат да огледат много квадратни мили от хиляда метра и да видят неща, които ти не можеш да видиш от земята. Тези самолети са толкова малки, че могат да кацат на футболното игрище тук, ако махнете вратите, или пък на шосето, дори там като че ли ще е по-добре.

Джеймс обърна измъченото си лице към тях.

— Защо изобщо не се сетих за това?

— Средновековно мислене, приятелю — каза Фред. — Не е за учудване в тази проклета средновековна страна!

— Това наистина би могло да помогне — каза Джеймс. — Благодаря ти, Фред. Ще накарам някой да те заведе в свързочната стая. Линиите все още работят. Те не са прекъснали жиците и можеш да се свържеш директно с Пешавар. О, между другото, изпратих телеграма на форта в Ланди Котал — той е на половината път до Кибер, Джо, — да следят за появата им и да задържат афганците, когато се опитат да преминат през прохода. Засега не са се появявали, но те ще ни се обаждат на всеки час, за да ни кажат дали има развитие. Но ти спомена за два фронта, Фред?

— Да, другото разрешение, изглежда, е да направим както Искандер настоява. Да открием кой е убил Земан, ако изобщо има такъв. При това трябва да действаш бързо, момче, защото списъкът ти със заподозрени намалява с тревожна бързина! Миналата нощ в крилото за гости имаше девет души, чиито имена можеха да бъдат в списъка на заподозрените, а сега са останали само шест. И то ако Бъроус е все още тук някъде. Някой проверил ли е? Ако го няма, тогава Джо ще е единственият, който е останал, и той ще оглави списъка. Но минавало ли ви е през ум едно нещо? Ами ако злодеят е Ратмор? Ако питате мен, аз бих заложил парите си за него. Лесно се пали, ревнив е.

Макар че според мен той няма достатъчно ум в главата за такъв висш пилотаж... Както и да е, той е пленник и не може да отговаря за себе си. Но да допуснем, че се окаже виновен? Тогава какво?

— В такъв случай изобщо няма да предприемаме нищо — каза Джо. — Просто ще чакаме Искандер сам да си изцапа ръцете вместо нас.

— Звучи като най-доброто от всички разрешения — рече весело Фред.

— Престанете! — скара им се Джеймс. — Това са глупави предположения! Казах ви какво ще стане!

— Аз пък ти казвам, че това няма да стане! Извикайте самолетите — рече Джо. — Хайде, Фред, да накараме онези лентяи в Пешавар да се поразмърдат.

Дърмот Фицморис Бенсън, първи барон Ратмор, се измъчваше както в социално отношение, така и физически. Натоварен официално с важна търговска мисия, той беше твърдо убеден и същевременно възмутен, че с него не се отнасят с полагащото му се уважение. Обвиняваше за това Джеймс и до известна степен Джо. Беше на мнение, че Земан, а също и Искандер не му бяха засвидетелствали уважението си. В края на краищата не беше очаквал туземците да се държат като равни с него. Задникът му със задник! Ще ми цитира Киплинг!

Още повече, че сега към неговите социални притеснения се прибави и физическата болка, а това още повече го измъчваше. Една бележка, написана на лист от хартията за писане на форта, го викаше на среща с Лайли. Тя беше в джоба му. Нямахше нужда да я вади пак. Знаеше я наизуст. „Защо да не се срещнем в единайсет при задния вход на крепостта? Л.К.“ Лайли Кобленц. В това нямаше никакво съмнение. Но на уговорената среща вместо Лайли се явиха двама афганци. Бяха облечени мизерно — с дълги, покрити с прах ризи върху торбести панталони, бяха с почернели от вятъра ястребови лица и никак не се церемоняха!

Когато приближи портата, две силни ръце го дръпнаха отзад за краката, на устата му беше завързана здраво една кърпа, през която дишаше трудно, а върху главата му беше метната друга. Въпреки

солидното тегло беше измъкнат през вратата и качен на гърба на чакащ кон, който съвсем не беше кротък. Непрекъснато си извърщаше задницата и изпъваше гръбнак. За миг успя да види, че конят е сив и гледаше доста свирепо с бялото на очите си. Лордът беше твърде посредствен ездач и веднага си каза: „Няма да мога да се задържа върху това нещо! Ще ми счупи врата!“ Но скоро разбра, че опасностите за него са много и не идват само от коня. Краката му бяха здраво завързани с кожени връзки под корема на животното. Пъхнаха му юздите в ръката и след като някой плесна коня по задницата, той се понесе в тръс, придружен от двама, а може би трима ездачи. По шума Ратмор разбра, че отначало вървяха, след това преминаха в тръс и накрая в лек галоп по каменист терен. Под копитата хвърчаха камъни и се изкачваха по някакво дърво.

Похитителите му непрекъснато си говореха нещо шепнешком помежду си. Един ездач се изравни с него и каза с тих глас, който едва се чу през шума от копитата и падащите камъни:

— Добро утро, лорд Ратмор, предполагам, че вече е сутрин. Съжалявам за причиненото неудобство. — Една ръка се протегна и кърпата беше свалена от главата му, разкривайки лицето на Искандер Хан. — Хълмовете са пълни с орди — каза той, посочвайки към групата конници, които се бяха събрали около тях и му се хилеха насреща.

Със зачервено лице Ратмор успя да си поеме дъх и се обърна към Искандер:

— Тази работа няма да ти се размине! — каза той. — Не знам каква игра си започнал, но ще си платиш за това! — Прииска му се да беше измислил нещо по-оригинално и добави: — Като начало, кажи ми какво става, по дяволите?

— Мисля, че здравият разум ви е напуснал, лорд Ратмор! Не е нужно да ви обяснявам. И за най-глупавия е ясно, че вие сте отвлечен и че сте заложник. Заложник, който трябва да гарантира изпълнението на едно условие, което аз поставих пред майор Джеймс Линдзи.

— Накъде, по дяволите, вървим? — попита Ратмор.

— Името няма да ви говори нищо. Отиваме до едно място наблизо. В тези хълмове има много такива „места“ и никое от тях не се посещава от англичани. Удобствата в тях са различни, но ще направим

всичко, което е по силите ни, да се чувствате като у дома си. При всички случаи няма да останете там дълго.

Ратмор вдигна нагоре глава и се развика:

— Помощ!!!

За негово голямо съжаление и унижение викът му беше посрещнат със силен смях. Без каквито и да било угризения ездачите продължиха да се носят напред. Беше ясно, че Искандер ги кара да бързат колкото може повече. Когато се съмна, един ездач предложи на Ратмор бутилка с вода, а друг му подаде шепа сушени кайсии. Като се изключи това, пътуването продължи в пълно мълчание и след като слънцето изгря.

Движеха се по път, който по-скоро приличаше на стръмна пътека, изсечена в черните скали. В подножието им течеше пенлив каменист поток, а над тях се виждаше тясна ивица синьо небе, в което се виеха ята птици. Вслушвайки се в тропота на копитата, Ратмор разбра, че неговата група е следвана от друга, но тъй като беше завързан, не можеше да се извърне достатъчно, за да види какво може да е това.

— Кой е зад нас? — попита той.

— Мисля, че не е индийската кавалерия, дошла да ви освободи, а някой, когото ще се изненадате да видите. Нека ви развържа. Оттук едва ли бихте могли да се върнете във форта. А ако сте толкова глупав да опитате, няма да минете и десет метра и ще станете мишена на някой джезаил за десет рупии, пълен с кой знае какво, а може и със сачми „Лий-Енфийлд“, ако имате късмет. Вие сте в така наречената „Свободна земя“. Това са бойци и овчари, но тук това означава едно и също. Те са напълно свободни и никак не се страхуват от вас, нито пък от това, че сте лорд, както сам ще имате възможност да се уверите. Сега ще спрем за няколко минути, за да ви запознаем с тях.

С тропот и дрънчене на стремна и оръжия конвойт спря на едно място, където пътеката се разширяваше и се спускаше към пенлив поток. Краката на Ратмор бяха развързани. Със схванати крайници и измъчван от болка, той се извърна на седлото, за да види групата, която се движеше зад тях. Двама афганци ескортираха една по-дребна фигура, увита в афганска наметка, която се смееше и разговаряше с придружаващите я бандити. Ужасната истина го накара да занемее от

изненада и единствените думи, които успяха да излязат от устата му, бяха:

— Госпожице Кобленц! Лайли!

— Лорд Ратмор! Дърмот!

— Ти, малка предателко! Ти, малка развратнице! Ти си ме предала на тези проклети араби! Това е твоя работа. На какво, по дяволите, си играеш?

Лайли имаше много големи очаквания за пътуването си до границата. За нея това беше район, населен със свободни и може би опасни мъже, но със сигурност пълен с опасни ситуации. Тъкмо тук можеше да се запознае със суровия, неподправен живот. Далеч от условностите на американското общество, далеч от ограниченията в Симла, далеч от нормите и забраните, наложени от английското господство в Индия. Всичко ѝ изглеждаше, както се беше изразил Джеймс, като едно „чудесно забавление“. Но без съмнение нейният ентузиазъм беше охладен от истинските опасности, с които беше свързан животът по границата, и след вечеря, когато разбра, че не може да заспи, тя излезе от стаята и се изкачи до крепостната стена. Седна тихо на нея, поклащайки крака. Огледа вътрешната стара крепост, а после погледът ѝ се насочи към градините извън крепостните стени. По границата, поне привидно, цареше спокойствие. За момента. Лайли беше неспокойна и изнервена. Ставаше нещо, което тя не разбираше, нещо, в което тя, без да знае, беше замесена, а това, което никак не можеше да приеме, беше състоянието на неведение.

Точно пред погледа ѝ беше задната врата на крепостта и застаналите при нея бдителни часовои. Този стар досадник Ратмор! Даде си сметка, че тъкмо той е причината да не може да заспи. Какво се беше опитал да ѝ каже след вечеря, преди Искандер да му попречи? Някакви глупости да се срещнат при портата в единайсет. Това само по себе си не я беше обезпокоило, а по-скоро видът му — изпълнен със злорадство, заговорнически и напълно неподходящ за човек, който е бил отхвърлен по такъв решителен начин предишната нощ. Тук определено имаше нещо, което тя не разбираше. Едно беше сигурно — нямаше намерение да се приближава на по-малко от двайсет метра от задната порта.

Докато наблюдаваше, картината се промени. Появи се някаква неясна фигура, която влезе в кръга слаба светлина, която хвърляше лампата при вратата. Напрягайки зрение, Лайли успя да различи масивните рамене и тежката походка на Ратмор. („Викайте ми Дърмот“, беше я помолил настоятелно той.)

„Е, здрасти, Дърмот! — рече на себе си Лайли. — Какво си намислил?“

Но точно в този момент спокойната обстановка рязко се промени.

Двама мъже, които според Лайли бяха афганци, изскочиха от тъмното и без колебание се нахвърлиха върху разхождащия се напред-назад Ратмор. Метнаха му една кърпа на главата, извиха му ръцете на гърба и го помъкнаха към портата. Часовоите, чиито байонети проблеснаха на лунната светлина, задържаха вратата отворена, а след това и те излязоха навън.

— Мамка му! — рече Лайли, която обикновено не ругаеше често. За момент остана като парализирана. — Какво да правя? — Отвори уста да извика и да вдигне под тревога часовоите по стената, но после, спомняйки си за поведението на двамата долу, отново я затвори. Поколеба се още малко. Изглежда, че никой не забеляза какво ставаше. Беше очевидно, че часовоите участват в тази работа, каквато и да беше тя!

Джо! Трябва да извикам Джо!

Тя се затича надолу по стълбите с намерението да стигне безшумно до крилото за гости, но когато стъпи на земята, наум ѝ дойде една много по-проста и много по-навременна идея. Камбаната за тревога! Нали Джеймс им беше показал едно въже, което висеше някъде тук? Въже, което беше вързано за старата камбана в кулата, а тя можеше да събуди целия форт, и то много по-бързо, отколкото докато отиде при Джо. Огледа се и видя влакнесто въже, което висеше от високото. Какво беше казал Джеймс? „Всички на палубата!“

Но когато посегна към въжето, една жилава ръка я хвана здраво през устата и тя чу Искандер да шепне в ухото ѝ:

— Добра идея. Трябва да ми простите, госпожице Кобленц, но имам намерение да се измъкна с негово благородие лорда през задната врата и не искам да биете камбаната. Оставете форта да спи.

Стискайки я здраво за раменете, той бързо я изведе през портата и я качи на един кон, който чакаше наблизко. Лайли се опита да отвори уста, за да извика, но ръката му отново я затисна. Тя промени решението си и заби зъби в нея, като го накара, за свое голямо удоволствие, да нададе сподавен стон.

— Добре, госпожице Кобленц, но не е достатъчно! — рече гласът. — Сега слушайте! Тъй като вие сама избрахте да се набъркате в работите ми, ще трябва да участвате в тях още известно време. Ще ни придружите до хълмовете. Можете да го направите по два начина. Можете да яздите свободно, без да бъдете вързана и със запушена уста, като напълно ни съдействате. На вас няма да ви бъде сторено нищо лошо. Аз не вземам жени за заложници. Това обаче не се отнася за Ратмор, който е заложник. Неговото благополучие зависи от решението ви да се съгласите с първия предложен от мен вариант. Ако предпочетете втория вариант, Ратмор ще пострада. — В гласа му, спокоен и убедителен, прозвучаха студени нотки. — И ще направя така, че да станете свидетел на страданията му. Може би дори на смъртта му. Този човек не ми прилича на много издръжлив. Мисля, че само при вида на ножа за дране на кожи ще получи смъртоносен удар.

Очите на Лайли се разшириха и тя надникна безпомощно над голямата ръка на Искандер, която запушваше устата ѝ.

— Кимнете с глава, ако приемате първия вариант — прошепна той.

Лайли кимна.

— Добре тогава. Ще оставя двама души да ви съпровождат и вие ще яздите най-отзад.

Той я пусна и ѝ подаде юздите. Нагласи ѝ за секунди стремената, даде шепнешком заповед на хората си и Лайли мълчаливо пое напред към началото на прохода Кибер. Ескортирана от двама ездачи, тя се понесе в тръс, премина в лек галоп и накрая в кариер, за да не изостава от групата. Луната изгряваше и за голяма нейна радост започна да осветява пътя ѝ. Запита се как ли се оправя горкият Ратмор с кърпата върху главата и със завързани под корема на коня крака. „Старият глупак със сигурност си го заслужи, но не чак до такава степен“ — помисли си тя. От планините задуха студен вятър и Лайли потрепери. Докато седеше върху парапета на крепостната стена, който все още излъчваше топлина от жегата през деня, тя се чувстваше добре,

облечена само с една блуза. Но сега си даваше сметка, че се насочват към планините, повечето от които все още бяха покрити със сняг, и колкото и енергично да яздеше, скоро щеше да ѝ стане студено. Подложи на преценка обстоятелствата, в които беше попаднала. Беше облечена с пола-панталон и кожени ботуши, така че язденето не беше проблем. Конят също. Беше направо възхитителен. Лайли леко се усмихна, когато усети как мускулите му реагират на всяка нейна команда и на увереността, с която голямото сиво животно избираше пътя по каменистия склон, който изкачваха в момента. Огледа се, припомняйки си картите, които беше видяла. Фортът беше останал далеч зад тях на изток, а на запад се виеше зловещият Кибер. Когато се отдалечиха на достатъчно разстояние от форта, за да не могат да бъдат чути, тръгнаха по асфалтирания път нагоре към прохода, но след като изминаха една-две мили, свиха вляво и поеха по една клисура, която оставаше незабележима за тези, които идваха от изток. Пред тях на пътеката ги очакваше конник. Когато се изравниха с него, той подхвърли някаква дреха на Лайли и продължи напред, без да каже дума.

Жилетка. Ако се съди по това, че още пазеше топлината, някой я беше носил до преди малко. Лайли сбърчи нос от миризмата на грубия афгански шаяк, но с благодарност я навлече, като държеше юздите със зъби, докато я обличаше.

Загърнатата в топлата дреха и успокоена от загрижеността на ездача, който ѝ я даде и който според нея беше Искандер, Лайли започна да се отпуска и преживяването почти ѝ хареса. Но тя нямаше намерение да бъде само излишният товар във влака, не, господине! Погледна към нощното небе и се опита да намери Полярната звезда. Щеше ѝ се да беше слушала по-внимателно баща си, когато ѝ обясняваше как да се ориентира по звездите. Тъй като нямаше син, Карл Кобленц вземаше дъщеря си заедно с другите си помощници, когато обикаляше обширното си ранчо, и благодарение на опита, събран из пустошта на Дакота, сега Лайли мислено чертаеше карта на пътуването си в подножието на Хиндукуш. След един час здраво препускане някой от хората отпред запали факла. След това запалиха още две, които бяха поставени от двете страни по средата на колоната и Лайли си помисли, че гледана от някой зъбер, тя прилича на връх на

стрела. По сигнал от хълмовете, който Лайли не забеляза, носещият факлата отпред я размаха и групата продължи пътя си.

„Показва си паспорта“ — помисли си Лайли. Следващият път тя чу сигнала — силно, кратко изсвирване, което предхождаше размахването на факлата в отговор. „Часовите ни пропускат един след друг по пътя. По пътя, но за къде?“ Погледна отново небето и напразно се опита да види ръчния си часовник. „Абсолютно сигурно е, че не се отправяме към Афганистан!“ — каза си тя.

Докато продължаваше да язди вече малко по-бавно на лунната светлина, Лайли имаше време да размишлява върху причините, довели до отвличането на горкия Ратмор. Какво, за бога, искаше Искандер от него? Той очевидно не харесваше човека, а заради влиянието и богатството си Ратмор беше подходящ за заложник, но според нея тук не ставаше дума само за обикновено разбойничество. Искандер трябва да е имал някаква друга, неизвестна причина, за да го отвлече. Знаеше, че той намираще за незадоволителни обясненията за смъртта на своя роднина. Може да е стигнал до убеждението или да е получил доказателство, че виновникът е Ратмор. Лайли си припомни вечерта на голямото угощение и как Земан беше станал причина за преднамерената грубост на лорда. Самочувствието на Ратмор беше сериозно накърнено. Беше се изложил не само пред хора от армията, но и пред врагове, а може би по-важното беше, че това бе станало пред очите на Лайли, която, без съмнение, се беше опитал да впечатли. Дали на Ратмор му беше хрумвало да накаже Земан? И дори да го убие? Тя не можеше да си представи как би могъл да го направи, но изглежда, че Искандер беше разбрал как.

Сега го отвеждаше някъде в тази пустош, за да го убие, най-вероятно да го измъчва до смърт. Лайли потръпна, когато си спомни за ужасните неща, на които хората от хълмовете подлагаха пленниците си. В Симла Едуард Далримпъл-Уебстър с голямо удоволствие ѝ беше описал най-красноречиво как пущуните набиват на кол, кастрират, избождат очите и дерат живи пленниците си. Тя предполагаше, че в опита си да я впечатли той беше преувеличил доста, но с ужас си спомни нещо, което беше казал Джеймс: никога не оставяме ранен на пущунска територия. О, не! Целият патрул ще рискува живота си, за да изнесе на сигурно място и последния човек заедно с пушката му.

Тя го беше накарала да разкаже повече, като му задаваше допълнителни въпроси.

— Ами ако не успеете да се доберете до него? Тогава какво?

Джеймс ѝ беше отговорил, изговаряйки бавно, но твърдо думите:

— В такъв случай ще го застреляме там, където е останал да лежи. Бърза и чиста работа. Това е нещо, което всеки от нас би искал за себе си и което всички очакваме другите да направят за нас.

Конниците отпред като че ли най-послед получиха заповед да спрат. От лявата ѝ страна небето почваше да се зазорява и когато стигна до основната група, видя някои познати лица на бледата светлина. Всички изглеждаха уморени и напрегнати и това, че често поглеждаха към околните скали, не остана незабелязано за Лайли. Очевидно не преминаваха през съвсем приятелска територия. От ноздрите на конете излизаше лека пара, която се смесваше с утринната мъгла, и те се отправиха към потока на водопой. Тя видя, че Ратмор е развързан и че кърпата е свалена от главата му. Даваше ли си сметка за грозящата го опасност? Внезапно Лайли беше обхваната от силен гняв за трудностите, които им беше причинил със своето арогантно и глупаво поведение, а сега пък може би с ужасната си вина. Трябваше да стои безпомощно и да наблюдава, докато тези бандити го накарат чрез мъчения да каже истината.

Той се обърна, позна я и със зачервено от гняв лице извика името ѝ:

— Предателка! — добави той. — Развратница!

Идиотът му с идиот, обвиняваше нея за ситуацията, в която се бяха озовали. Когато Лайли се ядосаше, тя не отвърщаше с крясъци на нападите. Знаеше, че в една кавга печели този, който запази самообладание. Като се изправи колкото може повече на седлото, тя му хвърли поглед, който според нея би трябвало да изразява нещо средно между възмущение и презрение.

— Сър, вие сте причината не само вие, но и аз да изпаднем в беда. Аз не нося вина за отвличането ви. Но трябва да ми благодарите, че задникът ви е все още цял.

— Все още цял? Какво, по дяволите, искаш да кажеш, американска курво?

— Заплашиха, че ще ви одерат жив, ако не ви последвам без много шум. Хванаха ме тъкмо когато се канех да бия камбаната за

тревога. Поразмислете малко, а след това съм готова да изслушам извиненията ви.

Тя скочи от коня и го поведе към потока.

ГЛАВА ЕДИНАЙСЕТА

След като си проправи ловко път през комуникационните връзки между форта и Пешавар и между Пешавар и военновъздушната база в Мирам Шах, Фред — единственият човек в крепостта, който знаеше точно какво иска, успя да го получи. Сваляйки слушалката, той се усмихна заговорнически на Джо и Джеймс и погледна часовника си.

— След половин час ще излети самолет. Щях да бъда доволен, ако бяха половин дузина, но и един ще свърши работа. Ще кацне тук... след малко повече от час и тогава ще обясним на летеца за какво става дума. Ще отида да потърся някоя карта на района, в който ще се извърши търсенето, и ще накарам да подготвят футболното игрище за кацане. Ще мога ли да взема един взвод от твоите хора с мен, Джеймс? — Той тръгна, компетентен, целеустремен, доволен, че най-после е могъл да наложи възгледите си. Но когато излезе от стаята, увереността си отиде заедно с него и Джеймс отново изпадна в мрачно настроение.

— Ти направи всичко, каквото можа, като първа бърза ответна реакция — рече Джо, — но трябва да имаме предвид, че сме изправени пред много сериозна ситуация, която далеч надхвърля твоите непосредствени отговорности, Джеймс. Очевидно ще трябва да докладваме в Пешавар и да поискаме техните инструкции.

— И какво предлагаш да направя? — рече отчаян Джеймс. — Кажи ми как да обясня всичко това с няколко думи?

— Ето ти телефона, Джеймс! — рече Джо. — Това е твое задължение, не мое. Аз съм никой. Единствената ми работа е, или по-скоро беше, да наглеждам тази проклетница Лайли и аз се издъних! Сега си запиши какво трябва да кажеш. Вземи телефона. Позвъни на сър Джон Дийн в Пешавар и поискай инструкции. Най-напред му кажи, че Ратмор е изчезнал. Ние можем да го считаме за досаден малоумник, за чиято лична участ не ни е грижа, но той е доста виден гражданин. С мнението му се съобразяват някои от висшите военни чиновци в Делхи и в Калкута, които вероятно ще се заинтересуват от

съдбата му. Първото нещо, което трябва да кажеш на Пешавар, е: „Вашата търговска делегация от един човек е отвлечена. Съжалявам!“ Второто е, че „Земан Хан, виден афганистанец, който е свързан тясно с емира на Афганистан и всъщност е негов роднина, почина, докато беше наш гост. Според достоверен медицински източник диагнозата е хранително отравяне. Приятелят на Земан, негов роднина и негов заместник, не прие тази диагноза и както изглежда, е взел Ратмор за заложник. Той заплашва, че ще постъпи така и така, ако случаят не бъде разследван отново.“ Докато бедният човечец се опитва да смели тази толкова очаквана информация, ти трябва да добавиш, че Лайли Кобленц, американска гражданка и гост на английското правителство, очевидно е била отвлечена. Освен, разбира се, ако доброволно не се е присъединила към групата. Ще се изненадам, ако от тази толкова объркана информация не му се изправи косата. Обаче това, от което имаме нужда, са инструкциите. Ти не си вицекарал, а аз още по-малко. Хвърли му цялата ужасна бъркотия в скута и се отдръпни. Това е съветът ми. Защо не го направиш още сега, Джеймс? А докато се занимаваш с тази работа, защо не изпратиш един твърд отговор на Искандер? Заплаши го, че върху него ще се стовари цялата тежест на индийската армия. Извикай лорд Робъртс от гроба... той ще знае какво да направи!

— Ще изпрати канонерка, така ли? — рече Джеймс.

— Нещо подобно. А като стана дума за канонерка, тук ти имаш някои твърде способни хора. Естествено, не е твоя работа да обявяваш война на Афганистан, но няма да е зле да получиш разрешение да подрънкаш оръжие!

— По дяволите, Джо! — рече отчаян Джеймс. — Не ми се случва често да не знам какво да правя, но... мисля, че това ще ми коства кариерата — добави мрачно той.

— Ще ти коства кариерата? Глупости! Няма такова нещо! Бих искал да знам къде е отишъл старият свободолюбив дух на рода Линдзи? Я да чуем писъка на гайдите... Никога повече Лохейбър и т.н.!

Джо вдигна телефонната слушалка и я сложи в ръката на Джеймс.

— Оставям те на спокойствие — каза той, потупа го по рамото и посочи към прозореца. — Ще бъда там да изпуша една цигара.

Осмелявам се да кажа, че тя ще бъде първата от многото, които ще изпуша, преди да се оправим с тази работа. Обаче просто трябва да започнем! Ако нямаш нищо против, ще съчиня писмото до Искандер.

— Трябва да ти кажа, че това ще бъде за мен голямо облекчение!

Джо едва беше сварил да запали цигарата, когато Джеймс се появи едновременно развеселен и объркан. Не мога да повярвам! Копелето е на шибаното игрище за голф! На игрището за голф, представяш ли си! Решава се съдбата на цели държави, а комисарят е на игрището за голф! Нямах представа колко често става това.

— А ти какво направи? — попита Джо.

— Ами този път реших да възприема по-решителна позиция. Казах, че „въпросът е спешен и от първостепенна важност и не искам да разговарям с никой друг за това. Накарайте го да се върне в кабинета си колкото е възможно по-скоро.“ Правилно ли постъпих?

— Разбира се, че си постъпил правилно.

Джо взе един лист и започна да пише.

„До Мохамед Искандер Хан, капитан на служба
при Негово величество емира на Афганистан
Сър,

Получих и прочетох с интерес писмото ви от 20 април 1922 година и във връзка с него се опитвам да получа инструкции от моите началници. Междувременно:

1. Не виждам причини да не приемам предварителната аутопсия, извършена на тялото на майор Земан Хан тук, във форта.

2. Обсъждаме нещо, което се е случило на английска територия и по тази причина за него ще се преценява съгласно английските закони, които трябва да бъдат приложени в случая.

3. Очевидно аз ще бъда готов да започна пълно разследване на обстоятелствата около смъртта на Земан Хан, но няма да бъда готов да се заема с това, докато случаят е помрачен от незаконното задържане и отвличане на лорд Ратмор.

4. По него няма да бъдат предприети никакви допълнителни стъпки, докато негово благородие лордът не бъде върнат под наша протекция и в добро здраве. Като необходимо предварително условие за каквото и да било разследване настоявам да предприемете съответните действия в тази насока.

5. Реакцията на правителството на Негово величество, в случай че не изпълните това условие, ще бъде бърза, решителна и ефикасна.“

— Бърза, решителна и ефикасна! — повтори Джеймс. — Звучи добре...

— Не е много добре — каза Джо, — но ако разговаряш с комисаря, може би ще е добре да му го прочетеш. Мисля, че не би трябвало да си служиш със сериозни заплахи без неговото одобрение.

— Тук съм напълно съгласен с теб — рече Джеймс. — Какво ще правя през това време?

— Ами направи това, което имам намерение да направя аз — рече Джо, — изпий едно уиски със сода, за да си оправиш нервите.

В този момент телефонът иззвъня.

— От Пешавар е — каза Джеймс и хвана слушалката.

— Оставям те — рече Джо. — Бъди смел и решителен! В края на краищата няма какво да криеш.

— Човек никога не знае как той ще реагира — каза изнервен Джеймс. — Понякога е самата любезност и е напълно разбран, но понякога е абсолютен мръсник!

— Има само един начин да разбереш — каза Джо и след като го потупа по рамото, излезе навън. Огледа форта и продължи да се чуди защо обичайната решителност на неговия приятел сега явно го беше напуснала.

Чуваше слабо как Джеймс говори и преценяваше интервалите за отговорите, които получаваше. Това продължи доста дълго. Дори, според Джо, прекалено дълго. Пребори се с изкушението да застане до Джеймс и да слуша. Чака доста време, докато най-после Джеймс се появи. Беше се зачервил, но Джо със задоволство забеляза, че явно е облекчен и в по-добро настроение.

— Е? — попита Джо.

— Ами... мисля, че мина добре — отвърна Джеймс. — Първото нещо, което му казах, беше, че сам не мога да се справя с тази работа...

— Не мога да разбера защо си му казал това — рече Джо. — Ти се справяш много добре.

— Не чак толкова добре. Обясних му, че тя изисква сложно полицейско разследване, а аз имам достатъчно работа, свързана с командването на форта, за да лазя наоколо с лупа в ръце. Докато разговаряхме, той накара да го свържат със Симла. Не знам какво е станало с министерството на телеграфните връзки и пощите на Индийската империя, но скоростта, с която тези неща стават, продължава да ме изненадва. Накратко казано, разговарях със самия сър Джордж Джардайн. Надявам се, приятелю, да не се ужасиш прекалено много от това, което ще ти кажа, но ти все още си придаден към бенгалската полиция и независимо дали ще ти хареса или не, си натоварен да започнеш, да извършиш и да доведеш до край разследването! С една дума, Шерлок Холмс се завръща. Честно казано, няма да повярваш колко ми олекна. Съжалявам, Джо! Нямах намерение да те накисвам в тези лайна. Но сега поне имаш официален статут. След като изяснихме този въпрос и аз му обясних точно какво е станало, той каза: „Тази работа е твърде важна, за да се решава на местно равнище. Въпросът трябва да бъде поставен за разглеждане от Съвета. Имаме нужда от участието и на политиците.“

— Това пък какво означава, по дяволите? — зачуди се Джо.

— Според мен това означава, че голямата стратегия трябва да бъде поверена на някой богопомазан, а не да бъде оставена в ръцете на един скромнен майор от кавалерията, прикрепен към скаутите.

— Искаш да кажеш на някой висш служител на индийската гражданска администрация, така ли?

Лицето на Джеймс стана по-ведро, докато говореше, и той почти се засмя, когато отговори:

— Той каза: „Я да видим за кого ще се сетя? Кой е под ръка?“ О, Джо! Това сигурно ще ти хареса! Едно официално лице с достатъчно пълномощия е не само на разположение, но се намира на самото място. Знаеш ли кого имаше предвид? Не някой друг, а самия Уорън Хастингс на двадесети век — Едуин Бъроус!

Джо направо зяпна от изненада.

— Боже господи! Не му ли обясни, че това е същият Едуин Бъроус, чието име е в началото на списъка на заподозрените лица? Как би могъл той да ръководи операцията, след като е под подозрение?

Джеймс хвърли на Джо студен, решителен поглед.

— Виж какво, Джо. Никой от нас не е убил Земан, ако намекваш за това. Искам да престанеш да го повтаряш. Имаме мнението на Грейс Холбрук — смърт по естествени причини или в най-лошия случай нещастно стечение на обстоятелствата, ако теорията за арсеника се окаже вярна, и аз ще ти бъда задължен, ако оставиш нещата дотам. Както сам каза, не е нужно да се впускаме в глупави теории само защото Искандер не е доволен от официалното заключение. Като имаш това предвид, мисля, че трябва да отидеш при Бъроус и да му обясниш какво е станало.

— Поправка. Ти трябва да отидеш и да му обясниш.

— Още една поправка — каза Джеймс. — Ще отидем заедно.

Те се запътиха да почукат на вратата на Бъроус.

— Влез! — чу се сърдит глас.

Влязоха вътре и завариха Бъроус седнал на леглото, държейки в едната ръка шишенце, пълно с таблетки бисмут, и чаша с вода в другата. Очилата му с позлатени рамки висяха на края на носа му, почервенял от лошото храносмилане, а самият той беше облечен в пижама на широки райета.

— Стоя тук — каза без предисловия той — като пълен глупак и се надявам, че някой най-после ще дойде, за да ми каже какво, по дяволите, става. Затова бих казал, че съм доволен да ви видя. Какво имате да ми кажете?

— Добро утро, сър Едуин — рече Джо. — Има доста неща за казване.

— Добре, но по-накратко. Интересува ме само едно нещо — прекъсна го сър Едуин, — кога ще мога да си тръгна? В Делхи ме чака работа, която не търпи отлагане. Не съм предвиждал да отсъствам от бюровете повече от един-два дни, но поради забавянето в Пешавар вече мина повече от седмица. Наистина трябва да се връщам. Сега какво искате да ми кажете?

— Има малка промяна — започна колебливо Джеймс Линдзи.

— Промяна, която засяга вашето място в цялата работа — обади се Джо. — Всъщност промяната засяга и мен.

— Какво, по дяволите, би трябвало да означава това? — попита Бъроус. — Свърших това, заради което дойдох тук — да се запозная със сегашното положение в тази част от провинция Северозападен граничен район. Видяното ме убеди, че т.нар. изнесена напред политика е грешка и веднага, щом се върна в Делхи, ще продължа да твърдя това!

— Нещата не са толкова прости — рече Джо и те му обясниха за какво става дума.

От зачервено лицето на Бъроус стана бяло, а после пак почервения. Изправи се в леглото и се развика. От устата му се изля поток от несвързани думи и фрази:

— Безобразие!... Това е смешно!... Некомпетентно... Не е моя работа... Чисто местен проблем... Имам по-важни неща за правене...

Възползвайки се от една пауза в тирадата му, Джеймс каза:

— Сандиландс е подготвил това писмо за Искандер Хан. Текстът е представен и одобрен от сър Джордж Джардайн. При промените се обстоятелства се нуждаем от вашето одобрение и подписа ви. След това мисля, че ще успея да направя така, че писмото да стигне до него, макар че за ваше сведение сегашното му местоположение все още е неизвестно.

— Моето одобрение? Нищо няма да одобрявам!

— Готов съм да изпратя писмото, тъй като времето е от съществено значение, но аз наистина се нуждаю от вашето разрешение — каза Джеймс. Той го подаде на Бъроус заедно с една писалка и изчака да го подпише.

Бъроус се облегна върху възглавниците.

— Точно такава ситуация бих искал да избегна — рече сърдито той. — Линдзи, ще ви държа отговорен, че позволихте да стане така, и ще го кажа където трябва!

Докато говореше, в небето над тях се чу бръмчене.

— Какво, по дяволите, е това? — каза Бъроус подозрително.

— Въздушно разузнаване.

— Въздушно разузнаване ли? По чие нареждане, ако смея да попитам? Ситуацията е деликатна! Кой глупак е позволил да се лети над територията на племената? След като сами се опитвате да ме

убедите, че обстановката е взривоопасна, едва ли нещо друго би могло повече да ни вкара в сериозна беля от това шайка агресивни младши офицери от въздушния корпус да нарушават въздушното пространство на една приятелска съседна държава! Предполагам, че това е работа на онзи проклет глупак Мор-Симпсън! Къде, по дяволите, е той? Трябва да му поискам обяснение! Къде е той?

— Мисля, че се подготвя за следващия полет. Между другото, бихте ли искали да го придружите? Сигурен съм, че ще се намери място за вас на задната седалка, определена за наблюдателя — рече любезно Джо.

Оставиха Бъроус с пяна на устата от изумление и се отправиха към футболното игрище навреме, за да видят как след дълго подскачане един изстребител „Бристол“ спря на метри от края му. Скаутите, определени да маркират мястото за кацане, угасиха запалените факли, които бяха поставили във всеки ъгъл на игрището, и разговаряйки възбудено, побързаха да се приближат до самолета. Фред вече беше там, за да поздрави двамата мъже, които слязоха от него, и той ги представи на Джеймс и Джо.

Пилотът свали авиаторския си шлем и очилата и подаде ръка, усмихнат и весел. Хю Блекит беше много млад, много рус и с много сини очи. Лицето му още нямаше загар, което означаваше, че е отскоро в Индия. Съвсем млад е, помисли си Джо и с болка си спомни за стотиците млади хора, които беше видял да загиват, напредвайки към вражеските позиции. Крилете на гърдите му бяха съвсем нови. Вторият човек, който поздрави небрежно и веднага започна работа по самолета, беше представен като сержанта от авиацията Томас Едуардс. Единственото крило на гърдите му беше доста избледняло.

— Трябвало е да вземете със себе си механика си за този труден терен — обясни Фред. — Сега това, което предлагам да направим, докато Томи си свърши работата, е да отидем до оперативната стая и да разгледаме заедно картата на района. Ще я взема със себе си за следващия полет, докато Хю закуси. Джо? Джеймс? Някой от вас иска ли да се качи в кабината на наблюдателя?

Те се отправиха към варосаната кирпичена постройка в центъра на форта. Подредена само с най-необходимото, оперативната стая беше

позната на всички. Централно място в нея заемаше голяма маса, а покрай стените бяха наредени етажерки и рафтове. В единия ъгъл стоеше единственият необичаен предмет в стаята — старо кресло, единият крак на което беше подпрян с Алманаха на Уитейкър от 1910 година, а върху едната облегалка лежеше екземпляр на списание „Пънч“ от преди една година.

Четиримата се надвесиха над картата, която Фред беше взел от стаята, където се съхраняваха картите, и Джеймс започна да отбелязва топографските детайли.

— Тук е фортът, а тук Афганистан. Това, което търсим, е някъде между двете точки — започна той.

За тяхно облекчение пилотът схвана веднага какъв е проблемът, като задаваше разумни въпроси и добавяше информация, с която той разполагаше. Посочи им какви са разстоянията между приятелските фортове, къде има запаси от гориво, къде са възможните места за кацане и проследи пътя на избягалите афганци.

— Да са съобщили нещо от Ланди Котал? — попита той.

— Чухме се с тях преди около час, но все още не ги бяха забелязали. Ще ни съобщят веднага, щом като забележат нещо. Единственото нещо, което се движи в прохода Кибер, е един керван от племето повиндах. Придвижват се към нас и ще изкарат една нощ край реката. Правят го всяка година. Идват от Самарканд и Бухара на път за Пешавар. Мисля, че можем да ги спрем и да поговорим с тях. Ако нашите приятели са били в Кибер, те със сигурност ще знаят. Повиндах са циганско племе. Викат им „пощальоните на провинцията“ и нищо не може да убегне от тяхната система на разузнаване. Техният Малик ми е задължен. Миналата година местните африди бяха отвлекли две техни малки момчета, изостанали от кервана, за да търсят отклонила се от стадото овца. Съобщиха ми за това и аз изкарах навън един патрул.

— Изкарал си патрул да търси две момчета и една овца? — зачуди се Джо.

— Излязоха петдесет скаути. Не беше трудно. Намерихме бандата да пирува с липсващата овца, а един от тях пазеше момчетата. Заловихме двама от техните часовои, опряхме пушките в главите им и не ги свалихме, докато не освободиха децата. Обаче афридите се оплакаха, че са ги отвлекли само за да си отмъстят за две техни

момчета, които били похитени от повиндахците преди година. Продали малчуганите като роби.

Джеймс въздъхна.

— Никога не можеш да кажеш кога са започнали тези неща и кога ще свършат — рече с досада Джеймс. — Това, което искаме да покажем, е, че няма да търпим подобни отвличания.

— Добре — каза Фред, нетърпелив да привлече отново вниманието им към картата. — Значи това е районът ни и ние няма да обръщаме внимание на кервана, който се спуска надолу. Вие ще ги разпитате, когато пристигнат тук. — Той очерта с пръст района на търсенето. — Изтребителите „Бристол“ могат да летят три часа, преди да се наложи да презаредят, така че за по-голяма сигурност ще можем да разчитаме на един час полет в едната посока и един час за връщане. Самолетът може да развива скорост до 123 мили в час, но ще се стараем да летим по-бавно. При по-малка скорост можете да видите много повече неща, но — той въздъхна и направи широк жест с ръка над оцветените в кафяво контури на картата — аз не съм много обнадежден. В такъв терен можеш да скриеш цяла дивизия. Чак до афганистанската граница е пълно с високи скали, които закриват видимостта. Това е задният двор на афганците. Тук те имат приятели, които ще ги скрият. Сега вече могат да бъдат навсякъде в едно пространство от петдесет квадратни мили.

— Не забравяй също, че те са в камуфлажни униформи — дрехите им са кафяви и безформени и дори конете им се сливат с околната среда — предупреди Джеймс. — Имат извънредно остър слух. Ще ви чуят, че се приближавате, от мили разстояние и ще имат достатъчно време да се скрият. Работата е твърде безнадеждна.

— Е, поне няма да има съпротива от въздуха, но какво ще кажете за възможността да се стреля от земята? Не се ли страхувате от това?

— Винаги има подобна опасност — каза Фред, поглеждайки за миг Хю.

— Мисля, че по пътя насам можеше да имам такива неприятности — каза весело той. — Беше над долината Базар. Не знаех, че тя е на мили извън района, който искате да претърсите, затова наблюдавах зорко терена. На около двайсет мили навътре в територията на афридите ми се стори, че забелязах малка ивица пушек в небето. Ето тук — той посочи картата. — Беше доста високо и без

каквито и да било признаци от земята. Дали не бяха остатъци от загасващ огън? Отклоних се, за да огледам по-добре мястото, но в този момент забелязах отражение на слънчев лъч от метал. Заприлича ми на опит за хелиосигнал, но след това си спомних къде се намирам и си казах: „Това е цев на пушка. По дяволите! Афридите ме дебнат!“ Направих няколко акробатични номера и продължих нататък. Нямаше изстрели.

— Е, добре, ако сме изяснили всичко, тогава да излитаме — рече Фред, навивайки на руло картата. — Идваш ли, Джо? Хю, момчето ми, ще те лишим за малко от шлемовете, очилата и другите ти пособия.

Десет минути по-късно Джо седеше изнервен на задната седалка на самолета, който беше завъртян на 180 градуса, и наблюдаваше как Фред с абсолютна увереност и дори ентузиазъм боравеше с уредите и проверяваше всичко до най-малката подробност. Когато най-после остана доволен, той каза на застаналия до перката сержант:

— Готово!

Томи Едуардс завъртя голямата перка.

— Контакт, сър! — провикна се той.

— Контакт!

Дванайсетцилиндровият двигател „Ролс-Ройс“, който още не беше изстинал напълно, запали още при първия опит. Фред изчака, заслушан в рева на мотора, и провери отново уредите на контролното табло. Вдигна ръце над главата си, за да покаже, че трябва да махнат подложките под колелата, и двама скаути, които стояха наблизо, веднага изпълниха нареждането. Хвана здраво дръжката за газта и самолетът се понесе бавно по футболното игрище. Томи отдаде чест, според Джо, без да има много нужда, за да им покаже, че небето е чисто, и самолетът се втурна напред, набирайки скорост. Фред изтегли назад лоста за управление и машината плавно се издигна във въздуха.

Джо докосна сгънатия лист хартия, който беше мушнал в колана си. Хю му го беше дал миг преди да се качи в самолета.

— По-добре вземете това с вас, сър — каза с безразличен тон той. — Всички носим по един, за всеки случай.

Джо хвърли бърз поглед на краткия текст. Написан на английски и на урду, документът декларираше, че правителството на Негово

величество ще даде много голяма сума на този, който върне притежателя му жив и здрав. Посочваше се също, че колкото е по-добро състоянието на летеца, толкова по-голяма ще бъде сумата.

„Я да направим малко аритметика на границата!“ — помисли си Джо. — Започна да пресмята колко струват обучението и опитът на Фред, както и неговият, след което прибави стойността на самолета, превръщайки сумата в рупии, за да разсее ужаса, който винаги изпитваше, когато му се наложеше да напусне твърдата почва под краката си. Провери револвера си. Запозна се с монтираните в задната кабина две картечници „Люис“. По тези хълмове можеше да има хора, които не могат да четат нито на английски, нито на урду. Другият проблем беше, че перспективата хората от племената да получат награда за това, че са върнали летците обратно в базата, вместо да ги убият, се беше оказала един неочакван източник на доходи и сега на всеки самолет, който летеше над тяхна територия, се гледаше като на законна плячка — златна мина за селото. Последницата от всичко това беше, че броят на свалените като патици самолети се беше увеличил. Както беше казал Джеймс, как би могъл човек да отдели причините от последиците в тази страна?

Погледна към човека, който сега държеше живота му в ръцете си. Начинът, по който Фред беше наклонил на една страна главата си, му показваше, че поне той е доволен от положението. Джо се запита кои бяха движещите сили, накарали го да се залови с този занаят. Умението и удоволствието, с които Фред контролираше тази дяволска летяща машина, бяха съвсем очевидни и скоро увереността, с която той се оправяше с нея, започнаха да действат успокояващо на Джо. Каза си, че за момента може да престане да стиска с две ръце седалката, въобразявайки си, че така ще задържи самолета във въздуха.

Погледна с отвращение към хълмовете, заради които безброй векове са се водели яростни войни. Те можеха да предложат толкова малко и това се виждаше особено ясно от хиляда метра височина. Кафяви, голи, отблъскващи — помисли си той. В далечината се виждаха зелените речни долини, изпъстрени с полета захарна тръстика и овощни градини, което още повече подчертаваше голотата на териториите, населени с племената. Нищо чудно, че обитателите на тази пустош си изкарваха прехраната с разбойничество. Зан, зар, замин

— жени, злато, земя бяха достъпни само за тези, които бяха готови да грабнат пушката и да я използват, за да получат това, което искат.

Навеждайки се откъм лявата страна, Джо огледа голите зъбери. Отгоре дълбоките клисури изглеждаха като малки вълнички върху покрит с чакъл плаж, всяка от които можеше да даде подслон на невидима група от трийсет ездаци. След минути те летяха над прохода Кибер, който се виеше като змия, черна и зловеща, дори гледана от високо, която с мъка си проправяше път, следвайки буйното корито на река Кибер в продължение на трийсет мили. Единственият признак за живот беше огромен облак прах, под който не се виждаше нищо. Това номадите от племето повиндах ли бяха, които се придвижваха към форта? Джо предположи, че са те. Когато стигнаха до него, фортът в Ланди Котал едва се различаваше от заобикалящите го жълто-кафяви скали, но Джо се оживи, когато видя приятелския сигнал да проблясва за поздрав, докато прелитаха над него. Завиха надясно към линията „Дюранд“, която обозначаваше докъде стига контролираната от англичаните територия, и тъй като нямаше желание да предизвика международен инцидент, Фред обърна обратно самолета, преди да стигнат афганистанска територия, но не и преди да могат да огледат от още по-голяма височина пътищата, които водеха във вътрешността на страната. И тук нямаше никакви следи от конници. Фред наведе палец надолу, показвайки, че се кани да насочи самолета обратно.

ГЛАВА ДВАНАЙСЕТА

Застанала на няколко крачки от коня си, Лайли бързо загреба от леденостудената вода на потока и пи. След като задоволи първата си и може би най-належаща нужда, сега мислите ѝ бяха заети с останалите две. Огледа се наоколо. Мъжете, изглежда, бяха решили да останат известно време покрай потока. Лайли наблюдаваше с интерес какви бяха техните приоритети. Първо всеки извади малко килимче от багажа си и след като коленичи върху него, каза сутрешната си молитва, след това всички се погрижиха за конете и най-накрая съсредоточиха вниманието си върху разопаковането на вързопите от товарните мулета, които изглеждаха обещаващо. Закуска? Тя мина предпазливо през оформящия се лагер и заведе коня си при другите, събрани на няколко метра встрани. Забеляза, че когато минаваше покрай мъжете, те извъръщаха от нея очи. Очевидно местните обичаи важеха и на тази територия и тъй като беше жена, тя оставаше буквално незабележима. Пущунският израз на внимание беше мъжът да гледа встрани, за да не притеснява жената.

Това имаше и своите предимства. Тя отиде смело до далечния край на стана и продължи да върви. Никой не я наблюдаваше. Никой не я последва. Лайли с облекчение видя една голяма скала, където можеше да се прислони, и остана там необезпокоявана няколко минути. Когато се върна, видя, че бяха запалили огън и на него бяха сложени да врат тенджери. Двама мъже слязоха от хълмовете, носейки заклана овца, която разрязаха и подготвиха за печене. Нанизаха късовете месо на дълги метални шишове, които поставиха на разгорялия се огън, издаващ аромат на хвойнови и кайсиеви клони.

Лайли, почти полудяла от глад от стигащата до нея миризма на печено месо и подправки, се отдели от групата, без някой да я забележи. Намери закътано място, огряно от слънцето, подпря се с гръб на една скала и се загледа пред себе си, опитвайки се да разбере къде, за бога, се намираха. Беше озадачена. Инстинктът и географските ориентири пред нея ѝ подсказваха, че сега се бяха насочили и пътуваха

на юг и че бяха направили широк кръг от около трийсет мили между хълмовете. Под тях теренът се спускаше стръмно надолу, преминавайки в долина с изобилна зеленина, която се простираше от изток на запад.

„Където и да се намираме, това определено не е Афганистан“ — заключи тя.

Беше сигурна, че все още се намираха западно от линията „Дюранд“, която разделяше провинция Северозападен граничен район от нейния източен съсед, а тази територия, поне формално, все още се намираше под юрисдикцията на английското правителство и за нея все още отговаряха Джо и Джеймс. Щяха ли да се опитат да я върнат обратно? Беше сигурна, че поне щяха да се опитат. Романтичното ѝ въображение нарисова картина как от хълмовете се спускат, яздейки един до друг, верни бенгалски улани, надуващи кавалерийски тръби. Ами какво щеше да стане с Ратмор, който сам си беше виновен за сегашното опасно положение, в което се намираше? В края на краищата той беше лорд, а лордовете бяха под закрилата на британския флаг. Беше трудно за вярване, но предположи, че той е важен колкото един американски сенатор и със сигурност държаха на него, колкото и да беше глупав. Англичаните щяха да преобърнат всеки камък, за да го открият. Щяха да изпратят тук планинска пехота. Щяха да съберат всички налични войници. Лайли мислеше, че познава англичаните. При тази драматична промяна на обстоятелствата първоначалното ѝ мнение, че са „егоистични копелета“, се беше сменило на „благородни спасители“. Те нямаше да позволят току-така да бъде отвлечена в тази пустош. Вече сигурно бяха разбрали, че е изчезнала. Какво правеха във връзка с това? Установи, че надеждите ѝ за избавление се въртяха главно около Джо. Тъкмо неговото сериозно лице и висока фигура очакваше да види зад всеки завой на пътеката. Той ще дойде.

Обаче избавлението ѝ беше свързано с още един проблем. Искандер. Тя го наблюдаваше как се движи между хората си, споделя с тях всички трудности, разговаря непринудено и винаги бе нащрек. Изглежда, че след като беше изкарал цялата нощ на седлото, не беше никак уморен. Не беше като Ратмор, който се беше свлякъл на земята като труп. Той вече не беше завързан, но все още беше под охрана от другата страна на огъня. Точно тук направиха първата си грешка,

помисли си тя, усмихвайки се на себе си. Това, че хабяха сили, за да пазят това буря, пълно със свинска мас, когато трябваше да държат под око нея, показваше едно отношение, което можеше да бъде само в нейна полза. Беше сигурна, че Искандер знае повече за смъртта на Земан, отколкото беше готов да каже открито, и като се навърташе близо до него, би могла да разбере какво точно му беше известно. Може и да съжали, че я беше отвел със себе си.

Още докато мислеше за това, изведнъж се изправи пред една дилема. Какво щеше да стане, ако се стигнеше до конфронтация между Искандер и Джо? Дали Джо щеше да застреля Искандер? Би ли могла тя да позволи това? Лайли се замисли. Беше слушала разкази за бели жени, похитени от индиански племена на Запад, които така бяха свикнали с живота при техните похитители, че бяха отказвали да се завърнат отново у дома. За кратко тази мисъл ѝ се стори заинтригуваща, но, разбира се, това не можеше да се случи с Лайли Кобленц!

Поне яденето, изглежда, беше готово и мъжете раздаваха малки метални чинии, пълни догоре с ориз, сос и малки късчета печено месо. Искандер, който единствен от мъжете беше готов да я погледне в очите, се приближи до мястото, където се беше настанила, и ѝ подаде чиния. Беше от бяла тенекия и светеше от чистота. Беше сложил в нея ориз, беше го поръсил със стафиди и шамфъстък от едно гърне и беше наредил най-отгоре месото.

— Малко храна, за да се подкрепите — каза той, — докато дойде време да се нахраним както трябва по пладне. Сега вече нямаме много път.

Това със сигурност беше най-вкусното ястие, което беше яла някога, реши Лайли, обра остатъците от ориза с пръст и го облиза. По навик се огледа бързо, за да се увери, че никой не е видял неприличното ѝ поведение при хранене, но, естествено, никой не я гледаше, а освен това всички си облизваха пръстите. Припичайки се на слънцето с пълен стомах, уморена от нощната езда, Лайли почти заспа. След още няколко секунди щеше да го пропусне. Обаче острият ѝ слух долови звука още преди мъжете да го чуят. Към долината от юг на изток приближаваше някакво плътно бръмчене — звук, който тя веднага разпозна като от двигател на самолет. Искандер просъска заповед само от една дума и хората замръзнаха на местата си, а

техните жълто-кафяви туники и торбести бричове се сляха с цвета на скалите и земята наоколо. Огънят беше изгасен, а конете се бяха скупчили под една надвиснала скала. Лайли си даде сметка, че за самолета те бяха невидими дори и да летеше точно над тях.

Искандер я погледна заплашително с присвити очи, давайки ѝ ясно да разбере, че не трябва да мърда. Тя му кимна леко в отговор, че е разбрала, и успокоен, той погледна нагоре към небето, заинтригуван от странната гледка. Лайли също се загледа нагоре. Отличителните знаци на кралските ВВС ѝ подсказаха, че самолетът е английски и според нея лети от базата в... не можеше да си спомни името ѝ, но знаеше, че такава има на около седемдесет мили югозападно от форта. С радост предположи, че този самолет вероятно летеше към Гор Катри и че заключенията ѝ се бяха оказали правилни — фортът се намираще от лявата ѝ страна. Побутна с пръст лъскавата тенекиена чиния, която все още лежеше в скута ѝ, и погледна към слънцето. Джеймс ѝ беше обяснил как действа сигналната система, използваща слънчевите лъчи. Тенекиената чиния не можеше да замени сложния комплект огледала и рефлектори, които използваша военните, но все пак трябваше да опита. Бързо прецени под какъв ъгъл трябва да я постави срещу слънцето и изчака точно подходящия момент. Той щеше да трае само част от секундата.

Докато наблюдаваше, самолетът се отклони от курса си и се приближи леко към мястото, където се намираха те. Беше ли ги забелязал? Сега! Тя повдигна чинията така, че да хване слънчевите лъчи, които да се отразят от нея под по-малък ъгъл. Задържа я в това положение толкова дълго, колкото счете за безопасно, а след това я пусна, покривайки я с края на жилетката си.

Самолетът се насочи с рев към тях, наблюдаван напрегнато от мъжете. Но след секунда без видима причина се издигна рязко нагоре като подплашен кон на задните си крака, завъртайки се в свредел, и след един лупинг пое предишния си курс. Искандер рязко извърна глава и изгледа с пронизващ поглед Лайли. Тя, изглежда, не го забеляза. Като всички останали гледаше с отворена уста като хипнотизирана въздушния спектакъл, прегърнала коленете си с ръце.

Когато ревят от самолетния двигател престана да се чува, Искандер даде отново заповед да продължат. Изправяйки се на колене, Лайли успя да пъхне незабелязано чинията между два камъка и се

отправи небрежно към коня си. Отново ѝ позволиха да язди свободно и почти незабележима в края на колоната. За миг си помисли какво ли щеше да стане, ако изостанеше зад тях, а после обърнеше коня и се понесеше вихрено на изток. Вече беше сигурна, че може да се върне във форта, който сега беше много по-близо от трийсетте мили, които бяха изминали по обиколни пътища, за да стигнат дотук. Обаче си представи как се носи в галоп през поредица от тъмни клисури, завършващи със стръмни проходи, без да има точна представа накъде се е насочила. Имаше вероятност по нея да стрелят преследващи я хора от племената, да не говорим пък каква зловеца участ очакваше Ратмор. Намръщи се и отново последва конвоя. Реши, че ще направи всичко, което е по силите ѝ, за да се върне отново към цивилизацията. Щеше да приложи всички номера, които един пленник беше длъжен да опита, но само ако бъдеше сигурна, че с това няма да подложи Ратмор на ножа за скалпиране.

Реши, че навлизат в по-гъсто населена местност, защото все по-често невидими хора от хълмовете им даваха знак да спрат. Искандер винаги им отговаряше по един и същи начин и Лайли предположи, че си разменят пароли. Очевидно името на Искандер вдигаше пред тях всички бариери. След като получише задоволителен отговор на запитването си, питащият се показваше и размахваше пушката си за поздрав. „Тези хора са доста страховити типове“, помисли си Лайли. Всички бяха млади, в погледа им имаше нещо диво, бяха с черни гъсти бради и лица на хищни птици. Колоната продължаваше да се движи бързо напред през хълмовете, като винаги държеше виждащата се в далечината долина от лявата си страна.

Искандер се изравни с нея и каза:

— Още пет мили и ще стигнем до мястото, за което сме тръгнали.

Когато според Лайли вече трябваше да са пристигнали там, зад един завой стадо овце, наглеждано от овчаря им, пресече пътеката. Беше младо момче, което още нямаше брада. Носеше изпокъсани туника и панталони и сплъстена шапка, украсена с две рози. През рамо беше праметнал пушка, която имаше вид на толкова стара, че изглеждаше почти неизползваема, но когато видя, че пътят му е запрещен от конници, реакцията му беше мигновена. Момчето светкавично насочи пушката си напред, падна на колене в средата на

пътеката и се прицели, без да му мигне окото, в предните ездачи. Извика рязко една парола, която прозвуча твърде нелепо заради момчешкия му глас. Ездачите спряха веднага и Искандер отвърна на паролата. Това се оказа недостатъчно за момчето и то явно поиска да му кажат нещо повече. Търпеливо и с напълно сериозен вид Искандер му отговори. След като помисли малко, то се изправи и свали пушката. Лайли забеляза, че никой от мъжете не се засмя и не каза нещо, което да прозвучи като комплимент или пък покровителствено. Момчето просто си беше свършило работата — беше се държало така, както бяха очаквали да се държи. Тя се запита какви ли други изненади я очакваха там, за където се бяха отправили, сред тези непредвидими хора.

Конвойт продължи пътя си по виещата се пътека, която стана потясна, а надвисналите от двете им страни хълмове по-високи, докато небето се превърна в тясна синя лента, в която непрекъснато се виеха орли. Лайли си каза, че колкото и да беше опитен Фред Мор-Симпсън, полетът на орел би бил много по-ефикасен от този на малкия двукрилник.

Продължиха пътя си, като понякога преминаваха в тръс, но през повечето време просто се провираха през скалите. Замаяна от прекараната безсънна нощ и задавена от праха, Лайли започна да подлага на преоценка положението си.

„Разбира се, че знам как се озовах тук, но се питам какво правя сред този лунен пейзаж — каза си тя. — Днес е... събота сутринта. Като си помисля, ако бях останала в Симла, сега можех да играя бадминтон с Едуард Далримпъл-Уебстър! Миналото, макар и несъвършено, е далеч по-предвидимо, а бъдещето е твърде неясно! Какво ли ме чака зад следващия завой?“

Това, което ги очакваше зад следващия завой, беше предвидимо — клисурата се стесни до такава степен, че можеха да яздят само един зад друг. Чуваше се тътен на водопад, който като че ли идваше от небето, непрекъснато трополене на падащи камъни и чаткане на копита. Скърцането на седлата и трополенето на камъни се сля в симфония от звуци, която започна да действа почти успокоително на притъпените сетива на Лайли, и тя не забеляза как пътят им изведнъж стана много стръмен, насочвайки се към една седловина между скалите.

Искандер се върна при нея.

— Госпожице Кобленц! Лайли! — повика я разтревожен той. — Почти сте заспала! Съжалявам, че трябваше да предприемете това изморително пътуване. Казах ви го и го повтарям и сега — още няколко крачки и нашето пътешествие ще свърши.

Той извика нещо на мъжете отпред и по негова команда те се разделиха, оставяйки свободен път за Лайли да застане с коня си в началото на конвоя и да прехвърли седловината. Тук той я изчака, усмихна се и с горд жест посочи към земята под тях.

— Вижте — каза Искандер. — Това е Махдан Котал! Крепостта и земята на моя народ ви приветстват.

Лайли се облегна назад в седлото с ръце на хълбоците.

— Какво е това, което ми сочите? Елдорадо? — попита тя, но истината беше, че беше впечатлена, заинтригувана и дори възхитена от разкрилата се пред нея гледка. Това бяха овощни градини, житни поля, кротко пасящи овце, буйни потоци и тераси от обработена земя. Шумът от бълбукащата вода се смесваше с този от звънците на овцете.

Искандер я изгледа изпитателно.

— Е, как ви се струва? — попита той.

— Наистина е прекрасно — каза Лайли, като се стараеше да не издава чувствата си, но в себе си реши, че това беше земя, за която си заслужава да се бориш и ако е необходимо, да умреш. Склоновете на хълмовете бяха осеяни с къщи, големи и малки. Много от тях бяха с наблюдателни кули, оградени от крепостни стени. Те бяха така изкусно вградени в хълмовете, че отначало Лайли не си даде сметка, че това е едно доста голямо селище, което само по себе си представлява защитна стена, която огражда вътрешната крепост — голяма и непристъпна, — домът на Искандер, и домът на Земан.

— Ще влезем вътре — каза Искандер. — Трябва да се запознаете с вожда на племето. Жена му почина миналата година, затова ще ви приеме неговата нова жена Халима Бегум. Не се плашете.

— Защо трябва да се плаша? — попита машинално Лайли.

— Ще ви е простено, ако сте уплашена — отвърна, усмихвайки се, Искандер. — За вас всичко това вероятно изглежда много странно.

Те преминаха с конете през охраняваните порти във външния укрепен периметър, а след това през едно открито пространство с размерите на военен плац и влязоха в централната крепост. Навсякъде

ги посрещаха тълпи хора, които се спираха, усмихваха се, викаха нещо и им махаха за поздрав. Тук се въртеше търговията на процъфтяващото селище. Покрай сенчестата част на стените бяха наредени сергии, насам-натам хората водеха животни, носеха кани с вода, а до ноздрите ѝ долетя възбуждащия апетита аромат, който се носеше от пекарна и който не можеше да бъде сбъркан с нищо друго. Когато минаваха покрай една сграда, се чува удари на чук върху метал и се видяха да хвърчат искри, което подсказваше, че това е ковачница, но лъскавите нови пушки, наредени отпред, както и различните части за тях показваха, че дейността тук не е чак толкова безобидна. Малки деца, момчета и момичета, тичаха боси в прахта, като прибягваха в опасна близост с копитата на конете в старанието си да огледат колкото може по-отблизо посетителите.

Когато я приближиха, крепостта придоби съвсем непристъпен вид. Заобикалящата я кирпичена стена беше дебела повече от метър и висока около десет метра. Беше назъбена и без прозорци. Лайли видя по парапета ѝ квадратни наблюдателници и по ъглите масивни бойни кули. Укрепленията се охраняваха и от време на време на слънцето проблясваше цев на пушка. Масивната, обкована с желязо порта беше затворена и когато спряха пред нея, Лайли се почувства съвсем малка. Тя се отвори с леко изскърцване и зад нея се видя двор със строени въоръжени воители. Пред тях ги очакваше мълчалив и неподвижен брадат мъж, който сякаш беше изсечен от околните хълмове. С жилестата си ръка той задържаше черен жребец с бяло петно на челото.

— Това — каза, без да е нужно, Искандер — е нашият главатар Рамазад Хан.

Без да бъде издадена някаква заповед, нейният кон и този на Ратмор бяха хванати за юздите и отведени в края на конвоя. Хората слязоха от конете. Хан също слезе от своя. Лайли и Ратмор го последваха, а две малки момчета изтичаха да хванат юздите и да отведаат конете. С хората си, строени зад него, Искандер Хан падна на колене и целуна ръка на вожда. Размениха си няколко думи, които според Лайли бяха официални поздравии. Тя се загледа внимателно във внушителната фигура на човека, който беше баща на Земан, и се запита дали вестта за неговата смърт беше стигнала до него, или сега беше задължение на Искандер да му я съобщи.

За пръв път през цялото ѝ принудително пътуване Лайли почувства истински страх. Осъзна, че до този момент се беше осланяла на уверенията на Искандер, че пушуните не причиняват зло на жени. Чувстваше се защитена от реалността и поради факта, че баща ѝ беше невероятно богат. Прецени, че е достатъчно богат да купи цялата тази територия. Достатъчно богат, за да измъкне срещу откуп дъщеря си от каквато и да било неприятност, в която е попаднала. А сега изведнъж тук, в тази дива страна, която не се подчиняваше на никакви познати ѝ закони, съдбата ѝ зависеше от това какво ще хрумне в главата на този главатар. Беше сигурна, че Искандер никога нямаше да ѝ причини зло, но се увери с очите си, че тук той е напълно подчинен на този страховит мъж. Беше съвсем ясно също, че протекцията на Искандер зависеше от това какво ще реши главатарят. Какво беше казал Джеймс за него? Спомни си, че беше го чула да казва на Джо, че той е опасен стар негодник, който мрази англичаните. Прави ли той разлика между англичани и американци? Има ли за него някакво значение? Според Лайли за него всички те бяха просто чужденци.

Погледна го отново и реши, че Джеймс може би не беше преувеличил. Беше съвсем очевидно, че Хан е бащата на Земан. Приликата беше поразителна, но Земан имаше само мустаци, а този мъж беше с дълга, гъста черна брада, прошарена с бели нишки. Ястребовият профил на лицето беше красив, но докато очите на Земан бяха закачливи и пълни с цинизъм, тези на бащата бяха студени. Беше висок колкото Искандер, гърбът му беше изправен, движенията отмерени. Откъдето и да го погледнеш, си личи, че е главатар, помисли си Лайли. А когато разбереше коя е тя, а още по-неприятното щеше да бъде, като разбереше кой е Ратмор, вероятно щяха да загазят. На Лайли ѝ се прииска Искандер да ги беше отвел в Афганистан. Помисли си, че при емира, който, ако се вярваше на думите на Грейс, е симпатичен дребен човечец, биха имали по-голям шанс да оцелеят.

А сега какво ставаше? Хората, с изключение на двама, които останаха от двете страни на Ратмор, по даден от Искандер знак бяха отпратени и те се запътиха към селището. Тя се опасяваше, че Ратмор ще се опита да важничи и да постави Хан на мястото му, затова му хвърли предупреждаващ поглед. Искандер говори дълго на главатаря си, като отговаряше с твърд глас на въпросите, които той му задаваше от време на време. Така умело контролираше емоциите си, че Лайли не

мога да разбере в кой момент Искандер му съобщи, че синът му е мъртъв. Накрая възрастният мъж хвърли унищожителен поглед на Ратмор, който отвори уста да заговори и дори успя да каже нещо от сорта: „Знаете ли, кой съм аз?... Правителството на Негово величество... Някои ответни мерки...“, но после, стреснат от презрителния поглед на мъжа, премисли и млъкна. Главатарят извика един от адютантите си. Лайли предположи, че това беше преводачът, който в общи линии му предаде какво беше казал Ратмор. Рамазад зададе още няколко въпроса на Ратмор, като отново предназначено избегна да намесва в разговора Искандер, и след това отпрати лорда, ескортиран от един воин. Насочи вниманието си към Лайли, а тя, без да се стресне, отвърна на погледа му. Припомняйки си малкото думи на пуцу, които беше научила от Земан, тя го поздрави на собствения му език. Погледна я изненадан и нареди рязко нещо на Искандер.

Той веднага отиде при Лайли.

— Последвайте ме, госпожице Кобленц. Ще ви отведе в мястото, определено за вас.

Закрачи през площада и Лайли го последва.

— Къде ме водите? — попита тя.

— Ето там.

Той посочи към дълга двуетажна сграда с редица високи, тесни прозорци в далечния край на площада. Изградена от кирпичени стени като останалите постройки в крепостта, тя щеше да изглежда грозна, ако нейният строг вид не беше разнообразен с красив балкон, който минаваше по цялата ѝ дължина, и с изящната резба по дървените капаци върху всеки прозорец. Искандер изчака пред затворената врата и много скоро тя се отвори за тях от една забулена жена. Тя поздрави много топло Искандер, взе ръцете му в своите и го придърпа да влезе вътре. Свали от лицето си тънкия розов воал и го погледна с обич. Беше висока пущунка със светла кожа, зелени очи и гъста кестенява коса. Беше красива и млада и Лайли, която се чувстваше мръсна от пътуването, незначителна и скована, се запита коя ли беше тя.

Младата жена изслуша обясненията на Искандер за появата на това прашно, малко врабче до себе си, като гледаше изненадана ту единия, ту другия. Накрая той каза:

— Това е Халима Бегум, жената на вожда. Идете с нея и тя ще се погрижи за всичко, от което имате нужда. — Завъртя се на пети и

излезе, като затвори тежката врата след себе си.

Халима Бегум взе ръката на Лайли. Заговори ѝ с тих, приятен глас и за нейна изненада на английски.

— Здравейте, Лайли. Моля, влезте.

Лайли беше доволна, че се беше скрила от слънцето и праха, но се чувстваше неспокойна от внезапното изчезване на Искандер, на когото беше разчитала най-много през последните няколко часа. Поздрави нервно Халима Бегум и попита:

— Това домът на главатаря ли е?

Халима се поколеба за момент, но после бавно отговори:

— Тук всички къщи са на главатаря. Това е харемът му. Вие сте в харем.

ГЛАВА ТРИНАЙСЕТА

Джеймс Линдзи остави бинокъла до себе си върху парапета на стената и потърка зачервените си очи.

— Нищо не мога да видя! — изсумтя недоволен той. — Проклети повиндахци! Естествено, винаги ми е приятно да ги видя, но бих предпочел да не бяха вдигнали такава непрогледна прашна завеса точно в този момент пред прохода Кибер! Бог знае какво става зад нея!

— Че какво ли би могло да става? — попита Джо, взирайки се на северозапад.

— Всичко! — каза Джеймс. — Всичко или нищо. Джо, хайде да излезем навън и да ги посрещнем. С каквото и друго да се занимават, а понякога е по-добре човек да не пита много за това, те поддържат дяволски добра информационна служба. Не са много нещата там — той посочи нататък, — които са станали, без те да знаят. Ако Искандер и хората му са на пътя, по който се движат керваните към Афганистан, а той е единственият път към Афганистан, те ще знаят къде се намират и какво възнамеряват да правят. Искаш ли да дойдеш? Ще изкарам един отряд кавалеристи и те ще ни ескортират. Може и да е излишно, но както казах, никога не знаеш какво става зад праха. Хайде, Джо! Глътка въздух, макар и не много чист, няма да ни навреди. Само ще кажа на Еди какво възнамеряваме да направим. А също и на Бети. Не се чувства много добре, бедната. Тази проклета страна! Може да съсипе и най-здравите!

Застанали начело на отряд от трийсет кавалеристи, Джеймс и Джо излязоха с тропот от форта и се отправиха към вътрешността на прохода Кибер, където застанаха отстрани на пътя, заеха позиции сред скалите и зачакаха. Когато облакът прах пред кервана стана още по-гъст, до тях започнаха да достигат гласове. Това беше странна какофония от викащи мъже, ревящи магарета, дрънчащи звънци на камили, пронизвана от време на време от кръшен момински смях — всичко на фона на тресящи земята хиляди копита и стотици крака. Завладян от тази гледка, Джо не можеше да откъсне поглед от нея.

— Май не е това, което очакваше, нали? — рече Джеймс.

— Така си е. Очаквах върволица от камили и няколко цигани с тях. Не това... — Гласът му заглъхна, докато гледаше варварското великолепие на напредващия керван.

— Това е един цял народ, тръгнал на поход. Тук има хиляди хора. Те са водили номадски живот още от самото начало на историята. Освен това са много корави мъже. Следват Пътя на коприната, който идва от Самарканд и минава през Бухара и Кабул, като през цялото време, докато пътуват, се занимават с търговия. Всички, покрай които минават, знаят, че керванът е пълен със стоки, от които имат нужда. Някои се опитват да ги вземат със сила, а не по общоприетия начин за пазарлък и обикновено плащат за това със смъртта си. Мъжете от племето повиндах не са много отстъпчиви в пазарлъците, но са още по-непреклонни към онези, които се опитват да ги ограбят или да ги излъжат. Човек никога не знае кого ще срещне, когато излезе от това дяволско гърло в планината — може да бъде Александър Велики и отряд македонци в лошо настроение, може да е банда монголци, тръгнала да плякосва, или пък, както е днес — просто две чудесни момчета, дошли да раздадат подаръци. — Той вдигна ръка, в която държеше кутия цигари „Голд Флейкс“. — Първи ще дойдат конните бойци, следвани пеш от младежите на племето, всички въоръжени до зъби, следвани от основния керван, ескортиран от охраняващи го конници, и накрая ариергардът. Ще видиш и кучета. Те се завират навсякъде и са обучени да разкъсат на парчета всеки, който се загледа в тях, така че гледай да не привлечеш вниманието им. О, ето ги, идват! — Те изчакаха отстрани на пътя, докато от облака прах се появиха предните стражи. Най-отпред се движеха стотина добре облечени повиндахци, яхнали добри коне. Високи, воинствени, предпазливи, уверени в себе си и напълно спокойни. Впечатленията на Джо от тази разноцветна тълпа бяха в този ред. Не, „тълпа“ не беше точната дума. „Разноцветна армия? Да — реши той. — Приличат повече на армия.“

Когато видя Джеймс, лидерът им спря и ескортиран от трима други, се отклони от пътя да го поздрави. Доколкото можа да разбере, поздравите им бяха напълно официални, но не лишени от чувство за хумор, и Джеймс отговори по същия начин.

— Какво казва той? — попита Джо, ядосан както винаги, че не разбира езика.

Следващият етап от размяната на любезности беше по-лесен за проследяване, когато Джеймс се усмихна, поклони се и подаде пакета цигари. Изразявайки шумно възхищението си, главатарят явно му благодари и от своя страна му подаде малък подарък. Не чак толкова малък, помисли си Джо, гледайки с възхищение сребърната кутия за енфие, която изчезна в джоба на Джеймс. След като приключиха с формалностите, Джеймс подхвана дълга реч, придружена с жестове към него, към отряда кавалеристи и много други, сочещи към Кибер.

Джо внимателно следеше изражението на повиндаха. Обрулените от живота на открито черти, оградени от прошарена брада и разкошен бял тюрбан, съвсем не бяха непроницаеми. Джо гледаше с възхищение как едно изражение се сменя с друго, придружено от дълбоки въздишки или шумно поемане на въздух, докато Джеймс продължаваше разказа си. Накрая, когато Джеймс замълча, след като зададе въпроса си, лицето на мъжа стана сериозно и спокойно. Замисли се за момент, а после попита нещо един от адютантите си. След като изслуша отговора, кимна и започна да говори. Говори доста дълго, ясно и открито, а жестовете му показаха на всички наоколо, включително и на Джо, че не може с нищо да помогне. Нямаше отговор на въпроса, зададен му от Джеймс. Джо беше сигурен, че той лъже.

С изрази на взаимно уважение срещата приключи и четиримата ездачи застанаха отново начело на колоната. Когато отрядът от младите бойци премина пеш покрай тях, по нареждане на Джеймс скаутите се приближиха и застанаха от двете им страни. Един брадат скаут се обърна към приближаващата орда.

— Казва им — рече Джеймс, — че трябва да оставят оръжията си при малкия контролен пункт, който сме установили при следващото пресичане на потока. Не им се разрешава да носят оръжие в британска Индия. Това им е много добре известно. Всяка година е така. Мисля за нетактично да им се напомня в присъствието на техните главатарии, което може да им се стори унижително. Разбрали сме се да се правят, че нищо не се е случило, и да оставяме на по-нисшестоящите да се разберат помежду си. Викат му „дипломация в стил Линдзи“.

— Доколкото разбрах, Малик не те зарадва много — рече Джо.

— Опасявам се, че не. Не са ги виждали и не са чули нещо за тях по пътя, а както очаквахме, те идват направо по керванския път от

Кабул.

— На теб ти е ясно, че той лъже, нали?

— Разбира се. Но нищо не можем да направим.

— Не мога да повярвам! — каза Джо и огледа отчаяно надвисналите над тях скали и процеци. Те са някъде там горе. Наблюдават с бинокли всяко наше движение дори в този момент!

— Възможно е — рече Джеймс. — Ако не са те, там ще има други, по един зад всеки зъбер, които непрекъснато следят какво става. Ще се позадържим още малко тук, Джо. В кервана има един човек, когото винаги изчаквам, за да поздравя.

Поглеждайки нагоре към пътя, Джо имаше чувството, че цялото дъно на прохода се е раздвижило и се приближава бавно към тях. През облака прах той видя кервана, разделен на съставните си части — стотици, не, хиляди овце, камили, цели семейства, които крачеха пеша или по три-четири поколения, качени на една камила. Останаха по местата си, докато керванът преминаваше с трополене покрай тях, почти зашеметени от шума и вонята, която идваше от козите, овцете и камилите. Джо беше изумен при вида на толкова много камили, всяка натоварена с високи купища търговски стоки, палатки, инвентар и деца. Засмя се и помахаше, когато покрай него минаха три дечица, всяко прегърнало малко кученце, а главиците им се поклащаха в ритъма, с който крачеше камилата. От време на време идваха да ги инспектират овчарски кучета, мастифи, някои от които бяха големи като понита. Приближаваха се с предупредително ръмжене, а очите им святкаха злобно изпод сплъстената козина. Той погледна крадешком заинтригуван младите повиндахски девойки, които подскачаха от камък на камък, гонейки овцете, всяка метнала пушка на гърба си. Лицата им не бяха забулени, те бяха високи, загорели от слънцето и красиви и крачеха свободно в дългите си рокли с ярки цветове.

След едночасова атака на сетивата им Джо реши, че започва да вижда края на кервана. Той завършваше с една-две камили, придружавани от отряд въоръжени мъже. Повечето от тях бяха на средна възраст.

„Ветерани“ — каза си Джо, възхитен от старателните защитни мерки по протежение на целия керван. Когато и последната камила се заклатушка покрай тях, Джеймс излезе напред и погледна в очакване към ездача.

— Внимавай, друже! — чу се дрезгав глас.

— Внимавай, Маги — провикна се в отговор Джеймс. — Как си, скъпа моя?

Фигурата върху камилата, която Джо сега видя ясно, имаше покрита с прах прошарена коса, която може би някога е била руса. Тя извърна засмяното си лице към тях — кафяво и сбръчкано като хълмовете наоколо — и се провикна в отговор:

— Всичко е наред, не мога да се оплача, момчета! Не мога да се оплача.

— Джеймс! Да не би да започвам да полудявам? — попита изумен Джо. — Това проходът Кибер ли е, или сме някъде в Австралия?

— Това е Маги — отвърна Джеймс. — Наистина странно място да видиш в него една австралийка, когато не знаеш историята ѝ. Когато са открили злато в Австралия, разбрали, че това е свързано с един проблем — златните мини били в пустинни области и единственият ефикасен транспорт там биха могли да бъдат камилите. Белята е там, че за язденето на камила се изискват особени умения. За работата наели дузини млади камилари от тази част на света. Както можа сам да се увериш от кавалкадата, преминала покрай нас, повечето млади повиндахци са изключително хубави момчета и Маги харесала един от тях... а и не само тя! Била миньорска дъщеря и избягала от австралийската пустош, заменяйки я с индийската. Чувства се щастлива с тях и те с нея. Превърнала се е в нещо като матриарх — вече ще трябва да е станала баба на половината племе! Всяка година британското правителство чрез коменданта на форта проверява как се чувства. Ей! Какво правиш? Какво е това?

Той млъкна разтревожен, когато едно момче, изостанало от кервана, се показа зад една скала и след като се провикна „Внимавай, друже!“, хвърли камък по Джо.

Джо усети как камъкът профуча покрай лявото му ухо и падна в пясъка на няколко метра зад него.

Джеймс тихо го подкани:

— Вземи го, направи се, че ще го хвърлиш обратно срещу него и той ще се скрие зад скалата и ще изчезне. Викни му нещо грубо и прибери камъка в джоба си.

Джо скочи леко от коня си и изпълни една според него твърде убедителна пантомима на ядосан английски офицер, когото за малко не са ударили с камъка. Когато се отправиха обратно към форта, той попита:

— Ще ми кажеш ли защо беше всичко това?

— Помисли малко, Джо! Ако едно пущунско момче иска да те удари с камък, то най-вероятно ще успее да го стори. Видя колко изкусни са в хвърлянето на игрището за крикет. Явно е искал да не те уцели и очевидно е от родата на Маги, защото обяви присъствието си на английски. Не докосвай още камъка. Тук има очи навсякъде и не искам Маги да си има неприятности, но се обзалагам, че в тази работа има нещо повече, отколкото предполагаш. Ще го огледаме по-внимателно, когато стигнем във форта.

Озадачен и заинтригуван, усещащ как камъкът се поклаща примамливо в джоба му, Джо изчака търпеливо, докато Джеймс освободи отряда кавалеристи и след това влезе заедно с него в оперативната стая. Там завариха Фред Морисън-Симпсън и Хю надвесени над картата.

— Ето ви и вас! Радвам се, че и вие не сте тръгнали с циганите. Малко започнахме да се притесняваме — каза весело Фред. — Надявам се, приятели, че сте имали по-голям късмет от нас. Ще трябва да приберем самолета за през нощта, но утре още на разсъмване ще излетим на разузнаване. Трябва да ви кажа, че днес не успяхме да открием нищо. Ако ви интересува, отбелязахме на картата територията, над която вече сме прелетели, обаче без никакъв резултат.

— Струва ми се, че всички имате нужда да се ободрите с чаша чай — се чу гласът на Грейс Холбрук, която влезе в стаята с голяма месингова табла в ръце. Зае се да разлива чай и да раздава чаши на присъстващите, а после като взе една и за себе си, се настани в креслото, за да прелисти страниците на „Пънч“ и да слуша какво ще кажат.

— Ние също нямахме късмет — рече Джеймс. — Повиндахците заявиха, че не са видели и не са чули нищо за обекта на нашите търсения. Единственото нещо, което си струва да се отбележи, е, че едно от техните момчета хвърли камък по Джо, но не го уцели. Това може да не означава нищо и аз вероятно си въобразявам, разбира се, но нека да го видим, нали, Джо?

Усещайки че всички очакват с нетърпение да видят камъка, Джо го извади от джоба си и го постави върху картата на масата. Хю погледна заинтригуван единия и другия и нерешително каза:

— А доколкото разбирам, това ще е същият камък.

Джеймс огледа внимателно парчето скала с триъгълна форма, в което нямаше нищо забележително, след което го обърна от другата страна. Тя беше гладка и на нея с едва забележими и разкривени печатни букви с химически молив беше написана една дума:

„МАХДАНКОТАЛ“

— Благодаря ти, Маги! — рече въодушевен Джеймс. — Ето, нали ви казах, ако е искал да удари Джо, щял е да го направи!

Фред го погледна с недоумение.

— Би ли имал нещо против да ни кажеш какво става?

Джеймс обясни коя е Маги и до какъв номер беше прибегнала, за да им предаде тази информация.

— При нормални обстоятелства старата приятелка щеше открито да ни съобщи цялата нужна ни информация, а и още много други неща, които едва ли биха ни интересували, но днес тя беше мълчалива и побърза да продължи пътя си. Беше настроена приятелски както винаги, но беше мълчалива. Изглежда, че цялото племе е било подложено на някакъв натиск да не ни казват какво знаят. Не е нужна голяма съобразителност, за да се сетим какъв е бил натискът. Повиндахците трябва да пътуват стотици мили през страната на Аманула. Ако предадат него или някой от неговите адютанти, като например Искандер, той може да направи живота им много по-неприятен. Мисля, че старият Малик разигра голямо шоу, показвайки, че не ни е казал нищо. Някой е наблюдавал както него, така и нас. Може да е бил някой от нашите кавалеристи, а може да е бил скрит горе в скалите, но най-вероятно ще е бил от тримата мъже, които го придружаваха. Сега, както изглежда, той се чувства притиснат от емира и неговите бандити, но Маги трябва да е видяла или чула нещо, което не ѝ е харесало, и намери начин да ни уведоми.

— Познавам Маги от години — обади се Грейс от креслото. — Според мен тя знае, че в тази работа е замесено момиче. Мисля, че

нямаше да рискува да изложи на опасност племето заради някакъв си мъж... искам да кажа, че Ратмор едва ли ще ѝ е допаднал много, обаче да я благослови бог, тя винаги е държала много на тези от нейния пол. Ако до ушите ѝ е достигнала информация — не всичко стига до нея, — че едно младо момиче е отвлечено против волята ѝ, тя ще направи, каквото счете за необходимо, за да предупреди за това нужните хора.

Джеймс посочи към картата.

— Махдан Котал. Обзалагам се на каквото искате, че разбойниците са точно там!

Хю се размърда развълнуван и разгледа по-внимателно картата.

— Ами, да. Ето това е много близо до мястото, където видях да проблясва някакъв лъч, когато идвах насам! Вижте! Едва ли е на повече от пет мили източно от... как го казахте? Махдан Котал? Какво представлява това място?

— Това е едно селище — укрепеното селище на Рамазад Хан. Бащата на Земан Хан — рече Джеймс. Той огледа отново внимателно картата, усмихна се и поклати глава: — Умникът му Искандер! Виждате ли какво е направил? — Пръстът му проследи пътя, по който бяха минали афганците от форта нагоре към прохода Кибер. — Повел ни е в тази посока — същата, в която очаквахме да тръгне, обратно за Кабул, обаче след това изчезва, преди да е изминал и половината от прохода. Трябва да е навлязъл в една от тези клисури. Има много такива и ние никога не сме ги проучвали. След това е преминал през тези хребети и надолу през още дефилета. Това са повече от трийсет мили изморителна езда, обаче тя е била изцяло през територията на афридите, след което се е приближил до Махдан Котал откъм задната страна. Направил е един огромен кръг, заблудил ни е, а сега седи там горе в онова орлово гнездо над долината Базар и ни наблюдава! Не ще да е по-далеч от петнайсет мили от нас по пряка линия.

— Сигурно се превива от смях всеки път, когато види самолетът да се насочва към Афганистан! — каза възхитен Фред. — Обаче виж какво, Джеймс, ако той се намира там, е нужен само един следобед път през долината, за да се стигне до него и да бъде заловен. Какво ще правим сега? Ще съберем войски ли? Или ще поискаме подкрепления от Пешавар. Ще ги нападнем ли? Не още! Първо трябва да извикаме бомбардировачи от Мирам Шах, за да изненадаме разбойниците. Да ги поразмекнем малко. Миналата година тази тактика ни помогна на

територията на племето махсуд. Ще отида да проверя колко самолета ще можем да използваме, ако, разбира се, получим разрешение за това. — Той се отправи с бързи крачки към стаята за комуникации, оставяйки Джо, Джеймс и Хю да се споглеждат в пълно недоумение.

— Не знаех, че Фред се пали толкова лесно — каза Джеймс, поглеждайки към Хю.

— Кой би могъл да го вини — рече малко притеснен Хю, — особено след това, което се случи миналата година с племенника му.

— Какво е станало с племенника му? — попита Джеймс. — Това едва ли е широко известно в тукашните военни среди.

— Филип... мисля, че така се казваше... пристигнал от Англия като напълно обучен пилот. Бил е само на осемнайсет години и с нетърпение очаквал да вземе участие в сражение. Съжалявал, че е пропуснал войната... нали знаете как е... Първият му полет бил да извърши разузнаване над Вазиристан.

Джеймс въздъхна. Вазирите бяха най-свирепите и най-трудно откриваеми от всички заобикалящи ги пушунски племена. Не му се искаше да чуе останалата част от историята.

— Така и не се върнал — каза с нежелание Хю. — От самолета нямало никаква следа, а и тялото му така и не било намерено. Цялата операция се ръководеше от Фред. — Той замълча, почувствал се неловко заради информацията, която беше споделил.

Продължиха мълчаливо да изучават картата.

— Все още нищо не ми е дошло наум — каза бавно Джеймс. — Обаче ако искаме да видим Лайли и Ратмор отново живи, мисля, че трябва да направим нещо по-хитро от плана, който Фред има предвид. Всъщност колкото повече мисля за това, толкова повече започвам да се безпокоя. — Той проследи с пръст краткото разстояние от форта през долината Базар нагоре до хълмовете над нея. — Знам, че погледнато на картата, всичко изглежда твърде лесно, но повярвайте ми, на място нещата не са толкова лесни. Бил съм в този район и всъщност трябва да ви кажа, че са направо невъзможни.

— Какво искаш да кажеш с това невъзможни?

— Мисля, че никой не е виждал дори крепостта в Махдан Котал. Между нея и дъното на долината има пет мили скалиста местност, дерета на потоци и клисури. Помислете си как персийската армия се е опитала да превземе теснината при Термопили. Един милион

нашественици са били задържани с дни от малък отряд от триста решителни спартанци. Хората на Рамазад Хан се бият като спартанци, а освен това са много повече! Можете да изпратите цялата индийска армия срещу него, а той ще ви се изсмее. Може би в края на краищата наистина ще трябва да приемем стратегията на Фред.

— Но това е само едно малко племе! Джеймс, ти не за пръв път извеждаш патрули в околността и организираш наказателни акции, за да даваш уроци на малките племена. Какво му е толкова специално на това?

— Вече са били правени подобни опити. — Той прекара уморено ръка през челото си, преди да продължи. — Преди войната, мисля, че е било през 1910 година, Рамазад Хан е имал репутация на много луда глава и направил нещо, което наистина ядосало военните. То довело до друго и цялата работа завършила с катастрофа. Били допуснати много грешки, загинали много хора от двете страни и не е била извлечена никаква поука. Всичко завършило с пълен провал.

— Тогава, предполагам, че вероятно англичаните са намерили друг начин да укротят Рамазад Хан? — рече Джо.

— О, да. Не е нещо, с което бихме могли да се гордеем. Правителството се опитало да го подкупи. Предложило на стария разбойник няколко чувала с пари под формата на репарации за живота на неговите скъпи сънародници, загинали в битката. Това не е твърде често срещаща се тактика, но обстоятелствата са били твърде специални — старият негодник загубил в сраженията двама от синовете си, така че компенсацията едва ли ще е била много голяма.

— От цялата тази работа извлякъл полза Земан. Нали каза, че е бил изпратен да получи твърде скъпо образование в Англия?

— Точно така. И докъде ни доведе всичко това? Две хиляди лири за английско образование и обучение във военното училище в Сандхърст, а сега къде отиде всичко това? На четири стъпки под земята в едно изоставено гробище! Какво прахосничество! — Той се отдръпна ядосан от масата. — А сега всичко започва отново. Никога няма да разкъсаме този проклет омагьосан кръг!

— Някой иска ли още чаша чай? — Спокойният глас на Грейс беше по-подходящ за въдворяване на ред в час по рисуване, отколкото на напрегнатата атмосфера в оперативната стая. — Мляко, Джеймс? Джо? Няма полза да се вторачваме в миналото. Абсолютно никаква.

Има начин да се излезе от това положение. О, да, и то много прост.
Изненадана съм, че никой от вас не се е сетил.

ГЛАВА ЧЕТИРИНАЙСЕТА

Докато Джо и Джеймс слушаха предложението на Грейс, в далечната Симла сър Джордж Джардайн запали пура — нещо, което не правеше често, и за тези, които го познаваха добре, това беше знак, че е разтревожен. Беше по-обезпокоен от съобщението на Джеймс за смъртта на Земан, отколкото беше показал. Следеше Земан от години едновременно с подозрение и с възхищение. Често го бяха чували да казва:

— Мисля, че мога да направя нещо от този млад човек! — Смяташе го за приятел, на когото обаче не може да се разчита, и за опасен съюзник, но въпреки това за сила, която трябва да бъде използвана. А сега този многообещаващ млад човек беше мъртъв и доколкото на сър Джордж беше известно, при неблагоприятни за английската администрация обстоятелства.

„Обстановката в тези територии е била винаги опасна — помисли си той. — Не искам това! По дяволите! Мисля, че започвам много да остарявам.“ Съсредоточи вниманието си върху непосредственото си занимание — да довърши и да се наслади на скъпата пура. След като приключи с този ритуал, пусна в действие сложния процес, чрез който можеше да се свърже по телефона с Джо, и зачака.

Стреснат, обезпокоен, но в крайна сметка убеден от необикновеното предложение на Грейс за решаване на проблема, Джо още стискаше в ръка изстиналата чаша чай, когато се обърна, за да изслуша дошлия да го намери офицер от скаутите.

— Джо, би ли дошъл бързо в стаята за свръзка, на телефона е сър Джордж!

Сред обичайните шумове, които неизменно съпътстваха индийската телефонна система, Джо чу гласа на сър Джордж:

— Добър ден, командире! Щастлив съм, че мога да отнема няколко мига от ценното ти време. Бог знае къде си бил. Трябваше им доста време, докато те намерят. Мина почти половин час, докато те

търсиха на футболното игрище, на пазара и дори в спалнята на Лайли Кобленц. Моето време също е ценно. Обаче сега може би ще ми кажеш дали съм разбрал всичко правилно? Афганците са отвлекли моя стар приятел Дърмот Ратмор, така ли?

— Да — отвърна Джо, решен да не се влияе от словесните излияния на сър Джордж. — Накратко казано, това е един от проблемите ни.

— И той много бързо се превърна в един от моите проблеми — продължи сър Джордж. — През същото това време госпожица Кобленц е позволила да попадне в ръцете на един особено непроницаем и загадъчен млад мъж с афридска кръв и сега нейното точно местонахождение е неизвестно. Прав ли съм? А като че ли това не е достатъчно, ами имаме и проблем с емира на Афганистан, за когото ми разправят, че седи и охка в Кабул, очаквайки медицинска помощ, която като че ли няма да получи в близко бъдеще, тъй като докторката, която е повикал, ще се задържи бог знае колко дълго във форта при вас. Така че, Джо, искам да ми отговориш на следния въпрос: какво възнамеряваш да направиш във връзка с всичко това?

За пръв път, откакто Джо го познаваше, сър Джордж за миг беше изгубил самоувереността си. Беше чул колко тъпо беше прозвучал последният му въпрос и побърза сам да си отговори:

— Нищо, въпреки че не те обвинявам. Винаги са се намирили хора, готови да се възползват от едно неловко положение, а мога да те уверя, че смъртта на Земан ни вкарва в дяволски неловка ситуация. От американското посолство не знаят, че госпожица Лайли е, както казват австралийците, „отишла да се поразходи“, и баща ѝ също е в неведение. Но когато разберат, ще има лека, а може и не толкова лека дипломатическа експлозия, да не говорим пък, че баща ѝ направо ще побеснее. Негово превъзходителство не е никак доволен и вдига голям шум по повод отвлечането на Ратмор. Между нас казано, колкото по-дълго Ратмор е в неизвестност някъде в Хималаите и колкото по-дълго остане там, толкова по-щастлив бих се чувствал, но някои хора не гледат на нещата по този начин. Наредено ми е да мобилизирам всички сили, които мога, включително гарнизона в Пешавар, и да се втурна в напълно непознатите територии, каквото и да ни коства това, за да доведе тези птички. Чакам отговора ти.

— Мисля, че преди да чуете отговора ми, трябва да чуете този на Джеймс. Сега той е тук с мен и чу забележките ви.

— О, до теб е Джок Линдзи, така ли? Трябваше да се сетя, че този свиреп стар воин седи вече някъде в засада! Дай ми го! Линдзи! — прозвуча весело гласът на сър Джордж в слушалката. — Съжалявам, че те накиснахме в тази работа. Трябваше да ти обясня, че където се появи Сандиландс, започват неприятности! Съжалявам, че всичко това стана в задния ти двор. Обаждам се, за да те питам дали си готов да се качиш на коня, да събереш една дивизия енергични скаути, да се впуснеш в галоп през онези хълмове, стреляйки като каубой, да сломиш всяка съпротива и да върнеш на безопасно място онези двамата? Мисля, че това е тъкмо работа за теб, Джок. Готов ли си да го направиш?

— Не — отвърна Джеймс Линдзи. — Едва ли има нужда да ви казвам, сър, че тази ситуация изисква да се пипа с кадифени ръкавици, а не с железен юмрук. Според нас една масирана атака срещу противниковата позиция ще завърши с неприемливи жертви и по всяка вероятност първите ще бъдат двамата заложници. Бихме ви помолили да направите всичко, което е по силите ви, за да убедите военните да държат сабите в ножниците си, докато успеем да пуснем в действие нашия план.

— А, имате план, така ли?

— Имаме известен напредък в локализирането на нашите хора, сър. Предполагаме, че са потърсили подслон при афридския Малик, Рамазад Хан — да, бащата на Земан, сър, в крепостта му в Махдан Котал.

На Джо му се стори, че в другия край на линията се чу стон и някакво неразбрано лomotене, но Джеймс продължи.

— Едно е — каза той — да се открие мястото, в което са държани заложниците, и съвсем друго да ги измъкнем от ситуацията, в която са попаднали.

— Не съм чак такъв глупак, Линдзи — рече раздражен сър Джордж. — А от всички места в радиус от стотици мили най-малко бих искал да са в Махдан Котал! И от всички хора, в чиито ръце не бих искал да попадат, най-малко ми се ще това да е Рамазад Хан! Ако ми се наложи да дам оценката си за него, бих написал, че „Рамазад Хан е неспособен да различи истината от лъжата“. Той е типичен стар, лукав

копелдак, двуличен е и предпочита грубата сила пред всичко останало, така че не вярвайте в нищо, което казва, и не позволявайте да ви заблуди с привидна искреност. Обаче имайте предвид, че Махдан Котал не е някаква кирпичена постройка, кацнала върху хълм. Той прилича повече на средновековен замък, дори бих казал на силна средновековна крепост, разпростряла се върху значителна площ. Не е място, в което можеш да влезеш, като позвъниш на външната врата. Що се отнася до освобождаването на зложниците, какво точно имате предвид?

— За това ни посъветва Грейс Холбрук — каза предпазливо Джеймс.

— А! — възкликна сър Джордж. — Тъкмо се питах дали ще ви дойде наум да се посъветвате с нея. И какво казва Грейс?

— Ами, съгласихме се, че има три възможни подхода към проблема: първо, ако приемем съвета на Мор-Симпсън, т.е. да изпратим самолети, които по настояване на Фред да бомбардират въпросната позиция, и когато въздушната атака поразмекне съпротивата в крепостта, което за мен би означавало да бъдат разрушени укрепленията, да последва сухопътна атака, да кажем, от петстотин скаути, подкрепени от отряд кавалеристи.

— Този вариант не ми допада много — рече сър Джордж.

— На мен също. Бихме могли да се обърнем и към Едгар Бъроус и да видим той какво ще каже.

— Не си правете труда — каза сър Джордж. — Знам какво ще каже! Да се обърнем кръгом и ходом, марш! Не съм ли прав?

— В значителна степен, да — отвърна Джеймс. — Но има и трети начин.

— Радвам се да го чуя — рече сър Джордж. — На мен ми викат „Джардайн третият начин“.

— Ами, истината е, че единственият човек, който може да влезе, без да пострада, в Махдан Котал, е Грейс, както тя самата подчерта. Те я познават. Имат й доверие. Изглежда невинна, защото е такава. Не ми се ще да я изпращам там сама, но всеки друг европейец няма да остане жив повече от две секунди, ако го видят да се приближава към Махдан Котал. Доколкото ми е известно, никой не е бил там.

— Аз самият никога не съм бил — рече сър Джордж. — Виждал съм селището отдалеч. Здрава крепост! Не бихме могли да съборим

портата ѝ с по-малко от една дивизия, но в случай че мислиш обратното, Джок, категорично ти заявявам, че и ти няма да успееш да влезеш там. Що се отнася до афридите, освен ако не греша, ти, както обича да се изразява Джо Сандиландс, си имаш с тях „предишни вземания-давания“. Между другото, какво казва Джо по въпроса?

— По-добре поговорете с него.

Джо взе телефона и бързо заговори:

— Не мога да оставя Грейс да отиде там съвсем сама... Не мога да изпратя английски войници, които да я охраняват... но все пак трябва да отиде някой с нея... Всъщност не е проблем... ще отида аз и преди да сте казали нещо друго... Няма да бъда в полицейска униформа, а в скаутска, придружен може би от още двама скаути. Поне отдалеч ми се струва, че ще бъда в състояние с помощта на Грейс, разбира се, да започна диалог с Рамазад Хан. Диалог... пазарлък... това са единствените средства, които можем да използваме в тази ситуация. Изобщо не може да става и дума за употреба на сила. Но не бива да се забравя, че Искандер ме познава. Мисля, че можем да имаме напредък само ако седнем и започнем да разговаряме разумно.

— Хм, да — рече сър Джордж. — Искандер. Не трябва да го забравяме. Ще ти кажа нещо, което трябва да имаш предвид. Може пък да ти е от полза. — За да придаде по-голяма тежест на това, което щеше да каже, той направи кратка пауза. — Ще разбереш, че Рамазад Хан далеч не е чак толкова доволен от Искандер. Ние поддържаме равновесието и Рамазад също го поддържа. Не иска никой да го нарушава. Предполагам, че никак не му се иска Ратмор да е в крепостта му, още по-малко пък Лайли! Какво са те за него? Заложници? Гости? Не, просто едни проклети досадници! Но въпреки това Искандер е хвърлил ръкавицата и той няма да го предаде, като го порицае за възприетата от него твърда позиция. Ами да, ти би могъл да се възползваш от някои моменти в тази ситуация. Забавното е, че може би ще установиш, че с Рамазад говорите за едно и също нещо, но с една изписана с кръв въпросителна заради съдбата, сполетяла Земан. Така че за Рамазад няма да е лесно да се съгласи с теб. Не забравяй, че Земан беше единственият му останал син, а не бива да подценяваш колко важно нещо е синът за един пущунски баща. — Той въздъхна и добави: — Работата изглежда лоша, Джо. Не мога да го отрека. — Настъпи нова пауза и за момент Джо помисли, че линията е

прекъсната, но след малко се чуха някакви шумове, от които Джо разбра, че сър Джордж си прочиства гърлото: — Виж какво, момчето ми, ако се направиш на скаут, гледай да се фотографираш преди това. Искам да сложа снимката върху пианото си. Кога мислиш да тръгнете?

— На разсъмване — отвърна Джо.

ГЛАВА ПЕТНАЙСЕТА

Лайли остана с отворена уста от изумление, обърна се и побягна, без да се замисли, по коридора с полуосъзнатото намерение да стигне до вратата и да извика Искандер на помощ. С четири големи крачки Халима я настигна, хвана я за раменете, завъртя я към себе си и здраво я стисна.

— Лайли! Лайли! Какво има? — Гласът ѝ беше нежен и леко развеселен.

Припомнила си ужасяващи истории за десетки страстни любовни романи, завършили с подмамването на невинни европейски девойки в хареми, Лайли заплашително изкрещя:

— Никой не може да ме вкарва в харем! Как смееете! Пуснете ме! Искандер може да уреди тази работа. Ако онзи брадат стар дивак, о, господи, съжалявам, той ви е съпруг, нали?

Халима я изгледа с недоумение.

— Рамазад Хан ли? Да, той е мой съпруг. А вие сте негова гостенка. Като такава трябва да бъдете настанена тук.

— Ако си мисли, че може да ме затвори заедно с останалите си жени, все пак няма да е зле добре да си помисли! Ще си изпати здравата, ако се опита дори да ме докосне. Ако искат, могат и да убият Ратмор. Не ме интересува. Кажете на Искандер, че слагам край на уговорката. Аз имам права. Аз съм американска гражданка. Не трябва да забравяте това!

Халима се засмя и заговори бавно и търпеливо, като подбираше думите:

— Казах, че това е харем, Лайли. Чакай да ти обясня. На нашия език думата „харем“ означава „свещен“. Жените са свещени и в това място те живеят в безопасност. За теб няма по-сигурно място от това дори сред твоите хора. Тук живеят всички жени от фамилията на Рамазад — майка му, лелите, сестрите, братовчедките и племенниците му. И, разбира се, съпругата му, т.е. аз.

— Съпруга? Само една ли има?

— Разбира се! А сега защо не се изкъпеш и не хапнеш нещо. Мисля, че си много уморена от пътуването.

Поуспокоена до известна степен от загрижеността, която се чувстваше в гласа на младата жена, и примамена от идеята да се изкъпе, Лайли реши да ѝ се довери. Последва я нагоре по едно стълбище в дълга, просторна стая, чиито извити прозорци гледаха към покритите с цвят дървета на овощна градина. Лайли се спря на прага и примигна. След строгия външен вид на сградата разкошът вътре беше доста неочакван. По стените висяха гоблени, подът беше покрит с дебел килим и осеян с копринени възглавници с пискюли. Стаята беше мебелирана с маси и шкафове от черно дърво със сложна дърворезба.

Шестте жени, които седяха до прозореца, разговаряха и се смееха, се обърнаха с широко отворени очи и я изгледаха. Халима обясни на пуцу коя е Лайли и какво прави във форта.

— Казах им, че си американска принцеса — рече решително Халима — и че си почетна гостенка на Искандер и съпруга ми.

Една по една жените, сред които имаше от много стари до шестнайсетгодишни, се приближиха, приятелски настроени и любопитни, за да я поздравят. Макар да беше сигурна, че Лайли няма да ги запомни, Халима каза името на всяка от тях и какво положение заема в семейството. След като приключиха с официалностите, тя плесна с ръце и две прислужнички бързо влязоха в стаята.

— Ще им кажа да ти приготвят банята, а след това да те доведат тук, където ще се храним всички.

Като се смееха и бърбореха весело, момичетата отведоха Лайли в един апартамент в края на коридора на първия етаж и тя с възхищение установи, че част от него е баня. Не беше като баните в дома ѝ, но за уморената от пътуването Лайли изглеждаше чудесно. Голяма, дълбока каменна вана вече я очакваше. Прислужничките излязоха и след минути се върнаха с медни кани гореща вода, която смесиха със студената от каменни делви, наредени отстрани, и добавиха ароматна течност от малка фиала. Поръсиха водата с розови листенца и всичко беше готово.

Лайли свали прашните си дрехи под одобрителните коментари на момичетата, които, както тя предполагаше, не бяха виждали досега западна девойка и западни дрехи. Изглежда, че не се впечатлиха много. С мимики и жестове Лайли се опита да им обясни, че иска нещата ѝ да

бъдат изпрани и да ѝ бъдат върнати. Бори се отчаяно да задържи ботушите си, защото нямаше начин бягството, за което винаги имаше едно наум, да бъде осъществено с извезаните със златни нишки чехли, които ѝ предложиха. Помисли си, че нейните прародители — първите заселници, биха приветствали тази ѝ предвидливост, след като се беше озовала в такъв загадъчен свят. Все пак си каза, че трябва да позволи да я облекат в един от фантастичните костюми, които ѝ предложиха, докато дрехите ѝ бъдат върнати. Погледна объркана купищата цветна коприна, която момичетата донесоха. Изглежда, че искаха тя да облече една комбинация в ярко розово, извезана със златни нишки, но като си представи, че бяга из хълмовете подобно на розова захарна пръчка, отказа. Настоя да сложи дълга зелена туника върху торбести панталони от същия плат, които се стесняваха около глезените, и прие, макар че не го сложи, ефирен жълт воал за лицето.

Прислужничките я огледаха внимателно от главата до петите с известно съмнение и предложиха алтернативи и подобрения. Сресаха ѝ косата и се заеха сериозно с грима ѝ с помощта на прах за почерняне на миглите и малки поправки с четчици тук-там, без да обръщат внимание на протестите ѝ. После ѝ поднесоха едно сребърно огледало да се види, което след първия шок от трансформацията тя с удоволствие направи.

— Сбогом, Чикаго! — каза Лайли. — В какво съм се превърнала? — През главата ѝ мина случайна мисъл: „Предполагам, че тези мъже не продават хора? Ако продават, тогава, какво пък! Ще вземат за мен добра цена!“

Върнаха я отново в трапезарията, където видя, че са се събрали много повече жени и няколко малки деца, всички готови за обяда, който беше сервиран на покривка по средата на стаята. Халима ѝ даде знак да се присъедини към нея начело на масата и всички седнаха на меките възглавници да се хранят. Когато Халима малко трудно се настани на възглавницата си, Лайли за пръв път забеляза, че под широката туника е в напреднала бременност.

„Боже, господи! — помисли си Лайли. — Как съм могла да не забележа това! Под цялата драперия тя е направо огромна!“ Опита се да си припомни малкото подробности, които Искандер ѝ беше съобщил още във форта. Халима, която всъщност не би могла да бъде по-стара от нея, а дори беше твърде възможно и да е по-млада, колкото

и да е невероятно, беше омъжена за този страховит стар Малик, чиято първа жена, майката на Земан, афганската принцеса, беше починала миналата година. Правилно ли беше запомнила? Нямаше как да разбере. Лайли имаше стотици въпроси, които искаше да зададе на Халима Бегум, но освен бариерата, която представляваше не много доброто ѝ владение на английския, според обичая, докато ядяха, трябваше да се пази пълна тишина. След като опита доста различни ястия, Лайли започна да си мисли, че всъщност липсата на разговори беше твърде добре дошла и със сигурност беше за предпочитане пред празните разговори, които трябваше да води с Ник Карстедт и Едуард Далримпъл-Уебстедт.

Поглеждаше скришом Халима от време на време, като се питаше как такова младо момиче не се беше омъжило за някой млад човек от племето — за Земан, Искандер или някого от другите красавци, показали се зад скалите, за да ги поздравят, докато приближаваха крепостта. Тя със сигурност би предпочела някой от тях. Лайли се беше опитала да поговори със Земан за уговорените женитби, но въпреки неговата любезност и гъвкавост той определено отказваше да отговаря на въпросите ѝ на тази тема, така че тя можеше само да предполага какви са обичаите им. Обаче като гледаше как Халима се усмихва, колко е уверена, как дава кратки нареждания на слугите, как щастливо си играе с децата, остана с впечатлението, че тя няма нужда от съчувствието на романтичните западници.

„Да предположим, че президентът Хардинг ми окаже честта да ме направи Първа дама — каза си Лайли, — как бих се чувствала?“ После си помисли, че сега не е време за подобни нелепи фантазии.

От отношението на другите жени към съпругата на Малик Лайли стигна до заключението, че независимо от възрастта ѝ Халима е безспорната господарка, което отговаря на положението на съпруга ѝ в племето. Дори една тъмнокоса жена на средна възраст със същите остри черти като тези на Малик, от което Лайли предположи, че е негова сестра, се отнасяше почитателно с нея. Обаче, ако се съди по честите усмивки и смеха, всички я харесваха. Когато Халима спря по средата на едно изречение и се хвана за корема, жените се разтичаха да донесат вода и допълнителни възглавници. От всички страни се протягаха ръце да я подкрепят, а ако се съди по кикотенето, се правеха твърде оживени коментари. Лайли не знаеше нищо за бременността,

но след като забеляза огромния корем на Халима, реши две неща: първо, че раждането е съвсем предстоящо и, второ, че в момента то е физически невъзможно. Сравни подготовката преди раждането, на която подлагаха Халима — те само се шегуваха и я галеха — с това, което предполагаше, че би се случило в Чикаго. Веднага щеше да се появи някой строг доктор, облечен в светло сако, панталони на райета и риза с колосана яка, който щеше да ѝ даде разслабително. Веднъж Лайли се беше ръкувала с един гинеколог и споменът за кокалестите му пръсти още я караше да потръпва.

Една бърза сметка я убеди, че след смъртта на първата му жена главатарят с не дотам прилична бързина беше направил Халима най-щастливата жена на света, поне според американските разбирания за приличие. „Имай предвид този факт, Лайли Кобленц — каза си тя. — Може би Рамазад от дълго време е хвърлил око на това момиче и нарочно не е бързал да я ожени, държейки я в запас, така да се каже, докато неговата възрастна принцеса се спомине.“ Една доста по-логична мисъл измести по-фриволната от главата ѝ. Земан! Последният останал син на Малик беше мъртъв. О, господи! Този факт можеше да има още по-непредвидими последици, отколкото предполагаша.

След като масата беше разчистена и ръцете, а при децата и лицата измити, оживените разговори започнаха отново. Лайли знаеше, че повечето от тях са свързани с нея, но от жестовете на жените и от начина, по който бързо изтичваха до прозореца, за да погледнат към двора при най-малкия звук, личеше, че щяха да станат свидетели и на други, още по-разтърсващи събития от това, че при тях беше пристигнала една „американска принцеса“. Нещо щеше да се случи и всъщност вече се случваше.

Оставена в компанията на Халима, Лайли предпазливо я поздрави за очакваното дете. Обаче неизменната широка усмивка на Халима бързо изчезна, заменена от тревожно изражение. Уплашена, че може би е нарушила някакъв непознат обичай, Лайли само я хвана за ръцете и започна нескопосано да се извинява.

— Не, не — каза бързо Халима, — аз се радвам, че ще имам дете. Обаче след новината от тази сутрин... след като се разбра, че Земан е мъртъв... най-важното е да се появи друг син!

— Ти знаеш, че Земан е мъртъв? — запита изненадана Лайли. — Искандер ли ти каза? Не го чух да споменава името на Земан.

— От форта пристига писмо, от Гор Катри. Преди три часа. Писмо за Искандер. Рамазад прочел. Казал само на мен и на никой друг. Казал негов син Земан мъртъв. Рамазад казал червенокос комендант на форт го убил. Рамазад се заканил забие глава червенокос воин на портата на Махдан Котал! — Халима енергично показа с ръце как главата ще бъде набучена на кол.

За момент Лайли замълча, докато прецени значението на току-що получената информация. Ако Джеймс беше изпратил писмо от форта на вниманието на Искандер, това означаваше, че той знае къде се намира тя. Умникът Джеймс! Дали пък не беше умникът Джо? Разбрали са, независимо от лъкатушенията на Искандер между хълмовете. Кратковременната ѝ надежда обаче бързо се изпари, когато си спомни колко непристъпна и добре укрепена е крепостта Махдан Котал. Не, единственият начин да се излезе оттук е чрез дипломация и хитрост. При всички случаи тя щеше да се нуждае от помощ.

— Този червенокос воин се казва Джеймс Линдзи и той не е убил Земан — рече тя. — Ще ти кажа какво се случи...

Лайли се придържаше стриктно към официалната версия на Грейс Холбрук за смъртта и за нейно облекчение Халима я изслуша съвсем спокойно.

— Така че, както виждаш, ако на Искандер не му беше хрумнало да избяга, отвеждайки лорд Ратмор със себе си, а по една случайност и мен, нямаше да има проблем — завърши Лайли.

Явно сбърка с това, което каза накрая, защото Халима се намръщи и издаде напред брадичка в знак на несъгласие.

— Искандер много умен мъж! Много добър човек. Винаги бил приятел на Земан. Той отмъсти за него. Щом взел този Ратмор, тогава Ратмор убил Земан! Ратмор умре — рече твърдо Халима.

Лайли си спомни колко сърдечна беше срещата между тези двамата и се запита дали не беше се натъкнала на ситуация „ала кралица Гуинивер — сър Ланселот“.

— Мисля, че ти много обичаш Искандер — рече предпазливо тя. Отговорът беше категоричен.

— Разбира се! След Рамазад мой брат най-добър мъж в племето. Научил ме английски. Той учил английски в училище в Пешавар.

Силен мъж. Никога не казва лъжи.

Оживлението и засилилият се шум край прозореца, който гледаше към площада, привлякоха вниманието им.

— Започва джирга — обяви Халима. — Джирга е събрание на селото.

Жените им направиха място при прозореца и те останаха там, загледани в мъжете, които се събираха долу. Със силни възклицания по-големите деца придърпаха възглавници до прозореца и стъпиха на тях, за да виждат по-добре.

Лайли видя, че пристигат около двеста мъже, които говореха и жестикулираха. Те насядаха край едно разклонено дърво в центъра на площада, а Искандер се приближи и остана в единия му край прав със скръстени ръце. Стомахът на Лайли се сви, когато видя как докарват Ратмор с ескорт, след което му казаха да седне в центъра. Изглежда, че някой се беше постарал да му придаде по-приличен вид. Дрехите му бяха изчеткани, косата сресана и той вървеше с обичайната си наперена походка.

„Горкият Ратмор — каза си Лайли. — Поне е възвърнал самочувствието си. — Тя се възхити от начина, по който той изгледа насъбралите се мъже, сякаш председателстваше директорски съвет, непрекъснато кимаше и се усмихваше уверено. — Покажи им какво се казва стил, приятелю Дърмот!“ — прошепна тя.

След това сред възторжени възгласи се появи Малик и застана прав срещу Искандер. Внушителен, с благородна осанка, той доминираше над тълпата само с присъствието си. Вдигна ръка и като извади едно писмо от пазвата си, започна бавно да чете. Всички слушаха внимателно, затаили дъх. Халима също.

— Какво казва? — попита Лайли, но ѝ беше даден знак да мълчи. Четенето на писмото беше придружено от остри възклицания и шумни въздишки от страна на слушателите, докато Рамазад завърши, сгъна писмото и го прибра отново в пазвата си. Веднага се надигнаха възгласи, изразяващи изумление, ужас и гняв. Очевидно току-що беше съобщил на тълпата за смъртта на Земан и Халима го потвърди. Възгласите преминаха в силни, гневни викове. Мъжете станаха на крака, вдигнаха юмруци, а някои размахаха пушки. Лайли нямаше нужда от превод. Това беше призив за отмъщение, за бадал.

Искандер размаха ръце, за да накара тълпата да пази тишина, но едва когато Малик се намеси, можа да се чуе какво казва. С лишен от емоции глас Искандер, изглежда, казваше това, което вече беше известно, и преводът на Халима го потвърди.

— Той казва войник от форта убил Земан. Червенокос войник. Искандер поискал смърт за този човек и ако негово желание не изпълнено, тогава умре заложник Ратмор. След пет дни.

Събралите се заговориха помежду си и един-двама мъже се изправиха, показвайки с дивашки жестове, че смъртта му трябва да бъде по-мъчителна. Тъй като Халима не преведе това, което казваха, Лайли предположи, че е разбрала правилно намеренията им. Малик отново заговори и останалите млъкнаха. Този път той говори много дълго. Децата започнаха да се отегчават и се отдръпнаха от прозореца, но жените слушаха в захлас. Лицето на Халима стана напрегнато и тя започна да хапе устна, като погледът ѝ непрекъснато се местеше от Рамазад към брат ѝ. Не коментираше почти нищо и Лайли едва съдържаше любопитството си. Беше убедена, че старият дявол крои нещо. Тонът му изразяваше едновременно пълна откровеност, обаяние и убеденост. Лайли си припомни, че бе чувала така да говори един продавач на змийска отрова в Сиукс Сити.

Тя се вгледа внимателно в Искандер. Той също изглеждаше притеснен от речта на главатаря и се опита да го прекъсне. С леден тон Рамазад веднага му каза да мълчи. Лайли започна да осъзнава, че е свидетел на борба за власт в племето. Беше присъствала на събрания на директорския борд, на които баща ѝ се беше справял с тези, които не бяха съгласни с него, но този път изглежда, че симпатиите ѝ бяха на губещата страна. Старият рогач навеждаше огромните си рога, за да се справи с предизвикателството на по-младия. Може би със смъртта на Земан пътят пред Искандер беше разчистен, но може би тъкмо това не се харесваше на Рамазад.

Той посочи към небето и гласът му затрепери от неудържим гняв.

— Рамазад казва, че чужденци имат самолети да ни бомбардират. Никой войник не може да превземе Махдан Котал от земята, обаче войници, които летят, могат да разрушат крепостта. Казва, че Искандер ще докара бомби на наши глави. Ратмор, който е заложник на Искандер, е голям Хан в своя страна. — Малик посочи към Ратмор,

който се надигна и се представи на тълпата с лек поклон и срамежлива усмивка на англичанче, току-що навършило шест години.

Лайли стисна ръката на Халима и двете жени инстинктивно споделиха тревогата и безпомощността си със студените си, напрегнати пръсти.

— Искандер сгрешил, като донесъл смърт на племето. Английски войници знаят къде са заложниците и ще нападнат от небето. Когато стените разрушени, ще има атака откъм земята и те ще ни унищожат. Помните ли какво направили англичани миналата година със села на махсуд? Една от тези заложници жена. Това донесе голям позор за племе и голяма опасност. Чужденци ще се бият по-яростно, за да я върнат обратно.

От тълпата се нададоха гневни възгласи.

— Наш Малик остарява! Това стракове на стара жена!

— Кой се страхува от англичаните? Ние не се страхуваме!

— Колко синове трябва да загуби Рамазад, за да отмъсти?

С лице като буреносен облак Рамазад призова за тишина.

— Чии синове убил чужд дявол? Чии синове? Твоите ли, Махмуд? Твоите ли, Аснил? Не! Убил синове на Рамазад! — Той се удари в гърдите за по-голяма убедителност. — Мой син Земан мъртъв и аз, Рамазад Хан, ще отмъстя за него. Знам кой го убил. Войник с червена коса, който убил мои двама по-големи синове, сега убил и мой трети и последен син. Ще му закова... кожата? — Халима се поколеба.

— Задника — прошепна Лайли.

— ... на портата на Махдан Котал. На червенокос войник и на всички английски войници от форта. Но това е мой бадал и аз не искам племето да се меси. Оставете бадала на Рамазад на Рамазад! Искандер не мисли. Той направил голямо зло на племе. Всички сме в опасност.

Последните думи на главатаря бяха придружени с боязливо поглеждане към небето.

„Брей! — помисли си Лайли. — Този човек е голям актьор. Успя да ги убеди. Като им обеща да поеме бремето на отмъщението върху себе си, натопявайки бедния Джеймс, той едновременно оставя племето свободно да се заеме със собствените си грижи и без да губи достойнството си, да избегне въоръжен сблъсък с английската армия и английските ВВС. Обаче това не е добре за Искандер. Той е сирак и няма близки роднини, които да се обявят в негова защита. Има само

сестра, но тя не може да направи нищо! Той ще направи така, че Искандер да понесе последствията.“

Изглежда, че Халима беше на същото мнение. Когато Искандер се опита да заговори, го накараха да млъкне и го заплашиха с юмруци. Запазвайки ледено спокойствие и достойнството си, той замълча и сви рамене. Настана голяма врява и най-накрая главатарят се намеси, за да въдвори ред в събранието. Изглежда, че предложи да се вземе някакво решение и Лайли заинтригувана погледна към Халима.

— Джирга трябва реши — каза тя, произнасяйки с мъка думите — дали Искандер да бъде изгонен.

— Какво? Изгонен? Искаш да кажеш обявен извън закона? — Лайли не можеше да повярва на ушите си.

Тя така и не можа да разбере напълно как премина гласуването, но съвсем скоро крясъците се възобновиха и Искандер с преbledняло лице се обърна и се отдалечи. На Лайли никак не ѝ хареса как Ратмор потупа Рамазад по гърба, поздравявайки го с победата, след което главатарят гордо се отдалечи.

Халима изохка, прошепна името на брат си, отдръпна се от прозореца и се втурна към стаята си. Препъна се в една от възглавниците, оставени от децата, и се стовари на пода. Жените веднага се събраха около нея, изразявайки шумно тревогата си. Опитаха се да я повдигнат, но тя извика от болка. Веднага жената, която Лайли беше решила, че е сестра на Рамазад, пое нещата в свои ръце. Извикаха слугините и Халима, стенеща от болка, бързо им нареди нещо. Те я изнесоха от стаята и я сложиха в една по-малка в съседство с нея.

През остатък от деня на Лайли, която при създалата се ситуация вече не беше център на внимание, не ѝ оставаше нищо друго, освен да седи в един ъгъл на общата стая и да потиска напрежението си, като наблюдава суматохата наоколо. Жените ту влизаха, ту излизаха бързо от стаята с легени с топла и студена вода, малки очукани съдове, в които горяха непознати благовония, купища ленени покривки и подноси с чай, от които някой винаги се сещаше да ѝ предложи една чаша. Веднъж се опита да се промъкне в стаята, в която лежеше Халима, обаче ѝ попречиха любезно, но твърдо и тя повече не се реши.

Помисли си, че собственото ѝ положение също не изглежда много здравословно. За изненадващо кратко време единствените двама души в крепостта, към които изпитваше известна симпатия, бяха излезли от строя. Искандер беше в немилост. Дали вече беше напуснал? Присъдата веднага ли беше влязла в сила и имаше ли нещо, което тя би могла да направи във връзка с това? А през това време Халима се превиваше от болки, които тя не беше сигурна дали се дължат на изкълчен глезен, или са родилни. Така че сега тя бе оставена на благоволенieto на коварния стар главатар.

„Ако някога се измъкна от това — помисли си тя, — първото нещо, което ще направя, ще бъде да предупредя Джеймс Линдзи, че Рамазад му е взел мерника и че е готов да застреля всеки английски войник, който си покаже главата над парапета на форта.“ И каква беше тази работа за червенокосия войник, който бил убил двамата по-големи синове на стария разбойник? Джеймс ли ги беше убил? Възможно ли беше? Е, предполагам, че войниците правят тъкмо това, въпреки че да загубиш трима синове от ръцете на англичаните си е направо лош късмет.

Тя трепна, когато Халима отново простена.

През остатъка от деня виковете и стенанията се редуваха на интервали и като че ли ставаха по-чести. Лайли наблюдаваше как сестрата на главатаря взе лист хартия от една купчина и написа бележка. Тя беше дадена на едно от децата, най-голямото момче, и то изтича навън с бележката в ръка.

„Уведомяват господаря — помисли си Лайли. — Значи това е комуникационната им система.“

След малко с любопитство видя самотната му фигура да застава под прозореца. Започна да ходи нервно напред-назад по площада и след малко седна под дървото, като поглеждаше от време на време към сенките, които преминаваха покрай прозорците.

Лайли погледна, колебаейки се, купчината хартия и молива на масата. Изглежда, че жените така комуникираха с външния свят. Не беше много по-различно от онези малки бележчици, с които английските жени си досаждаха една на друга в Симла. В суматохата никой не обърна внимание, когато Лайли седна при масата и взе един лист. Написа кратка бележка, сгъна я внимателно и седна отново на предишното си място, за да чака подходящ момент. Когато двете жени,

които прислужваха на Халима, си тръгнаха, Лайли си каза, че ще има смяна на дежурните, и побърза да влезе в стаята на Халима. Едно момиче, което все още беше там и държеше ръката ѝ, докато тя, затворила очи и потна, се гърчеше от болка, ѝ даде знак с ръка да си върви. Лайли се направи, че не разбира какво ѝ се казва колкото може по-дълго, а после бавно се запъти към вратата. На прага спря и извика момчето, което стоеше наблизко и изпълняваше ролята на вестносец. Повика го с пръст и той се приближи с широко отворени очи.

— Искандер — рече Лайли и потупа писмото. — Халима Бегум... Искандер.

Момчето кимна, показвайки, че е разбрало, взе писмото и изтича навън. Лайли застана при прозореца да наблюдава.

ГЛАВА ШЕСТНАЙСЕТА

— На разсъмване.

Във фразата имаше нещо мелодраматично и усещайки това, когато я изрече, на Джо му се прииска да си върне думите обратно. Сега, изправен пред реалността на зората сред този неприветлив и лишен от цветове пейзаж и пронизващия вятър, който духаше от хълмовете, той почувства много други неща, но куражът и увереността не бяха сред тях.

Погледна към двамата скаути, на които беше наредено да участват в тази налудничава инициатива. Аслам и Юсуф вече стояха при задния вход, готови за тръгване.

— Как ги избра? — попита той Джеймс.

— Не беше лесно — отвърна комендантът. — Всички до един изразиха желание да участват. Това не ме изненадва. Винаги е така. Изправен си пред алтернативата да обидиш всички, които не си избрал, и да повдигнеш извънредно много самочувствието на двамата, на които си се спрял. Обаче тези си ги бива, ще видиш. Много са опитни и са много надеждни. Освен това не са от същото племе. Вече не ми се искат нови племенни комбинации, благодаря! Ще ти служат добре дори без шестмесечните надбавки над заплатата, които им предложих, за да ви върнат отново живи и здрави. Шест месеца! Парите са достатъчни да си купят пушка или булка. Ще се грижат много добре за вас. — Той замълча. — Имам и друга причина да избира тези. И двамата имат братя в частта.

— Да не искаш да кажеш, че ще бъдат нещо като заложенници? — попита Джо.

— Да — отвърна Джеймс. — Повече или по-малко. Те със сигурност ще го възприемат точно по този начин.

Джо изгледа скаутите от главата до петите. На краката си имаха сандали с дебели подметки и бяха облечени с вълнени рубашки, широки къси панталони и дълги ризи, а на гърдите си бяха препасали на кръст по два патрондаша с по петдесет патрона. Усмехнатите им

лица бяха загърнати от пущунско пагри — дълга жълто-кафява кърпа, увита върху изпъкналите им сплъстени тюрбани, чийто свободен край се спускаше отзад, за да предпазва вратовете от слънцето. Джо си каза, че изглеждат доста добре. Имаха делови вид, бяха жилави и щяха да свършат добра работа.

Обаче не можеше да каже същото за третия член на групата, когато Грейс се присъедини към тях. Тя бързо се огледа.

— Очаквах двама скаути. Защо виждам трима? — Загледа се повнимателно и възкликна: — Дяволите да ме вземат! Не е зле, Джо! Никак не е зле. Почти успя да ме заблудиш, а това никак не е лесно.

Джо не се впечатли толкова от похвалата ѝ, но му беше забавно как Грейс се опита да ги развесели. Предполагаше, че видът му е твърде убедителен, след като беше натъркал веждите си и около очите с прах за почерняне на клепачи и бе натрил лицето си с пръст. Високата му атлетична фигура приличаше много на тази на двамата скаути, а предната вечер ротният бръснар беше оформил внимателно косите и на тримата в къса прическа, каквато обикновено носят в полка. Беше се поколебал дали да не накриви леко тюрбана си над едното око, за да прикрие белега от раната, която беше получил през войната. Скаутите обаче го посъветваха да не го прави, посочвайки с гордост белезите от собствените си рани, и той предположи, че това му придава още по-автентичен вид и повдига престижа му. Бяха го огледали внимателно, направиха някои допълнителни поправки в снаряжението му и накрая останаха доволни.

— Сахибът ще мине за пущун, докато не слезе от коня — каза със загадъчен вид Аслам, а после обясни, че англичанинът върви, сякаш овен го е мушнал в задника, докато пущунът пристъпва като леопард. Няколкото опита на Джо да върви като леопард бяха посрещнати със сподавен смях. — Не като камила, сахиб, като леопард!

— Въпросът е, Грейс, дали ще успеем да заблудим някой друг — рече Джо.

— О, да, със сигурност, ако си държиш устата затворена, стоиш отзад и не си сваляш панталоните.

— Нямам намерение да го правя — каза Джо, — но защо не трябва?

— Тогава ще те попитам обрязан ли си, или не?

— Второто — отвърна Джо, — но мисля, че ако разполагахме с време, ти можеш да свършиш и тази работа.

— Разбира се, че мога — рече Грейс. — Обаче днес едва ли ще имаме време. Трябва да си вземеш час, защото списъкът ми е пълен. Както и да е, все пак си предупреден. Внимавай.

Доброто ѝ чувство за хумор разнообрази сивотата на утрото и понамали напрежението, което чувстваше в стомаха си. Погледна усмихнат облеклото ѝ. Носеше прекалено широки червени панталони, шапка и воал и беше облякла мъжка бяла риза с колан на кръста.

— Така е добре — рече Грейс. — Знам, че изглеждам смешна, но това е походното ми облекло. Пушунските жени носят червени панталони, когато излизат навън. Това е сигнал за стрелците, че не трябва да стрелят по тях. Облечена така, ще се виждам отдалеч и няма да изненадам никого. — Тя огледа торбестите си панталони. — Мисля, че са много подходящи, какво ще кажеш?

Доведоха ѝ коня, а един от скаутите — Аслам или Юсуф, беше трудно да ги различи човек — подложи ръцете си, за да може Грейс да стъпи на тях, и я настани на седлото. Другият скаут привърза медицинската чанта на Грейс отзад зад седлото и те бяха готови за път. Излизането им от форта беше умишлено дискретно. Измъкнаха се през задната врата и се насочиха в лек тръс на запад през широката долина покрай брега на река Базар. Джо забеляза лекотата, с която Грейс се държеше на седлото, като се поклащаше с пестеливите движения на кавалерист.

„Предполагам — помисли си той, — че за пушуните Грейс е нещо като почетен гражданин и като такъв за нея не важат обичайните правила. Всъщност не мога да си представя място, където тя да не се чувства у дома си — било то резиденцията на вицекраля, по време на лекции за студенти по медицина, или когато разговаря с децата на пазара. Няма да се изненадам, ако се оправи и с онези космати разбойници, които ще ни дебнат из засада. Подобна репутация е забележителна.“

Като че ли отгатнала мислите му, Грейс се обърна към него, докато язدهа един до друг, и вече сериозно каза:

— Това, че си с мен, е нещо като официален пропуск, но то няма да ти помогне през целия път. Помни, Джо, че доколкото е известно, като се изключат затворниците като Ратмор, никой англичанин и никой

европеец не е успял да влезе в Махдан Котал. Това е свещена земя, разбираш ли. По тази причина е много важно да бъдеш колкото може по-незабележим. Затова, когато приближим, аз ще яздя отпред с Аслам, който е африд, а ти ще яздиш отзад с Юсуф, който е катак. Ако някой попита, ще им кажем, че си читрали от север. Това ще обясни затрудненията с езика. Те ще забележат тези, които вървят отпред, но няма да обърнат много внимание на двамата отзад. При всички случаи трима въоръжени скаути няма да бъдат възприети като сериозна заплаха.

Тя спря и погледна през рамо, когато един изстребител „Бристол“ премина с рев по небето зад тях, отправяйки се отново на северозапад над прохода Кибер.

— Пустият му Фред! Така ще продължи да ги хвърля в догадки. — Тонът ѝ се промени. — Обаче, след като веднъж влезем в крепостта, нещата ще се променят. Ти, аз и двете момчета ще се превърнем в техни гости и като такива ще се ползваме с протекцията им. Номерът би трябвало да мине, но ще съм по-спокойна, ако това не стане и се стигне до най-лошото, да имаш в себе си една от тези. — Тя се пресегна, докато той яздеше до нея, и му подаде червена стъклена ампула. — Цианкалий — рече Грейс и продължи: — Може би се държа малко истерично, но все пак има вероятност, и то голяма, нещата да се объркат. — Тя го изгледа спокойно и добави: — Сложи я на място, откъдето лесно ще можеш да я извадиш.

— Но тя е стъклена — каза смутен Джо.

— Ако изпаднеш в положение да ти потрябва, това, че устата ти ще се напълни със стъкла, ще бъде най-малкият ти проблем!

Джо се замисли върху намека ѝ и накрая каза:

— Повярвай ми, Грейс, не ми се иска да съм там, когато нещата тръгнат на зле, но ако все пак това стане, ще продължа да си вземам таблетките и ще се срещнем след около две седмици. Правилно ли съм те разбрал?

— Да, горе-долу така ще е.

Спокойствието, с което Грейс му беше подала смъртоносната отрова, събуди отново подозренията на Джо. Можеше да се стигне до отчаяно бягство през хълмовете, за да измъкнат Ратмор и Лайли, но неговата основна задача продължаваше да е тази да разбере кой е убил Земан. Беше сигурен, че развоят на събитията до голяма степен

зависеше от това. Той нито за миг не беше приел теорията за отравянето с андромедотоксин, представена от Грейс, и още по-малко приемаше за достоверна версията за фаталната доза арсеник чрез един средно голям нещастен фазан. Още повече, че беше уверен, че самата Грейс не би се подписала под нито една от двете теории. Признанието на Ахмед беше едно щастливо съвпадение за нея, дошло тъкмо навреме, обаче Джо беше стигнал до заключението, че по някакъв начин Грейс участва в прикриването на истината и това беше известно на Искандер. Ако не беше нощното къпане, всички с готовност биха приели теорията за арсеника. Кого прикриваше тя? Себе си? Джеймс? Искандер? Някой друг?

Представи си напрежението, с което беше работила по време на аутопсията в присъствието на детектив от Скотланд Ярд, който буквално надничаше зад рамото ѝ, за да я види какво прави. Хладнокръвието ѝ беше изумително, а за една толкова принципна жена то със сигурност беше оправдано само от разбирането, че съвестта ѝ е чиста. Джо реши да се възползва от обстоятелствата, в които се намираха, за да я подложи на още по-голям натиск. Тук, навън, тя не можеше да избегне въпросите му.

— Има доста да поюздим по време на тази експедиция — казваше в момента Грейс. — Не подреждам приоритетно нещата, но ми се струва, че първо трябва да отървем онзи проклет глупак Ратмор и после да измъкнем Лайли.

— От твоите уста звучи твърде лесно — каза Джо, — но идвало ли ти е наум, че докато Ратмор безспорно е бил отвлечен, Лайли може пък да е последвала Искандер по свое желание? Бог знае защо! От желание за приключения? Или пък заради това, че главата на разглезената госпожичка се е поразмътила малко от гледане на много филми? Може би е поклонничка на Рудолф Валентино? А може просто да е наследила енергичния дух на баща си? Доколкото ми е известно, Кобленц-старши е чиста проба финансов пират, който на младини е заграбил половината природни богатства на Дивия запад.

— И може би сега дъщеря му е хвърлила око на тези на Изтока? — рече Грейс. — Не. Тя си има недостатъци, но предателството и глупостта не са сред тях. Умна е и съм уверена, че е с добро сърце. Не. Сигурна съм, че е била принудена или е била подмамена по някакъв

начин да тръгне с тях. Ако изобщо е тръгнала доброволно, нещо, в което се съмнявам, то ще е заради чувствата ѝ към Искандер.

Джо придърпа изненадан юздата на коня си.

— Чувства към Искандер? Грейс, какви ги говориш? Лайли флиртуваше и с двамата млади мъже и причината да го прави беше ясна, но все пак проявяваше повече интерес към Земан. — Джо старателно криеше признанието на Лайли, че се беше опитала да се срещне с него в градината. Още веднъж остана със силното впечатление, като че ли се дуелира с Грейс и непрекъснато прави лъжливи движения, надявайки се да я подмами да направи погрешна стъпка.

— О, Джо! Ти май не познаваш много жените? Виж какво, момичета на възрастта на Лайли често пъти избират индиректен подход, за да привлекат вниманието на този, от когото се интересуват. Тъкмо затова „най-добрите приятели“ са толкова полезни! Флиртувайки, мисля, че Лайли би го нарекла „занасяйки се“ със Земан, тя всъщност искаше да привлече вниманието на Искандер, който, вероятно и ти си забелязал, винаги беше някъде наблизо, така че за нея това не беше никак трудно.

— Но той като че ли не ѝ обръщаше особено внимание.

Грейс въздъхна.

— Това е част от играта, от ритуала. Виж какво, Джо, аз съм една твърде прозаична, стара провинциалистка, но дори и аз не можех да не забележа скритото вълнение, което и двамата изпитваха, когато се видеха. Беше обезпокоително. Много обезпокоително.

— Но те се бяха видели за пръв път само преди четири дни! За толкова кратко време не би могло да се породи нищо сериозно в емоционално отношение.

Грейс се разсмя.

— Джо, когато срещнеш подходящото момиче, знам какво ще ѝ кажеш, естествено след като мине достатъчно време: „Да ти кажа право, приятелко, страхувам се, че се случи нещо твърде важно в емоционално отношение!“ Ти стоеше до Лайли, когато това се случи, както и аз и осем други присъстващи. Те се погледнаха и това беше достатъчно. Моментално се разбраха. Случва се. Французите му казват „coup de foudre“. „Гръм от ясно небе“.

— Грейс, ти си учена жена, доктор си, едва ли можеш да вярваш, че подобни неща са възможни?

— Знам, че се случват! — каза тя рязко. — Не съм била винаги дебела, запуснала се и на четиридесет и пет години — добави по-спокойно.

За момент Джо се почувства неловко.

— Аха! Coup de Grace?^[1]

— Шегата ти е неуместна, Джо!

Той замълча. Неусетно тя пак го беше повела по пътека, която той нямаше желание да следва, затова реши да върне Грейс на пътя, който той беше избрал.

— Не казваш нищо по въпроса, който според мен е главният проблем в цялата тази работа — смъртта на Земан. Достатъчно сме обсъждали моминските клюки. Не забравяй, Грейс, че аз съм полицай и съм любопитен и подозрителен по природа. Има ли нещо в този мистериозен епизод, което си готова да ми кажеш?

Пътят се стесни и в продължение на около сто и петдесет метра Джо и Грейс трябваше да продължат, яздейки един зад друг, така че въпросът на Джо увисна във въздуха. Когато пътеката се разшири отново, Аслам ги поведе надолу към един каменист брод през бързия поток, който се вливаше в лъкадушещата река Базар.

— Мястото е подходящо да напоим конете и да си поотдъхнем — каза Грейс. — Нека съберем сили пред по-трудната част от нашата експедиция през хълмовете.

— Мястото е подходящо да отговориш на въпроса ми — рече Джо. — Знам как си убила Земан, но не мога да разбера защо?

---

[1] Непреводима игра на думи. — Бел.прев. ↑

ГЛАВА СЕДЕМНАЙСЕТА

— В такъв случай въображението ти на полицаи не те е подвело, Джо — рече шеговито Грейс. — Доволна съм, че е така. Каза, че не можеш да разбереш защо. А може би защото няма причина. Аз не съм убила Земан.

Запазвайки спокойствие, тя издържа погледа му, станал още по-пронизващ от черния прах, с който беше посипал веждите си, и отново каза:

— Не съм убила Земан. Обаче наистина искам да чуя какво имаше предвид, като каза, че „знаеш как бих могла да го убия“.

Заради мира по границата Джо беше запазил мълчание и досега беше мълчал, въпреки че спомените от официалната вечеря не бяха го напуснали. Помнеше как Грейс стана от мястото си и отиде да разговаря с Лайли, като седна за една-две минути на опразненото място на Земан и небрежно отмести настрана чашата му с шербет. Лесно би могла да скрие в шепата си някое хапче и с големия си практически опит по въпросите, отнасящи се до Живота и Смъртта, както и с познанията си за отровите, би могла с лекота да го пусне в чашата. Не е било цианкалий. Когато оглеждаше тялото на стълбите, Джо се беше навел достатъчно близко над него, за да установи, че от устата на мъжа не се усеща мирис на горчиви бадеми. В повърнатото също нямаше признаци за някаква позната на Джо отрова. Освен това цианкалийт убива мигновено. Каквото и да е било, но не е било цианкалий.

Джо се беше ужасил от мисълта каква би била реакцията на емира, когато се разбереше, че неговият личен лекар, при това жена и чужденка, беше ликвидирала един негов сънародник и доверен офицер. Ако, както много хора предполагаха, той е търсел повод, за да обяви свещена война на англичаните, със сигурност не би имал по-добра възможност от тази. Обаче Джо не беше отхвърлил окончателно теорията за дворцов преврат и си спомняше белия кардамон, с който беше поръсен чайът на Земан, както и авторитетния и небрежен глас на

Грейс, която беше казала: „Защо всички не опитате? Това е чудесно средство за прогонване на газовете.“ Дали бе искала да прикрие по този начин Искандер? За него нямаше да е никак трудно да пусне нещо заедно с кардамона в чашата на своя началник. Съучастници ли бяха Грейс и Искандер? Единственото нещо, заради което тази невероятна двойка би работила заедно, би било запазването на крехкото статукво, помисли си той. Джо беше харесал Искандер. Считаше го за съобразителен и разумен, с чувство за хумор, което му допаднаше. Може би тъкмо това го беше заблудило.

С тежък полицейски глас той изказа подозренията си пред Грейс и логиката на разсъжденията си, чувствайки се малко глупаво от любопитството и лекото раздражение, с което тя изслуша доводите му.

— Добре, Джо. Много впечатляващо — рече накрая докторката, — обаче не мога да разбера защо не ми каза всички тези неща по-рано. Не трябваше да си мълчиш. Бих могла да ти помогна. Бих могла да ти кажа, че е имало стотина начина да бъде отровен Земан на това парти, ако някой сериозно го е искал. Например Лайли припомни на всички, че Едуин Бъроус даде на Земан таблетка бисмут. А дали е било бисмут? Как бихме могли да разберем? Аз не я разгледах, а ти? Като се замислиш, Бъроус има много по-основателни причини да иска на границата да настъпят безредици. Един сериозен инцидент с афридите, който би накарал всички да се хванат за гушите, би го устроил и наистина служи твърде добре на целите му. Той може да се вайка, да се гневи и да вгорчи живота на теб и Джеймс, но когато сте с гръб към него, повярвай ми, потрива със задоволство ръце. Не се заблуждавай. Много е доволен от развоя на събитията. А кой може да каже, че той няма пръст в тази работа? За никого не е тайна, че англичаните пропиляха много сили и средства в онази кланица във Франция. Джо, ние изпитваме остра нужда от хора и пари. Администраторите като Бъроус, които държат връвта на кесията, отчаяно търсят възможности за икономии, а поддържането на боеготовността в това малко ъгълче на империята излиза прекалено скъпо. Има хора, които гледат на събитията тук като на полигон, където кръвожадни младоци биха могли да видят какво е истинско сражение, тъй като това е единственото място в империята, в което все още се пролива кръв.

— Значи според теб Бъроус е ликвидирал Земан, за да предизвика поредица от страховити събития, които биха накарали

правителството да реши, че при създалите се обстоятелства политиката на изтегляне отвъд бреговете на Инд би била една разумна стъпка, така ли? — Джо искаше в гласа му да прозвучи лек сарказъм, но това, което чу, беше силен гняв.

Грейс го изгледа със сериозно изражение.

— Не забравяй, че третата афганистанска война беше едно прекалено изсилване и поводът за него беше кавга за това на кого принадлежи една градина! А пък твоята война започна с убийството на един австрийски ерцхерцог в невзрачен град на Балканите, встрани от главните събития. Това беше само поводът, а не главната причина за войната.

Джо мълчеше, лишен от аргументи, с които би могъл да я обори.

Тя продължи вече със съвсем откритото намерение да го дразни.

— Обаче доколкото виждам, ти не приемаш на сериозно идеята Бъроус да е убиецът. Честно казано, аз също не я приемам! Всички си подавахме чинии на трапезата, за да си сипваме един на друг от ястията, до които не можехме да стигнем. Помислил ли си за Бети? Видях я да сипва ядене в чинията на Земан. Минавало ли ти е през ума, че тя би могла да се престори, че ѝ е приляло, за да хвърли подозрението върху онази нещастна птица!

— Да се престори, че ѝ е приляло? Би ли могла?

— О, я стига, Джо! Всяка ученичка знае номера да предизвика повръщане, като си бръкне с пръст в гърлото. По такъв начин тя би могла да се спаси от ситуации, в които не би искала да участва — например да отиде на хокей през януари или на чай при пралеля си Милдред...

Джо се размърда ядосан.

— Но защо...? — започна той.

— Точно така! Защо? Бети би имала абсолютно същия мотив като мен, което означава, че не е имала такъв! Но като си говорим за тези неща, защо не помислим и за Фред Мор-Симпсън. Умен мъж. Добър стратег и доста коравосърдечен. Ако е искал да отрови Земан, не бихме могли да знаем как го е направил. Не съм го виждала да подава храна или питие на Земан по време на вечерята. А ти? — Тя го изгледа проникателно. — Обаче после... искам да кажа след като дамките се оттеглиха. Какво стана тогава, Джо?

— Всички изпихме по едно-две брендите, т.е. онези от нас, които останаха. Бяхме аз, Джеймс, двамата пущунци и Фред... — Гласът му постепенно затихна, а Грейс следваше мисълта му като хрътка.

— Кой разливаше по чашите? — попита тя.

— Освободихме прислугата, казахме, че сами ще се оправим, и Фред се зае да пълни чашите.

— От нова бутилка ли?

— Не. Беше около две трети пълна. Беше в един шкаф в трапезарията.

— Фред знаеше ли къде е сложена?

— Да. Отиде право там. Е, добре, той със сигурност е имал възможност да го направи, но не, Грейс, не е бил Фред.

— Много ми се иска да знам, Джо, защо казваш с такава сигурност, че не е Фред, след като си готов да ме обвиниш в такава безразсъдна постъпка?

„За толкова нещо други биха се разсърдили, но не и Грейс“, помисли си Джо. Тя беше по-скоро любопитна, както винаги, и в тона ѝ се усещаше, че ѝ е малко забавно.

— Е, тук отново стигаме до въпроса защо? — продължи да упорства Джо.

— Та ти почти не познаваш Фред. Не се заблуждавай от добродушното му поведение. Той е амбициозен и безсърдечен. Може би не е нужно да казвам тъкмо на теб, че всеки летец, оцелял във войната, със сигурност има инстинкти за самосъхранение и доста голям късмет, за да го постигне. Говореше се за драстични съкращения в кралските ВВС, и то сред висшите чинове, в които е и Фред. Сега модното занимание е инспирираното от Лигата на нациите разоръжаване — нещо, което превръща Фред и такива като него в адвокати на дипломацията на канонерките, посредством която искат да останат в историята. Сега Фред е в разцвета на силите си и няма намерение да се окаже излишен. Инцидент от такъв характер по границата, с който той може да покаже убедително колко належащо е въздушното разузнаване, а още по-добре прочистването от въздуха, би дошъл за него тъкмо навреме. Вместо да го отзоват, за да стои зад някое бюро в Лондон през остатъка от кариерата си във военновъздушните сили (а такава вероятност има), сега той се озовава в доста наподобяваща война ситуация, изискваща неговите специални

умения и ескадрила бомбардировачи по границата. Ти, както и аз станахме свидетели как не скри задоволството си от създаването се положение. Вече бере плодовете от преждевременната смърт на Земан. — Тя замълча за миг, а после добави: — Освен това не само пушуните искат да си отмъщават. Нали помниш какво каза Хю за племенника на Фред?

— Грейс, това е нелепо! Да не би да мислиш, че Фред е убил Земан?

— Не, разбира се. Просто дадох воля на въображението си. Сега остана Джеймс. Той седеше точно до Земан през цялото време, докато траеше вечерята, имал е достъп до блендита...

— Е, добре! Достатъчно! Станаха прекалено много заподозрени! Има прекалено много хора с мотиви и всички са имали възможност да го направят. Петнайсет души в ковчега на мъртвеца!

— И йо, хо, хо! И бутилка ром! — добави Грейс.

Смениха лесната езда през долината Базар, като завиха рязко надясно и започнаха да се изкачват през хълмовете. От тук нататък трябваше да се говори само на пуцу. Грейс му напомни, че слухът на афридите е също толкова остър, колкото и зрението им, а Джо все по-осезателно имаше чувството, че ги наблюдават. Наблюдаваха ги отгоре и от всички страни на пътеката, която стана още по-тясна и по-стръмна.

Усети как по гърба му се стича пот и се опита да потисне потръпването, когато си даде сметка, че срещу тях са насочени много очи, а може би и дула на пушки. Кое ли ще е по-лоша съдба, започна да се пита той — да те простреля снайперист в някоя изоставена нива във Фландрия и тялото ти никога да не бъде намерено сред всепоглъщащата кал, или да бъдеш направен на парчета от някой джезаил и оставен да се разлагаш върху горещите камъни на границата?

Докато яздеше отзад редом с Юсуф, Джо наблюдаваше как Грейс разговаря спокойно с Аслам. Умна жена и много смела. Какво беше очаквал да постигне с това възмутително обвинение? Признание? Вероятно не. Най-доброто, на което се беше надявал, беше тя да сподели с него това, което той беше сигурен, че знае за смъртта на

Земан. Отговорът ѝ не беше убедителен, да не каже преднамерено заблуждаващ. Беше се поколебал дали да сподели с нея доказателството, което имаше за невярната ѝ диагноза, за да разколебае увереността ѝ. Опита се да сложи на везните задоволството, което щеше да изпита, когато покаже на тази самоуверена жена, че не е някакъв смотан полицай, за каквото очевидно го смяташе, срещу това, че щеше да я накара да бъде нащрек точно когато тя ще се опита да му излезе с най-големия си блъф. Следващия час щеше да подложи на изпитание до краен предел нейната решителност и лукавство и Джо реши, че за него не би имало по-голямо удоволствие от това. По-късно. Ако изобщо имаше „по-късно“.

Скритото наблюдение изведнъж бе заменено от открито предизвикателство. Появиха се двама местни жители, които препречиха пътя им, а Джо усети, че от двете страни на клисурата ги дебнат из засада въоръжени с пушки хора. Аслам каза нещо в отговор и зад скалите се появиха двама мъже, за да отговорят на поздрава, но Джо забеляза, че продължаваха да ги наблюдават внимателно. Грейс изрази съболезнованията си на пуцу, явно разпознавайки един от афридите, към когото се обърна по име. За пръв път Джо успя да разбере какво си говорят. Бяха го репетирали във форта, а склонността на пуцуните да си служат с жестове, да се шегуват и да показват актьорските си умения, много го улесни.

Аслам започна с кратки, но сърдечни поздравления. След това замълча, изчака, спокоен и самоуверен, да му дадат знак да продължи. Той не каза по каква работа са тръгнали, защото предполагаше, че това е известно на стражите. Последваха очакваните въпроси и показвайки леко нетърпението си, Аслам им каза да не се престарават и да ги пропуснат да продължат пътя си. Времето беше кратко. Отношението на стражите стана видимо по-недружелюбно и те отново заразпитваха Аслам. Като им показва явното си раздражение, той ги уведоми, че докторката е била повикана да прегледа Малик, и се учуди, че не са уведомени за това.

Часовоите започнаха да се съвещават помежду си и всички вкупом заявиха, че никой не ги е уведомил. Вчера сутринта от форта на англичаните покрай тях бил преминал вестonosец, но това било

всичко. Сигурни ли са, че са ги повикали? Аслам, полуядосан, полу на шега се развика:

— Глупаци такива! Толкова дълго сте седели върху тези скали, че по задниците ви е пораснал мъх! В Гор Катри дойде писмо. Господжата ще остане един-два дни в крепостта, след което ще отиде да лекува емира Аманула. Тя можеше и да не прави това отклонение, но за да направи услуга на Малик и тъй като беше много спешно, се съгласи да дойде. Писмото пристигна през нощта. Вие, негодници такива, сигурно сте спели, хайде, признайте си! Е, добре, на нас ни е все едно, ние можем да обърнем и да се върнем. Само обяснете на стария Рамазад защо медицинската помощ, която е очаквал, не е стигнала до него.

Преструвайки се на ядосан, Аслам започна да обръща коня си. Моментът беше много напрегнат. Джо почти не дишаше. Ако се проваляха сега, след секунди щяха да ги застрелят. До него Юсуф се прозя небрежно, изплю се върху пясъка и се наведе, за да каже нещо на Джо на пуцу. Той кимна, направи гримаса и разсеяно започна да си чопли носа.

— Не! Почакайте!

Стана точно така, както Аслам беше предрекъл. Обаче последва нещо неочаквано. На един от афридите явно му хрумна нещо. Той се развика към останалите и избухна в смях. Другите, разбрали причината за смеха му, също се разсмяха, като един от тях започна да брои на пръсти. За Джо стана ясно, че шегата беше неприлична.

Юсуф се наведе към него и прошепна:

— Започни да се смееш заедно с мен, сахиб. — След това го мушна в ребрата и те също избухнаха в смях, причината за който беше абсолютно непонятна за Джо. Усмихнат и отново станал енергичен, началникът на групата даде знак на двамата стрелци да слязат от скалите.

Докато те разговаряха помежду си, Грейс приближи коня си до този на Джо и прошепна:

— Какъв късмет! Мислех, че вече ще е време, но всемогъщият Аллах ни помогна. Предположиха, че съм била повикана да се погрижа за новата жена на Рамазад. (Не бях чула, че старата е умряла!) Мислят, че всеки момент ще започне да ражда. Сега ще ни дадат ескорт, с който да стигнем по-бързо до Махдан Котал. Бог знае какво ще трябва да

обясняваме, когато пристигнем там. Ще трябва да импровизирам, когато моментът настъпи!

Най-после най-дългият ден, откакто Лайли се помнеше, свърши. Любезно, но твърдо тя беше съпроводена до стаята, приготвена за нея, като същевременно ѝ беше дадено ясно да разбере, че трябва да стои там и да пази тишина.

„Каква полза от това? — помисли си Лайли. — Тази нощ няма никакъв начин да заспя. Около мен стават какви ли не неща, а аз не вземам участие в тях. Вече не искам да съм тук. Искам да се върна в Гор Катри при хората, с които се разбирам. В това ужасно място се развива някаква драма. Драма? По-скоро трагедия!“

Като потвърждение на мрачните ѝ мисли от стаята на Халима се чу ридание. Виковете ѝ бяха станали по-слаби и през по-големи интервали, но нямаше никой, когото Лайли да попита какво става. Тя се върна безшумно в главната стая и се настани върху куп възглавници до прозореца. Затвори очи и моментално заспа.

Събуди се, когато бързо настъпващата зора освети отново голите хълмове и се плъзна по двора пред нея, прогонвайки сенките на нощта. Лайли моментално се разбуди, като че ли изобщо не беше заспивала. Погледна към движещите се насам-натам фигури долу на площада и си спомни защо беше застанала при прозореца. Заслуша се, за да долови някакви звуци от съседната стая, и с облекчение чу Халима да стене тихо. Поне все още беше жива. В такъв случай през дългата нощ не се беше променило нищо.

Подпря се на лакът и погледна надолу към неподвижната фигура на главатаря, който, както изглежда, беше продължил безмълвното си бдение през цялата нощ.

„А сега какво? — помисли си Лайли. — Има ли нещо, което те могат да направят?“ Примитивните жени в едно примитивно племе със сигурност знаеха повече за раждането от когото и да било в света и въпреки това изглеждаха безпомощни.

Утринта напредваше. В стаята влизаха и излизаха жени, а изразът на лицата им ставаше все по-тъжен и по-отчаян. Долу към Малик се присъедини един свещеник и двамата започнаха заедно да произнасят едни и същи молитви и да повтарят едни и същи жестове.

Обаче думите не можеха да прикрият явната мъка, която главатарят изпитваше, и Лайли започна да съчувства на този отмъстителен и избухлив мъж. Изведнъж тя се присъедини към молитвите им. Забеляза, че всички деца бяха отпратени да си играят в далечния край на площада и Лайли остана сама, изнервена и разстроена, докато часовете се изнизваха един след друг. Накрая си каза: „Повече няма да чакам нито секунда. Ще отида да видя какво става! Поне ще мога да поседя малко при Халима. Тя може да се изненада, когато ме види. Може дори да не си спомни коя съм, но мисля, че ще се радва да бъда до нея. Струва си да опитам. Повече няма да остана нито секунда в тази стая.“

Скочи на крака, но вниманието ѝ внезапно беше привлечено от трополене и суматоха на площада под нея. За изненада на Лайли под съпровода на силни викове портата на крепостта се отвори със скърцане, когато четирима мъже започнаха да бутат тежките греди пред тях, за да пропуснат един малък кортеж. Двама от племето африди предвождаха странна група ездаци. Сърцето на Лайли подскочи, когато видя, че трима от тях са в скаутски униформи. Започна да наблюдава приближаването им с внезапно обхванала я надежда. Може би бяха дошли да я освободят и да я съпроводят обратно до форта в Гор Катри. Може би щяха да я измъкнат от това тревожно място. Може да е било постигнато някакво споразумение. Все пак представляваха нещо познато.

„Сега не съм сама“ — помисли си тя.

От друга страна, четвъртият член на групата изглеждаше абсолютно гротескно и беше напълно непознат. Беше жена. Жена, яхнала кон. Това беше съвсем необичайно. Беше облечена в червено, със забулено лице и дрехи, каквито носят местните, макар че изобщо не приличаше на жените, които Лайли беше видяла след пристигането си. Беше ниска, пълна и в поведението ѝ имаше нещо авторитетно. Тя праметна крак над главата на коня си, скочи с изненадваща лекота на земята и започна да отупва торбестите си панталони, давайки нареждания на придружаващите я скаути. Вече свикнала с почитителното отношение на тукашните жени в присъствието на мъже, Лайли с изненада видя, че жената е готова да говори, и то на висок глас, а на всичко отгоре изглежда, че афридите бяха готови да я изслушат. Кой може да е това?

И изведнъж Лайли видя коя беше. Грейс! Грейс Холбрук. Солидната, безкомпромисна, организирана и делова Грейс! Точно в този момент тя се обърна и изгледа Малик. Той стоеше заедно с имама до него, поглеждаше от Грейс към скаутите и към двамата африди, които бяха ескортирали малката група до площада. Доста време остана абсолютно безмълвен. Грейс побърза да го поздрави сърдечно и му заговори на пущу. Изумлението или умората му бяха толкова големи, че той ѝ отговори с неуверен глас, след което млъкна и размени погледи със свещеника. Разговорът беше кратък и Малик с широк жест покани Грейс да го придружи до харема. Тя взе лекарската си чанта от коня и го последва. Лайли чу как Грейс се изкачи по стълбите и изтича при вратата да я посрещне.

— О, здравей, Лайли — рече Грейс, махайки воала си. — Ето те и теб! Ще поговорим след малко. Мисля, че първо трябва да разбере какво става тук. За момента бъди добро момиче и не ми се пречкай!

Тя се обърна към събралите се жени с твърд, безкомпромисен, лишен от всякакви сантименталности глас. Всички приветстваха по различен начин пристигането ѝ. Влезе в стаята на Халима и остана там десетина минути, преди да се появи и да нареди на Лайли:

— Донеси ми лист и молив! — след което отново бързо се върна вътре.

Това беше шансът на Лайли. Тя взе лист и един молив от масата и най-после беше допусната в стаята на болната. Едва разпозна Халима в бледата като восък фигура на леглото. Лайли с мъка се съдържа да не извика уплашена, когато стигна до ужасното заключение, че Халима е мъртва. Но вероятно беше сгрещила. Две жени нежно галеха челото ѝ и я държаха за ръката. Лайли се опита да не гледа към огромния корем, върху който сега Грейс работеше, и се запита какво да направи по-нататък. Грейс грабна листа от ръката ѝ и започна да пише писмо, като говореше на Лайли на английски, докато пишеше.

— Лайли, веднага трябва да занесеш това на Малик! Тук има потенциална опасност да се стигне до смърт. Ако беше минал още един час, щяхме да изгубим и двамата. Трябва да оперирам.

— Да не би да искаш да кажеш... — започна тя, като търсеше подходящата дума, — да не би да искаш да кажеш, че трябва да ѝ направиш цезарово сечение? Случаят такъв ли е? — В света на Лайли за подобни процедури се говореше рядко, и то винаги с ужас.

— Да — отвърна Грейс, — със сигурност е такъв. Но по-важното е, че работата е толкова сериозна, че трябва да имам съгласието на Малик, който трябва да ми каже дали, ако се наложи, ще иска да спася детето или жена му. След още няколко минути ще бъде вече твърде късно да избира.

Лайли взе листа от ръката ѝ, казвайки си, че това вероятно ще бъде изтълкувано като грубо нарушение на протокола, но се втурна с най-голяма бързина по едното стълбище, а след това и по другото, като спусна по пътя воала си. Изскочи навън, огряна от слънчевата светлина, за голяма изненада на пазача при вратата и без да поглежда нито вляво, нито вдясно, се отправи към чакащия главатар, който се обърна към нея, пронизвайки я изпитателно с поглед. В последния миг Лайли се сети да погледне надолу и да скръсти ръце в знак на покорство, след това му подаде бележката. Малик я взе и я прочете. После я прочете отново. Обърна се и погледна към небето. После към прозореца и въздъхна. За момент сложи ръка на очите си, след което се обърна към Лайли и каза, почти извинявайки се:

— Халима.

Лайли хукна обратно, като вземаше по две стъпала наведнъж, и се върна в стаята, където Грейс работеше и жените чакаха. Грейс я изгледа втренчено.

— Халима. Той каза: „Халима“.

— Хм — промърмори Грейс. — Проклети хора! Никога няма да ги разбере! Сега изчезвай, Лайли! Настъпва моментът, когато тази работа започва да става много кървава, а аз не мога да работя с...

Обаче Лайли вече беше изчезнала.

ГЛАВА ОСЕМНАЙСЕТА

Половин час след като беше избягала от стаята обратно при поста си до прозореца, тя настръхна, чувайки звук, подобен на силно крякане. Никога не беше чувала новородено бебе да плаче, но звукът, стар като света, не можеше да бъде сбъркан с нищо друго. Скочи на крака и се затича. Страхувайки се да влезе вътре, тя застана пред вратата на стаята на Халима. Минути по-късно се появи най-старшата от афридските жени и Лайли за пръв път я видя да се усмихва. Тя ѝ даде знак да се приближи и да погледне вързопа, който държеше в ръце. Лайли плахо се приближи и се загледа в малката кръгла главица, покрита с кичур черна коса. Жената с гордост отметна завивката и показа останалата част от бебето на Лайли, приканвайки я да сподели радостта и облекчението ѝ, че в племето се беше родило още едно момче. Единственото нещо, което дойде наум на Лайли, беше да целуне кафявото челце.

— Халима? — попита тя.

Усмивки, кимания с глава и поток от думи на пуцу предадоха радостната вест, преди жената да се вмъкне обратно в стаята. Обаче измина още един час, докато Грейс Холбрук се появи, пребледняла, изтощена и състарена най-малко с десет години. Бялата ѝ блуза беше изцапана с кръв, както и ръцете ѝ до лактите.

— Халима? — попита отново Лайли.

— Да! Ела, сега можеш да я видиш — рече тя. — Спи. Още е под упойка и, разбира се, е доста изтощена, но мисля, че ще се оправи. Силно момиче и много младо. Много издръжливо. Повечето жени на нейно място не биха издържали, но тя е жилава като камшик, а без съмнение бебето също. Обаче не беше никак лесно. — Тя прекара опакото на ръката си по челото и се огледа, търсейки къде да се подпре, а после се хвана за ръката на Лайли. — Белята е станала при падането — каза, след като внезапно стана словоохотлива. — Изглежда, че още преди това бебето се е обърнало и е променило положението си за нормално раждане с главата напред... — Лайли си

даде сметка, че Грейс се старее да избира термини, които тя би могла да разбере. Вероятно беше казала абсолютно същото на пуцу и на събралите се жени... — обаче след падането на Халима на земята и тази поза се е променила. Така че вместо да тръгне да се ражда със задницата, нещо, с което без съмнение жените биха се справили, вече имаме случай на странично раждане, с което те не могат да се справят. Лопатката на едното рамо напълно блокираше изхода. Колкото и да се е напъвала, нищо не би могло да стане. Пълна безизходица. Добре, че пристигнахме тъкмо в този момент. Сега ще ми трябва няколко минути да се измия и да поправам външния си вид, а после лично ще съобщя новината на Рамазад Хан. Това ще бъде наградата ми. Дори и на моята възраст човек може да изпита моменти на върховно удовлетворение. Освен това — добави замислено тя, — Рамазад и аз тепърва трябва да се споразумеем за една работа.

Зад обичайното спокойствие на Грейс се усещаше някаква мрачна решителност, каквато Лайли не беше забелязвала у нея преди, и която изглежда, че не беше в тон с новината, която трябваше да съобщи.

— Време е — каза тя повече на себе си, отколкото на Лайли. — Крайно време е да затворим кръга.

Като държеше бебето до гърдите си, Грейс отиде при площадката, от която започваха стълбите. Без чужда помощ тя слезе внимателно по тях и излезе навън. Площадът беше пуст. Хората бяха държани далеч от харема, но от всяка врата я следяха лица в напрегнато очакване. Само в далечния край на площада се виждаха, седнали с кръстосани крака и в пълно мълчание, тримата скаути. Те се възряха в Грейс, когато тя се появи. Докторката забеляза седналия под дървото Малик. Той се изправи и тръгна бавно към нея, за да я посрещне, забил поглед във вързопата, който тя държеше. Лайли наблюдаваше как Грейс тихо му заговори. С жест, който би използвала някоя афридска жена, тя му показа сина му. Разменени бяха нови реплики и Малик погледна към небето, явно изразявайки благодарността си за сполетялото го щастие. Но Грейс още не беше свършила. Посочи пейката под дървото, заведе главатаря при нея и седна. Той седна до нея, а очите му продължаваха да следят детето.

Лайли си помисли, че ако в този момент Грейс му беше предложила да я последва до края на света, той щеше да го направи.

Започна дълъг разговор, през повечето време на който говореше Грейс. Колкото и това да се струваше невероятно на Лайли, изглежда, че Грейс му разказваше една история — дълга, объркана и драматична. Когато тя свърши, извърна глава настрани и зачака отговора му. Той мисли дълго, а после отново я попита нещо. Грейс отговори и главатарят махна ядосан с ръка. Грейс отново заговори спокойно, а той отново я заслуша внимателно. Накрая отново започна да говори, отначало колебливо, но после по-твърдо. Грейс кимна с глава. Двата дълго мълчаха, а после започнаха да разговарят по-спокойно. Говориха дълго и когато слънцето започна да залязва, сянката на кулата се плъзна по площада. Бебето започна да проплаква и се размърда и Грейс приключи разговора.

Тя остави главатаря и се отправи обратно към харема. Когато приближи, погледна към прозореца на Лайли и тя беше готова да се закълне, че за миг Грейс ѝ намигна.

Тя предаде детето на една от прислужничките на Халима и каза нещо на друга, която бързо изтича навън.

— Нямам време да се преобличам. Искам да тръгна веднага. Я да те погледна... Да, можеш да яздиш с тези панталони. Имаш ли воал? Добре. Сложи го. Главатарят се съгласи да ни даде ескорт, който да изведе нас и скаутите от неговата територия. Всички са на мнение, че тук съм направила чудо. Очевидно в селището се говори, че то се дължи на имама и молитвите му. Няма да ги разубеждавам, че причината е друга.

— Друга е — рече енергично Лайли. — С Рамазад сме съгласни само в едно нещо — че чудото си ти, Грейс.

— Е, до голяма степен трябва да благодарим на момченцето на Халима. То е нашият пропуск за излизане оттук! Но аз нямам намерение да се заседявам повече. Поради вълненията около пристигането ни може да са забравили, че ти не трябва да си тук. За момента може би си в безопасност, но скоро тук ще стане направо лудница! Новината за раждането на наследник вече се е разпространила като горски пожар. Скоро всеки мъж с пушка в ръка и с кон между коленете ще препуска насам. Ето! Чуй! Чуваш ли? Тъпани! Това е само началото и благодаря на бога, че е така. Можем да

се измъкнем през задната врата. Обикновено не го правя, но мисля, че обстоятелствата са необикновени. Това ще продължи с дни! Точно това не бих предписала на моята пациентка. Обаче не можем да направим нищо по въпроса — добави тя. Думкането на тъпаните започна да се чува още по-силно, изтрещяха изстрели, една след друга групите влизаха в галоп през портата на крепостта, като лавираха с конете си през тълпата, която почти не се виждаше от все по-сгъстяващия се прах.

Лайли се промъкна тихо в стаята, сбогува се шепнешком и целуна по бузата дълбоко упоената Халима. През това време на площада се оформи малка група. Бяха се погрижили за конете им и сега те изглеждаха готови за обратния път. Докараха два афридски жребеца — един за Лайли и друг за Ратмор. Ратмор! Поради вълненията около раждането Лайли напълно беше забравила за съдбата му. Той изглеждаше дразнещо наперен и доволен от себе си и тя се опита да избегне погледа му.

— О, госпожице Кобленц, радвам се да ви видя отново и аз...

— Дръжте си устата затворена, докато излезем от тук — скастри го Грейс. — Аслам ще язди отпред с двамата придружители. Лайли ще язди до мен, а вие, Ратмор, искам да бъдете отзад с другите двама скаути. — Тя каза нещо на пуцу и двамата ухилили се скаути застанаха от двете страни на Ратмор.

„Е, поне няма да посмее да прави разни глупости, след като тези двамата го наблюдават — помисли си доволна Лайли. — Така поне няма да го слушаме да се хвали как е впечатлил главатаря.“

Тя се наведе и заговори бързо на Грейс:

— Нещо липсва, Грейс! Имам предвид твоя афгански ескорт. Някъде из това място тук има трийсет души, които вероятно се питат накъде трябва да се отправят. Да не би Малик да ги държи за заложници?

— Той планира освобождаването да стане на етапи. Утре ще им бъде разрешено да напуснат, за да имаме време да се върнем във форта и да предупредим Джеймс да не ги изпотрепе, когато пристигнат и потропат на портата.

Лайли погледна още веднъж към тълпата от хора и коне на площада, докато малката им група започна внимателно да си пробива път към главната порта, но от Искандер нямаше и следа. Това добре ли беше или зле? Дори може да не знае за детето на сестра му. Но по тези краища изглежда, че всеки научава всичко още преди да е станало, така че вероятно са му казали.

Аслам подкара бързо коня си и скоро те се сбогуваха приятелски с двамата съпровождащи ги африди, които им върнаха пушките и се върнаха на поста си при скалите. Лайли видя как гърбът на Грейс се стегна, докато продължиха да яздят. Сякаш почувствала как дулата на пушките са насочени към гърба ѝ, тя не се успокои, докато не преминаха два-три завоя и започнаха да се спускат към широка долина. След като яздиха час, Грейс нареди да спрат в сянката на няколко разкривени кайсиеви дървета близо до стар мост над река Базар. Страховете като че най-последно я бяха напуснали. Вече не си играеха на котка и мишка с главатаря. Въпреки това Лайли беше доволна, че отново е под охраната на скаутите, и се успокои, когато видя, че те продължават да са нащрек. Очите им непрекъснато шареха наоколо и оглеждаха пространството пред тях и зад тях, а ръцете държаха пушките винаги готови за стрелба.

Двама от тях завързаха конете и се отдалечиха в мълчание.

„Сигурно отидоха да разузнаят напред“ — предположи Лайли. За тях тази експедиция беше просто поредният патрул, при който се взимат обичайните предпазни мерки. Това не беше пикник край реката. Обаче тази ѝ мисъл моментално беше опровергана от третия скаут, който започна да вади от чантата при седлото си прибори за чай. Лайли неусетно си припомни за многото пикници край брега на езерото с безупречно бели покривки и купчини салфетки. Край нея неизменно стояха внимателни, готови да изпълнят всяко нейно желание, млади мъже в сини блейзъри и сламени шапки.

— Позволете ми да ви подам един сандвич с аншоа, госпожице Кобленц. — Лайли предположи, че това продължава и в другия край на света.

Тя се огледа. Безмилостно слънце над безмилостен пейзаж.

„Какви безмилостни хора. Обаче той ми изглежда доста миролюбиво настроен“ — помисли си Лайли, гледайки към третия скаут. Видя как запали огън и се възхити на сръчните му и пестеливи

движения, когато той взе изоставено птиче гнездо от цепнатината в едно от дърветата, направи малка купчинка от накръшени сухи тръстики, добави малко дърва, довлечени от реката, и драсна клечка кибрит. Е, тук не носеха сламени шапки, а кафеникави кърпи, завити небрежно в тюрбан.

Лайли погледна въпросително към Грейс, очаквайки да чуе разказа ѝ. Без да му обърне внимание, Ратмор прие едно тенекиено канче чай от скаута и седна малко настрани от жените.

„Дали пък няма да е по-добре, ако някой се появи иззад тези скали и го гръмне, просто го гръмне!“ — помисли си с нескрита ненавист Лайли.

— Не можем да останем дълго тук, ако искаме да се върнем във форта преди залез-слънце — рече Грейс, поглеждайки неспокойно към небето. — Залез! Какъв ден! Струва ми се, че откакто тръгнах на зазоряване, мина цяла вечност.

— Сигурно доста ще се изненадат, като ни видят да се връщаме всички заедно! — каза със задоволство Лайли.

— Особено Джо, нали? — подхвърли лукаво Грейс.

— Джо! От него нямаше кой знае каква полза! — каза с пренебрежение Лайли. — Смешното е, че през цялото време очаквах той да дойде, за да ме освободи. По едно време, докато бяхме още във форта, наистина си помислих, че е загрижен за мен! Но когато настъпи такъв момент, къде беше той? Вероятно е играел скуош!

Почервеняла от възмущение, Лайли гледаше ту единия, ту другия. Докато говореше, третият скаут — мълчаливият, загадъчен, трети скаут — я погледна.

— Джор йе? — рече той. — Джор йе, миси баба? (Какво каза госпожицата?)

Грейс избухна в смях.

— Много добре — рече тя. — Много добре, Джо! Проговорил си и на пуцу.

— Не минаваше ден в компанията на тези момчета да не науча нещо. Както и да е. Много ми хареса „халагулаха“! Правилно ли го казах? Мисля, че означава „гюрултия“. Полезна дума.

Лайли се вгледа, невярваща на очите си. Протегна ръка и докосна Джо по рамото, за да се увери, че не сънува.

— Я виж ти! — възкликна развълнувана тя. — Ти, стари дяволе! Бил си с нас през цялото време! Избудалка всички! — След това стана по-сериозна и добави: — Обаче дяволски добре заблуди мен! Дошъл си заради мен! Няма да забравя това. Когато стана стара баба и се поклащам в шезлонга, ще разказвам на внуците си за теб и за брадатите бандити, които не те забелязаха. Но, Джо, това, което си направил, е ужасно опасно! Ако разберяха, тези хора можеха да те убият!

— По дяволите! — изсумтя Ратмор, недоволен от такъв обрат на събитията. — Значи силите на законността и реда най-последно със закъснение се появиха.

— Не знам какво искате да кажете с това „закъснение“! — обърна се към него Грейс, която изведнъж се ядоса. — Точно Джо разбра къде ви държат и точно той рискува живота си, навлизайки във вражеска територия, за да ви измъкне от това, в което вие така глупаво, самонадеяно и безразсъдно се набутахте. Мисля, че ако изразите малко благодарност, няма да ви навреди.

Без да се смути, той отвори уста да заговори, но беше прекъснат от възбудените викове на скаутите, които пазеха наоколо. Всички се обърнаха нататък и се взряха в двамата. Между тях имаше трети човек, облечен в дрехи на местните племена. Те го водеха към групата до огъня с опрян в гърба му револвер. Когато го видяха, Лайли и Джо скочиха на крака и го извикаха по име — Джо с недоумение, а Лайли с облекчение:

— Искандер!

— Джо, нали няма да го застреляш! — замоли го припряно Лайли. — Нали знаеш, че сега той е в немилост? Ние имаме уговорка. Поне аз си мислех, че имаме — прошепна със загадъчен вид тя.

— Мисля да почакам, за да чуя какво ще каже той, преди да го застрелям — рече спокойно Джо. — Искаш ли чай, Искандер? Мисля, че е останал за още една чаша.

Аслам предаде оръжията на Искандер — пистолет и кама — на Джо.

— Ама това е много интересно — каза Грейс. — Има ли още някой да се крие зад скалите, когото би желал да поканиш?

— Не, не — отвърна Искандер, без изобщо да се смути. — Бъдете спокойна! Сами сме. Чаках тук, защото знаех, че ще минете по

този път. На това място спират всички на път за Пешавар или към форта и тук винаги се навъртат разбойници и бегълци, както са могли да се уверят за своя сметка много хора, по-малко бдителни от вас. — Той седна между Грейс и Джо, окуражен от посрещането. — Надявах се да науча последните новини от вас. — Погледна към Лайли и тя побърза да го успокои:

— Сестра ти е добре, Искандер. А благодарение на Грейс, детето ѝ също. Момче е. И двамата изглеждаха много добре, когато ги оставихме.

Джо отново забеляза мигновеното разбирателство между двамата и се запита с тревога каква ли ще е уговорката, за която спомена Лайли. Разтревожи се, че неговата кариера като надзорница на млади момичета е пред провал.

— Мисля, че всички имаме много въпроси, но главният със сигурност трябва да бъде зададен на д-р Холбрук. Каква магия използва, Грейс, за да убедиш главатаря да ни освободи? Сега можеш ли да ни я разкриеш?

Тя изгледа замислена всички, които я гледаха в очакване — Искандер, Лайли, Джо и Ратмор, след което бавно отговори:

— Да. Всъщност има неща, които бих искала да си изясним, преди да се върнем във форта. Имам да ви разкажа някои неща за една история далеч в миналото, започнала в една клисура недалеч от тук... — Грейс се огледа и потръпна — ... която е свързана със смъртта на Земан и приключва с раждането на малкото момче. Обаче аз виждам само половината от картината и трябва да поискаме от Искандер да ни запознае с подробностите, които са останали скрити за мен.

Искандер кимна. Никой не я прекъсна и тя продължи. Беше изключителна разказвачка, която явно беше разказвала много истории край лагерния огън, обаче Джо усети, че не изпитва удоволствие от тази. Очите ѝ бяха изпълнени с мъка и отправени към далечното минало.

— Преди войната, или по-точно около четири години преди нея, една част от Първа пешаварска скаутска дивизия на база във форт Хамилтън, както Гор Катри се е наричал, преди да бъде преустроен, водила необичайно кървави битки с местните африди. Имали проблеми с тях от месеци. По някакъв начин афридите успели да се снабдят с голям брой първокласни пушки и изгаряли от желание да

покажат колко добре стрелят с тях. Една барампта — мисля, че означава наказателен отряд — била изпратена да им даде урок, но те срещнали трудности и трябвало да се спасяват с бягство. Мисля, че цялата акция не е била подготвена както трябва. Отрядът не бил достатъчно многоброен за поверената му задача, а афридите били подценени. Те се биели много ожесточено и оказали силна съпротива на нашите момчета. Няколко души били ранени, а няколко убити.

Започнали да се изтеглят през труден терен, отстъпвайки към едно укритие под прикритието на пристигналото със закъснение подкрепление, което обстрелвало неприятеля с картечници „Люис“. Точно в този момент се случило нещо ужасно. Един от мъжете — това бил техният военен лекар — паднал от една скала, по която се катерел заедно с другите, и се наранил тежко. Не е нужно да ви разказвам какви били последиците от това. Хората му искали да се върнат и да го измъкнат въпреки интензивния вражески обстрел и трудния терен. Хари, така се казвал военният лекар, лежал безпомощен на дъното на дерето, а над него се били наредили африди, готови да убият всеки, който се опита да му помогне. Всеки опит за подобно нещо би бил равен на самоубийство, но така и не бил предприет. Командващият полковник наредил на хората си да се откажат и кой би могъл да каже, че не е постъпил правилно? — Грейс замислена замълча.

— Не са ли могли да го застрелят? — попита нетърпеливо Лайли. — Нали обикновено така постъпват?

— Да, така е. Но той бил на дъното на дерето и те не го виждали. Обаче в ротата имало един мъж, който не бил готов да остави работата така. Тогава той бил младши офицер, само на двайсет години, и току-що бил пристигнал в частта, но знаел какво ще стане с Хари, ако никои не реагира. Казвал се Джок. Мисля, че това е бил прякорът му. Вероятно е така, защото бил шотландец.

Джо се размърда неспокойно, но не се опита да я прекъсне.

— Като повечето шотландци той носел малък кинжал, каквито носят по шотландските плата...

— Викат им скиах дху — обясни Джо.

— Да, точно така. Мисля, че означава „черен нож“. Имал и пистолет и с тези оръжия той се върнал сам в спускащия се здрач, нарушавайки заповедта. Когато се промъквал нататък, забелязал, че афридите били изчезнали по типичния за тях начин и оставили

клисурата на негово разположение. Но когато пристигнал на мястото, където бил паднал Хари, установил, че е пристигнал твърде късно. Други били там преди него. Двама африди, изостанали след другите, намерили Хари и го ограбвали. Взели пистолета му и претърсвали джобовете му. Били така погълнати от заниманието си, че не чули приближаването на Джок и той без много шум убил и двамата. Когато насочил вниманието си към Хари, разбрал, че не може да направи много за него. Той бил лекар и много добре разбирал колко сериозни са раните му. Казал на Джок, че гръбнакът му е счупен и че няма да оцелее и го помолил да направи това, което се очаквало от него.

— Бедният човек! И бедното момче! Какво ужасно нещо е трябвало да направи — промърмори Лайли.

— Да. Положението на Хари било безнадеждно, но той бил опитен войник и при това медик. Знаел какво го чака и какво трябва да се направи. Не мога да си представя как се е почувствал младият човек, който е трябвало да дръпне спусъка. След като за първи път убил в сражение, сега трябвало да тегли куршума на своя приятел. Бил много привързан към Хари... както всички останали. — Гласът ѝ потрепери. Тя се окопоти и продължи малко по-ентузиазно: — Благодаря на бога, че в крайна сметка той е посрещнал смъртта, гледайки приятелско лице! Ако не е била смелата, но самоубийствена постъпка на Джок, да се върне обратно в дерето, щяло да стане много, много по-лошо.

— А Джок успял ли да се завърне жив и здрав? — попита едва чуто Лайли.

— О, да. Разбира се, получил много похвали и никой не му припомнил, че е нарушил заповедта. В онези години преди войната не са гледали толкова строго на тези неща. Въпреки че на връщане за малко да го убият. Докато бягал, някой стрелял по него и той бил леко ранен. Стреляно било със старовремски мускет, на който викат джезаил.

— И ти искаш да ни кажеш, че по някакъв начин всичко това е свързано със Земан? — попита Лайли, опитвайки се да разбере връзката.

— Мисля, че трябва да е свързано — рече Грейс. — Виждате ли, двамата африди, които открили натрошеното тяло на Хари, били млади

момчета, не по-възрастни от Джок. Но те не били обикновени момчета, а двамата по-големи синове на Рамазад Хан.

— Така че на най-малкия от всички, Земан, се паднало да отмъсти, така ли? Да отмъсти на англичаните за своите по-големи братя. — Лайли се намръщи, докато стигне до заключението, до което Джо вече беше стигнал от доста време. — Но чакай. Това, което казваш, не се отнася до англичаните изобщо, а до един конкретен англичанин, до този, който е убил с ножа си афридите — настоя Лайли. — Казваш, че Джок... — тя замълча за момент и след като си пое дъх, продължи: — Грейс, този Джок дали не е познат на всички ни под друго име? Като например Джеймс? Джеймс Линдзи?

— Да — отвърна Грейс. — Джеймс Линдзи, бог да го благослови!

Сърцето на Джо подскочи от внезапното прозрение и той се изруга за слепотата си. Погледна към Грейс с мъка и тихо попита:

— Защо каза това, Грейс? Защо каза „бог да го благослови“ с такова вълнение?

Очите на Грейс се изпълниха със сълзи и тя бързо прекара ръкава на блузата си през тях, преди да отговори бавно:

— Защото с риск на живота си Джеймс Линдзи спасил съпруга ми от мъките и от изключително мъчителна смърт. Хари, моя съпруг Хари.

ГЛАВА ДЕВЕТНАЙСЕТА

Когато историята на Грейс свърши, настъпи пълно мълчание. Заслушаха се в песента на птица, скрита сред кайсиевите дървета. Може би е дрозд, предположи Джо, който прибавя своята тъжна песен към разказа. Накрая Искандер се размърда и почтително заговори:

— Д-р Холбрук, ще имате ли нещо против, ако аз...? — Не довърши изречението.

Тя му се усмихна.

— Надявах се да запълниш празнините в разказа ми, Искандер.

— Говорим за отдавна отминало време. Това се случи преди дванайсет години, но все още много добре си спомням всичко. По времето, за което говорите, бях само на девет години, а Земан беше с година по-голям от мен. Винаги е бил по-голям воин от мен и непрекъснато ходеше след по-големите си братя, като ги молеше да го вземат със себе си при нападенията. Най-сетне, когато стана на десет години, те се съгласиха да го вземат и му дадоха единственото оръжие, което имаха под ръка — стар джезаил, който отдавна не се използваше за нищо друго, освен като украшение на една стена в дома им. Той е наблюдавал битката на безопасно разстояние, скрит зад зъберите, радвайки се на затрудненията на англичаните. Накрая, когато пристигнали тежките картечници „Люис“, афридите решили да прекратят стрелбата и да се изтеглят. Братята на Земан били в края на колоната и не искали да отстъпят, след като сражението се развивало толкова добре за тях. Докато се движели най-отзад, те попаднали на ранен английски офицер. Бил паднал от една скала и не можел да се движи. Казали на Земан да стои на пост сред скалите, докато те... — Искандер замълча за момент, а после продължи — ... го ограбят и решат какво да правят по-нататък. Но още преди Земан да разбере какво става, една фигура изскочила от сенките и пробола смъртоносно братята му. След това човекът, който бил червенокос, повдигнал ризата на единия и срязал плътта с върха на кинжала си.

Лайли ахна от изненада и потръпна.

Като че ли говорейки само на нея, Искандер каза:

— Това не е чак толкова изненадваща и потресаваща постъпка, колкото си мислите. Племената имат обичая да изрязват племенния си символ върху гърбовете на противниците си.

— Понякога дори изчакват, докато умрат — обади се заядливо Ратмор.

Без дори да покаже, че го е чул, Искандер продължи:

— Земан запазил спокойствие. Не извикал, а се прицелил със своя джезаил и стрелял. Но ударникът засякъл и английският войник побягнал. Земан го проследил, докато бягал, и отново натиснал спусъка. Този път засечка нямало и той бил сигурен, че го е улучил. Слязъл долу, за да се погрижи за братята си. Едва сдържайки гнева си към човека, който бил направил това, преписал буквите, които не разбирал, върху ръката си с парче изгоряло дърво, а по-късно ги повторил на хартия, за да може един ден да разбере този според него племенен символ.

— И какво означавали те? — попита Лайли. — Това известно ли ти е, Искандер?

— Никой, дори тези от нас, които знаят английски, не можа да ги разбере. Един ден показах думата на учителя си по английски в Пешавар и той също не успя да ми каже какво означава. — Той взе една пръчка и написа с няколко резки драсвания по пясъка: ЕЕХАД!

— Не мога да си представя какво означават — каза замислена Лайли.

— Земан също. Едва години по-късно разбрал какво означават. В училището в Англия той ги изписвал от време на време, за да не ги забрави и да разпалва отново гнева си. Веднъж момчето, което седяло на съседния чин, погледнало през рамото му и каза: „Да ти кажа право, Хан, никога не бих те взел за шотландец.“ Земан го помолил да обясни какво има предвид. Съседът му се казвал Макгрегър и разпознал лозунга на един противников клан — на рода Линдзи. „Върви напред и не прощавай!“

— Да ти кажа право, много съжалявам, че съм толкова несъобразителна, но аз все още не мога да разбера какво означава това — оплака се Лайли.

— Казано по-просто, означава „Продължавай да вървиш напред и не вземай пленници!“ — обади се Джо.

— Така че след много години, когато Земан срещнал в Пешавар един червенокос майор на име Линдзи, който бил служил на границата преди войната, той решил да отмъсти за братята си — продължи Искандер.

— И ескортът на Грейс му предоставил идеалната възможност — каза Джо.

— Да, така е. Аз трябваше да командвам войниците, но Земан настоя да дойде с нас като старши офицер. Разчиташе, че ще бъде поканен във форта, където ще може да се приближи достатъчно до Линдзи, за да го убие.

— Земан? Трудно ми е да си го представя — рече Лайли. — Беше толкова очарователен и забавен, а и толкова добре се разбираше с Джеймс! — Внезапно от гърдите ѝ се изтръгна силно възклицание, а после бавно каза: — О, господи! Спомняте ли си? Сетих се... когато се канех да застрелям онзи проклет фазан, Земан каза: „Убийте го, не го щадете, госпожице Кобленц!“ Дали не е направил намек на Джеймс, казвайки му: „Аз съм тук. Знаем кой си“, за да го подразни.

— Да, напълно възможно е, Лайли — обади се Джо. — Обаче слушай какво, Искандер, ти сигурно си бил наясно какво става и си разбирал ужасните последици, които би имала подобна дръзка стъпка. Не си те представях като кръвожаден войнолюбец!

Искандер отговори малко сковано:

— Аз съм африди. За мен също важат законите на пуктунвали^[1]. Разбирам какво означава балад (кръвното отмъщение) и разбирам какво е накарало Земан да постъпи така. Ако бях на негово място, и аз щях да се почувствам задължен да отмъстя за братята си. Въпреки това моментът не беше никак подходящ. Чувствах се неудобно, защото бяхме гости на майор Линдзи. Той ни покани да влезем в Гор Катри като приятели. Онази нощ след вечерята се опитах да убедя Земан да се откаже от плановете си и да ги отложи за по-късно.

Джо се запита дали с тази малка реч Искандер се опитва да внуши нещо на Лайли.

— Афридите са такива. Упорити. Никой не може да ги разубеди.

Обаче Грейс го разбра и хвърли многозначителен поглед на Джо.

— И какви бяха плановете му? — попита той, чувствайки, че вече знае отговора.

— Трябваше и двамата да си облечем униформите и да бъдем готови да напуснем форта същата нощ през задната порта. Хората ни бяха предупредени и бяхме подкупили пазачите. Земан трябваше да отиде посред нощ до стаята на Линдзи, беше разбрал от чистача коя е стаята му, и да го прободне в гърлото с кинжала си, също както Линдзи беше убил брат му. През цялата нощ чаках сигнала на Земан, но той така и не го даде. Предположих с известно облекчение, че вероятно се е разколебал, и заспах, докато на следващата сутрин не се събудих от шума на стълбите.

Джо погледна бързо към Грейс, която беше забила поглед в земята и мълчеше.

— Но в стаята на Джеймс имаше двама души — каза Лайли. — Там беше Бети. Какво щеше да стане с нея?

— Ако тя се събудеше, той щеше да убие и нея. Смъртта на двамата братя щеше да бъде изкупена с два живота. Аз не бих постъпил така, но мисля, че Земан е бил покварен от контактите си със Запада, където да убиеш жена не се счита за грях. Дори може да се каже, че е ежедневие. Сигурен съм, че Сандиландс може да го потвърди — рече предизвикателно Искандер. — Не можах да го разубедея.

— Но опитът му не е успял — каза Джо. — Чух Джеймс да заключва вратата си, когато се прибра в единайсет часа. Стаите на долния етаж, включително твоята и на Земан, нямат ключалки и нямаше причина да се предполага, че тези на първия етаж имат. Обаче те са с ключалки. Земан не би могъл да го знае. Ако в онази нощ е стигнал до стаята на Джеймс, не би могъл да влезе вътре, без да почука на вратата, а това не е станало. — Той отново погледна към Грейс, но тя избегна погледа му. — Освен това Земан е умрял от отравяне. Знаем какво мислите всички — вече имаме лесно уравнение за решаване. Най-последно имаме мотив и всичко започва да си отива на мястото. Но дали е така? Земан се кани да убие Джеймс, но той, обектът, открива това по някакъв начин и го изпреварва, като убива Земан — нещо като изпреварваща самозащита. Хм. В това за мен няма логика. Познавам приятеля си. Той е безумно смел. Виждам съм го да убива с пистолет, с нож и дори с голи ръце. Той не би пуснал тайно отрова в неговия шербет. Какво имаш да добавиш по въпроса, Грейс?

При това пряко предизвикателство тя най-сетне вдигна очи и го погледна, присвивайки очи. Това сигнал ли беше? Или пък предупреждение?

— Знам, че начинът ти на разсъждение е правилен, Джо. И аз съм напълно сигурна, че Джеймс не е убил Земан, и бих се заклела за това върху Библията, ако имаш такава. Обаче онова, което мислим двамата с теб, е без значение, защото за афридите Джеймс е убил третия син на Рамазад, докато е бил негов гост във форта, а също и двамата му по-големи синове, а това е вече прекалено.

— Как се отрази това на преговорите ти с Рамазад, Грейс? — попита Лайли.

— Рамазад! Мисля, че за пръв път в живота му го заварих толкова развълнуван! Казах му направо, че току-що съм спасила живота на жена му и сина му, а и той беше съвсем наясно, че те със сигурност щяха да умрат, ако не бях се намесила. Прибавих към сметката и смъртта на съпруга ми в сражението с афридите.

— Общо трима? — каза Лайли.

— Както казваш, общо трима. Рискувах и далеч не бях толкова сигурна, че ще мога да го убедя да се откаже от кръвното отмъщение, залагайки гордостта на племето, но мисля, че той се трогна от историята за смъртта на съпруга ми и ми каза това, което афридите винаги са ми казвали: „Но съпругът ти е умрял от ръцете на афридите!“ (Не е съвсем вярно, но е твърде близко до истината.) „Как можеш да си наложиш да спасяваш живота на техни хора?“ Мисля, че еуфорията от това, че жена бе спасена, обърна нещата в наша полза и след като пофуча малко и използва някои не твърде ласкави епитети по адрес на Джеймс, той се съгласи да сложи кръст на миналото. — Грейс въздъхна. — Мисля, че това бележи значителен поврат в отношенията ни с афридите. Но какви усилия ми костваше то!

— При това абсолютно ненужни! — обади се Ратмор.

Всички се обърнаха към Ратмор, който до този момент беше седял мълчаливо и злъчно се усмихваше.

— За умна жена като вас, д-р Холбрук, проявявате изненадваща липса на прозорливост! Всички приказки за поддържане на равновесието, за спазаряване на живот срещу смърт, за племенна гордост са абсолютни сантиментални глупости. — Той изгледа тържествуващ лицата, обърнати към него. — Племенна гордост, как

пък не! Ще ви кажа колко струва тя. О, да! Мога да ви кажа до последния пенс колко точно е нужно, за да се купи племенната гордост. А що се отнася до вас — той изгледа презрително Джо, — предполагам, че е приятна промяна да замените рутинната си полицейска работа, за да се правите на палячо в тази пустош, облечен в глупави дрехи. Но когато става дума за това какво означава да си главатар на племе, някои стават за тази работа, а други не. — Той се поздравя за остроумието си, избухвайки в смях, но другите не го последваха. — Знаете ли къде ви е грешката? — продължи Ратмор. — Е, аз ще ви я кажа. Вие подценихте афридите. Предположихте, че те са просто банда средновековни диваци, затворени в своите вековни традиции, и вие можете да се възползвате от това, като свирите на тази струна. Глупости! Те винаги ще ви победят в тази игра. Не, това не е начинът. Аз обаче стигнах веднага до същината на проблема и го реших. Днес ние при всички случаи щяхме да бъдем освободени. О, да! Спазарих се за това още преди пристигането на цирка в града. — Той изгледа с насмешка Грейс, Джо и Лайли, която все още беше облечена в местни дрехи. — Искате ли да чуете как го направих?

„Щом като никой не иска да излезе иззад скалите, за да го гръмне — помисли си Лайли, — ще трябва да го направя аз!“ Опипа за всеки случай издутината от малкия пистолет, който държеше скрит в ботуша си, и потисна раздражението си, решавайки коя част от закръгленото му тяло да простреля най-напред.

Като не дочака отговор, Ратмор продължи:

— За мен беше очевидно, че човек, който може да ръководи успешно такова голямо племе, сигурно е добър бизнесмен. Точно по този начин се справих с него. Той оцени кой съм аз...

— И кой сте вие, Дърмот? — попита ядосана Лайли.

— Бизнесмен като самия него, и то такъв, който е упълномощен да преговаря с него от името на британското правителство. Пари, госпожице Кобленц. Сигурен съм, че тъкмо на вас не е нужно да обяснявам как силата на парите преодолява всякакви езикови бариери и други местни трудности. Обясних му плановете си да отворя търговски път през границата към Афганистан. Той разбра веднага с какво е свързано това и направи някои много положителни и полезни предложения. Пътища. Ето до какво се свежда цялата работа. Посочи, а аз вече го бях забелязал, че пътната система не е добра. Разпокъсана

е и на много места не е подходяща за транспорта с камиони, който имам предвид. Знаете ли, че сключването на договори за строеж на пътища в тази страна е нещо, към което се стремят много хора? Не? С тази работа ще се заемат местните племена и между тях има силна конкуренция да получат договори от правителството. Последния път афридите бяха изместени от мохмандите и те никога няма да им простят това. А аз казах: Този път ще бъде различно, Рамазад, защото аз ще казвам как трябва да бъдат разпределени договорите. Обаче, естествено, бих могъл да сторя това само ако съм свободен да го направя в Симла. Той, разбира се, веднага ме разбра. Направи едно много разумно предложение в договорите да бъде включено и условието афридите да съставят един отряд от касадари, мисля, че така ги нарече, които първоначално да охраняват работниците, които ще строят пътя, а след това да останат там като патрул, който да охранява преминаващите конвои. Чудесен човек! Има много добър поглед за подробностите и умее да се пазари. Точно с такъв човек обичам да правя бизнес.

— На това в Чикаго му викаме изнудване — рече Лайли. — Не се ли опита да ви продаде и билети за бала на стражите?

Ратмор не й обърна внимание и тонът му стана по-рязък:

— Той беше доста ядосан, че ми е било причинено такова неудобство от този човек — Ратмор посочи с пръст към Искандер. — И се съгласи да поправи тази грешка, като го изгони от племето. Също много правилна постъпка. Това е най-малкото, което би могъл да направи. Всички са единомисленици, че този човек е известен със способността си да причинява неприятности. Сега е в немилост. Питам се дали ви е известно, че съгласно техните закони бих могъл да го застрелям на място, без каквито и да било обяснения?

Ненавистният поглед, който Искандер отправи към Ратмор, беше по-обезпокоителен за Джо, отколкото ако беше извадил кинжал от ножницата, но Ратмор, изглежда, не му обърна внимание.

— Уредих аз и госпожица Кобленц да бъдем върнати с въоръжен ескорт в Гор Катри и трябва да кажа, че когато вашата мизерна групичка влезе във форта, се уплаших, да не би да объркате внимателно подготвените ми планове.

Тишината, която последва последното самохвалство, накрая беше нарушена от Лайли. Тя погледна небрежно Ратмор и се обърна

към групата с най-каубойския си стил:

— Брей, да му се не види! Ако бяхме в ранчото на татко, щях да кажа на Слим и другите момчета да обесят тоз човек за топките на най-близкото памуково дърво.

— Мисля, че тези стари кайсиеви дървета няма да могат да го издържат — обади се с насмешка Грейс. — Какво ще кажеш за реката? Дали да не го удавим в нея?

— Не, това, което ни трябва, е мравуняк — каза, оглеждайки се, Джо. — Там като че ли има един. Ако го вържем там...

— Ще е нужно много време — каза Искандер. — Най-малко три дни. Но слънцето е още високо на хоризонта. Можем да му срежем клепачите и да го вържем за едно дърво с лице на запад. Ще ослепее и ще полудее преди залез-слънце.

— Колко смешно! — озъби се Ратмор. — А защо не ме пребиете с тояги, а?

— Добре тогава, нека бъдат тояги — обади се Джо.

Той скочи на крака и Ратмор побягна към коня си, като сипеше проклетия през рамо, докато бягаше.

— Неблагодарник, полицейски дръвник! Като се върна в Симла... Във вътрешното министерство е Джони Симпкинс, ще те унищожа! Ще има да гниеш в затвора.

Той се впусна в галоп на запад към Гор Катри.

— Все ми е едно — рече, смеейки се Джо, но се почувства малко засрамен от сценката, която бяха разиграли. — Дано не стигне много преди нас. Бог знае с какви глупости ще напълни главата на Джеймс, когато пристигне.

— Е, добре! По конете, приятели! — рече Лайли и се запъти откъм страната на Джо към конете, които се бяха събрали под сянката на дървото с най-гъстите клони. Спря се, хванала юздите в ръка, за да погледне към клоните.

— Виж това, Джо — каза тя. — Птицата. В тази пустош човек забравя, че навсякъде живеят най-различни същества. Какво е това?

Джо погледна нататък. Птицата родител се поклащаше на ръба на едно гнездо, като пъхаше нещо в гърлата на своите малки. Той се загледа в нея и известно време не каза нищо.

— Това е проклетото чудо, това ще е то! Това е отговорът на цялата работа! О, съжалявам, Лайли. Птицата. Това е един не много

често срещащ се хималайски планински дрозд. Да, точно това е.

— Така ли? А ти пък си една рядко срещаща се лъжлива птица! Какво има, Джо?

След секунда тя отговори сама на въпроса си:

— Господи! И аз го видях! О, но те не биха могли! Какво ще кажеш? Не! Обзалагам се, че те са го направили! О, Джо, когато се върнем, ще трябва да зададем няколко въпроса на тези, които са ни будалкали и заблуждавали през цялото време!

---

[1] Племенните закони. — Бел.прев. ↑

ГЛАВА ДВАЙСЕТА

Джеймс Линдзи размишляваше с мрачно предчувствие върху хаоса, в който се беше озовал неговият личен и официален живот. Оглеждаше далечните хълмове от наблюдателния пост над портала. Най-близкият му приятел Джо беше някъде там, вероятно с опасност за живота, а вече може и да беше мъртъв. А това не беше негов проблем. Този честен човек Джо! Да работи толкова упорито в съвсем погрешна посока! Трябваше ли да му се довери? Джеймс се замисли за момент и после реши с пресметливостта на войник, че вероятно си е струвало да рискува. Но докъде ги беше докарало това? До там, че рискът беше поет от Джо. Под тънкото, съвсем тънкото прикритие на скаут сега там той се намираще в положение, ако бъде разкрит, да бъде екзекутиран моментално като англичанин. И всичко това заради усилията му да освободи Лайли. Тази Лайли, на която изобщо не можеше да се разчита. Лайли, от която можеше да се очаква, само че ще каже или ще направи най-неподходящото нещо, ще се окаже на най-неподходящото място и ако имаше възможност, щеше да влезе в най-неподходящата стая, облечена в най-неподходящите дрехи и в най-неподходящото време. Замисли се за Лайли и потрепери.

И сякаш това не беше достатъчно, та Джеймс трябваше да признае и факта, че Искандер се превръщаше за него в траен проблем! Загадъчен човек, който умее да плете заговори... какво друго — важен играч, който се оправя добре в лабиринта на местната политика.

Джеймс притисна още веднъж бинокъла до очите си и огледа околността. Какво беше това? Примигна срещу залязващото слънце. Приближаваше се самотен ездач, яхнал голям афгански сив кон. Джеймс продължи да се взира. Ратмор? Ратмор, за бога! Сега пък какво беше станало, че Ратмор се връщаше сам. Единственият оцелял от ужасна катастрофа? Джеймс потрепери, спомняйки си как д-р Брайдън е бил забелязан от гарнизона в Джалалабад да препуска отчаяно, полумъртъв на изтощения си кон през равнината, само за да прошепне с последни сили, че е единственият от шестнайсетте хиляди

войници, който успял да се върне от Кабул. Останалите били застреляни и насечени на парчета от афганските племена, а придружаващите ги жени били убити или взети за заложнички. Оттогава бяха изминали осемдесет години и сега историята се повтаряше.

Притеснен, Джеймс избърса потта от очите си и пак погледна през бинокъла. Не, ездачът не беше сам. Изглежда, че той яздеше малко по-напред от група от пет-шест души. Преследваха ли го? Джеймс реши, че не е така. Групата след него не се опитваше да го настигне, но яздеше горе-долу със същото темпо, като запазваше разстоянието помежду им. През облака прах, който се вдигаше около нея, беше трудно да се каже кои бяха тези хора. Но човекът отпред без съмнение беше Ратмор и той се движеше доста бързо.

„Не съм в настроение да разговарям с Ратмор — помисли си Джеймс. — Дали да изляза да го посрещна? Или пък да изпратя някой да го доведе при мен? Това би ми доставило известно морално удовлетворение. Не, ще сляза долу.“

Той взе фуражката си, сложи я на главата си и с нежелание заслиза по стълбите, така че когато Ратмор стигна до форта, вече чакаше да го посрещне с ентузиазъм, какъвто не чувстваше.

Важен и възмутен, Ратмор се смъкна от коня си.

— Лорд Ратмор! Какво неочаквано удоволствие! Не се надявах много да ви видя. Какво да ви предлага? Надявам се, че не е твърде късно за чай?

Ратмор гневно го изгледа.

— Достатъчно, Линдзи — сряза го той. — Колкото по-скоро разбереш, че си загазил, толкова по-скоро можем да започнем да разговаряме разумно. Аз съм тук в качеството си на официално лице...

Джеймс го прекъсна.

— Бих казал полуофициално, но, моля, продължете.

— ... официално — повтори Ратмор — и под носа ви, а дори бих казал и с мълчаливото ви съгласие, бях задържан!

— „Задържан“ ли казахте? — попита спокойно Джеймс. — Аз бих казал „отвлечен“, но както и да е, продължавайте.

— Бях заловен, отведен насила, подложен на най-различни унижения и искам да знам какво ще направите във връзка с това! Ето!

— той посочи. — Това е разбойникът, отговорен за всичко, и аз искам да знам как ще постъпите с него!

Малката група се приближаваше към форта и Джеймс отново се загледа в нея. Различи трима скаути, единият от които може би беше Джо. Различи развълнуван русата коса и стройната фигура на Лайли, облечена в зелена местна туника и панталони. Видя спокойната фигура на Грейс. Накрая забеляза и фигурата на Искандер, спокоен, приветлив, невъзмутим, уверен в себе си, очевидно сигурен, че ще бъде посрещнат добре и същевременно напълно готов да приветства Джеймс като стар приятел и ценен колега.

— Ето го! — развика се Ратмор. — Ето го бандита! Държа ме като затворник и ме заплаши, че ще ми среже клепачите. Настоявам незабавно да бъде арестуван!

— Един момент, Ратмор — рече Джеймс и пристъпи напред, за да поздрави групата. — Всичко по реда си. Аслам! Юсуф! — поздрави той скаутите.

Последваха усмивки, смях и възклицания, след което скаутите бяха освободени. И двамата бяха доволни да се отправят към казармените помещения, очаквайки с нетърпение да разкажат на другарите си какво се беше случило.

— Грейс, Лайли, Джо, Искандер — Джеймс кимна на всички подред. — Много се радвам да видя всички ви отново живи и здрави. Бихте ли дошли с мен в столовата, за да ви предложа нещо да се подкрепите. Какво ще предпочетете, чай или може би по чаша бренди?

Ратмор беше бесен от гняв.

— Няма да поканиш този черен дявол отново във форта. Помисли, човече, какво стана последния път! Не си ли извлече някаква поука?

— Още не съм решил дали да предложа на Искандер гостоприемството на форта, или да го пратя в карцера — каза Джеймс. — Ще ви уведомя, след като направя някои допитвания. Сега може би всички вероятно ще пожелаете да отидете по стаите си, които са приготвени и ви очакват. Сигурен съм, че всички ще искате да се поосвежите и може би да се преоблечете, след което ще се срещнем в трапезарията, да кажем, след час. Това устройва ли ви?

Ратмор се обърна, заеквайки от възмущение, и мина през портала. Другите с нетърпение побързаха да влязат във форта. Джо

изостана с надеждата да размени няколко думи с Джеймс, обаче приятелят му избягваше погледа му и засега, изглежда, не държеше много да чуе разказа на Джо. В поведението му имаше нещо, което озадачи Сандиландс. Предишната му самоувереност и решителност се бяха възвърнали, въпреки че след като знаеше това, което Джо беше научил, подобно поведение беше необяснимо. Е, Джо можеше да почака известно време. Моментът да разнищи цялата история щеше да настъпи.

— Между другото, Джо — каза Джеймс, — надявам се, че няма да имаш нищо против, но аз преместих нещата ти в бившата стая на Земан. Трябваше да настаним още един високопоставен гост, който пристигна този следобед, и реших, че ще е по-подходящо да го настаня горе. — Той посочи с ръка към далечния край на плаца, където стоеше открит джип, покрит с прах, а отпред на капака му се развяваше флагът на върховния комисар на провинция Северозападен граничен район. — Ще се видим след час. — Той сложи ръка на рамото на Джо и гласът му вече не беше толкова рязък. — Ужасно се радвам, че се върна! Ще отида да кажа на Бети. Тя се поболя от притеснение. Къде е Грейс? — Той се върна да помогне на Грейс, която се мъчеше да свали лекарската си чанта от коня.

С няколко бързи крачки Джо настигна Лайли Кобленц и чевръсто застана на пътя ѝ, преди да премине под арката, която водеше към крилото за гости. Тя го погледна предизвикателно.

— В градината. Веднага — каза Джо и посочи властно нататък с пръст.

Когато се увери, че никой не ги наблюдава, той каза предпазливо:

— Питам се дали имаш нещо да ми кажеш, преди всичко това да стане публично достояние? Не може да не си забелязала, че на плаца беше колата на върховния комисар. Когато застанем пред него всеки със своята версия, бих искал да мисля, че ще кажем едно и също.

— И какво очакваш от мен да кажа?

— Ами, като начало нещо от сорта „съжалявам“, „извинявам се за неприятностите, които причиних“ или пък „о, глупости!“ и да обясниш точно каква е била „уговорката“ с твоя похитител. А преди да ми отговориш, че не е моя работа, ще трябва да ти кажа, че тъкмо това

е моя работа! Бях поставен в незавидното положение да отговарям за твоята безопасност по време на престоя ти тук. Ако почувствам, че повече не съм в състояние да изпълнявам това си задължение, ще те сложа, ако трябва и вързана, на задната седалка на автомобила на сър Джон Дийн, за да бъдеш върната в Пешавар.

— Няма за какво да се извинявам! Всичко това и дори по-лошо щеше да се случи, ако не бях тук. Обзалагам се, че вие дори нямаше да знаете къде се намираме, ако не бях дала сигнал на онзи самолет!

— Това ти ли си била? Добре си постъпила, Лайли — беше принуден да признае Джо. — Пилотът забелязал лъча и това потвърди другата информация, която имахме за местонахождението ви. Но Искандер? Какво имаш да ми кажеш по този въпрос?

— Нищо. Нямах възможност да говоря с него. Знаеш, че беше изгонен от селото.

— Това обяснение не ме задоволява, Лайли. Има още нещо.

— Е, добре, де, предполагам, че ще трябва да ти кажа. Имаше събрание на мъжете от цялото племе, което наблюдавах. Халима ми каза какво става. Тя е съпруга на главатаря, но е и сестра на Искандер. Обзалагам се, че не си го знаел. Искандер се противопостави на Рамазад. Голяма грешка! Другият беше по-старши, беше по-убедителен и накрая го изгони от племето. Е, на мен ми домъчня за човека. Той няма други роднини освен Халима, а сега няма дори и племе. Не заслужава такова отношение, Джо! На мен ми е известно, че макар да обичат родната си земя, тези пущунци доста пътуват. Това се знае. Има ги из цяла Индия, а някои дори са стигнали до Австралия. Преди да изчезне, му изпратих бележка, в която му казах да се срещнем във форта и да поговорим... той да дойде с мен в Съединените щати — рече предизвикателно тя. — Това е съвсем делово предложение, Джо!

— Не се съмнявам, обаче кажи ми, Лайли, а аз ще настоявам да ми кажеш, при какви точно условия ти предвиждаш Искандер да те придружи?

— Доста мислих по въпроса — отвърна тя. — Готова съм да обсъдим всякакви предложения. Като бодигард, като придружител, като съветник по въпроси, отнасящи се до Индия. Как ти звучи това? Може да се настани в Делхи или дори да дойде при нас в Съединените щати. Кой знае? Той е човек, който със сигурност ще допадне на баща

ми. Ще му намери работа. Искандер говори английски по-добре от средния американец, умен е и е обаятелен. — За момент тя присви очи и добави: — Освен това, както се развиват нещата и компанията се кани да разшири дейността си в Индия, няма да е зле да имаме човек на самото място, който знае как вървят нещата тук. Това ще бъде човек, за когото ще бъдем сигурни, че ще защитава интересите ни, тъй като другата страна го е отхвърлила. Най-добрия вид лоялност, която можеш да получиш, Джо.

— Да, виждам какво имаш предвид и съм съгласен, но, Лайли, този човек не ти е някакво пуделче. Там, при реката, всички чухме какво каза за характера на пушуните. Мисля, че се опитваше да те предупреди, да те подготви, че ще отхвърли предложението ти. Освен това при създадите се обстоятелства едва ли бихме могли да му помогнем много. Ще бъде следен много зорко от силите, които управляват тази страна. В края на краищата той е виновен, че на два пъти е отвлякъл хора и въпреки че ти може би си готова да му простиш и да забравиш, лорд Ратмор ще поиска възмездие.

— Възмездие? Какво възмездие?

— Опасявам се, че много сериозно. Всъщност, ако бях на мястото на Искандер, не бих се върнал тук. Съгласно английските закони той е виновен за отвличане и е заплашвал с убийство. Ако реши, мисля, че Ратмор може да настоява за подобни обвинения, когато се върне в столицата.

Лайли се намръщи.

— Ратмор! Мисля, че е готов да го направи. Джо, трябва да намериш начин да се справиш с него! Не можеш ли да измислиш нещо?

— Ще се опитам. Ще ми достави голямо лично удовлетворение да закопчeya този човек, но не съм голям оптимист. Хора като Ратмор често пъти се намират под протекцията на невидими сили. Те правят услуги на хора, заемат високи постове в правителството, и някой ден искат отплата за тях. Той се перчи и се държи така, сякаш е неуязвим, и със съжаление трябва да призная, че това до голяма степен е вярно. Сигурен съм, че е в състояние не само да съсипе моята кариера, но и тази на Джеймс, а също и да направи така, че Искандер или да бъде обесен, или в най-добрия случай да бъде затворен в най-дълбокия зандан в Пешавар и оставен там дълги години. Според мен скоро ще се

уверим, че във всичко това той ще бъде подкрепен от Едуин Бъроус. Трябва да ти кажа, Лайли, че не очаквам нищо добро от тази среща.

За негова изненада тя протегна ръка и потърка утешително веждата му.

— Ще измислиш нещо, Джо! Но никой няма да ти обърне много внимание, ако не се погрижиш малко за външния си вид и не измиеш тази боя от очите си. Хайде! Нека чуем отново мотото на рода Линдзи, как беше. „Върви напред и не ги щади!“ Не е лошо!

Един час по-късно, измит и самоуверен, в изгладената си униформа, Джо изтича нагоре по стълбите и почука на вратата на Лайли. Тя се присъедини към него, изглеждайки великолепно в късата си синя копринена рокля и обсипана със сапфири огърлица.

— Не съм сигурен какво забавление ни е подготвил Джеймс. Може да бъде от военен съд до модно ревю — каза тя. — Обаче ако върховният комисар присъства, няма да е зле да си придам колкото може по-ангелски вид.

— Е, не би могло да се каже, че си го постигнала напълно — каза, оглеждайки я с възхищение Джо, — но не се безпокой — резултатът ще му хареса. — Той се взря по-внимателно в лицето ѝ, а тя прикри с ръка носа си.

— Знам! Изглеждам просто ужасно! Яздих два дни без шлем срещу слънце и ето на какво заприлича носът ми.

— Преди да слезем долу, Лайли, има нещо, което бих искал да видиш заедно с мен. Какво ще кажеш да надникнем за малко тук?

Той се спря пред стаята на Джеймс и се ослуша с долепено до вратата ухо.

— Никакъв звук.

— Естествено. Оставих вратата на стаята ми отворена, защото исках да чуя дали Бети ще се качи горе. Просто да ѝ кажа здрасти... Те така и не се качиха. Предполагам, че са останали в трапезарията. Грейс се появи едва преди половин час. Питам се какво ли я е задържало на долния етаж, а, Джо? Върна се отново долу преди пет минути. Тук сме сами — заключи тихо тя. — А какво е положението в стаите на приземния етаж?

— Всички излязоха, с изключение на Ратмор. Чувах го, че продължава да трополи. Подслушвах най-безсрамно при вратата му.

Джо се усмихна. Лайли знаеше точно какви са намеренията му. Той посочи мълчаливо към вратата на Джеймс.

— Вече го забелязах — рече тя, а очите ѝ непрекъснато шареха насам-натам.

Джо почука на вратата и каза:

— Джеймс? Бети?

Като не чу отговор, отвори вратата и влезе вътре, следван от Лайли. Пред очите им се разкри напълно обикновена обстановка. Спретнато, чисто и без каквито и да било излишества. Вътре явно нямаше нищо, което да привлече вниманието, но Джо методично огледа внимателно всеки предмет от мебелировката. От двата тесни кревата този, който беше по-близо до вратата, очевидно беше на Джеймс. Мушната под свещник от кована мед, върху масичката до леглото лежеше една брошура на министерството на отбраната. Лайли се изкуши да пристъпи напред и да прочете заглавието.

— „Снабдяване с хранителни продукти по време на поход“ — прочете тя, вдигайки недоверчиво очи. — Господи! Мислиш ли, че вечер прочита на Бети по една глава от това?

Върху масата на Бети между двете легла имаше Библия и един брой на „Разговор за дома“, пхнат под нейния свещник и отворен на материал от П. Г. Удхаус. До кревата на Бети беше колибката на Минто. Джо надникна вътре и промърмори:

— Няма никой. Очевидно нашият рунтав приятел също е на събранието. Мисля, че видях всичко, което исках да видя. А ти, Лайли?

— Почакай само да погледна още едно нещо, Джо. — Тя отиде до малката стаичка, която изпълняваше ролята на баня, и отвори вратата. — Същата, както и в другите стаи. Кана за вода, леген и тоалетни принадлежности. А! Това е то! Сега можем да вървим.

Излязоха от стаята, като затвориха вратата след себе си, и се спряха на площадката на стълбите, преди да слязат надолу.

„Почти невъзможно е да слезем долу от спалните и да нямаме гузен вид — помисли си Джо. — Може би трябва да слезем, хванати за ръце? Това ще озадачи и ще вбеси Ратмор! А също и Бъроус. Ще останат с впечатлението, че с Лайли сме прекарвали последния час заедно в леглото! — Почувствал внезапно пробождање в сърцето, той

си каза: — Колко хубаво щеше да е, ако беше вярно!“ В знак на взаимна солидарност и от желание да се изфукат те се хванаха за ръце и слязоха по стълбите.

Докато пресичаха плаца на път към столовата, над форта се разнесоха настоящите призови на войнишка тръба, които развеселиха Лайли, а Джо изпя думите, които войниците отдавна бяха съчинили за повикването в офицерския стол:

*„За офицерските жени
има пудинги и пайове,
на сержантските жени
дават малко скили,
а за жената на редника
няма нищичко,
за да напълни стомахчето си.“*

— Даваш ли си сметка, Джо, че не съм хапвала нищо цял ден? Какво ли не бих дала за купичка скили, каквото и да представлява това.

— Това са овесени ядки, мисля, че така им викате — рече Джо. — Не ви ли даваха да ядете в Махдан Котал? Със скаутите прекарахме там само три часа, но през това време на три пъти ни даваха нещо за закуска. Разбира се...

— О, те непрекъснато носеха чинии с това и онова, но аз не можех да ям. Когато някой, когото харесваш, крещи от болка и вероятно умира в съседната стая, апетитът ти изчезва.

— Мисля, че следващият час може да има върху нас същия ефект — рече мрачно Джо, когато стигнаха до отворената врата на трапезарията.

Застанаха за миг на прага, докато очите им свикнат с тъмнината вътре. Вече седнали един до друг при масата, която беше поставена по средата на стаята, Джеймс и Бети чакаха, готови да се изправят срещу целия свят. Малка бяла муцунка надникна от скута на Бети и изръмжа. Както винаги, Минто също беше готов да се опълчи срещу света. Отегчено и намръщено, лицето на Едуин Бъроус не изразяваше нищо.

Искандер седеше с каменна физиономия и поглед, пълен с безразличие, Фред, както винаги, беше в добро настроение и доволен се усмихна, когато ги видя, а Грейс, изтощена и разтревожена, само леко им се усмихна за поздрав. Начело на масата с гръб към тях се виждаше белокоса солидна фигура. Когато влязоха в стаята, всички се обърнаха към тях, за да ги посрещнат.

— А, ето ви и вас! — чу се един дрезгав глас и човекът начело на масата се обърна.

Не беше върховният комисар. Много, много по-лошо, но може би неизбежно: сър Джордж.

— Най-последно — рече той, усмихвайки се добродушно. — Най-последно! Двамата, които най-много исках да видя! Предвестникът на съдбата Сандиландс и сеещата раздори госпожица Кобленц. Фактът, че и двамата трябва да бъдат арестувани, едва ли е убягнал на някого, но първо да видим какво ще кажат те. Елате да седнете до мен, госпожице Кобленц. Ще ми позволите ли да ви кажа колко добре ви се е отразило това, че сте била на открито, изложена на слънцето? Сандиландс, защо не седнеш до поверената ти госпожица? Сега чакаме само лорд Ратмор. — Той се обърна отново към Лайли и я заговори: — Вчера сутринта по телефона ми се обади вашият многоуважаван баща. Не мога да си представя как е успял да се свърже, обаче го е направил, но американците са си такива. Та нали тъкмо те изобретиха електрическия звънец? Дали пък не бъркам? Попита как сте, а на мен това не ми беше известно! Затова му казах: „Добре!“ После попита къде сте. Това също не го знаех, затова му казах, че сте отишла да прекарате уикенда с приятели. Това е твърде свободно описание на неотдавнашната ви екскурзия до едно недостъпно място, но си казах, че още не е дошло време за повече подробности. Тук ще спра и ще ви попитам: „Как сте?“

— Умирам от глад! — отвърна бързо Лайли. — Не съм хапвала и не съм пила нищо от двайсет и четири часа.

— Заповядай, Лайли — обади се Бети, веднага влязла в ролята си на домакиня. — Страхувам се, че не са много екзотични. Сама съм ги правила. Не знаех колко да приготвя. — На масата пред Лайли бързо беше поставено типично английско блюдо със сандвичи от твърдо сварени яйца, краставици и студено говеждо, агнешко и туршия.

— О! Не са пудинги и пайове, но със сигурност са по-добри от овесена каша — рече доволна Лайли и си взе от сандвичите.

— В интерес на истината, сър Джордж — обади се услужливо Джо, — спокойно бихте могли да кажете, че Лайли е прекарала уикенда с приятели в провинцията. Тя нито за миг не е била изпусната от погледа на Искандер или на сестра му, а след това и на Грейс и моя. Разбира се, и лорд Ратмор беше в групата.

Джо моментално съжали за това, че се беше обадил. Способността на Джордж да изопачава истината явно беше заразителна. Задоволството, с което старият човек леко присви очи, накара Джо да изпита желанието да се ритне през глезена. Дали вече не следваше линията, която Джордж беше решил, че трябва да следват? Той огледа критично човека, който според Лайли беше главният, макар и неофициално афиширан авторитет в Индия.

За да подчертае, че е неделя и поради това не е работен ден, той беше небрежно-елегантен — с тъмносин блейзър, на чийто преден джоб се виждаше знакът на известен, но отдавна престанал да съществува кеймбриджки клуб за крикет, бели фланелени панталони и клубна вратовръзка. Джордж Джардайн изглеждаше така, като че ли неговото бентли току-що го беше оставило пред Хърлингхъм, за да погледа малко крикет с приятели. Нищо в поведението му не подсказваше, че бе тръгнал веднага, щом като беше затворил телефона, след като беше разговарял с Джо в девет часа сутринта в събота. Джо беше достатъчно запознат как се пътува в Индия, за да предположи, че е бил откаран с кола до Имбала, за да хване влак, може би специално извикан в последния момент за служебно ползване, и да измине четиристотинте мили на запад до Пешавар. Сър Джон Дийн вероятно е изпратил кола да го вземе от гарата някъде към полунощ. След като е преспал в резиденцията на върховния комисар, по време на закуска се е запознал с последните новини около ситуацията и със сър Джон са решили каква трябва да бъде официалната линия, а след това се е отправил за Гор Катри. Непринуденото поведение на сър Джордж не можеше да скрие от Джо факта, че самото му присъствие тук, на мястото на събитието, показва колко сериозно е положението им. Джо можеше и да е *Предвестник на съдбата*, но за него сър Джордж беше Деус екс Махина^[1], нещо като Цар топ, насочен към опозицията.

Вълнението му нарасна. Това беше признак за надигането на страхотна опозиция.

Обаче Лайли, изглежда, не се беше впечатлила много от това.

— Точно така! През цялото време бях при приятели и ако някой вестникарски клюкар иска да знае какво се е случило, ще чуе от мен точно това — подчерта тя.

Едуин Бъроус потропа нервно с пръст по масата, но запази мълчание. Фред се мъчеше да скрие усмивката си.

— Може да се каже, че беше семеен празник — продължи Лайли, доволна от хрумването си. — Искандер ме взе да постоя при сестра му, която е съпруга на главатаря, и аз имах щастието да бъда там, когато тя роди.

Сега дойде ред на Грейс да се замисли.

— А, да! Александър! Организаторът на тази весела експедиция, афридският Робин Худ! — каза сър Джордж. След това се обърна към останалите: — Винаги му казвам Александър. Не знаехте ли, че Искандер означава тъкмо това? Александър Велики! Навремето той е завладял цивилизования свят и сега е интересно да се види дали Искандер ще успее да направи същото. Поради различни причини изглежда, че сегашният момент предоставя тези възможности. — Той изгледа усмихнат присъстващите.

Очаквала като че ли тъкмо това, но все още с пълна уста, Лайли се намеси:

— Ние имаме една възможност. Искам да кажа, че корпорацията „Кобленц“ има такава. Възможност, в която може да имаме късмета да участва и Искандер.

Останалите я изгледаха с недоумение. Всички, с изключение на самия Искандер, който се загледа замислен в масата пред себе си.

— Това не е тайна — продължи тя, — но за да стане ясно за всеки, ще кажа, че предложих на Искандер пост в корпорацията „Кобленц“. Или в Делхи, или в Съединените щати. Решението още не е взето. И трябва да кажа, че той все още обмисля предложението, както се казва, то все още е на масата.

— Е — каза развеселен сър Джордж, — може и да съм стар, но не чак толкова, че да не се изненадвам от време на време. А трябва да ви кажа, че не са много хората в тази част на света, които могат да ме

изненадат, обаче, Лайли, изглежда, че вие сте една от тях! Може би и ти, Александър, ще ме изненадаш? — добави той.

— Въпросът се обсъжда — каза Искандер. — Тези неща не зависят само от мен. Трябва да се консултирам с много хора. Може би някои от тях са тук, около тази маса. Няма да е коректно, ако кажа нещо повече от това, че предложението се обсъжда.

— Политиката — рече сър Джордж — е като да ръководиш детско училище. Това известно ли ви е? Събери децата заедно и те или ще си играят заедно, или ще се избият помежду си. Бил съм често свидетел на това. Сега въпросът е, а това е и причината да бъде тук, коя възможност да бъде избрана? — Той се обърна към Джеймс. — Има ли нещо в тази бутилка, Джеймс? — попита той и я посочи. — Денят беше прекалено дълъг. Не бих отказал едно уиски. Другите може би също имат подобно желание...

— Да, разбира се — отвърна Джеймс и бързо започна да раздава чаши и кани с вода. — Има уиски, шери и някакъв плодов сок. Моля, заповядайте. О, освен това трябва да ви съобщя, че съм наредил да сервираат вечеря за всички ни в офицерския стол веднага, след като свършим тук.

— Причината да бъде тук — каза Искандер тихо, — т.е. една от причините, е да бъде извършено старателно разследване на смъртта на моя братовчед Земан. Струва ми се, че това събитие продължава да е свързано с някаква загадка, която повечето присъстващи тук биха искали да бъде разрешена.

Едуин Бъроус си наля чаша вода.

— Доколкото имам да изпълнявам някаква функция на тази маса — рече той сърдито, — тя, изглежда, е свързана с това да преценя валидността на така наречената „изнесена напред политика“ в светлината на неотдавнашните събития. Не крия, че препоръчах изтегляне от тази арена на войни. Нашето присъствие тук е непрекъснат повод за военни сблъсъци. Като се изтеглим на добре защитима граница, ще съкратим драстично както загубата на хора, така и на средства. — Той се облегна в стола си и изгледа останалите.

— Не е нужно да ви казвам, че аз пък съм тук, за да преценя възможностите за евентуалното разширяване на „изнесената напред политика“ — обади се Фред. — За разлика от Бъроус съм на мнение, че единственият начин да има мир е да патрулираме по границата от

въздуха. Обаче проблемът е изключително сложен и за момента не съм подготвен да кажа нещо повече. Запазвам си това право за по-късен етап.

„Пустият му Фред! — помисли си Джо. — Започнал е да си извлича някои поуки!“

— А сега — рече сър Джордж, — след като всички обявихме какви са приоритетите ни, се обръщам към Грейс, която толкова често ни е помагала да разрешаваме разногласията чрез мъдрата си намеса. Ти си на ход, Грейс — рече той, повдигайки многозначително побелялата си вежда.

— Моите приоритети — каза почти ядосана тя — не се менят от година на година или от месец на месец, камо ли пък от ден за ден. Те са такива, каквито са били винаги — всеки човек да може да седи под смокиновото дърво или под лозата си и никой да не го кара да се страхува от това. Ще кажете, че желанието ми не е чак толкова изпълнимо. За съжаление в тази част на света всеки, който остане за десет секунди под някое смокиново дърво, има вероятност да бъде застрелян и смокините откраднати. През целия си живот съм се стремяла винаги да спасявам живот, а не да го пиляя и не уважавам и не съчувствам на хората, независимо от тяхната раса, които застрашават другите, каквито и да са мотивите им. Ако с присъствието си тук преследвам някаква цел, тя е да настоявам да бъде запазен мирът в този район на границата.

— Аз, т.е. ние споделяме този стремеж на Грейс — обади се Джеймс, — както сме го правили винаги. Дали ще се приближим повече към тази цел, тепърва ще се разбере.

— Благодаря ти, Джеймс. На теб също, Бети. Винаги съм знаел каква е позицията ти. — Сър Джордж се облегна в стола си, явно доволен от това, което беше чул. — Значи изглежда, че макар да подходяме към проблема от различни гледни точки, всички имаме една цел — мира.

Вратата в дъното на залата се отвори с трясък и Ратмор влезе вътре. За присъстващите той беше в обичайното си състояние — с лице, почервеняло от гняв. Лайли го изгледа критично.

„Донякъде ми прилича на не много сполучливо копие на сър Джордж“, помисли си тя. Като че ли беше изчакал да види как ще бъде облечен сър Джордж, за да се облече по същия начин. И той беше с

блейзър и голям златен знак на предния джоб. Същата вратовръзка на широки райета плюс копринено шалче в тон с нея и безупречно изгладени бели панталони. На ръкавелите, на които сър Джордж беше сложил изтъркани златни копчета, Ратмор носеше големи аметисти.

Лордът шумно изрази възмущението си.

— Сър Джордж! Боже господи! Не очаквах да ви видя тук! Надявам се, че сме се събрали, за да предадем някои хора на правосъдието! Затова съм доволен от присъствието ви, което показва, че най-после силите, които са на власт, гледат сериозно на тази работа!

Джордж стана от мястото си и отиде да подаде ръка на Ратмор, разтърсвайки я, според Джо, прекалено дълго и прекалено ентусиазирано.

— Точно така! Целта на това събиране, скъпи Ратмор, е да реши какво точно се е случило тук през последните няколко дни, за да мога да предам моите препоръки на началниците ми в Симла. Не е нужно да обяснявам неща от правителствената кухня на един държавник и дипломат... може би ще е достатъчно да кажа, че целта ми е всеки да си получи заслуженото. Нали така? Запазихме ти другото централно място на масата. — С угодническа усмивка и приятелско потупване по рамото Ратмор беше настанен на последното останало свободно място точно срещу сър Джордж.

Ратмор явно се изненада и гневът му като че ли понамаля, но Джо беше готов да се закълне, че беше започнал да възвръща обичайната си арогантност.

— А, да — каза той, — радвам се, че в цялата достойна за съжаление бъркотия някой заема честна и открита позиция.

„Честна и открита позиция?... Всекиму заслуженото?... Пустият му стар хитрец Джордж — каза си Джо. — Знам накъде бие с тези приказки. Може би ще му помогна да постигне целта си.“

Като опитен съзаклятник Джо се надигна безшумно от стола си, наля едно голямо уиски и почтително го предложи на Ратмор.

— Ще трябва да ни догоните, сър — прошепна той, потупвайки го леко по рамото. — Мисля, че го пиете чисто, нали?

Озадачен и предпазлив, Ратмор промърмори нещо неразбрано, но с явно удоволствие отпи голяма глътка, а после още една. Джо, който се въртеше услужливо около него, отново напълни до горе чашата му и след като остави бутилката до лакътя на Ратмор, седна на

мястото си. Сър Джордж вдигна чашата си, възхищавайки се от кехлибарения цвят на уискито „Гленливет“ на меката светлина на лампите.

— Само най-хубавото уиски за офицерите от Гор Катри. Е, не е шампанско, но не мога да си представя по-подходящо питие, с което да напълня чашата си и да вдигна тост за героя на деня! Лорд Ратмор! Доколкото разбирам, трябва да бъдеш поздравен. Съвършено сам направи удар, който убягваше на комбинираните усилия на правителството на Негово величество и на въоръжените сили в продължение на десетилетия. Донесе ни мир и търговско споразумение с афридите. — Ратмор зяпна от учудване. — Виждам, че си изненадан от това, че вече знам. Грейс и Искандер ме запознаха с подробностите преди началото на срещата. Имам навика да се осведомявам предварително за това, което се случва, от преки свидетели. Това е единственият сигурен начин.

Грейс и Искандер му хвърлиха погледи, изпълнени с подозрение, но той продължи, без да им обръща внимание.

— Когато властите в Симла чуят за подвизите ти, за дръзкото ти проникване на вражеска територия, за това как си хвърлил ръкавицата на афридските сили (между другото, стари приятелю, ако послушаш съвета ми, ще кажеш, че „си взел предпазни мерки“ — това е фразата... не искам да оставиш впечатлението, че си гореща глава, никой няма доверие на горещите глави!), та, когато те чуят как си се спазарил с онзи мошеник Рамазад, ще ти свалят шапка. (Той е известен с това, че е надхитрил не един опитен в преговорите човек, включително и моя милост!) Ще станеш герой! Трябва да си готов да се консултират с теб как да постъпват с пущуните, готов да им разкриеш как си успял да постигнеш това, готов да станеш авторитет по тези въпроси. Трябва да те предупредя, че след известно време може да установиш, че това малко започва да ти натежава — да се поучим от тъжния урок с мрачната слава на Лоурънс Арабски.

— Ратмор от Границата — процеди през зъби Лайли. — Не звучи по същия начин.

Джо огледа присъстващите. За пръв път Бъроус и Фред Мор-Симпсън бяха с почти еднакъв израз на лицата, които изразяваха открит гняв. Джеймс и Бети бяха стиснали устни, забили поглед в

масата. Грейс посръбваше от уискито си — нещо нетипично за нея. Искандер стоеше безмълвен, загледан в отсрещната стена.

„Внимавай, Джордж — каза си Джо. — Виждам какво правиш, но всеки момент можеш да преиграеш и Ратмор да долови тънкото ти презрение, а това ще сложи край на масонските ти придобивки. Ще бъде сложен край и на две обещаващи кариери, да не говорим пък за живота на Искандер!“

Той се изправи и вдигна чаша.

— Искан да вдигна тост за мира на границата!

Всички, включително и лорд Ратмор и Искандер, вдигнаха чаши и повториха думите му.

Лайли се наведе към Джо и прошепна:

— Страхотно представление! Джордж като добър овчар вкара всички овце в кошарата! Разбира се, с малко помощ от вярното му куче! Обаче, Джо, не мислиш ли, че не е забелязал, че един от тях е черна овца?

---

[1] „Бог от машина“ — неочаквано разрешение (в гръцката трагедия заплетените положения се разрешават от спуснат чрез механизъм бог). — Бел.прев. ↑

ГЛАВА ДВАЙСЕТ И ПЪРВА

— Имаш предвид, че убиецът все още е на свобода? Нищо не му убягва. Това, което чухме, е само изстрел от едната цев на ловджийската пушка. Почакай за този от другата!

След напрегнатото мълчание, наложено от ситуацията, присъстващите малко си поотдъхнаха и започнаха да разговарят помежду си. Фред започна да разпитва Ратмор за силата на укрепленията и разположението им в Махдан Котал, а Едуин Бъроус, за да установи способностите на Малик като дипломат и лидер на въоръжени мъже. Той искаше да знае дали главатарят отговаря на дефиницията на „Тамани“^[1] за честен човек, т.е. „такъв, който може да бъде подкупен“. Грейс, сериозна и угрижена, заговори с Искандер за здравословното състояние на сестра му, когато я беше видяла за последен път, и го поздрави с раждането на неговия племенник. Ратмор, който допиваше третото си уиски, се впусна в първия разказ за приключенията си отвъд територията на противника. Джо и Лайли, развеселени установиха, че сега, след като беше минало известно време, той се представяше в много по-героична светлина и не се съмняваха, че докато се върне в Симла, ще се представя като нещо средно между Кързън и Кичинър, изпъстрено тук-там с нещо от Т. И. Лоурънс.

Сър Джордж добродушно се намеси, за да въдвори ред в стадото си.

— Знам, че Джеймс е наредил да ни сервира вечеря в стола... Нещо специално ли е, Джеймс? Овчарски пай? Чудесно! Моето любимо ядене! Особено с добро бургундско. И руло с конфитюр след това. Великолепно! В такъв случай не трябва да караме тези неща да ни чакат. Дърмот, Едуин, Фред, ако искате, може да започнете, а ние ще се присъединим след малко. Мисля, че ми трябва само някои малки доуточнения, за да мога да напиша доклада си. Свързано е със съмненията на Искандер. Мисля, че проблемът може да бъде разрешен лесно, ако изслушаме какво има да каже Грейс, но не е нужно да

задържахме всички... Виждам, че Фред няма търпение да си похапне здравата.

Фред наистина очакваше с нетърпение вечерята, но същевременно бързо схвана намека и с готовност поведе групата. Останалите отново вторачиха погледи един в друг. Джеймс и Бети седяха близко един до друг, като тя беше сложила покровителствено ръката си върху неговата. От изражението по лицата на Грейс и Искандер не можеше да се разбере нищо. Усмивката от лицето на сър Джордж се стопи, когато другите напуснаха.

— Ето я и втората цев — каза Лайли.

Всички погледнаха в очакване към сър Джордж.

— Веднъж на врата ми беше излязъл цирей — каза той. — Отвратително, голямо червено нещо. Мисля, че му викаха „делхийско възпаление“. Непрекъснато продължаваше да наедрява и лекарят каза, че единственото отървяване от него е да го среже. Така и направи. Ужасно мърлява работа. Пръсна се гной навсякъде. Но беше прав. В мига, в който натискът спря и цялата гадост беше изхвърлена, започнах да се чувствам по-добре. Имам чувството, че тук сме в същото положение с тази работа около смъртта на Земан, и ще препоръчам същото лечение. То е кратко и болезнено, но се страхувам, че никой от нас няма да остане незасегнат. Затова давам скалпела не на теб Грейс, ти си част от проблема, а на Джо. Започвай, Джо!

— Трябва да се признае, че настойчивостта, с която Искандер постави под съмнение официалното обяснение за смъртта на Земан, бе напълно оправдана — започна без колебание Джо. — Джордж няма време за колебаещи се хора. Земан не е умрял от случайна смърт, дължаща се на хранително или някакво друго отравяне. В онази нощ той е бил убит, но не при описаните обстоятелства, нито на мястото, където беше намерено тялото му, и не по начина, по който всички предположиха.

— Е, това е достатъчно като първи разрез — каза сър Джордж. — Сега изстискай останалото малко по малко и не забравяй, че не съм участвал в тази малка шарада, така че заради мен трябва да разкажеш всички подробности. И така, продължавай, Джо!

— Ще започна с показанията на двамата свидетели, за които съм сигурен, че още от самото начало очевидно не са ми казали цялата истина. Това са Лайли и Минто.

Териерът вдигна муцуна и ръмжейки, оголи зъби, когато чу името си.

— Ужасно малко кученце — рече сър Джордж, невярващ на очите си.

— Няма друго такова! Докато то си показва зъбите, бих искал всеки от вас да отбележи колко голяма е празнината между предните.

Всички надникнаха в устата на Минто. Въпреки че беше поласкан от вниманието, той започна да се зъби на всички страни.

— Нощта беше гореща, а всички бяхме яли прекалено много. Някои от нас дори бяха пийнали повече, отколкото трябва. — Той премина плавно към останалата част от разказа си, т.е. историята на Лайли за прекарания от нея мъчителен час в градината, като реши безсрамно да го редактира, за да ѝ спести изчервяванията. — Както ни каза Лайли, тя не могла да заспи и отишла в градината да подиша свеж въздух. А, да, в колко ми каза, Лайли — някъде преди един часа, така ли беше?

Лайли кимна. Искандер я погледна изненадан и изнервен.

— Когато отивала към градината, чула Минто да ръмжи, минавайки покрай колибката му, която по това време беше на площадката на стълбището. Обаче видяла, че в градината вече имало други, които не могли да заспят. Били две фигури, седнали на мраморната пейка. Би ли ни казала какво видя, Лайли?

— Бяха Земан и Искандер. Изглежда, че се караха. Поне Искандер беше ядосан на Земан, а той само се смееше. Предположих, че това са техни лични работи, и не исках да ги прекъсвам. Моментът едва ли беше подходящ за светски разговори, затова се скрих зад едно дърво, а после се върнах след тях в крилото за гости. Но този път Минто не ръмжа срещу мен.

— Това ни посочва две важни неща — продължи Джо. — Че в часа, който Грейс посочи, че е настъпила смъртта, Земан е бил още жив и се е чувствал добре, а това хвърля сянка на съмнение върху нейните показания. Тъкмо това невярно определяне на часа, в който е настъпила смъртта, е накарало Искандер да заподозре, че е възможна някаква нечестна игра, и го е принудило да вземе заложник и да избяга с него, докато ние, англичаните, започнем да признаваме очевидните факти.

Искандер кимна.

— И второ, че Минто вече не е бил в колибката си, когато Лайли се е върнала в стаята си. И така, къде е бил той? Къде най-вероятно може да е бил, освен там, където го виждаме сега? Сгушил се при господарката си. Можеш ли да потвърдиш това, Бети?

Бети се прокашля и предпазливо заговори:

— Да, Джо, така беше. У дома в Пешавар той спи на леглото ми и предполагам, че не е могъл да разбере защо е бил оставен в онова странно място. Мисля, че с Джеймс заключихме вратата към единайсет часа. Не съм сигурна дали отново ме беше споходило така нареченото „сутрешно гадене“. То може да се случи по всяко време на деня и нощта. Не е нужно непременно да е сутрин. Джеймс така здраво беше заспал, че аз не исках да го безпокоя, затова отидох на пръсти в банята и използвах легена за пране. Реших да го оставя там до сутринта. Беше много късно, а и не знаех какво друго мога да направя. Когато се връщах в леглото, чух драскане по вратата. Беше Минто. Не искаше да се махне оттам. Започна да вие и да вдига шум. Отключих и го пуснах да влезе. Скочи към мен и вдигна такава врява, че забравих да заключа вратата. Настани се на леглото ми и мисля, че двамата сме заспали. — Тя замълча, явно нямайки желание да продължи по-нататък.

Докато подреди спомените си, продължи Джо:

— Искандер ни каза, че това, което на Лайли се е сторило като кавга в градината, всъщност е било най-малко изразяване на различни мнения. Искандер се е опитвал да разубеди Земан да не изпълнява своя отдавна подготвян план да убие Джеймс.

Той замълча за малко, за да даде възможност на всеки да реагира на казаното по собствен начин. Изглежда, че най-изненадан беше сър Джордж. После Джо продължи:

— Бадал. Това е трябвало да бъде отмъщение за смъртта на двамата му по-големи братя от ръката на Джеймс преди дванайсет години. Идеалният момент бил дошъл и Земан нямал намерение да го пропусне. Вече бил съставил план как да избяга от форта заедно с хората си. Без желание Искандер бил принуден да го последва и Земан се преоблякъл в униформата си, подготвяйки се за дългия път на кон обратно в Афганистан. В три часа той излязъл от стаята си и се отправил нагоре по стълбите към тази на Джеймс.

Бети се разтрепери и Джеймс сложи ръка на рамото ѝ.

— Ще ви кажа какво се случи след това — рече рязко той, — защото тази част засяга само мен и няма да е справедливо да замесваме Бети в нея. — Той изгледа сърдито Джордж и продължи да говори с ясен, безпристрастен тон, по войнишки: — Събудих се, без да знам точно по кое време е било, с нож, опрян в гърлото ми. Земан беше затиснал устата ми с ръка, а острието на кинжала му почти пробощаде югуларната ми вена. Не е искал да ме убие, докато спя. Нарочно ме събуди, защото искаше да разбере защо трябва да умра. Прошепна имената на братята си и каза, че бил там, сред хълмовете, и ме видял, когато ги убивам преди толкова много години. — Замълча за момент и разтърси глава. — Тогава ще е бил десетгодишен. Той е стрелял по мен с джезаил. Представяте ли си? С джезаил! Сигурно е бил голям колкото самия него! Издирил ме и решил да се запознае с мен, когато се срещнахме в Пешавар. Мисля, че ме хареса. Но независимо от това дали ме е харесал или не, това няма значение за кръвното отмъщение, за този зловец безкраен танц от отмъщения и контра отмъщения. Виждал съм това и преди и знам колко неумолима и колко вредна е тази практика — каза бавно Джеймс. — Обаче пушуните така разбират нещата. Не могат да си представят как можем да забравим! Те ще кроят планове, ако е необходимо в продължение на години, за да постигнат целта си. Обаче имаше нещо, което дори Земан не би могъл да предвиди! Ужасният малък Минто! Той се събуди и веднага се нахвърли срещу него! Прескочи разстоянието между двата кревата и го захапа за ръката. Тази, която държеше кинжала. Това беше напълно неочаквано за Земан. Започна да си дърпа ръката, но не беше достатъчно бърз и зъбите на кучето се забиха в ръкава му. То не успя да захапе плътта, но това беше достатъчно. Увисна с цялата си тежест на ръкава на Земан, падайки между креватите, без да го изпусне. Това отклони за миг вниманието му от мен, но то беше достатъчно. Докато Земан се опитваше да освободи ръката си, взех свещника до леглото ми — той е от кована мед и е тежък, с квадратна основа, както вече предполагам, че сам си се уверил, Джо — и го ударих по главата. Мисля, че ударът беше сполучлив, защото той се строполи на пода, без да гъкне, и съм съвсем сигурен, че е умрял скоро след това.

Това беше обяснението, което Джо очакваше от Джеймс. Той изчака, за да види дали последният има нещо да добави, но приятелят му запази мълчание, явно уморен.

— Било е три часа, а вие с Бети сте били изправени пред сериозен проблем — каза Джо. — Един гост, и то военен, с положение и влияние е лежал мъртъв от удар по главата в спалнята на коменданта на Гор Катри. Не искам да се впускам в подробности за това до какво води нарушаването на нормите на гостоприемството. Обаче сами виждате, че това е ситуация, която би могла да бъде използвана от всеки, който би имал такова желание, особено пък от хората в тази част на света, които много държат на тези неща. Нямаше да мине много време и афганците и афридите щяха да ни нападнат. Както ми напомни Грейс, войни са ставали заради много по-дребни поводи.

— За доброто на всички трябваше смъртта да бъде представена като дължаща се на естествени причини — обади се Бети. — Обаче не бихме могли да го сторим без помощта на Грейс.

— Затова отидох до стаята ѝ и я помолих да помогне на Бети, която не се чувстваше добре, и тя наистина мислеше, че я викам за това, когато ти отвори вратата и ни видя в коридора — обясни Джеймс.

— Да — каза Джо. — Последният човек, когото би искал да видиш в този момент, е бил Сандиландс от Скотланд Ярд.

— Да бе, да срещна тъкмо честния Джо, който не би участвал в никакви опити за прикриване и изопачаване на истината! — каза Джеймс. — Трябва да призная, че се почувствах малко неудобно. Обаче направихме това, което трябваше да сторим. Грейс дойде в стаята и прегледа Земан. Той вече беше мъртъв...

— Да, никой не би могъл да му помогне — обади се Грейс. — И докато стоя, така да се каже, на мястото на свидетелите, ще добавя само, че истинската причина за смъртта, която трябваше да посоча след аутопсията, беше удар по главата, предизвикал мозъчен кръвоизлив. Ударът от острия ръб на свещника е бил до известна степен притъпен от тюрбана на Земан, но все пак е бил нанесен с достатъчно сила, за да пробие черепа и да разкъса кръвоносните съдове под костта, така че кръвоизливът е бил вътрешен между черепа и мозъчната обвивка. Гъстата му коса също прикри до голяма степен раната, която и без това не изглеждаше да е голяма. Само можете да си представите причините, които ме накараха да скрия насилствената причина за смъртта.

Тя замълча, огледа се наоколо и накрая каза:

— Вижте какво, през целия си съзнателен живот работих за мира по границата. Работих, за да сложа най-последен край на този, както Джеймс сполучливо го нарече, зловещ танц. Бих направила и бих казала всичко, за да прекъсна този затворен кръг на смърт и отмъщение!

— Идеята да представим нещата като отравяне беше моя, Джо — каза Бети. — Първоначално мислехме само да пренесем тялото на стълбите и да го поставим с раната точно върху ръба на едно от каменните стъпала, за да изглежда така, сякаш е паднал, но после си казахме: „Това няма да заблуди никого! Пуцуните се движат като котки. Те не се спъват и не падат дори и в тъмното!“ А и какво е можел да прави на стълбите през нощта? Това щеше да повдигне прекалено много въпроси. Трябваше да измислим някоя по-естествена причина за смъртта му и тогава си спомних, че по една случайност само Земан и аз бяхме яли от фазана. Ако кажехме, че само той и аз от групата сме се почувствали зле, това можеше да прозвучи убедително. Казах на Грейс, че всъщност по-рано през нощта съм повръщала и това я наведе на мисълта да...

— Трябваше да действваме бързо — прекъсна я Грейс, усещайки, че Бети изпитва известни угризения при спомена за следващата стъпка от прикриването на истината. — Разбира се, пред нас стоеше и въпросът за хипостаза^[2]. Щяхме да си имаме работа с Джо, а не бяхме съвсем сигурни какви са познанията му за състоянието на тялото след настъпването на смъртта и неговите физически аспекти, след като е лондонски полицаи. Затова реших, че ще са ни нужни най-достоверната информация и най-убедителните доказателства. Без каквото и да било отлагане тялото трябваше да бъде поставено там, където щеше да бъде открито, за да може кръвта и другите течности да бъдат в съответното състояние. Взех парченце бял камък от стълбите и го вкарах в раната, а след това се заех с проблема за повръщането. — Тя изгледа преbledнелите лица на присъстващите и с малко мрачен хумор каза: — От уважение към чувствителността ви към такива неща, а според мен най-чувствителни на тази тема са Искандер и самата Бети, ще отговоря съвсем просто на незададените ви въпроси. Спринцовка! Беше нужна една минута работа за прехвърляне на част от съдържанието в порцелановия леген за пране в гърлото на трупа.

— След което, за по-голяма убедителност, си оставила следи от стаята на Земан до тялото, а също и малко под брадичката му — обади се Джо.

— Да. Но тъкмо тук се натъкнахме на проблем по време на аутопсията. От орловия ти поглед едва ли е убягнал фактът, че солидните частици, съдържащи се в повърнатото, са сравнително пресни. Предполагам, че всеки опитен лондонски полицай има известен опит с повръщането...

Джо кимна.

— Съсипало е не един чифт полицейски ботуши.

— Затова реших, че е по-добре да кажа истината за часа, в който частично смляният материал е бил изхвърлен, отколкото да посоча истинския час, в който е настъпила смъртта. Посочих неверен час за настъпването на смъртта и не мислех, че това е направило впечатление на някого. Освен това тук се допускат доста големи различия. Ако бях посочила, че смъртта е настъпила в 3 часа сутринта, Джо би се досетил моментално, че работата на стълбите е нагласена.

— Имало е и друг начин за действие — каза Джо.

— Да, разбира се. Бихме могли да ти кажем истината още тогава и да се опитаме да те накараме да ни помогнеш. Не мисли, че не ми е идвало наум! Но Джеймс беше непреклонен. Той отказа да ти се доверим. — Тя погледна към Джо, наклонила глава на една страна. — Сега, когато те познавам по-добре, командир Сандиландс, разбирам неговите задръжки.

— Обаче имаше нещо в повърнатото, което издаваше цялата работа! — обади се Лайли. — Спомням си, че когато с теб, Джо, се върнахме, за да огледаме дрехите на Земан, ти каза, че миризмата те връща към спомените за кварталната кръчма в събота вечер, а после се замисли и добави: „Така ли е наистина?“ Знам какво си мислеше тогава! Че в повърнатото няма алкохол!

— Точно така — съгласи се Джо. — Джордж, на теб това не би ти се сторило необичайно, но трябва да ти кажа, че Земан и Искандер изпиха по едно-две брндита в края на вечерта. Отдавам това на напрежението, на което бяха подложени по време на вечерята от общуването им с вбесяващия ги Ратмор. Нямахме и следа от алкохол в повърнатото от Земан. Миризмата наистина напомняше по-скоро на детско парти, отколкото на канавката пред кварталната кръчма.

Съжалявам, Бети! Това не е лесно за никого от нас, особено пък за теб. Така че, колкото и да беше невероятно, ако пробата от повърнатото към единайсет часа не беше на Земан, независимо от това, че по трупа имаше от него, тогава то е било от някой друг. На Бети ѝ е призляло точно по това време, а тя беше единственият човек от участниците във вечерята, който не е пил алкохол.

— Така че ако Бети е била замесена, Джеймс също е бил замесен и Грейс е помагала това да не се разбере — заключи Лайли.

— Обаче не мога да си представя как си разбрал за участието на Минто в цялата работа.

— Следите от зъбите! — обади се пак Лайли. — Джо и аз се върнахме в лазарета и прегледахме отново дрехите. В ризата на Земан имаше дупки, а разстоянието между тях беше същото, каквото вие току-що видяхте между зъбите на това малко кученце, което стои там. Освен това разбрахме, че се е опитвало да се върне в стаята на Бети, защото по боята на вратата има следи от нокти.

— Двамата с Лайли сте страхотна детективска двойка — рече Грейс. — Обаче я ми кажете, след като толкова лесно сте разгадали всичко, какво ви спря да обявите разкритията си?

— Мисля, че причината бяха ролките за коса — каза, усмихвайки се Джо. — Не ми се искаше да повярвам, че една дама с ролки на главата и по пенъоар може да извърши убийство или да прикрие убийство. Бях напълно заблуден от теб, Грейс, да не говорим пък за Бети.

— Имахме и известен късмет — призна Грейс. — Разкритието на птицегледача, че фазанът бил отровен с арсеник, беше добре дошло.

— Да! Този наивник Ахмед! Набута се право в ръцете ви. Цялата работа обаче ми се стори малко пресилена след обяснението ти, че смъртта се дължи на отравяне с андротиндамаджин — каза с усмивка Джо. — Какво въображение!

Грейс поклати глава.

— Андромедотоксин! Не съм си го измислила! Има такива случаи, въпреки че все още не съм попадала на такъв.

— Всичко това започва да ми прилича на самохвалство — рече с укор сър Джордж. — Мога ли да ви припомня, че става дума за една твърде трагична смърт. Я виж ти с какви демонични хора си имам работа! Нищо чудно, че Искандер е решил да опре пистолета в главите

ви! И къде се озовахме сега, имам предвид от политическа гледна точка?

— Аз бих попитал по-скоро къде се озовахме от гледна точка на закона — рече твърдо Джо.

— Предполагам, че си готов сам да си отговориш на въпроса — каза Джордж.

— Тъй като смъртта е настъпила след опит за убийство от страна на починалия, на нея трябва да се гледа като на оправдано убийство — рече Джо. — Това е съвсем ясен случай на самозащита. Джеймс не е имал друга възможност... всеки на неговото място би постъпил по същия начин. Кинжалът е бил опрян в гърлото му, а съпругата му по всяка вероятност е щяла да бъде сполетяна от подобна смърт, тъй като е спяла до него. В тази страна няма съд, било той военен или граждански, който ще осъди Джеймс за убийство при такива обстоятелства. Обаче за да се спази редът и да има яснота и справедливост в този съдебен процес, той трябва да бъде арестуван, обвинен и изправен пред съд.

Грейс и Джеймс се спогледаха, но не казаха нищо.

— Това ни казва гласът на Скотланд Ярд и на английската правосъдна система — рече сър Джордж. — Наистина, ако Джеймс би бил толкова глупав да пукне главата на някого със свещник в някоя спалня на лондонския „Бъркли Скуеър“, ще се съглася, че картите съвсем ясно показват, че му предстои пътуване до „Олд Бейли“^[3]. Но ние се намираме на Северозападната граница, която на практика представлява военна зона. Освен това на стотици мили наоколо няма никакъв съд, а някой трябва да ръководи форта, докато Джеймс е окован във вериги. Хм.

Джо изчака. Беше свикнал неведнъж да чува как Джордж изразява гласно мнението си по един непреодолим проблем, след което бързо го решава, рязко променяйки посоката. Внезапно Джордж се обърна към Искандер:

— Това е твоята земя, Искандер, загубата е преди всичко твоя и на афридите. Какво имаш да кажеш?

— Д-р Холбрук спомена за уговорките, които е постигнала с Рамазад Хан. Тя е разменила три живота срещу три живота и Рамазад се е съгласил да зачеркне дълга. Той беше поел пред цялото племе задължението да отмъсти за Земан. Що се отнася до афридите,

веригата на отмъщението свършва до там. — Той сви рамене и се загледа в стената. — Каква ще бъде официалната английска реакция, вече не ме интересува. Аз исках да узная истината. Сега вече я приемам. Как вие ще постъпите с нея, си е лично ваша работа. Ако искате, можете да я погребете.

Настъпи дълга пауза, докато всички останали премислят казаното. Да, истината им беше вече известна, но на кого вече беше нужна тя? Като се изключи интелектуалното удовлетворение, че вече знаят отговора на загадката, тя не беше утешение за никого. Изведнъж Джо разбра, че вниманието на всички е съсредоточено върху него. Искандер му беше напомнил, че афридите вече не търсят отмъщение или справедливост и беше върнал отново топката в неговото поле. Сър Джордж беше готов да направи и да каже всичко, което би успокоило обстановката, и Грейс би го подкрепила. Бети погледна умоляващо Джо, а Джеймс остана безмълвен и отказа да срещне погледа му. Всички чакаха Джо да заговори, давайки си сметка, че той се бори с безкомпромисната си честност. Той усети как започва да се ядосва. Не беше нито съдия, нито съдебно жури. Неговата роля беше да посочи подробностите на престъплението, да докаже кой го е извършил и да предаде обвиняемия на съответните власти. Не беше негова работа да решава дали да прекрати или да продължи едно разследване. Знаеше точно какви са неговите задължения.

Замисли се за най-лошото, което би могло да се случи, ако изпълнеше тези свои задължения. Това щяха да бъдат няколко неприятни месеци за Джеймс и Бети, през които Джеймс временно щеше да бъде отстранен от служба. Разбира се, той щеше да бъде оправдан, но през това време щяха да се разправят клюки, да се правят предположения, а вероятно и преувеличения. Вече беше виждал салоните на английското висше общество в действие. А Грейс, какво пък за нея? Тя трябваше да даде показания, които щяха силно да я дискредитират като лекар. Емирът не би искал да има лекар, чието име е свързано, колкото и заблуждаващо да е, с думата отрова. Пущуните, които бъдат запознати с тази история, вече никога няма да се обръщат за помощ към нея. Грейс по-добре от всеки друг беше наясно колко крехко е доверието в тази част на света.

Джо държеше в ръцете си ако не живота на приятелите си, то поне техните кариери. Лесно беше да поиска да бъде приложен

законът. Официалните фрази, с които можеше да направи това, бяха на устните му. Той погледна към сър Джордж, чиито изразителни черти за пръв път бяха станали напълно непроницаеми.

Мълчанието беше нарушено от Лайли. Тя започна да цитира една поема, която беше неизвестна на Джо:

*„Колкото богове, толкова и вери,
колкото пътеки, толкова и завои,
а всичко, от което този свят има нужда,
е да се научим да бъдем милостиви.“*

Лайли добави:

— Ела Уилър Уилкокс^[4]. Някой да има да каже нещо за американското образование!

Джо ѝ се усмихна. Това проклето момиче, за чиято сигурност той лекомислено пое отговорност, имаше способността да чете мислите му, да спуква балона на неговата помпозност и да го подтиква да поеме в посоката, която той знаеше, че трябва да следва.

— Не съм чел твоята госпожица Уилкокс, Лайли, но приветствам разсъжденията ѝ, въпреки че може би бих предпочел по-лиричния подход на Порция.

Сър Джордж се намеси.

— Не е нужно да навлизаме в разсъждения за милосърдието. Това на всички ни е известно. Но колко са тези, които биха цитирали един стих от Басанио. Само един стих, но казва всичко: „За да направиш голямо добро, направи малко зло.“ Често си го повтарям. А ти, Джо?

— Някой ще възрази ли, ако в края на краищата предложи първоначалните заключения от аутопсията, направена от Грейс, да бъдат приети за показващи истината за онова, което се случи във форта в четвъртък вечерта и рано сутринта в петък? — попита Джо.

Всички поклатахиха глави и промърмориха:

— Не.

— Приемат се с единомислие — каза сър Джордж. — Мисля, че вече всички можем да отидем да вечеряме.

Когато Джо се запъти към офицерския стол, Лайли го хвана за ръка и попита:

— Джо, можеш ли да кажеш дали съм левачка или деснячка?

Озадачен, Джо се замисли за момент и после каза:

— Деснячка, но не бих могъл да се закълна.

— Да, казваш го, защото си ме наблюдавал да ям с дясната ръка, но всъщност съм левачка. Ние, леваците, не сме много и аз винаги го забелязвам, когато срещна друг.

— Разбирам накъде биеш, Лайли. Да, права си! Но с оглед на това, което току-що беше казано в трапезарията, мисля, че ще е по-добре да не се захващаме с това. Няма да има полза, а и можем да причиним доста голяма вреда, ако пак почнем да се ровим в тази работа. Време е да приложим на практика „изкуството да бъдем милостиви“, както каза ти.

— Съгласна съм — рече весело Лайли. — Нека гледаме на това като на още едно малко зло, което сме направили. Сега разбирам как сър Джордж си осигурява спокоен сън нощем!

---

[1] Организация на Демократическата партия в Ню Йорк. — Бел.прев. ↑

[2] Застой на кръвта. — Бел.прев. ↑

[3] Прочут лондонски затвор. — Бел.прев. ↑

[4] Американска поетеса (1850–1919). — Бел.прев. ↑

ГЛАВА ДВАЙСЕТ И ВТОРА

Грейс стоеше, облегнала се на парапета на крепостната стена, и гледаше надолу към плаца, където се събираше нейният ескорт. За пръв път в живота си имаше усещането, че е загубила самоувереността си. За кратко време отново си беше припомнила, че животът в затвореното пространство на военните бази не е за нея. Не беше успяла да стои настрана от интригите (въпреки че беше положила големи усилия). Повече ѝ допаднаше животът на територията на племената. Там проблемите бяха по-ясни. Усмихна се. Какви глупости! Тъкмо това би казала преди седмица. Обаче сега, ако искаше да бъде честна, трябваше да признае, че бе открила в себе си твърде достойна за порицание естествена способност да заблуждава хората! А това беше умение, което можеше да ѝ послужи доста добре, за да оцелее сред интригите на двореца, към който се беше запътила. Рязко прекъсна мислите си. Хари! Какво би казал Хари, ако можеше да я чуе?

Докато гледаше надолу, групата афгански ездаци вече се беше събрала. Това беше ескортът ѝ до Кабул, съставен от хора, с които беше свикнала да се разбира. Сигурно бяха малко озадачени от това, че трябваше да ги разкарват насам-натам през последната седмица. Може пък да бяха свикнали с това. Сега поне си отиваха у дома. А Искандер? Грейс си призна, че тук трябва да бъде по-предпазлива. Никога не можеше да бъде сигурна какво всъщност мисли той. Предполагаше, че в общи линии вероятно ѝ беше простил. В края на краищата и двамата винаги бяха на страната на мира. Това, че щеше да бъде близо до нея в Кабул, дори щеше да бъде за нея известна утеха, но едва ли се беше харесало на бедната Лайли.

Мислите ѝ бяха прекъснати от силен, писклив звук, който я стресна. На плаца гордо се появи скаутският гайдарски оркестър, който щеше да съпроводи ескорта през портала. Скаутите, които също живееха сред хълмовете, бяха свикнали бързо с гайдите, въпреки че техните може би не бяха като оригиналните шотландски гайди.

Въпреки това бяха научили доста отдавна забравени шотландски мелодии. И те имаха знамена на гайдите и носеха ярки карирани шотландски полички — гордостта на някогашните шотландски офицери. Развявани от вятъра, те внасяха весело разнообразие сред кафеникавите сгради, хълмовете, които бяха със същия цвят, и жълто-кафявите униформи.

Докато Грейс ги наблюдаваше, се появи Джеймс и застана до нея.

— Хайде, Грейс! — рече той, когато оркестърът засвири. — Всичко това е в твоя чест! Свилят „Хубавецът Чарли го няма... Ще се върне отново!“. Надявам се, че нямаш нищо против. Направиха доста голямо шоу от твоето изпращане.

Оркестърът, който надуваше гайдите с все сила, премина през портала и излезе навън. Афганските коне риеха земята с копита, удържани от стройните ездачи, които също се подредиха в две редици, а накрая на колоната застанаха конете с багажа. Конят на Грейс и този на Искандер ги очакваха начело на отряда. Изпращачите бяха Джо, Лайли и Бети. Всички прощални речи, включително и официалната, произнесена от сър Джордж, вече бяха казани и нищо не пречеше на групата да поеме към хълмовете. Бети мълчаливо наблюдаваше заминаването на Грейс — нейната приятелка и утешителка. Мълчаливи и замислени, Джо и Лайли се огледаха. Джо проследи погледа на Лайли и не се изненада, че той е насочен към Искандер.

Спокоен и авторитетен, Искандер каза няколко думи на Джеймс и излезе напред, за да заведе Грейс при коня ѝ. Помогна ѝ да се качи на високия сив кон и хвана юздите на своя, докато Грейс махаше за сбогом на наредилите се да я изпратят цивилни лица, след което решително обърна глава към Кибер. Кортежът тръгна. Оркестърът продължаваше да надува ентузиазирано гайдите, а Джо, Лайли и Бети се отправиха обратно към форта.

— Хайде да се качим горе на стената, за да ги наблюдаваме — каза Лайли. — Все ми е едно къде ще отидем, стига да сме достатъчно далеч, за да не може тълпата да ни чува.

Но веднага след като влязоха във форта, уморена и тъжна, Бети побърза да се прибере в стаята си. Лайли хвана Джо за ръката. Това беше един твърде емоционален момент и тя очевидно се колебаеше дали да му се довери. Накрая каза:

— Е, добре, Джо, попитай ме! — А когато той тактично само я изгледа въпросително, рече: — Страхувам се, че нямам нищо за казване. Той не каза и дума за намеренията си! Имаше достатъчно възможности да го направи, но предполагам, че трябва да се върне в Кабул, за да разбере какво ще бъде положението му там. Кой знае, може да дойде в Симла или в Делхи и тогава отново да обмислим нещата. Обаче аз не разчитам много на това. Мисля, че той си отиде завинаги, Джо.

Джо я погледна внимателно. Какво търсеше да открие? Признаци за разбито сърце? Нямаше такива. Нямаше сълзи. Гласът ѝ беше спокоен. Би ли могла Грейс да изтълкува погрешно интереса на Лайли към Искандер? Изглеждаше замислена, но имаше и още нещо. Облекчение? Да, каза си той, облекчение. Може би в края на краищата Лайли Кобленц беше съжалила за дръзкото си предложение да затвори в златна клетка един мъж от хълмовете. Тя щеше да отнесе в Чикаго романтичния и много тъжен разказ за един красив пущун, който беше разбил сърцето ѝ, а и тя беше разбила неговото, като го беше изоставила, знаейки, че той няма да бъде там, за да развали разказа ѝ със своята непохватност и неукротимия си характер.

Джо се замисли дали е достатъчно близък с Лайли, за да рискува да я попита директно за чувствата ѝ към Искандер. Какво пък чак толкова! Реши, че може.

— Виж какво, Лайли — каза той. — Възложиха ми отговорността да те пазя и да те върна жива и здрава в Симла. Не съм искал тази работа, но тя се превърна в нещо повече от отговорност. Сега много бих искал да се върнеш не само жива и здрава, но и в добро душевно състояние. Това, което се опитвам да кажа е... ами... че много ще се натъжа, ако разбере, че си отдала чувствата си на мъж, неспособен да отвърне на любовта ти, мъж, който, както казваме ние, е преминал с коня си отвъд границата, може би завинаги. Това може и да е добър финал за някой филм, в който се чуват последните акорди на органа зад сцената, но в истинския живот ще е много тягостно. И така, можеш ли да ми кажеш? Не забравяй, че съм ти приятел!

Лайли взе ръката му в своята и се усмихна. Усмивката ѝ изразяваше много обич, но същевременно в нея имаше нещо закачливо.

— Не съм му отдала чувствата си, Джо. Той просто ги грабна! Страшно харесах този мъж! И наистина ме боли, че той не изпита същото към мен. Но ще ти кажа нещо. Когато бях малка, може би на десет години, едно лято баща ми ме заведе в планината. Един от хората му донесе малко черно мече. Предполагам, че беше сираче. Виждал ли си някога черно мече, Джо?

Той поклати глава.

— Не — каза Джо, — но мога да си представя какъв ефект е имало това върху десетгодишно момиче.

— Така е. То беше едно изключително мило животинче, а аз бях много чувствително момиче. Разрешиха ми да остане при мен през цялото лято. Обаче дойде време да се върнем в Чикаго и аз трябваше да позволя да го върнат в гората, за да се справя само. Направо ми се скъса сърцето. Плаках цяла седмица и вгорчих живота на всички. Това преживяване обратно беше нещо като ваксина, като придобит имунитет. Сега се случи пак, но ще го преживея. Аз имам силно сърце, Джо!

Продължиха да вървят бавно, всеки с мислите си, но внезапно Лайли погледна с тревога към Джо.

— Слушай! Оркестърът!

Джо се намръщи.

— Пак свирят „Хубавецът Дънди“. Изпълняват я вече за трети път. Би трябвало да спрат.

Лайли беше бледа и напрегната. Хвана Джо за ръката.

— Не и докато някой не им каже. Чакай заповед. Чакай Джеймс да им каже да спрат и да ги освободи. — После попита: — А къде е Джеймс? Той не влезе вътре!

За миг Джо остана като вцепенен, проклинайки се, че беше пренебрегнал инстинктите си. Обърна се и хукна към портала.

— Джо! Почакай!

Обърна се ядосан, че тя го бави.

— Нямаш пистолет! Ето! Дръж!

Лайли бързо му подхвърли малкия си пистолет.

Джо стигна до портала и се огледа. Афганските ездачи бяха далеч напред по пътя към Кибер, но Джеймс беше изчезнал и пред портала бяха останали само оркестрантите, които се потяха на слънцето и пухтяха. Той сграбчи един скаут за ръката.

— Майор Линдзи — провикна се Джо, мъчейки се да надвие писъка на гайдите. — Къде е?

— Отиде до гробището с Искандер Хан — отвърна той и посочи нататък. — Да кажат една последна молитва за Земан Хан, сахиб.

На стотина метра по-нататък Джеймс вървеше бързо с Искандер. Бяха с гръб към Джо. Искандер водеше коня си. Джо нададе отчаян, предупредителен вик, но гласът му беше заглушен от началните акорди на „Хубавецът Дънди“, която оркестърът подхващаше за четвърти път. Той хукна след тях, спомняйки си най-послед за пистолета в ръката си. Господи! Какво е това? Някой трябва да го е пхнал в коледния чорап на Лайли. Дали беше само за един изстрел, или за повече? А дали изобщо беше зареден? Можеше ли да спре човек, при това решителен? Джо се съмняваше. Все пак можеше да вдигне предупредителен шум. Той гръмна с пистолета във въздуха. Двете фигури продължиха да вървят, без да обърнат внимание.

Джо се затича по-бързо. Мислите му се блъскаха в главата, кръвта му кипеше. Искандер дори ги беше предупредил. „Афридите не се променят“, беше казал той. Беше им припомнил, че той също живее според пушунските закони. За него нямаше значение, че Рамазад и племето се бяха отказали от правото си на отмъщение. Искандер обаче не се беше отказал! Той не можеше да бъде купен. Беше останал верен на традициите и на приятеля си. Обичаше Земан и се беше зарекъл да отмъсти на този, който го беше убил. Александър и Хефестион!^[1] Ето на какъв човек беше попаднала, без да знае, бедната Лайли. Той се беше върнал сам, както им беше казал, но за да открие убиеца, и беше стоял точно срещу Джеймс, когато той си призна за убийството. Не би убил Джеймс, докато е под защитата на неговото гостоприемство, обаче сега, извън стените на форта, в мюсюлманското гробище, беше свободен да го направи. А какво по-добро място от гроба на Земан?

Да, това възнамеряваше да направи. Да остави тялото на Джеймс върху гроба на Земан. Символът беше очевиден. Гроб за двама воини. Джо едва си поемаше дъх. Горещият въздух изгаряше дробовете му и той дишаше тежко през напуканите си устни, докато тичаше. Потта, която се стичаше по лицето му, го заслепяваше. Избърса очите си и видя, че двамата мъже бяха стигнали до гробището. Искандер завърза коня си и се обърна с лице към форта. Джеймс, който беше от другата страна на гроба, все още беше с гръб към Джо, свел глава за молитва.

Джо отново извика и стреля с пистолета. Джеймс почти се обърна, но Искандер го заговори и привлече вниманието му. Беше забелязал Джо.

Бръкна с лявата си ръка в туниката си, извади нещо и протегна дясната си ръка към Джеймс. Джеймс се наведе още повече. Старият пушунски номер! Привличат вниманието на жертвата си върху едната си ръка и използват другата да му забият нож в ребрата.

— Джеймс! Не! Ножът! Джеймс! Пази се от ножа! — извика Джо, като едвам си поемаше дъх. Твърде късно. Джо видя как Джеймс се обърна към него, след като най-послед го беше чул, но точно това обръщане отклони фатално вниманието му и го направи още по-уязвим. Джо го беше предал в ръцете на Искандер. Отклоняването на вниманието на Джеймс го остави открит за неизбежния бърз удар.

Гърмеж на пушка накара Джо машинално да се хвърли на земята. Падна по очи, вдигайки облак прах и пясък, които напълниха устата и очите му. После вдигна глава, избърса прахта от очите си и видя тялото на Джеймс да лежи върху гроба. Като се гърчеше ту на една, ту на друга страна, с окървавена лява ръка Искандер беше отхвърлен настрани от удара на куршума. Докато Джо го наблюдаваше, той се приближи отново, залитайки, до гроба, задържа се прав за миг, а след това се строполи върху тялото на Джеймс.

Без да обръща внимание дали ще последва нов изстрел, Джо скочи на крака и се хвърли напред, стигна до гроба, едва дишайки, и простена безпомощен над двете окървавени тела.

— Мамка му! Дяволите да го вземат!

Джо изхълца радостно, когато чу Джеймс да сипе такъв поток от ругатни, каквито не го беше чувал да изрича от времето, когато бяха заедно в окопите.

— Разбира се, че съм добре! Когато деветмилиметров куршум ти изсвири покрай ухото, няма как да не се залепиш за земята. Видях те да правиш същото. Как разбра, Джо? Господи! Махни този проклет разбойник от мен. Кой, по дяволите, стреля? Едва ли си бил ти с това малко пистолетче!

Те погледнаха към форта, където една руса глава се мярна между бойниците и изчезна.

— Боже господи! — възкликна Джеймс.

Двамата повдигнаха тялото на Искандер, от което кръвта шуртеше с обезпокоителна сила. Лявата ръка беше превърната в

страховита каша от плът и жълто-кафяв плат.

— Той е жив! — извика Джо. — Джеймс, той е още жив! Дай ми ремъка си. Ще се опитам да направя турникет.

С опитна ръка Джо заработи бързо да спре кръвта.

— Грейс! Къде си? — простена той. — Сигурно вече е на половината път до Кабул. Сложи си пръста тук, Джеймс.

Докато се опитваха да спрат кръвта, от левия ръкав на раздробената ръка се изплъзна нож и падна върху прогизналата от кръв земя. Рубините от черната нефритена дръжка проблеснаха и Джо се отдръпна назад като от кобра, готова да се хвърли срещу него. Искандер отвори очи за миг и Джо улови в тях познатата му насмешка.

— Господи! Това е било предназначено за мен! — възкликна Джеймс. Отърсил се от напрежението, той объркан заговори: — Помоли ме да дойда тук с него. Да обсъдим къде да се постави надгробна плоча за Земан и какво да бъде написано на нея... Обясни, че иска да каже за него една последна молитва... Помислих си, че няма да е зле да го придружа. Казах си, че това е най-малкото, което мога да направя. Той се е канел да ме убие — рече Джеймс. — Нали, Джо? Заради Земан. Искаше да свърши неговата работа. Виж. — Той се пресегна разтреперан и взе нещо от дясната ръка на Искандер.

Джо го погледна.

— Това е кръст — рече озадачен той.

— Кръстът е мой — каза Джеймс. — Сложих го в ръката на Хари Холбрук секунди преди да го застрелям. Той беше добър човек. Беше вярващ. Помислих си, че кръстът ще бъде за него нещо като последна утеха. Той твърдо вярваше, че Бог е с него сред хълмовете. Въпреки че поведението на двамата му кръвожадни мъчители сигурно е подложило на жестоко изпитание вярата му... Те го измъчваха, Джо. И то по най-жесток начин... Никога нямаше да може да издържи на подобно мъчение. Не можеше да ме помоли да не предавам на Грейс всички ужасни подробности — бяха му отрязали езика, — но аз разбрах какво искаше да й кажа, когато се върна, и аз й го казах. До този момент не бях казвал истината на никого. Обаче Земан е намерил кръста при трупа и го е пазил през всичките години. Може би му е било нещо като талисман? Или за да му напомня? Може да е било следа, чрез която да открие човека, убил братята му?

— Предполагам, че всичките неща заедно — рече Джо и сложи ръка върху рамото на приятеля си, за да го успокои. — Сигурно се е закълел, че един ден ще го върне на притежателя му. Мисля, че го е държал у себе си, за да го сложи в ръката ти, когато те убие. Искандер го е взел от тялото на Земан. По едно време там, на стълбите, той и хората му останаха сами с трупа. Сигурно тогава го е взел и го е прибрал с намерението самият той да го използва, за да затвори кръга.

— Изглежда, че някой трябваше да гръмне с пушка, за да привлече вниманието им. Ето ги Еди Фрейзър и гайдарите, които тичат презглава насам — рече Джеймс.

Когато слънцето се скри зад очертанията на Хиндукуш, войнишката тръба изсвири и малката група, застанала до втория прясно изкопан гроб в мюсюлманското гробище, тръгна бавно към форта.

Бети остави Джеймс да върви редом с Лайли и побърза да хване Джо за ръка.

— Нямахте подходящ момент да ти благодаря за това, което направи, Джо. И сега мислите ми са объркани и не мога да намеря точните думи... Обаче ако съм научила нещо от тази ужасна страна, то е да правя и да казвам нещата веднага, колкото и зле да го правя, защото може да нямам друга възможност. Ако не беше забелязал, че Джеймс го няма, сега щяхме да стоим край неговия гроб.

— А Искандер щеше да бъде далеч по пътя си към Афганистан, след като беше изпълнил дълга си.

— Въпреки че едва ли щеше да се радва — каза Бети. — Трябва да му отдам дължимото и да кажа, че нямахте да е щастлив. — Тя замълча за момент, поглеждайки към гробовете на двамата воители. — Защо според теб хората му не се върнаха за него? Те сигурно са чули изстрела.

— Изпълнявали са заповед. Мисля, че за Искандер е било по-просто да им каже: „Продължавайте да яздите! Не се обръщайте назад, не се връщайте. Отведете д-р Холбрук и ако всичко мине добре, аз ще ви настигна.“ Аз бих постъпил така.

Бети въздъхна.

— Значи Грейс е някъде там като заложница на тези варвари?

Джо се засмя.

— Грейс не е заложница. Там тя е сред приятели. Приятели, които я разбират, ценят я и които ще се погрижат да стигне жива и здрава при емира.

— И няма да има репресии заради Искандер?

— Не, мисля, че няма да има. Чу какво каза сър Джордж. Това, което той каза, беше може би твърде безсърдечно, но беше истина. Искандер е изгонен. От страна на афридите няма да последват репресии. Емирът ли? Искандер не беше свързан пряко с него и има достатъчно млади офицери, които с нетърпение очакват да заемат мястото му. Мисля, че в крайна сметка всичко ще свърши добре, особено след като там ще бъде Грейс, която ще има възможност да успокои нещата. — Джо беше преднамерено оптимистично настроен. През последната седмица Бети на два пъти трябваше да преживее опити да бъде убит съпругът ѝ и според него тя все още не можеше да се съвземе напълно. Запита се дали изобщо е готова да разговаря с него за това.

— Как според теб Лайли прие случилото се, Джо? Имам чувството, че тя имаше специално отношение към Искандер... е може би не толкова специално, колкото към Земан, но изглежда, че се разбираше добре с него. Какво мислиш, че изпитва една жена, когато е убила човек? Знам, че Лайли трябваше да го направи, но въпреки това да отнемеш живот, Джо, е нещо, което жените никога не би трябвало да правят. Това е нещо напълно в разрез с тяхната природа. Ние спасяваме живота... даваме живот. Дали някога... дали има вероятност тя да се примири с това, което направи, т.е. с това, което трябваше да направи?

— Ужасно. Това беше нещо ужасно и трябва да мине доста време, за да може да се съвземе, но тя е силно и много умно момиче. Знае, че е направила това, което е била длъжна да направи. — Джо се усмихна. — Знаеш ли какво каза тя, когато Джеймс я попита защо просто не е наредила на часовоя да стреля по Искандер от стената? Каза: „Не познавах човека, откъде можех да знам колко добър стрелец е? Това беше нещо, което трябваше да се свърши както трябва. Още от първия път. Знаех, че мога да го направя, и затова грабнах пушката му.“ Тя е имала време да премисли това, което е трябвало да направи, и според мен е взела правилното решение. Прави ѝ чест, че се е опитала

само да го рани и се е прицелила в лявата му ръка — нещо, което е било почти невъзможно от такова разстояние, но тя почти я беше откъснала. Не само жените имат този естествен импулс да попречат на един агресор. Това е много често срещана човешка реакция. Родени сме с нея и дори според мен би могло да се каже, че ни е дадена от Бога. Обаче жените имат едно по-голямо преимущество пред мъжете. Ние можем да отнемем живот, но не можем да дадем живот и тъкмо това според мен ще я накара постепенно да си прости за това, което е направила. Ще се моля за Лайли. Няма причина Бог да се вслуша в молитвата ми, защото от доста време не съм го правил, но ще опитам.

Бети се спря, обърна се към него и сериозно го изгледа.

— Джо? — рече тихо тя. — Когато възстановиш връзките си с Бога, ще споменеш ли и моето име?

Джо стисна ръката ѝ.

— Вече го направих.

Лайли беше доволна да се опре на силната десница на Джеймс Линдзи. Бледа, със зачервени очи, тя избягваше контактите с всички, с изключение на Джеймс и Джо. Бяха я намерили да лежи напълно сломена и разтреперана зад бойниците. Очите ѝ бяха широко отворени, не можеше да говори, а пушката лежеше до нея. Мина доста време, докато Джо я убеди да му позволи да я отведе в стаята ѝ. Той знаеше какво е човек да изпадне в шок и остана при нея с часове, като ѝ говореше тихо с ръка на рамото. Ако тя беше мъж, той знаеше точно какво да направи. По дяволите! Щеше да повика някой хавилдар и щеше да го прати да намери половин литър ром.

— Уредих сър Джордж утре да те отведе обратно в Симла, ако все още искаш да се прибереш веднага, Лайли — каза Джеймс. — Джо ще дойде също с теб. Не би могла да имаш по-идеални рицари за ескорт от тях двамата.

Лайли леко се усмихна.

— Мисля, че Джо прилича повече на сър Джордж, отколкото сам е готов да признае. Всъщност след няколко години човек няма да може да различи единия от другия.

— Лайли — каза Джеймс, — ще ми простиш ли, че те мислех...

— Джеймс — прекъсна го Лайли, — мисля, че и двамата трябва да направим малка преоценка. Аз бях много по-умна, отколкото ти ме мислеше, а ти се оказа много по-несъобразителен, отколкото си мислех. Забрави.

— Е, поне ми позволи да ти благодаря за това, което направи тази сутрин. Не можах да повярвам, но до този момент няха възможност да...

Тя отново го прекъсна:

— Да ми благодариш, че ти спасих живота? Всяка жена би постъпила така. Попитай Бети.

Джеймс замръзна на мястото си и се огледа. Бяха далеч от останалите и те не можеха да ги чуят какво си говорят.

— Ти знаеш?

Лайли кимна.

— Но как? Какво...?

— Джо и аз огледахме стаята ти. Знаехме какво търсим и го намерихме. Свещниците на масичките до леглата. И двамата с Бети сте десняци. Забелязвам такива неща. Ако ти, Джеймс, наистина си ударил Земан, автоматично би взел твоя свещник от масичката, която е отдясно на леглото ти, т.е. откъм страната, която е по-далеч от ръката на Земан и която е държала ножа, и си щял да го удариш.... — Тя посочи с ръка към главата на Джеймс. — Като имаме предвид факта, че той е бил надвесен над теб... ти би го ударил някъде тук. Откъм лявата страна на главата му. Трябва да си страхотен акробат да го удариш там, където е бил ударен — от другата страна. Обаче за Бети, която е посегнала към своя свещник...

— Джо знае ли за това?

— Не сме говорили по въпроса, но той е доста умен, така че не бих се учудила. Успява да се сети за някои неща една-две минути след мен. — Тя отново леко се усмихна. — Обаче никой от нас не би се разприказвал, когато не е необходимо. Мисля, че няма да бъде никак добре, ако някой друг разбере това. Имам предвид за спокойствието на Бети. А за теб, Джеймс, това трябва да бъде най-важното. Другото в тази ужасна афера няма значение. Не се безпокой за мен. Аз съм силна и мисля, че нямам християнското съзнание на Бети, с което да се преборвам. Не ме разбирай погрешно. Общувам с Бога, но не чак толкова редовно.

Спряха се, за да наблюдават как последната червена ивица на слънцето се скрива от погледите им и Лайли потрепери.

— Залез. Баща ми винаги казва, че това не е най-доброто време за хората.

Джеймс огледа хоризонта и мрачните сенки на Кибер.

— Това е една лоша страна за хората. Изважда на показ от тях както най-доброто, така и най-лошото. Виж каква безкомпромисна грозота! Какво правим всички ние тук? Това не е страна, заради която заслужава да се сражаваш. Не заслужава и костите на никой от онези храбри мъже в гробището. Нека я оставим да погребее мъртвите си, Лайли.

---

[1] Младият любимец на Александър Македонски, от когото съпругата му Роксана много го ревнувала. — Бел.прев. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.